ئۇرنىك ئۇيىتى

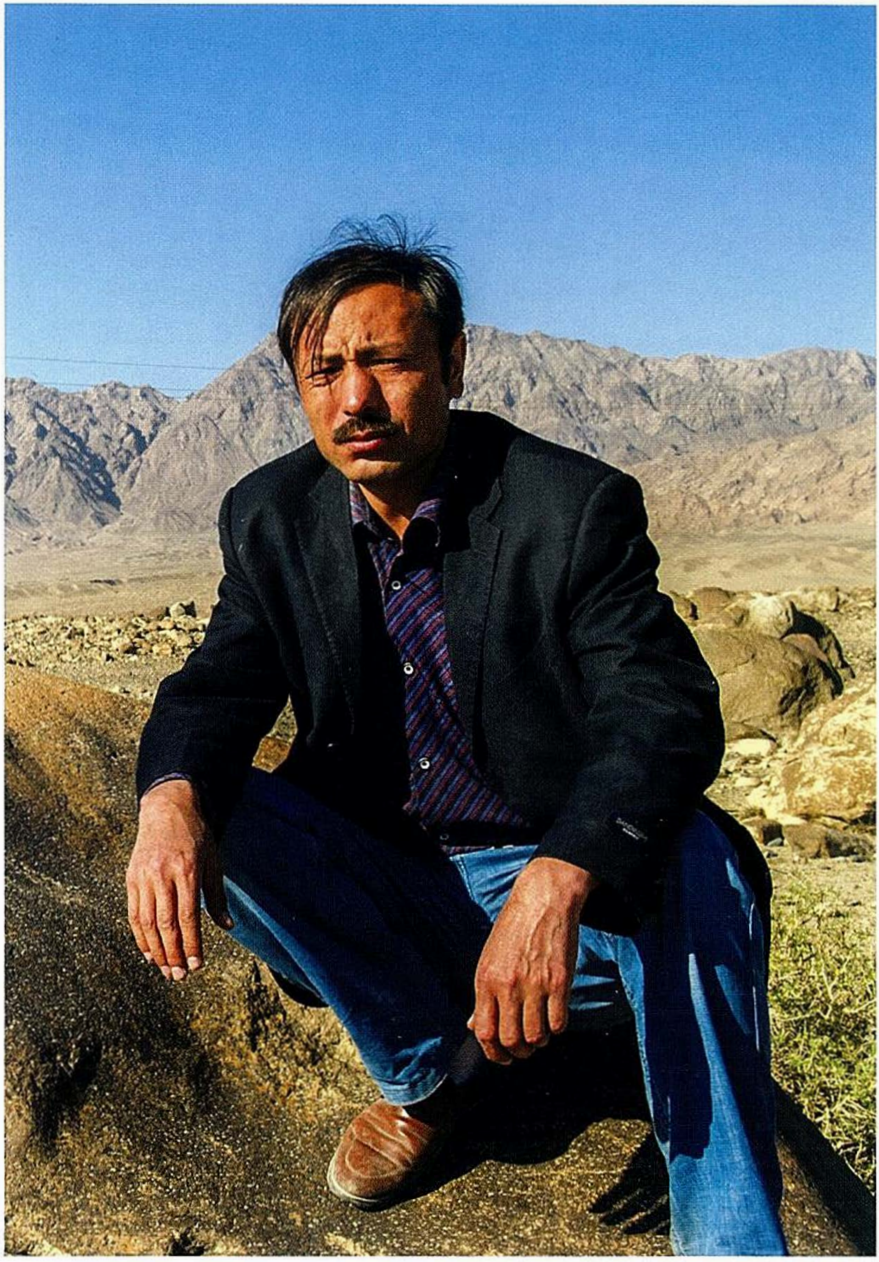
مىللەتلەر نەشرىياتى
بېيجىڭ

غوجىمۇھەممەد مۇھەممەد

ئۇرۇنۇش پىسىقى

(شېئىرلار)

مىللەتلەر نەشرىياتى

غوجمۇھەممد مۇھەممەد

نەشرىياتتىن

ياش شائىر غوجمۇھەممەد مۇھەممەد 1971 - يىل 9 - ئاينىڭ 27 - كۈنى گۇما ناھىيەسىنىڭ قوشتاغ يېزىسىدا تۇغۇلغان. 1990 - يىلى قوشتاغدا تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتكۈزگەن. ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ خوتەن ۋىلايەتلىك پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى، گۇما ناھىيەلىك سۇ ئىشلىرى ئىدارىسى ۋە گۇما يولۇچىلار توشۇش بېكىتى قاتارلىق ئورۇنلاردا ئىشلىگەن. ئۇنىڭ ئەدەبىي ئىجادىيىتى «يېڭى قاشتېشى» ژۇرنىلىنىڭ 1990 - يىللىق 3 - سانىدا ئېلان قىلىنغان «مېنىڭ جەننىتىم» ناملىق شېئىر بىلەن باشلانغان بولۇپ، ھازىرغىچە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مەتبۇئاتلاردا 1500 پارچىدىن ئارتۇق شېئىرى ئېلان قىلىندى. «مەشرەپ چۆلى»، «ئەرنىك ئىپپىتى»، «دۇتارچى ئايال» قاتارلىق شېئىرلىرى «خانتەڭرى ئەدەبىيات مۇكاپاتى»، «كۆكنۇر شېئىرىيەت مۇكاپاتى»، «ئاقيول شېئىرىيەت مۇكاپاتى» قاتارلىق مۇكاپاتلارغا ئېرىشتى. «دۇتارچى ئايال»، «يالغان راست، راست يالغان» قاتارلىق 20 پارچىگە يېقىن شېئىرى خەنزۇچىغا تەرجىمە قىلىنىپ ئېلان قىلىندى.

ئۇ ھازىر شىنجاڭ يازغۇچىلار جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى.

مۇندەرىجە

ئىت ئاغزىدىن ئالدى قىز جاۋاب 1
كېچە بارمىقىدىكى يارقىن ئۈزۈكمەن 2
قۇياش يالغان ياكى قار يالغان 3
تۈزغا ماڭغان ئالتە ئېشەكلىك 4
زىمىستان 5
ئەرنىك ئىپپىتى 6
تارىخ 9
ئايغا قاراپ بولدۇم يالڭاچ 11
ئالمىخان ھەققىدە قوشاق 13
ئوتتۇز ياش 15
سېغىنىش 17
بارغانسېرى يېقىنلاپ قالدىم 20
يەكەنلىك Z 23
مەشرەپ چۆلى 25
شىر ئەرۋاھى ناخشىسى 28
چۆچەكچى ئانا 30
زار 33
بالىلىقىمدا 35
خوراز چىللايدۇ 37
سۇغا باقما 38
قانىغان قان 39
ئىباگۈل 41
ئادىل 43

يالغان راست، راست يالغان 45
قوشنا ئۆيدىكى ناخشا ئاۋازى 47
ئۇزاق چۈشتىن ئويغاندى كارىۋات 48
قالمىدى زىمىستان كۆرمىگەن بۇلبۇل 49
قىشنىڭ مەلۇم كېچىسى 50
سالدىم ھېكمەت چاپىنىنى 52
يارسىز كېچە 54
كۈندۈزدىكى ھېكايە 55
قولىنى كۆتۈردى كوچا تاختىسى 57
يارىمنىڭ چېچى 59
بىر ئايال يۈرىكىمنى كەشتىلىدى 60
نېمىشقا؟ 61
قەلبىمنىڭ ھېچكىم ئاياغ بېسىپ باقمىغان جايلىرىدا 63
جان بىر، قوۋۇرغا ئون سەككىز 65
ئوتتۇز بەش يىل مەن سولانغان تۇرمىدە 66
پەرھاد 68
كۆڭلۈم 70
تۇن يېرىم 71
جان سەنمىسى 73
زەپ چىرايلىق كەلدى باھار 75
قاشتېشى بازىرى 77
غوجىمۇھەممەد 80
مەن بۇگۈن سۆزلەرنى نورۇزغا بەردىم 82
سالام، قوشتاغ! 84
تۇن شامىلى 86
مېنىڭ بايانىم 89
گۆدەكلىكىم 92
نە چارە بار؟! 94

كېتىپ قالدىڭ جىممىدە 96
شامالنىڭ دەپتىردە مېنىڭ ئىسمىم يوق 98
جان ئانا! 100
مېنىڭ قوشنام ئايال 102
ئۇ كىرنى يۇيۇپ بولدى 104
ھېچكىم كۆرمىدى 106
مېنى كىم دېگۈچىلەر 108
گۈمىدىكى كونا بازار 110
كۆڭلۈمنىڭ دېرىزىسى تالاغا قارايدۇ 112
ئاشۇ كۆڭلۈم، كۆڭلىكىنىڭ تۈگمىلىرى ئۈزۈلگەن 114
بىر ئاز - بىر ئازدىن ئۆلۈۋاتىمەن 115
لەققىدە مۇھەببەت قاچىلانغان شامال ھارۇسىدا 117
ئاسمان - زېمىن ئوچراشقان جايدا سېنى كۆردۈم 118
كىمنىڭ يۈلتۈزلىرى ئاسماندىكى 119
پىنھانلاردا جۇش ئۇرار سۆيگۈ 121
ئاسمان دەريا‌غا پەسلەۋاتقاندا 123
مېنىڭ يۈرىكىم 125
يەنە بىر ناخشا 126
ھەر بىر ئۆلۈمدە بىردىن باھار 129
يالغۇز كارىۋات ۋە يالغۇز يوتقان 130
گۈلدۈرماملىق بۇلۇت بولساممۇ 131
بىكەتكە گېپىم يوق 132
ئىزاھات 133
قۇربان ھېيتىنىڭ خۇشاللىقى 134
ھۆرنسا ئىسمائىل 135
ئەزرائىلنىڭ ئادەم ئۆلتۈرىدىغان ئەسۋابلىرى 136
ئەڭ ئېگىز شارقىراتمىنىڭ نالە - زارى 137
تىللاردا داستان 138

ئات بازىردا كېتىۋاتاتتىم 139
گۈلنى پىنھان قىلىپ، غۇنچىسىن قات ـ قات قىلۇر 140
قارا كۆز ھوي ـ ھوي 141
يېنىمدا ئولتۇر 142
ئەتىر كۆڭلىكىنى يامىۋالغان قىز 143
مەن ئۆزۈمدىن كەتمەكچى بولسام 144
ئاھ!!! 145
يورۇق پەسىللىرىڭنى باشلاپ كەل 146
يۇلتۇزلار قانات قېقىشقا باشلىغاندا 147
ئۆزۈمدىن بىر ۋاراق ئاچسام 148
كېچە يېرىم ئاياغ 149
يەكەندىكى ئايال داستان 150
سەندىن كۆڭۈل تىلەيدىغان مەن 152
ھەق دوست، يائاللاھ! 153
ئۆلىدىغان ئادەممەن 154
ناتونۇش (داستان) 156
يىراقلاردا يامغۇر تامچىلار 179
يىغلىدىم ئاسمان ـ پەلەك 181
شېئىرىدىكى كېچىلەرنىڭ بىرىدە 186
بىر بىچارە قەلەندەر ئىكەن 187
ئامرىقىم سۆيۈشەيلى 188
قىز كېچىسى گۈلدەك ھۆپپىدە 189
گۈگۈم قانىتى چىلاشتى جامغا 191
ئاھ، ئايجامال 192
ئۆتۈپ كەتتى كىرپىكىمدىن قەبرىلەر 205
سۈكۈتكە ئايلاندى تاشنىڭ قەسمى 206
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك 207
قان يۇقى يۇلتۇزلار 210

يار تەرەپتىن كەلگەن شامال 211
جېنىمنى قاقشاتما 212
ئۆلۈم ھەققىدە غەزەل 213
بۇ، مەن 214
XX كە 215
چۈشۈمدىكى خىيالدا 216
يار ھەققىدە غەزەل 217
شېئىرلىرىمغا كىرىۋالدى 218
ئون بىرىنچىسى 219
نېمە ئۈچۈن؟ 220
سېغىنىشنىڭ سەككىزىنچى ئېيىدا 221
مۇھەببەتنى چاقىرماقتا ئېگىز قوناقلىق 223
مېھرىبان كېچە 225
سۆيگۈ ئىزدەمسەن 226
ئۆلۈم چاقچاق ئەمەس 227
كۆڭۈلنىڭ قاراڭغۇ ئورمانلىقىدا 230
يەكشەنبىلىك جانان 231
كۈچادىكى غوجا 233
ئاشىق 236
يار قايان؟ 237
چۈشكۈن ئەتىرگۈل 239
يارىمنىڭ يالڭاچ ياتقان تەنلىرى 241
قارغىش قېپى 243
يىراقتا قار قاپلىغان يار تاغلىرى 247
مەن بىر قاچقۇن 248
قايغۇنىڭ قارا بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن 251
تەبىئەتنىڭ ئايال كېچىسى 252
ئۆيدىن چىققاندا 253

يۈرىكىم جۇل - جۇل 254
شېئىردا زىندان 255
مۇھەببەتنىڭ ئايال كېچىسى 256
دوستۇم قەلەندەر 257
چۈشكۈن سۆيگۈ 259
مەجنۇن 260
يار قوزغىغان مۇھەببەت ئۇرۇشى 261
قۇياشتا ئەشەددىي گۈمبۇرلەيدۇ داپ 263
ئۆلۈمنىڭ بىرىنچى كۈنى 264
چارشەنبىلىك يار 265
مۇھەببەت روھتىكى خۇدا دېگەن خەت 266
كەل، تونۇشۇپ قالايلى گۈل 267
مەن - ئاشۇ تاش 269
كۆز ياشلىرىم ئېيتقان ناخشىلار 272
ئۆلۈمۈم ياپياش 274
پۇل، سەن قانچىلىك نەرسە ئىدىڭ؟ 276
شۈرلىدى يار 278
شېئىرلاردا بولماقتا قاچ - قاچ 280
سۆيۈشمەيلى بىز 282
يۇلتۇزلارغا قارىدىم ئۇزاق 283
مېنى ئوپېراتسىيە قىلغىنى ئەزرائىل بولسا 285
لەنەت تاشلىرى 287
ئاجايىپ ئۆلەرمەن، ياشاپ ئاجايىپ 290
ئەزەلدىن بىر كىشى بولۇپ باقمىغان ھېچ كىشى 291
جۇنۇن 293
پويىز بوراندا قالدى 294
بۇلۇتلار ئارا 295
كۆزلىرىم قاراڭغۇ 296

سۇنىڭ تويى 297
جەندەمدە پىتلار تاراقلار 298
مېنى دېڭىزغا تاشلۇۋېتىڭلار 299
گۈزەل قۇشلار سېنى تونۇماس 300
بوغۇزلىنىۋاتقان قوي 301
جېنىم، بۇ ئاخىرقىسى 302
يامغۇر 304
تاش ئات 305
مەن باشقا ئادەم 306
لەۋلەر ساماسى 307
زاھىد 308
باشقا بىر يول 309
ئايزۆھرە 310
خوتەن ساڭا قالدى 311
توي خېتى 313
بىلمەن كەلمەيسەن 314
ھېچنېمىسى يوق 316
سەن بار شەھەرگە ماڭدىم 317
قاتتىق ئازابلاندىم 319
يىپ - يىڭنىلىق يارىم 322
44 لەۋلىك يار 324
گۈزەل كېچە 326

ئىت ئاغزىدىن ئالدى قىز جاۋاب

ئەتراپ جىمجىت، مانانلىق گۈگۈم،
ماردىشاتتى يۇلتۇز جىمىرلاپ.
جىمجىتلىقنى بۇزاتتى پەقەت
قىز يىگىتكە نازلىق پىچىرلاپ.

قىز يىگىتكە دەيتتى پىچىرلاپ:
سۆيگۈم ئۇچۇن كەك جاھان ئېھسان.
چىدالامسەن مۇھەببەت ــ ئازاب،
تىلدا ئېيتماق بولسىمۇ ئاسان؟...

جاۋاب بەرمەك بولغانتى يىگىت
كەپ قالدى بىر غالجىر ئىت قاۋاپ.
ھېچنېمىگە باقماي قاچتى ئۇ،
ئىت ئاغزىدىن ئالدى قىز جاۋاب.

1990 ـ يىل مارت، گۈما ــ قوشتاغ

كېچە بارمىقىدىكى يارقىن ئۈزۈكمەن

كېچە بارمىقىدىكى يارقىن ئۈزۈكمەن
ياشايمەن چاقماق، بورانلار ئارا.
پۈتمەس غوۋغالاردىن قاتمەن تاشتەك
چاقنايمەن بارغانچە سۈزۈك ياشلاردا.

مېنى ئۆچۈرمەك بولىدۇ شەيتان
ۋە سىزماق بولىدۇ قايتىدىن مېنى.
لېكىن سىياھ يوقتۇر مېنىڭ رەڭگىمدە
بولسا ئەگەر ئۇ ئۆزۈمنىڭ نۇرى.

مېنى قايتا ياسماق بولىدۇ گۈمراھ
پارچىلاپ، كۆكۈن قىلىپ، يوقىتىپ ھەتتا.
لېكىن لېيمنى يۇغارماق ئۈچۈن
يەتمەس ئۇنىڭ قانلىرى ھەتتا.

قۇياش كەينىدىكى كەنتتە بىر ئانا
يىغلاپ ئولتۇرىدۇ سېغىنىپ مېنى.
ئاھ، ھېچكىم بىلمەس، بىلمەيدۇ ھېچكىم
مەن ئۇ نامرات ئانىنىڭ دەردلەنگەن روھى.

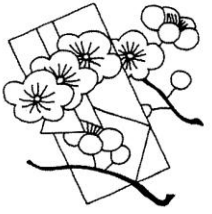
1995 ـ يىل ئاپرىل، خوتەن

قۇياش يالغان ياكى قار يالغان

قۇياش كۆلۈپ تۇرار ئاسماندا
قار ياغماقتا لەپلدەپ.
باغاشلىغان پېتى ئاپتاپنى
مۇزلاپ قالدى بىر تەنها دەرەخ.
تۇڭدە ئۇنىڭ
پاناھلىنىپ تۇردۇم مەن تەنها
(يا ئۇ مەندەك تەنها بىر بالا)
پىچىرلاپ ئۇنسىز:
قۇياش يالغان ياكى قار يالغان!

1996 ـ يىل يانۋار، خوتەن

تۇزغا ماڭغان ئالته ئېشەكلىك

تۇن يۇكسلىپ چولپان تۇغقان چاغ،
ئاشىق ئۆلۈپ ئارام تاپقان چاغ،
كېلەر جىمجىت توپىلىق يولدا
تۇزغا ماڭغان ئالته ئېشەكلىك.

ھەر بىرىدە بىر كۈل كۆمىچى،
بىر كەتمەن ۋە بىر ئارغامچىسى،
قوللىرىدا بار زەي قامچىسى
تۇزغا ماڭغان ئالته ئېشەكلىك.

ئۇلار بىلەر تۇزنىڭ قەدرىنى،
ئۇلار بىلەر تۇزنىڭ رەنجىنى،
دەر: تۇزدا ۋىجدانىنىڭ تەمى...
تۇزغا ماڭغان ئالته ئېشەكلىك.

جازالىسا زېمىن ئادەمنى
يوشۇرىدۇ ئاۋۇال تۇزىنى.
دەر: تۇز دېمەك زېمىننىڭ روھى
تۇزغا ماڭغان ئالته ئېشەكلىك.

سۇبھى يورۇپ چىراي كۆرسەتتى،
تورغاي سايراپ خۇش ناۋا ئەتتى،
ئاھ، ئاخىرى مەنزىلگە يەتتى
تۇزغا ماڭغان ئالته ئېشەكلىك.

1996 ـ يىل ئاپرىل، خوتەن

زىمىستان

قار
پەلەك قەپسىدىن قاچقان ئاق كەپتەر.
چوقۇلاپ يوق تۇمشۇقلىرىدا
پىچىرلىشار يىلتىزلار بىلەن.

دەرەخ
كىيىمىنى سېلىۋەتكەن ئەر.
شاخلىرىنى دىڭگايتىپ
ئىشرەت قىلار يۇلتۇزلار بىلەن.

تۇپراق
ئەبەدىيلىك يېپىقلىق دەپتەر.
ھەر بېتىدە كۆيەر بىرلا خەت:
ۋەتەن، ۋەتەن، ۋەتەن!...

1999 ـ يىل نويابىر، خوتەن

ئەرنىڭ ئىپپىتى

كۈلسە لەۋلىردە گۈللەر ئېچىلار
يىغلىسا كۆزلىردىن ئۇنچە چېچىلار
ماڭسا ئايىغىدىن تىللا تۆكۈلەر
نەدىسەن مېنىڭ گۈزەل مەلىكەم؟

خوتەن دەشتىدە مەن پىيادە
ھاسام ئۈپرىدى قۇياش كۆزىدە،
ئولتۇرۇپ ئەڭ ئېگىز بىنانىڭ پەلەمپىيىدە
تاكسىدىن چۈشۈۋاتقان، ئىشتان كىيمىگەن قىزلار ئىچىدە
سېنى بارمىكىن دەپ قاراپ قالىمەن.

قاتتىق ھاقارەتتىن يۇزلىرى چىم - چىم
ئانا گۆشى ساتماقتا بىركىم.
سەن تېخى قانداق قورقىدىغانلىقىڭنى بىلمەيتتىڭ،
دەرەخ شېخىدىكى ھىجرانكار كاككۇك
مېنىڭ ساڭا چاڭقاشلىرىمنى چۈشىنەر بەلكىم.

سەن بىلمەيسەن بۇ يەردە
ئۇر توقماق ئەسەبىيلىشىپ ئۆز ئىگىسىنى ئۆلتۈرۈپ قويىدى
ئېچىل داستىخان ئېچىلىۋېرىپ قۇرۇتۇەتتى ئېتىزدىكى ئاخىرقى دانىنى.
ساڭقا ئېشىكىم ئوغرىلاندى، تەڭگىلەرنىڭ شاراقلاشلىرىدىن
كېلەر ئۇنىڭ تاياق ئازابىدا ھاڭرىغان ئۇنى.

چۈشۈپ ئاسماندىن ياغاچ ئاتقا مىنگەن شاھزادە
سېتىۋەتتى ئاچلىقتىن ئېتىنى ئوتۇن بازىرىدا.
پادىچى تازىنىڭ مەلىكىنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب ئىزدەپ
تۇرغىنىنى كۆردۈم كىتابخانىدا.

پەرھاد ئون يىل تەشتى بىستون ئەمەس، شېرىن تېغىنى،
غېرىب پالاندى چۆلگە ئەمەس، سەنەمنىڭ مۇشكۈل مۇھەببىتىگە.
تاھىر ئاقتى دەريادا ئەمەس، زۆھرەنىڭ تارام ـ تارام كۆز ياشلىرىدا
چۈشەنمەيدۇ بۇنى مەڭگۈ ئاشقىتىن ئۆزگە...

سەن نەدە،
قەدىمدىنمۇ يىراق بىر يەردە
دەرەخ كاۋىكىدا مېنى ساقلاپ تۇرامسەن؟
ئاسمان
دېگىز
تاغ
تۇغۇلامدۇ ئۇچ ئوغلۇم قايتا
ئۇلارنى سەن تۇغۇپ بېرەمسەن؟!
...
مەن ئورۇق، ئاچ
مەن ساڭا خۇمار
ئەرلەر ئىپپىتنى يوقاتقىلى بولدى كۆپ يىللار.
رادىيو جىنسىي كېسەل توغرۇلۇق بەرمەكتە ئېلان،
ئەرلەرنى چۆچۈتكىنى ئېلان ئەمەس
قەرز سۈيلەۋاتقان تەلۋە ئاياللار.

ۋەتەن
ئەرنىڭ ئىپپىتى.

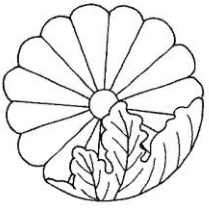

ۋەتەن
ئەرلەرنىڭ ياتلاشقان ئېتىقادتىدا
سۇسلاشقان ئىمانىدا
داتلاشقان پېچىدا
چاڭقاپ ياتقان بىر سىقىم تۇپراق
قانغا، ۋىجدانغا.

قورقۇپ كەتتىم
ئۇمىدسىزلىكنىڭ يۇرىكىمنى لەختە ـ لەختە قىلىپ ئۇھسىنىشىدىن
ئايال كۆز يېشىنىڭ مۇشتۇملىرىنى تۆگۈشىدىن
ئىشتان بېغىغا قول ئۇزاتقاندا
پۇتمەس قەرزلەرنىڭ ئەسەبلىرىمنى بوشتىشىدىن...

ئاھ، مېنىڭ مەلىكەم،
كۆلمەي
يىغلىماي
ماڭماي
مېنى ساقلاپ تۇرامسەن
ئۇيغۇر خەلق چۆچەكلىرىدە؟!

2000 ـ يىل ئاپرېل، خوتەن

تارىخ

ۋاراقلىدىم تەن گۈلخانلىرىنى
قۇياش مۇزلاپ ياتقان ئاسمانىنى كۆردۈم.
ۋاراقلىدىم چۆل بارخانلىرىنى
يىلتىزى قۇرۇپ كەتكەن ھىجرانىنى كۆردۈم.
ۋاراقلىدىم روھ ئىسيانلىرىنى
مەشرەپ دارغا ئېسىلغان جەريانىنى كۆردۈم.

شەھەر سەھرالاردىن كەتتى يىراقلاپ
تاشلار ياتار سايدا يېلىك ـ يانچىلاپ
دەريالار ئاقار ئانسىز، قىرغاق قاغجىراپ...
بىر سىقىم توپىنى ئالسام قولۇمغا
مەھەللەم يۇيۇنۇۋېتىپتۇ كىندىك قېنىمدا.
بىر چىمدىم قۇمنى ئالسام قولۇمغا
ئاتالار كىشنەپ كەتتى شۇئان جېنىمدا.
ئېچىپ كۆكسۈمنى
ئۆتمە ـ تۆشۈك بولۇپ كەتكەن قالقانىنى كۆردۈم.
ئېلىپ قالقانىنى
روھىم ئۇخلاپ ياتقان ئايۋانىنى كۆردۈم.

شەھەردە ياشايمەن
دەريا، كۆللەرنى ئۆيۈمگە باشلاپ،
دەرەخلەرنى شېشىلەرگە قاچىلاپ يەيمەن.
ئون قەۋەت بىنانىك پەلەمپىيدە

قاراپ سەدىقە تىلەۋاتقان ئىككى ئادەمگە،
تارىم چۆلىدە،
تۆگىسىگە مىنىلمەيۋاتقان كارۋاننى كۆردۈم.

2002 ـ يىل مارت، خوتەن

ئايغا قاراپ بولدۇم يالغاچ

1

كۆزلىرىمدىن ئارمانىمنى كۆر،
كىرپىكىمدىن كارۋانىمنى كۆر.
ئاڭلاپ هايات قوشاقلىرىنى
مۇزلاپ كەتكەن گۈلخانىمنى كۆر.

ناماز ئوقار جېنىم تېنىمدە،
ئىمان ئېيتقان شەيتانىمنى كۆر.
قايتار هەممە هەقكە، رەهىمگە،
قايتىۋاتقان جەريانىمنى كۆر.

2

بىنالارنىڭ قورسقى ئاچتى،
ئۇسساپ كەتتى كوچا ـ رەستىلەر.
قوللىرىنى سوزار گۈناهقا
يۈرەكتىكى گۈللەر، كەشتىلەر.

هۇررا توۋلاپ ئۆتەر كۆلەڭگە
ئەگەشتۈرۈپ جىنلارنى پات ـ پات.
ئادەملەرنىڭ بىلىمى ئاشتى،
ساۋاتسىز بوپ قالدى ئېتىقاد.

3

ئايغا قاراپ بولدۇم يالغاچ،
كۆنگە قاراپ قالدىم نائىلاج.

گۈلگە قاراپ يارىمنى كۆردۈم،
تاقىۋاپتۇ غازاڭلاردىن تاج.

داپتا بوران، تەمبۈردا ئسيان،
دۇتار چېلىپ قالدىم بالادا.
كىيىپ يىرتىق جەندە ـ كۇلاهنى
ناخشا ئېيتار كۆڭلۈم تالادا.

4

تۇرار جايىم بولمسا مېنىڭ،
بارار جايىم باردۇر ئەلۋەتتە.
ياشار جايىم بولمسا مېنىڭ،
ئۆلەر جايىم باردۇر خلۋەتتە.

ياماشقاندەك ئايغا مەجنۇنتال،
يامشارمەن يارغا يا دارغا.
تاڭلا باهارىم بولمسا مېنىڭ،
قانداق دەسسەي گۈناهسز قارغام!

2001 ـ يىل ماي، خوتەن

ئالمىخان ھەققىدە قوشاق

قىزىرىپتۇ ئالمىخاننىڭ ئالمىسى،
تەگمىدى ئاتسام يۈرەكنىڭ چالمىسى.
ھاۋ، ھاۋ... قاۋاپ يۈردۈم ۋاپا كوچىسىدا
مەن بولۇپ سۆيگۈ ـ مۇھەببەت لالمىسى.

ئالما شېخىدا مېنى ئۈردى تازا
ئالمىغا باغلاپ قويۇپ ساچى بىلەن.
لەۋلىرىگە قوندۇرۇپ قىلدى سوراق
گاھ كۆزى، گاھى قارا قاشى بىلەن.

ئالمىخان: ئېيت، ئەر بولۇرسەن نە سۈپەت؟
مەن دېدىم: قانىم قىزىل، جانىم پىدا.
كەلدىم پىراق سەھراسىدىن يالاڭ ئاياغ
ئۆرتىنىپ قەلبىمدىكى دوزاخ ئارا.

ئالمىخان: نەدە ۋىسالىڭ كەۋسرى؟
مەن دېدىم: بىر تەندە بار، بىر جاندا بار.
تەن ئارا جانىڭ مۇساپىر خارلىقى
ئاھ، ۋىسال ئىچرە جۇدا ھىجراندا بار.

ئالمىخان: قايسى ساڭا بارگاھ، ۋەتەن؟
مەن دېدىم: دىل تۈپرىقى، يار قۇچقى.
بىر جېنىمنى مىڭ قىلىپ كەلدىم بۇگۈن،
يا ۋىسالغا يەتكىلى يا ئۆلگىلى.

ئالمىخان: يەتكىن مۇرادقا، بول ئامان،
مەن دېدىم: ئەگكىن بېشىڭنى ئالمىخان.

2002 ـ يىل ئىيۇل، خوتەن

ئوتتۇز ياش

سەن
ئوتتۇز ياش!
زېمىندا ئۆيۈڭ يوق، ئۆيۈڭدە خوتۇن،
ۋەتەن قەلبىڭدىن ئالدى كەڭ ئورۇن.
ئىش تاشلىغان ھەسەل ھەرىسى
ئوغرىلىدى ئۆزىنى ئۆزى.
ھەممە ئادەم ئىشكنى ئەتتى
يانچۇقىدا ئۆزىنىڭ پۇلى.
ھەممە ئادەم كۆزىنى يۇمدى
كۆرۈش ئۇچۇن گۈزەل چۈشنى.
تاشلاپ كەتتى تۆت ياشلىق بالاڭ
قالدى ساڭا بىر پارچە سۈرەت.
ئۇنىڭ «دادا» دېگەن ئاۋازى
قالدى ساڭا ماكان بوپ پەقەت.
ئېتىزلاردا يالقۇنلار بۇغداي،
شەھەرلەردە سوغۇق ئىمارەت.
تېنەپ يۈردۈڭ شېئىرلىرىڭدا
بۇ دۇنيادىن بولۇپ خجالەت.
ئاچ قېلىش ھەممىدىن نورمال ھادىسە،
تاياق يېيىش ھەققىدە ئويلاندىڭ نەچچە.
تام ئېلانى:
ئادەم ئالىمىز

تەندۇرۇس، قامەتلىك، ساغلام، چىداملىق.
رادىيو ئېلانى:
ئادەم ئالمىز
(مىڭ يۈەن كاپالەت پۇلى ئالمىز)
يىگىرمە بەش ياشتىن تۆۋەن، قوش تىللىق.

يۈزۈڭنى يۇيمايلا چىقسەن يولغا،
ئۇندا شاد ئادەملەر ئېيتىپ شاد ناخشا،
بۇلاپ ئالدۇ خۇشاللىقىڭنى...

قاراپ يۈلتۈزغا، ئايغا، قۇياشقا
مۇنبەت تېنىڭدە كۆكلىگەن تاشقا،
قۇرۇپ كېتىۋاتقان بۇ دۇنيادىكى
ئەڭ ئاخىرقى بىر تامچە ياشقا،
سورايسەن قايغۇلۇق: نان دېگەن نېمە؟
جان ـ تېنىڭدە، قان ـ تومۇرلىرىڭدا
چاقنار ھدايەت، ئاقار مۇھەببەت.
ئاخىرقى ئامان قالغان بىرلا ئادەمسەن،
ھەر زەررە ـ زەررەڭگە سىڭگەن كامالەت.
ئىشەن، چۆللەرنى گۈللىتەر قولۇڭ،
ئاخىرقى ئالەمگە كەلدىڭ ئەڭ بۇرۇن.
ماكانىڭ سېنىڭ
بالاڭنىڭ «دادا» دېگەن ئاۋازى،
زېمىندا ئۆيۈڭ يوق، ئۆيۈڭدە خوتۇن.

2002 ـ يىل ئاۋغۇست، خوتەن

سېغىنىش

1

رەنجىمە، بۇ يامغۇر ياغقان ئاخشامدا
مەن سېنى سېغىندىم شۇ قەدەر قېيىن.
ئۆزۈمنى ئاۋايلاپ باستىم باغرىمغا
ئەنسىرەپ تۇيۇقسىز ئۆلۈپ قېلىشتىن.
يېنىمدا مۇشۇك يوق، نە بىرەر چاشقان...
قورسقىم ئاچقانچە چۆكتۈم ھېكمەتكە.
ئىشتاننى سالالماي كەتتىم چىرقىراپ
تۇرغاندەك بىر سۇنۇق ئەينەك ئۈستىدە.
ئاھ يوتقان! يالىڭاچ... يالىڭاچ بولساڭ
يالىڭاچ بولغانچە تەنھالىق ياماڭ.
سەن ئوڭدا ياتقانسەن ۋەياكى يانچە،
مىڭ چاقىرىم يىراقتا ياتتىم سەن تاماڭ.

2

ئالمىدەك كۆكسۈڭنى ئۈزگۈم بار قايتا،
بۇلاقتەك كۆزۈڭنى ئىچەيكەن قانداق؟
ئۆرۈپ قويغۇم بار چېچىڭنى چۈۋۈپ،
لېۋىڭنى چىشلىسەم، قانسا ياپراق...
زېمىندا ئۆيى يوق بىماكان ئادەم،
چىللايمەن قەلبىمنى ئۆزۈمگە رەت ـ رەت.
چەك ـ چېگرىسىز بىپايان ئادەم،
بىساتىم، بارلىقىم پەقەت مۇھەببەت.

كېزىمەن شەھەر ھەم سەھرالار ئارا،
سەن ماڭا مەنزىلسەن، سەن ماڭا بايراق.
بىر ئايال ۋەسلىگە يەتمىگەن كىشى
ھۇزۇرنىڭ ۋەسلىگە يېتىدۇ قانداق؟!

3

مېنىڭ بۇ كونىراپ كەتكەن چىرايىم
تۇرىدۇ ئالبومدا دائىم سەن بىلەن.
مېنىڭ بۇ كونىراپ كەتكەن ئاۋازىم
ئىسمىڭنى چاقىرىپ بولدى ساز ـ لېۋەن.
سەنمۇ شۇ دېرىزەم سۈنۈپ قانمىغان
غالجىر، ئاي چېچىنى يۇلۇپ ھارمىغان.
ئۆلتۈرۈش ھەۋىسى باسقاندا مېنى
سەنمۇ شۇ پىچىقىم مېنىڭ يوقالغان؟!...
چىراغلار كېكەچلەپ يانغان گۈگۈمدا
يورۇقلۇق ۋە زۇلمەت سۆيۈشۈپ تۇرغان،
سەنمۇ شۇ زامانىنىڭ بۇزۇلغان چېكى ـ
كۆز ئالدىم لاۋۇلداپ تۇرغان زىمىستان؟!

4

ئىزلىرىم كوچاڭدا قالدى يالڭاچ،
تېنىم قۇچقىڭدا قالدى يالڭاچ.
ۋەسلىم باغرىڭدا ئۇخلار ئۆلۈكتەك
جېنىم بارماقلىرىڭدا قالدى يالڭاچ.
ئىزدەر ۋۇجۇدۇم چۆلدىن سېنى
ئاتلىق، پىيادە ئىلىم يالڭاچ.
ساڭا تېۋىنىشىمدىن كىردى ئىمانغا
ئاسىي، قاراقچى قەلبىم يالڭاچ.
يۈرەي ھەر يەردە، سەن يۇرىكىمدە،
سۆيەي ھەركىمنى سەن لەۋلىرىمدە.

خەنجىرىم كۆكسۈمدە تۇرۇپتۇ چاقناپ،
سەنسىز ھاياتىمدا ئۆلۈم يالىڭاچ!

2002 ـ يىل ئاۋغۇست، ئاقسۇ ـــ ئاۋات

بارغانسېرى يېقىنلاپ قالدىم

بارغانسېرى يېقىنلاپ قالدىم
ناۋاكەش قۇشلار گۈلستانىغا.
قارا تۇپراقتىن بىر سقىم ئالدىم
چاقنار قۇمدىن بىر چىمدىم ئالدىم
كىشنەر ئاتقا مىنىپ يول ئالدىم
روھىمنىڭ گۈل ئېچىلغان زېمىستانىغا.

بوۋاقلار يىغلاپ ـ يىغلاپ قېرىپ كەتتى
تورغايلار سايراپ ـ سايراپ تاش بوپ كەتتى...
تۆگە تاپىنىدىكى كۆلدە يۇيۇندۇم
بوران بارماقلىرىدا تارانىدىم
مازار تۈنلىرىدە قىرىق چىلتەنلىرىم
ئەرۋاھ ئوتلىرىغا قاقلانىدىم.
يىرتىلغان پەلەكنى داپ قىلىپ چېلىپ
بارغانسېرى يېقىنلاپ قالدىم.

قاتىل ئۆلتۈرىدۇ ئۆلمەي دەپ،
ئوغرى ئوغرىلىق قىلىدۇ ئۆلمەي دەپ،
توشقان قاچىدۇ ئۆلمەي دەپ،
ئوۋچى قوغلايدۇ ئۆلمەي دەپ،
پادىشاھ ئۇرۇش قىلىدۇ ئۆلمەي دەپ،

西北民族大学图书馆
01957163

ھەممىنىڭ نىيىتى بىر ــ
بولغاندەك قۇياش بىر ھەمدە خۇدا بىر.

بەدىنىمدە نۇرغۇن بايلىقلىرىم بار
مەدەنلەر تولۇپ ياتار ئىچى ـ تېشىمغا
قوچقار ئۈسسۈشتۇرگەن يەرگە بارمايمەن
بەدىنىگە گۈل چەكتۈرگەن ئايالنى سۆيمەيمەن
ئەركىنلىكىڭ پۈت ـ قوللىرىمنى چىرمۇۋالىشىغا كۆنمەيمەن
نازلارنىڭ يىلكىمنى قۇرۇتىشىغا يول قويمايمەن.
مەن بىر قاتىل
تولۇپ كەتتى سانسىز جەسەت ۋۇجۇدۇمنىڭ مازارلىقىغا.
ئۆلتۈرۈشنىڭ ئەڭ ھۇزۇرلۇق پەيتىدە
دال بولالماس ماڭا ھەتتا مىڭ پۇتاقلىق لوگىكا.
كوچىلار مېڭىپ ئۆتەر مەندىن ھەر كۈنى
مارار تاۋۇتلاردىن ھېجىيىپ تۇرغان باش سۆڭەكلىرى،
ياشاۋېرىشنىڭ زېرىكىشلىك دۇمبىقىنى چالار يەكشەنبە،
نان ھاشىرىغا سۈيلەپ كېلەر دۈشەنبە،
خۇشاللىق بوغۇزلانغان قىزىل تاجلىق گۈلدار خوراز،
ھەسرەت ساھىلىمغا ئەجدىھالار تۇرار ئوت پۈركۈپ
قومۇش نېيىمنى چېلىپ بەرسەم بايا‌ۋاننىڭ تەنھالىقىغا،
ئەسلەپ توغراقلار سەلتەنەتلىك كۈنلەرنى
ھاياجانلىنىپ چۈشسە ئۈسسۈلغا،
توغراق شېخىدىكى ئۇنتۇلۇپ كەتكەن ساپايى
باش سۆڭەكلىرى سوقۇلغاندەك شاراقلاپ ـ شاراقلاپ جەز
قايتۇرسا «ياھۇ»غا،
تۇرماي نېچۈن ئورنۇمدىن،
چىقماي نېچۈن غارىمدىن...

قۇياش تۇتۇلغانسېرى روھىم ئاقىرىپ
كىيىمىم پۈتۈن بولغانسېرى كۆڭلۈم يېرتىلىپ
قاچقانسېرى كۆڭلۈم ئىنتىلىپ
بارغانسېرى يېقىنلاپ قالدىم.

2002 ـ يىل سېنتەبىر، خوتەن

يەكەنلىك Z

يىغلىما،
ئادالەت ئاپئاقتۇر، بەزىدە قارا.
يىغلىما،
مۇھەببەت مەڭگۈلۈك ساقايماس يارا.

سۆيەيلى ۋەتەننى، تەن بولسۇن بايراق،
ئۆرۈلسە تام
ئايلىنار ئۆي چەكسىز ئالەمگە.
بەزىدە چۈنمۇ نەپرەتلىنىدۇ،
ئوق ئۆلەر ئېتىلغان چاغدا ئادەمگە.

سۆيۈشنى ئىستىدىم، لەۋ بەردىڭ ماڭا،
كۆڭلۈمدە ساپايى چالدى قەلەندەر.
مەن ساڭا سۆيگۈدىن بەردىم مىڭ يالغان،
كۆزۈڭدىن تاراملاپ ئاقتى شۇم خەۋەر.

يىغلىما،
ئۆلۈم راست، ھايات يالغان.
يىغلىما،
گۈلنىڭ تەقدىرى خازان.

ئەرلەر يەرسىز، ئاياللار ئەرسىز،
يۈرەكتە مىڭ يىللىق ئېچىغان زەرداب.
دەريالار سۈپسۈزۈك ھەسرەت ئىچىدە

چېچنى تارايدۇ تاغلارغا قاراپ.

ئاشقلىق ۋەسلىنى سوراپتۇ مەندىن،
كۆرسەتتىم مۇزلىغان بىر سىقىم كۆلنى.
سورىدىم: قېنىغان سېنى نە ھىجران؟
كۆرسەتتى يوتاڭغا چېكىلگەن گۈلنى.

يىغلىما،
بىر ھىجران -
بىر شائىر.
يىغلىما...

2002 - يىل ئۆكتەبىر، گۈما

مەشرەپ چۆلى

1

يارىم كېلىپتۇ كۆرۈپ كەتكىلى،
ساچىنى چۈۋۈپ، ئۆرۈپ كەتكىلى.

جېنىمنى ئويناپ بارماقلىرىدا
بارماقلىرىمدا ئۆلۈپ كەتكىلى.

دوزاخ ئوتىدىن ئالغاچ كېلىپتۇ
ئۆچكەن قېنىمغا كۆمۈپ كەتكىلى.

لەۋلىرى سەرسان، كۆكسىدە ئىسيان
يىغلاپ كېلىپتۇ، كۈلۈپ كەتكىلى.

سۈندۈر قەدەھنى، جىسمىم شارابتۇر،
يارىم كېلىپتۇ چۆمۈپ كەتكىلى.

2

تەرسالىقىمدا ئىتائەت ئۆلمەس،
رەسۇلىقىمدا مۇھەببەت ئۆلمەس.

ئۆلۈم دەشتىگە سالمىسام ئاتنى
ھايات باغچامدا ھالاكەت ئۆلمەس.

مىڭ بىر كېچىگە ياقمىسام چىراغ
جىنلار سۈرى ـ قاباھەت ئۆلمەس.

رەقىب ياشلىرىدا يۈيۈنمىسام
يۈرىكىمدىكى جاراھەت ئۆلمەس.

قۇتۇلمىغۇچە جان ھىجرانىدىن
روھىمدىكى جىنايەت ئۆلمەس.

3

ئۆزۈمگە بىر ئۆزۈم ھەغدا قەلەندەرمەن،
ساپايىم زارىدىن سەۋدا قەلەندەرمەن.

كېچىپ نىگارىدىن كىم يەتتى ھىجرانغا
ئۇنىڭ ھۆر قان ۋە ياشدا قەلەندەرمەن.

ۋىسال ئارغامچىسىدا كىم باغلىنىپ يىغلار،
بەخت ئىچرە جۇداسىدا قەلەندەرمەن.

بىراۋنىڭ تاجى كۈلپەتتۇر بۇ باشىمغا،
شاھانە قۇل ئاراسىدا قەلەندەرمەن.

بىھوشلۇق چۆلىنى ئىستەيدۇ بۇ كۆڭلۈم،
يىپشىلسەم گۈل بازارىدا قەلەندەرمەن.

4

يار كېتىپتۇ مەيلىگە مېھمان بولۇپ،
چېچىلىپ كۆڭلى ئۇنىڭ مارجان بولۇپ.

كۆز يېشى تۇنده قىزىل گۈل بەرگىگە
تامچىلاپتۇ يەتته قات ئاسمان بولۇپ.

ئۆچۈرۈپتۇ، ئاھ، ئۇمىدنىڭ شامىنى
قەلبى مۇدھىش قاپقارا زىندان بولۇپ.

زارۇ ـ زار يىغلاپتۇ ئون ئىككى مۇقام
ئاختۇرۇپ چۆلدە ئۇنى كارۋان بولۇپ.

ئەي غوجى يالغۇزلۇقۇڭ بولدى قىيام،
تاپ ئۇنى سەن كەتكۈچە ھايۋان يولۇپ.

5

ياشسۇن ھەسرەتلىرى زۇمرەت ئانام،
ھەر تىنىق ـ نەپسى تىرىك ھېكمەت ئانام.

چاچلىرى تاڭلار تامان مەرغۇللىغان
سۆزلىرى تۇندە يورۇق سۆھبەت ئانام.

بىر گۈلى قالغان، خازان توققۇز گۈلى
بۇلبۇلى ئاشىقا دار زىننەت ئانام.

ئاھ، دېدى، بەردى مېنى ئالەمگە ئۇ،
سۆيگۈسى ھىجران ئارا قىممەت ئانام.

ياشسۇن كۆيۈپ تۇرۇپ ئوتتا ئۆزى
تىلىگەن ئەلگە بېھىش ـ جەننەت ئانام.

2002 ـ يىل، خوتەن

شىر ئەرۋاھى ناخشىسى

1

قان ئورنىدىن تۇردىۇ
ناخشا ئېيتىدۇ.
كېلىپ سۇبھىدە
ئەتىر گۈللەرنىڭ يېشىنى سۇرتىدۇ.

2

تاشلارنىڭ ھەممىسى قاتتىق،
پۈتكۈل چۆڭىن پەقەت بىر چۆڭىن.
يىغلىما ئانا،
جان تەندىن چىقتى
ئۆلۈم ئۆلدى!

3

تاش يىغلايدۇ كۆزلىرىنى تاپالماي،
ياش يىغلايدۇ نومۇسىنى تاپالماي.
تاغلار ھەڭگۇ تەزىم قىلمايدۇ،
قىساس
يەردىن ئۇنگەن، كۆكتىن تامغان!

4

داپنى بوران چالدۇ،
ساپايىنى توغراق.

ئېيتار ناخشىنى
كۆلۈپ تۇرغان باش سۆڭەكلىرى.
يىغلىما ئانا
قۇملۇق ئۆلۈپ قالمايدۇ.

5
ناخشا تۇگىمىدى
قەلەم سۇندى...

2003 ـ يىل ئاۋغۇست، گۇما

چۆچەكچى ئانا

1

ياماپ بولۇپ جۇل - جۇل يىرتىق چاپاننى
ياماپ بولۇپ ياماق - ياماق ئىشتاننى
ئۇنتۇپ كەتكەن چۆچىكمنى سۆزلەپ بەر،
چۆل نېمشقا سېغىندۇ بوراننى؟
يۆتەلمەكتە قېرى گۈلخان دالدا
هايات كېسەل، ئىگراپ ياتار تۆشەكتە،
ئۇنىڭ چۈشى كۆك كەپتەرگە ئايلىنىپ
يۇرەر بىزنىڭ بېشىمزدا ئايلىنىپ.
تومۇردا قۇم قاينىغان بۇلاقلار
ئىدى قاچان ياۋا تۆكلۈك قەبىلە؟
يۇيۇنغاندا قۇياش قارا دەريادا
ئەتىر گۈللەر كەتكەن ئىدى قەيەرگە؟
گۈل بەرگىدە ياتار غېرىب جەسىتىم،
جىنازامنى كۆتۈرەلمەس كېپىنەك.
ساپان سۆرەپ هارغان قېرى هېسسىيات
ۋۇجۇدۇمدا كۆشەپ ياتار كالدەك.
تۆگە قېنى، كارۋان قېنى، ئەر قېنى؟
بىر باتۇرنىڭ ئاھى ياڭرار كېچىدە.
ئۇ ئات مىنىپ چىققان ئىدى سەپەرگە،
كەلگەن ئانا قاچان بىزنىڭ شەھەرگە؟
كارۋان دەسلەپ ئەمەسمىدى بىر ئادەم،

جاننى جانغا ئۇلاۋاتقان قايسى يىپ؟
گۆشلىرىمده ئىت قاۋايدۇ نېمىشقا؟
سۆڭەكلىرىم غىچىرلايدۇ نېمىشقا؟
نېمىشقا
تامنىڭ ئېغىر سۇكۇتىنى پاچاقلاپ
كېتەلمەيمەن هاياتىمنى هاپاشلاپ؟!...

2

قامغاقلارنىڭ ۋەتىنىنى بىلەمسەن،
تورغايلارنىڭ ناۋاسىدا نە هىجران؟
ۋەهىمە هەم ۋەهى تولغان قەلبىمده
هۆركىرەيدۇ ئاھ خۇدا دەپ بىر هايۋان.
شېئىرلاردا خۇپيانە قاتتللىق،
ئادەملەردە يارنىڭ ئۆلگەن ئازابى.
باشلاپ كىرەر دەريالارغا مەڭگۈلۈك
ئورماندىكى سۇنغان كىرپىك ئاۋازى.
تولغنندۇ ئوت ئىچىده قىزىل گۈل
يۇلقۇنىدۇ گۈلخاندىكى بالاغەت.
شولا تاشلار قاپقاراڭغۇ كېچىگە
چۈشلەردىكى قىيالىڭاچ جنايەت...
روھ چۆلىده بۆرە هۇۋلار پەريادلىق،
قوي قوتىنى تولدى چەكسىز هىجرانغا.
كەلسەم قېچىپ نېچۈن قاتتىق دۇنيادىن
يىرىل تېشىم يىرىلمايدۇ نېمىشقا؟
قېنى ماڭا قىرىق توقال، كېنىزەك،
كۆڭلىكىنى يىرتۋاتقان هاياجان؟
تاش ئۇستىده بەزمە قۇرغان سۇ ۋە ئوت،
قېنى ئاخشام تويى بولغان شاهزادە
يۇرەمدۇ، ئاھ، رېئاللىقتا سەرگەردان؟!

3

تاشلاپ كەتتى ماشىنلار ئادەمنى،
قورشاپ بولدى ئۇنى يەنە بىنالار.
ئەينەكلەردە قىپيالىڭاچ رېئاللىق،
يالغان گۈلنى پۈۋلەر ئەركە شامالار.
ماڭساڭ چوقۇم بارالايسەن بىر يەرگە،
يوق شەھەردە دەريا ھەمدە تىك داۋان.
لەۋ سوزساڭلا يېتەر لېۋىڭ لەۋلەرگە،
ھۇھەبىەتنىڭ باھاسى يوق، بەك ئەرزان.
ئىشىك چەكسەڭ تونۇمايدۇ ھېچ كىشى،
قېرىنداشسەن كەلگەندە ئۇ ئۆيۈڭگە.
پاكلىق چاقناپ تۇرار ئەۋرەز يولىدا
بۇلغىنىسەن قول ئۇزاتساڭ ئۇنىڭغا.
ئانا
بۇ شەھەردە چۆچەك دېگەن بەك تولا.
يېگەن نېنىڭ ھالاللىقتا ىبباھا،
لېكىن ئۇنى شەھەردە
تاشلاپ بەرسە يېمەس بايلار ئىتىغا.
سېنىڭ ئۆيۈڭ مېنىڭ ئوردام تەڭداشسىز،
يەتمەس لېكىن بۇندا ھاجەتخانىغا...
جېنىم ئانا، ئەمدى توختايلى
چۆچەك دېگەن چۆچەك،
ئوتتۇرىسى دۇمچەك.
كۆز يېشىمىز تېشىپ كەتمىسۇن
ئۆملەپ ـ ئۆملەپ قېچىپ كەتمىسۇن.

2003 ـ يىل سېنتەبىر، گۈما

زار

تۇنلەر ئۆرۈدى چاچلىرىمنى قىلىپ ئارغامچا
مەجنۇنتاللار ئۆتتى شامالدا سېلىپ قامچا
كۆكسۈمدە ئۆسۈپ كەتتى قويۇق ئورمانلار
تۇپراق ئاستى مېنى ھەر كۈنى دارغا
يۈرەر كىرپىكىمدە تۆگە يېتىلەپ ئەما چۈشلەر
كۆزلىرىم ئىككى ئالەمگە دېرىزە بولدى
غېچىرلار سۆڭەكلىرىمدە جەڭ ھارۋىلىرى
دېھقانلار خىيالىمنى ساپانغا قاتتى
غالىبلار شاراب ئىچتى باش سۆڭىكىمدە
مەغلۇبلار تېرەمگە كىردى...
تۇمەن يىللار ساقلىدىم سېنى.

كۆتتۈم كېلەر دەپ سازلار يىغلىسا،
يىرتىپ كۆيلەرنىڭ پۇركەنجىسىنى.
پاچاقلاپ شېئىرلاردىكى زۇلمەتلىك سۆزنى
ئېچىپ تاشلارنىڭ ئىشكىنى.
كۆتتۈم كېلەر دەپ
گۈلدىكى جلۇلەردىن، سۇدىكى چوڭقۇرلۇقتىن
ئايدىڭدىكى شولىلاردىن، شارابتىكى جەزىرىلەردىن
يۇلتۇزلارنىڭ چاراقلاشلىرىدىن، يوپۇرماقلارنىڭ شىلدىرلاشلىرىدىن.
كۆتتۈم كېلەر دەپ
ماشىنىلارنى ئۆلتۈرۈپ، ئەرۋاھىدىن تۆمۈرنىڭ

كۆيدۇرۈپ، كىتابلارنىڭ كۈلىدىن
سۈندۈرۈپ، ئەينەكلەرنىڭ ئارقىسىدىن
يانچۇقۇمدىكى ئەڭ ئاخىرقى ئون تىيىن پۇلدىن
قولۇمدىكى قاتتىق نانىدىن
ئوڭ تەرىپىمدىن ياكى سول تەرىپىمدىن
ئۇخلاپ ئويغانسام چۈشۈمدىن...
تۈمەن يىللار ساقلىدىم سېنى
سېغىنىشنىڭ قاپقارا ئۆڭكۈرىدە.

بىلمەن كەلمەيسەن، كەلمەيسەن
كۈتىمەن زېمىن ۋە ئاسمان بىلەن تەڭ.
شېئىر يېزىلىپلا تۈگىسە ئۆمرى
مۇزىكا قايتالمىسا جىمجىتلىقىغا
ئادەم تۈغۈلۈپلا ماڭسا ئۆلۈمگە
نېچۈن بۇ ئىنتىقامنى مەندىن ئالسەن؟!

2003 ـ يىل دېكابىر، خوتەن

باللىقمدا...

باللىقمدا
ئاسمان بىزنىڭ ئۆگزىدە ئىدى.
تاشلۇپتىلگەن بوۋاقلار
يۇلتۇزلار نۇرىنى ئېمىپ چوڭ بولاتتى.

ئىشتان سېلىشتىن ماختىناتتىم
قىزلارنىڭ يانچۇقىغا سەۋزە سېلىپ قويىاتتىم،
ئانامنىڭ ئەسكى دەپ تىللاشلىرىدىن پەخىرلىنەتتىم.
يېزىدىكى ئەسەبىي بازاردا
مۇشتلىشاتتى تەلپەك كىيگەنلەر،
قاراپ ئۇلارغا
ھۇزۇرلىناتتىم كەمپۇت يېگەندەك.
دائىم ئۆرە تۇرۇپ سىيەتتىم،
بارلىق ئېشەكلەر مېنى تونۇيتتى.
دادامنىڭ مېنى ئۇرۇشلىرى
ئويغىتاتتى مەندە نۇرغۇن ئىستەكنى.
ھەۋەس قىلاتتىم
ھېچ كىشنى ئىلمايي كۆزىگە
دەلدەڭلەپ يۈرگەن مەستلەرگە.
چوڭ بولسام
چوقۇم
مەنمۇ ھاراق ئىچمەن، دەيتتىم.
ھېچكىم بىلمەيتتى

مەخپي
ئىنتايىن مەخپي
تۇرمىدىن قېچىش ھەققىدە باش قاتۇراتتىم،
چۈنكى، دادام دائىم
يامان ئادەم ھامان تۇرمىگە كىرىدۇ، دەيتتى...

مەن ھازىر ياۋاش پۇقرا،
ئەقلىمگە كەلگەندىن بېرى
ھېچكىم بىلەن مۇشتلىشىپ باقمىدىم
ئۇرۇپ باقمىدىم
تاياق يەپ باقمىدىم
تۇرمىگە كىرىشتىن ئۆلگىدەك قورقمەن...
چوڭ بولغاندا بۇنداق ئادەم بولىدىغانلىقىمنى بىلگەن بولسام
بەلكىم
باللىقىمدىلا ئۆلۈۋالغان بولاتتىم
چوقۇم ئۆلۈۋالاتتىم.

ھا، ھا، ھا...

2003 ـ يىل دېكابىر، گۈما ـــ قوشتاغ

خوراز چىللايدۇ

خوراز چىللايدۇ، چىللايدۇ،
ئالدىدا نۇر توشقۇزۇلغان سۇبھى پىيالىسى.
شاھانە شاخلارنى مىكىيانغا بەرمەيدۇ،
بېشىدا قىپقىزىل يالقۇن تاجسى.

ھايات رىئايەتتە قېرىمايدۇ
مۇھەببەت پۇچۇق ئەينەك ئالدىدا چېچىنى تارايدۇ.
ھاياجان مەڭگۇ يالىڭاچ
ئەقىل ئۆمرىدە بىر رەت ئىشتىنىنى سالمايدۇ.
ھەر قەدەمدە ئاخىرەت
ھەر ۋۇجۇد بىر خاقانە.
ھەر نەپەستە بىر جۇدا
ھەر كۆڭۈل بىر دىۋانە...
تەن زۇلمىتىدىن دىل تاڭلىرىغا
خوراز چىللايدۇ، چىللايدۇ!

2004 ـ يىل يانۋار، خوتەن

سۇغا باقما...

ساچىن تاراپ، جىلۋە قىلىپ قاچار پەرى چوڭقۇرلۇققا،
سۇغا باقما، قالار ئۆمرۈڭ مۇشەققەتتە، دىلىڭ داغدا.
ئېقىپ كېلەر قىزىل ئالما لەيلەپ ـ لەيلەپ سىرلىققىنا
قول ئۇزاتساڭ غايىب بولار، سۇغا باقما، سۇغا باقما...
مەجنۇنتاللار مەجنۇنلارچە تاشلار سۇغا شاخلىرىنى،
سۇلار كېتەر ئاڭلىماستىن مەجنۇنتالنىڭ ئاھلىرىنى.
تاشلار ئۇسسار، ناله قىلار سۇ تەكتىدە كېچە ـ كۈندۈز،
ئېسىڭ قۇرۇپ قاخشال بولار، سۇغا باقما، سۇغا باقما...
چىن ئاشىقسەن، قەلبىڭ تەنها، جانان تەنها، سۇبھان تەنها،
ھېچكىم بىلمەس سۇلارمۇ ھەم تامچە ـ تامچە ئاقار تەنها.
ھەممە بارلىق بىر ـ بىرىگە ئاشىقتۇركى تەنها ـ تەنها،
روھىڭ قالار ئوت ئىچىدە، سۇغا باقما، سۇغا باقما...

سۇ ئاقىدۇ ئۇسساپ ـ ئۇسساپ چېكىپ ئاتەش پىراقىنى،
كۆكتە ئاسمان ئاقار تىمتاس سۈرۈپ بۇلۇت قولۇاقىنى
مەن كېلىمەن ئۆستەڭ بويلاپ ئىزدەپ ھايات بۇلاقىنى،
ناله قىلىپ ئېيتار كۆڭلۈم: سۇغا باقما، سۇغا باقما...

2004 ـ يىل مارت، گۈما

قانغان قان

جېنىم ھاياتقا ئېيتتى ئەزان
چۈشىدىن ئويغاندى دەپتەردىكى قان.
كۈندۈزلەر قۇل بولۇپ كەتتى قۇياشقا
دۇنيا ئېزىقىپ يۈرەر كىتابتا
بەتلىدىم ئۆزۈمنى رەزىل ھاياتقا
سەۋدايى ئاشقەمەن ئۆلۈپ قانمىغان!
كەلمەسەن
ئەي چېچى چۈۋۈلغان شەرمەندە خيال
تېنىدە ئۇچ بۇرجەك تۈكلۈك بار ئايال،
يۇلتۇزنىڭ نۇردا ئۆلۈك يۈيغۇچى
كۆكلىدە ھېچكىم يوق دىۋانە شامال...
مەن ھازىر ئوت كەتكەن سۇنىڭ ئىچىدە.
...
توغراقتا ھېچنېمە قالمىدى دەيدۇ
يا بىراۋ يول باشلاپ كەلمەيدۇ دەيدۇ.
بارخانلار ئاستىدىن چۆچۈپ قوپمەن
ئىزلىرىم تەكتىدە ئاتلار كىشنەيدۇ.
ماشىنا جارانكلاپ تۇغۇلۇپ تۇرار
قىزىل گۈل ئۆلىدۇ قىزىل سەھەردە.
ئەرلەر ئەخلاقسىز ياشيالمايدۇ
ئىشتان كىيمىگەن ئايال شەھەردە.
كەلمەسەن
مەن ھازىر قىلىچتەك بولدۇم يالىڭاچ

مەن ھازىر ياغاچتەك قۇرۇدۇم ساڭا.
ئەي ئىشتان بېغىنى يىتتۇرۇۋەتكەن قىز
ئەي كۆزى تېشىلگەن قاراڭغۇ مەشۇق
ئەي لېۋى دېڭىزدەك دولقۇنلۇق قۇملۇق
ئەي مەندەك ئاچ قالغان مۇقەددەس تاغلار
ئەي مەندەك يارىغا قانمىغان باغلار...
كەلمەمسەن؟
ۋارقىراپ تاشلايمەن بىردەمدىن كېيىن
شېئىر قەغەزگە كىرىۋالدۇ،
ھاياجان
قەغەزگە پاتمايدۇ، ئۆلۈۋالدۇ،
قالدۇ پايانسىز جۇدالىق، ھىجران!

2004 ـ يىل يانۋار، گۇما ـــ قوشتاغ

ئىباگۆل

ھېچكىمنىڭ چۈشىگە كىرمەيدۇ بۇ يەر
يۇلتۇزلۇق ئۆستەڭدە ئاقىدۇ كۆكۈل.
كىرىدۇ جىرىڭلىتىپ قوڭغۇراقنى
چەكسىز باياۋانىمغا غېرىب ئىباگۈل.
ئۇنىڭ چاچلىرىدا قىرىق بىرنىچى قاراقچىمەن
كىرپىكىدە سەرسان يولۇچىمەن
لەۋلىرىدە تەلۈە شارابخورمەن
كۆزلىرىگە چۆكۈپ كېتىمەن...
ئۇنىڭ پۇتلىرىدا بەھوش ناۋالار
تۈپراق ئايىغىغا ئېسىلار يىغلاپ.
چۈشىمە قىلىچتەك يالىڭاچ ئەكسى
سۇنار ئەينەك تاراڭلاپ.
تېنىمنىڭ ئىشكىنى ئېچىپ تېنىدە،
ئېپىچىقار ئۇ مېنى روھ ئالىمىگە؛
ئۇ يەردە ملك يىللىق ئىشقىي پىراقتا
ئىزدەر بىر - بىرىنى ئادەم ۋە ھەۋۋا.
يوقتۇر ئۇ يەردە گۈللەر، چېچەكلەر،
سايرايدۇ ۋە لېكىن قۇشلار قان قۇسۇپ.
ئۇيانمىدىن بۇيانغا تاۋۇت كۆتۈرۈپ
ئۆتىدۇ ئۆلۈكلەر پەريادلار ئۇرۇپ.
بىر - بىرىگە ئېسىلىپ يىغلاپ
خۇدا! دەپ قايغۇلۇق ھۇۋلار ھايۋانلار.
يېرىلار بىر - بىرىگە سېلىشىپ گىرە

يار! دەپ ۋارقىراپ ساناقسىز تاشلار.
سۇنۇك شارقىرىغان ئاۋازى ـ ئاسمان،
تۇپراق ئايدىڭدا قاناتلار قاققان.
قانلار گۈل بولۇپ ئېچىلىۋاتقان،
سۆڭەكلەر نەي چېلىۋاتقان.
...
ۋىسالغا يېتىدۇ ئادەم ۋە ھەۋۋا...
ئىباگۈل ئىگىزايدۇ: گۈناھ، گۈناھ...
دۇنيا ئاستا ـ ئاستا بولىدۇ بىنا...

جىرىڭلار باياۋىنىمدا ئالتۇن قوڭغۇراق.

2004 ـ يىل مارت، گۈما ـــ قوشتاغ

ئادىل
(ئوغلۇمغا)

1

ئادىل يالڭاچ ئوينايدۇ
كۆندىن ئىزا تارتمايدۇ
ئۆره تۈرۈپ سيىدۇ
بىر، ئىككى، ئۈچ...
سۈيدۈكىدىن ئاتلايدۇ.
ئەينەكلەرنى چاقىدۇ
يوق ئاڭا قانۇن.
خالىغانچە يىغلايدۇ
يوق ئاڭا سياسەت.
ئايىغىنى تەتۈر كيىدۇ
لېكىن
يولنى ئوڭ ماڭىدۇ.

2

قوينىڭ بالىسى قوزا
ئېشەكنىڭ بالىسى تەخەي
كالىنىڭ بالىسى موزاي...
چۈمۈلىلەر ھاشارچى
ئۆمۈچۈك ئىشچى،
خوراز لۈكچەك، بۇقا قىمارۋاز

پاقا ناخشچى...
قاراڭغۇدىن قورقمايدۇ
جىننى ئىزدەپ توۋلايدۇ
ئادىل دېگەن ئادىلدۇر
ئوغۇل بالا پادىشاھ.

3

كۆزلىرىگە يېيىلسا گۇگۇم
يىغلىتىدۇ يۇلتۇزلار ئۇنى.
قاراڭغۇدا توۋلايدۇ جىنلار
تاپالماستىن ئىسسىق ئۆيىنى.

تېرەكلەرنىڭ ئۇچىدىن باشلاپ
ئۇ كوچىدىن بۇ كوچىغچە،
يۈگۈرىدۇ دادا دەپ توۋلاپ
تەنھالىقتىن غېرىبلىققچە.
دادىسى ئۇنىڭ شامال قەلەندەر
ئانىسى ھەم سەرسان كېپىنەك.
قوشاق دېگەن چۈۋۈلغان سېۋەت
چۆچەك دېگەن تۇۋى يوق چېلەك.

ئوغۇزخان بار، كۆك بۆرە يوق
چىن تۆمۈر بار، مىسران قىلىچ يوق
سادىر بار، ئاق ئات يوق...
چۈنكى، ئۇلار كىچىك، بەك كىچىك
كىردى ئاران بەش ياشقا.

2004 ـ يىل مارت، خوتەن

يالغان راست، راست يالغان

يىرتمەن، دېگۈزدەك قانىغان كۆڭلۈم،
يىرتمەن، چۆللەردەك تۇك باسقان تېنىم.
يىرتمەن شېئىرلىرىمنى، جۇل - جۇل كېيىملىك
ساپايە چېلىۋاتقان قەلەندەر دىلىم.
گۈلخانلار ئوچاقتىن قاچىدۇ ھېلى
سۇلارنىڭ توختىماي قاچقىنى قاچقان.
تاغلار ئورنىدىن تۇرغىلى نەۋاق،
چېچىنى تارايدۇ يېگانە ئورمان.
كۆڭلۈمدە چېقىلغان ئەينەكتەك شەھەر،
قەلبىمدە يىرتىلغان تالاي سالام خەت.
ئەزەلدىن ئاچ - يالىڭاچ ماكانسىز سەنئەت،
قۇشنىڭ دەردلىك ئۈنى - ئۇ نادىر زۇۋان.
تاڭنىڭ ئۈنى كېلەر شەبنەمدىن،
يۇيۇنىدۇ ئۆستەڭدە پىغان.
تەن ئىشكىنى ئېچىۋەتكەن
كىرىپ - چىقىپ تۇرىدۇ جان.
قان تۆكۈشتىن قالغان ھېسسىيات
كۆندۈرۈلگەن تەلۋە بىر ھايۋان.
توپ - توپ بولۇپ ئۆلمەكتە كېپىنەكلەر بازاردا،
چۈشىنەلمەنلىك قىساسى ھەممە يەرنى قاپلىغان.
ھلال ئەمەس ئايپالتا، يۇلتۇز ئەمەس ئوت ئوقيا،
قۇياش ئەمەس نان، ۋەتەن بېرىشكە بولمايدىغان جان.
چاپالماس ئەبەدىي رەسمىدىكى ئات،
ئېچىلماس مەڭگۈ چۈشتىكى رەيھان.

ئۆلۈم ئۇچ بۇرجەك
تۆمۈر قان، شۇك ئەمگەك، تۆت چاسا نان.
قىزىل تاكسى بۇزۇق قىز، تىراكتورلار ھاشاردا
يىرتىق ئىشتان ھاياجان،
روھ تۇپراق، تەن ئاسمان.
گۈللەر ئۆزىنى ساتار ئەرزان
ئازابنىڭ ماركىسى يالغان
رەستىدە ئىشتىننى سالار ھاياجان
يەنىلا
ھەر بىر كۆكۈلگە مۇھەببەت سۇلتان.
شەھەر ھازىر ئايالدا
بولۇپ سۆيگۈ ئۇچ بۇرجەك
قەسەم بېرەر كارىۋاتقا.
ئەينەكلەردە رېئاللىق قىپىالىڭاچ، تۇكسىز، ئاق
خۇشالدۇر ئەك خۇشالدۇر
تاماكا، ھاراق.
رەستىدە ئەر ھۆركىرەر قوللىرىدا موخۇركا
بۇرۇتى غېرىب
ساقىلى سەرسان.
پۇلاڭلاپ تۇرىدۇ ئىشتان بېغىدا
ئالتۇن غىلاپلىق داتلاشقان ھىجران.
كۆتۈرۈپ يۈرەر ئۆز تاۋۇتىنى
ئۆزىنىڭ پايانسىز سۆيگۈسى بىلەن،
راۋان بولار
قېچىپ چىقىپ شېئىردىن ۋەتەن.
ھەسرەت يالغان، راستتۇر تاماكا،
يالغان راست،
راست يالغان!

2004 ـ يىل ئىيۇن، گۇما ـــ قوشتاغ

قوشنا ئۆيدىكى ناخشا ئاۋازى

خۇدانى كۆرگەندەك كېسەل ئالۋاستى
ئېچىرقاپ يىغلايدۇ مەست بولغان ئازاب.
يۈلتۈزى تۆكۈلۈپ كەتكەن بىر ئايال
ياتىدۇ ئىچىمدە جېنىمنى ئويناپ.

بىلمەن مەن قانداق چەكسىز ياشاشنى
ناخشىدەك، شېئىرىدەك ماكانسىز، سەرسان.
تىلەمچى بالىنىڭ كىرلەشكەن يۈزى
شەھەرنىڭ قەلبىدە قىلىدۇ جەۋلان.

قايرىلىپ باقىدۇ سۈنغان قىلىچتەك،
ئۆتمۈشۈم پۈتۈنلەي قانغا بويالغان.
ھاياتىم گۈللەرگە لىق تولغان تۇرمە،
ئاھ مەن ئۇ تۇرمىگە يالغۇز قامالغان.

2004 ـ يىل ئاۋغۇست، خوتەن

ئۇزاق چۈشتىن ئويغاندى كارىۋات

1

ئۇزاق چۈشتىن ئويغاندى كارىۋات،
سوغۇق تامدا ئاي نۇرى چاقنار.
مەش زوڭزىيىپ ئولتۇرغان ئايال،
دېرىزىدە تاشقىنلار باھار.
مەن تەنھامەن شۇ قەدەر دەھشەت،
ئايبغمدا سەرسان كېلەچەك.
ياشاي دوستۇم مۇھەببەت ئۈچۈن،
مەن ئۆمرۈمدە ئۆلىمەن بىر رەت.

2

ئوق ئاتىدۇ گۈللەر كۆكۈلگە،
شېرىن تىترەپ چېقىلار ئەينەك.
بىر ئىت ئۆلەر سوغۇقتا مۇزلاپ،
بىر ئىت ياشار سەندەك يا مەندەك.
جان مۇساپىر بولمىسۇن مەڭگۈ،
قىزىلگۈلدەك ئېچىلسۇن ماماتىم.
ئۆلەي دوستۇم مۇھەببەت ئۈچۈن،
مەن دۇنياغا كەلمەيمەن پات ـ پات.

2005 ـ يىل سېنتەبىر، گۈما

قالمىدى زىمىستان كۆرمىگەن بۇلبۇل

ئۆلۈمگە ئوخشايدۇ مېنىڭ ئاۋازىم،
قارغايدۇ ئىزىمنى جىنكەش تېرەكلەر.
دۇتارنىڭ قارنىدا ئايال ئولتۇرار،
يىرتىلار قەغەزدەك ئاپئاق يۈرەكلەر.

قالمىدى زىمىستان كۆرمىگەن بۇلبۇل،
مۇقامدەك مۇڭلىنىپ ئاقار يۇرۇڭقاش.
يىغلايدۇ تاغلارنىڭ ئۈستىدە توختاپ
جىنازا كۆتۈرۈپ ماڭغان شۇ قۇياش.

ئۆزۈمنىڭ دەرىدىنى تارتىمەن يالغۇز،
ئۇچ مىڭ يىل دەرد تارتقان يالغۇز توغراقتەك.
بۇرۇتۇم بوراندا تۇرار يەلپۇنۇپ،
كۆزلىرىم ئۆچكىچە تاكى چىراغدەك.

2006 ـ يىل يانۋار، گۇما

قشنىڭ مەلۇم كېچىسى

مەن، ھەي...
كېچە قاراڭغۇلى
چۈش ئوغرىسى.
يوتقان مېنى قۇچاقلىمىدى،
شۇنچە سوغۇق
تەنھالقىنىڭ قايغۇسى.

بىر قىز بولسا
چىرايلىق بولسا
خەتەرلىك خىيال...
ئورۇندۇق ئېشەك،
مەش زوڭزىيىپ ئولتۇرۇپ
سىيۋاتقان ئايال.

تېنىمنى سلىسام
كۆڭلۈم سەرگەردان.
بېشىمدىن تاپىنىمغىچە
قار قاپلىغان پايانسىز ئورمان.
ئورماندا
چېپىپ يۈرەر بىر توپ ياۋا ئات.
ئات ـ ئايال
ھېچكىم مىنمىگەن،
كۆندۈرىمەن مەن ئۇنى جەزمەن.

بۇ بىر كېچە
مىڭ بىر كېچە ئەمەس
لېكىن شەھۋەت تۇغمەس چۆچەك

قىشنىڭ مەلۇم كېچىسى
مەن ئېتىدىن ئايرىلغان جەڭچى.

2006 ـ يىل مارت، گۇما

سالدىم ھېكمەت چاپىننى

ئاشىق قەلەندەر
مەشۇق بايئاۋان.
يىرتار كىيىمنى
تەلۆە ھاياجان.
مۇقام دىۋانە
يوق بىر پىيالە
ئىچكىلى شاراب.
كۆڭۈل تۇتۇرۇقسىز،
يوق بىر ئىلاھى
قىلغىلى تاۋاب.

گۈل ئۆلمەيدۇ
ئۇخلاپ قالدۇ.
ناخشا تۇگمەيدۇ
توختاپ قالدۇ.
ئۆلىدۇ پەقەت
ئادەم ئۆلىدۇ.
تۇگەيدۇ ھايات
دۇنيا قالدۇ.

ئەقىل زۇلۇمدۇر
سالاي چاپاننى.
ھېكمەت ئۆلۈمدۇر

تاپاي جاهاننى.
كەل ئەي سازىڭ چال
مەستانە ئايال،
ۋەتەن بول، ساڭا
ئاستانە بولاي.
بوينۇڭدا تال - تال
مارجانە بولاي،
چۆلۈڭدە زار - زار
دىۋانە بولاي...
يېگانە ئەردۇر،
ھايۋان يېگانە.
يېگانە ئايال،
شەيتان يېگانە...
قوشۇلغىن ماڭا
مەستانە ئايال،
سۆيگۈ ئىچىدە
نۇرانە بولاي!

2006 - يىل 20 - ئاپرېل، گۈما

يارسىز كېچە

چىراغ
ئوقۇپ دەھشەتلىك يېرىم كېچىنى
زۇلمەتكە توشقۇزدى ئۆينىڭ ئىچىنى

يىغلاشقا باشلىدى تامدىكى كۆزلەر،
توقۇدى باھاردەك ئىللىق ئىسمىڭنى
خاتىرەمدىكى يانتۇ ھەرپلەر

يۇلتۇزلار قاۋايدۇ
ئايال ئاي
دېرىزىدىن مارايدۇ.

قاچمەن بېشىمدىن تاپىنىمغىچە
قوغلايدۇ كەينىمدىن گۇللەر ئاتقان ئوق.

2006 ـ يىل ماي، خوتەن

كۆندۈزدىكى ھېكايە

خيالسىزلا كوچىغا چىقتىم
بولۇپ ئوغرى چىراي.
ساپايە ھالقسىدىن ئۆتكۈزدى مېنى
ھېچنېمسى يوق قەلەندەر بوۋاي.

بۇگۈن بۇ شەھەردە مېنىڭدىن بۆلەك
يوق بىرمۇ قاتىل ھەم يوق بىرمۇ لۇكچەك.
سۆيگۈ بىر قوشاق
قوشاق دېگەن چۈۋۈلغان سېۋەت.
ھايات بىر چۆچەك
چۆچەك دېگەن تۈۋى يوق چېلەك.

قوغۇن بازىردا شاپاق ھاياجان
پىت بازىردا شاھانە چاپان
ئەرزان، بەك ئەرزان.
گۈزەل بىر قىز يىغلاپ كېلىدۇ
دەردى راست، ھەسرىتى يالغان.
قانات سۆرەپ كېلەر بىر يىگىت
قانىتى ئەر، تاجسى مېكىيان...

شەھەر مەدەنىيىتىنى قوبۇل قىلغان بىر بۆرە
يۈرىدۇ رەستىدە گۈلدىن تاياق يەپ.
تاغدىن چۈشكەن ئاھۇنىڭ قىزى
سېلىۋېتىپ تېرىسىنمۇ

ئۇسسۇل ئوينار ئۆزىنى دەسسەپ،
كۆزلەرنىڭ ئىشتىنى يىرتىلار ۋەرت ـ ۋەرت.

ماشىنا ۋەقەسى يۈز بېرەر بۇگۈن
ئۆلگۈچى مەن.
ئادەملەر بېشىمدا قىلار غۇلغۇلا:
ـــ ۋاي ئېسىت!
ـــ ياش ئىكەن،
ـــ ئايىغى باش ئىكەن،
ـــ بېشى تاش ئىكەن،
ـــ ...
توساتتىن
ئورنۇمدىن تۇرۇپلا قېچىپ كېتىمەن،
پۇر كېتەر بىر جەسەت قېچىپ كەتتى، دەپ.
چاپلىنار يۈزۈمگە تۇتۇش بۇيرۇقى
قاچمەن
قاچمەن ھاياتقا قاراپ ئىچكىرلەپ...

ئەمچەك راكىغا گىرىپتار بولغان بىر ئايال
ئوغۇز سۈتىنى ئېمىتمەكتە شەھەرگە.
بۇ
قۇياش ئۇنتۇلۇپ كەتكەن
كۈندۈزدىكى ھېكايە.

2006 ـ يىل ماي، خوتەن

قولنى كۆتۈردى كوچا تاختسى

قولنى كۆتۈردى كوچا تاختسى
توختىدى غىڭشىشتىن ئىتنىڭ ناخشىسى.
توختىدى شېئىرلار خۇشال ئۆلۈشتىن
زېرىكتىم توختىماي يالغان كۈلۈشتىن
مەن كېتەي قايغۇلۇق ئورمانغا قاراپ
خۇشاللىق يۇزۈمگە تارتىلغان نىقاب
يىرتىلسۇن، بىر قېتىم بولاي يالىڭاچ...

شەھەرنى قۇل قىلدى پۇل بىلەن ئايال
شېئىرنى گۈل قىلدى چۆل بىلەن شامال.
ئاتلارنىڭ يالىنى تارىغان قوللار
قىزلارنىڭ چېچىدا تىترىدى غال ـ غال.
چېقىلىپ باقمىغان ئەينەك قالمىدى
ماشىنا گۈللەرنى ئۆتتى باستۇرۇپ.
كىتابلار بىر دۆۋە چىرىگەن سۆڭەك،
بالىلار مۈكچەيدى قېرىماي تۇرۇپ.
ياندى كېكەچلەپ قىزىل چىراغلار
توختىدى قاناشتىن بىر ئىسسىق يۈرەك.
ئايالىلار يۇلتۇزلۇق كېچىدۇر ئەسلى،
ئەرلەرنىڭ ئەزەلدىن پادىشاھى يوق.

سەن ئۇچۇن دەرد چېكىپ جېنىم قارا كۆز
بوپ كەتتىم ئالەمدە ئەڭ مەشھۇر بەختىگى.

ياتساڭمۇ نازلىنىپ جانۇ ـ تېنىمدە
بېشىڭنى سالاشقا قولۇم يەتمىدى.
كۆزۈڭنى ئاچقىنا، مەن ئۆلۈپ كېتەي
ئۆلگىچە مەن سېنى بىر كۆرۈپ كېتەي.
قەلەندەر ئۆيۈمدىن قايتتى قۇرۇق قول
خاقانلار بوسۇغام ئالدىدا جۇل ـ جۇل.
ئېچىلدى قان ئىچرە قىپقىزىل گۈللەر
يىغلايدۇ قان ئىچرە بىر گاچا بۇلبۇل.
كۆزۈڭنى ئاچقىنە، بىر كۆرۈپ كېتەي
خۇدانىڭ ئالدىغا مەن كۇلۇپ كېتەي...

2006 ـ يىل ئىيۇل، گۇما

يارىمنىڭ چېچى

يارىمنىڭ ئىككى تال توم ئۆرۈم چېچى
مۇھەببەت دارىنىڭ ئىككى تۈۋرۈكى.
جان تەسلىم قىلمەن ئېسىلىپ ئاڭا
قۇش ئالتۇن قەپەسنى چاققان شۇ كۈنى.

ساقلايمەن مىڭ جاننى بىر جان ئىچىدە
ساقلايمەن سۆيگۈمنى ھىجران ئىچىدە.
ئاھ ئۇرۇپ شاھانە ئايۇان ئىچىدە
ساقلايمەن ئەركىمنى زىندان ئىچىدە.
ئاۋازىم مەنزىلنى يۇرىدۇ ئىزدەپ
چۆلدىكى يوقالغان كارۋان ئىچىدە.
گۈلخانىنىڭ ئىچىدە تىترەيمەن دىر ـ دىر،
ساقلايمەن ئىزىمنى بارخان ئىچىدە.

ئېسىلىپ ئۆلمەن سۆيگۈ دارىغا
قۇش ئالتۇن قەپەسنى چاققان شۇ كۈنى.
كۈندۈزى بويىنۇمدا، كېچە ئويۇمدا
يارىمنىڭ ئىككى تال توم ئۆرۈم چېچى.

2001 ـ يىل سېنتەبىر، خوتەن

بىر ئايال يۈرىكىمنى كەشتىلىدى

بىر ئايال يۈرىكىمنى كەشتىلىدى،
يۈرىكىم يىرتىلمىدى، قاناپ كەتتى.
ناخشىغا ئەگىشىپ چۆل ـ باياۋانلار
قەلەندەر خۇرجۇنىنى ماكان ئەتتى.
تاۋۇتنىڭ ئارقىسىدا بوران بالا،
تۈپراقنى تارتىۋالدى بىر تامچە قان.
تۈگىدى سۇدا توپان، ئوتتا دوزاخ،
ئەينەكتە ئاخىرلاشتى سۈنۈق ئاسمان.
كارىۋاتتا يالغۇز چۈشۈم مىياڭلايدۇ،
ئۆمرۈمدە دەۋران سۈرەر جىمجىت ئەجەل.
يارىمنىڭ ئۆلۈكىنى كۆرسەتمىدى،
كۆز يېشىم كوچىلاردا توۋلاپ غەزەل...
ئاي نۇرى مەڭگۈ سوغۇق، مەڭگۈ سوغۇق،
مۇھەببەت مەنسى يوق بىر ئىبارە.
بىر ئايال يۈرىكىمنى كەشتىلىدى
يىرتىلدى قول ياغلىقى پارە ـ پارە.

2007 ـ يىل 25 ـ ئاپرىل، گۈما

نېمىشقا؟...

(1)

نېمىشقا بېشىمدا ئەجەل سايىسى،
بىر نۆۋەت ئۆلۈشكە بولمايدۇ نېسىپ؟
نېمىشقا سۆيگۈگە تولغا يۈرىكىم
سېغىنىش ئىلكىدە كېتىدۇ سېسىپ؟
نېمىشقا تەشنالىق ھەسرەت ئىلكىدە
كۆتمەن پەرۋاسىز كەتكەن شامالنى؟
كۆتۈرۈپ يۈرىمەن نېچۈن بىر ئۆمۈر
قەلبىمدە تۇنجى رەت ئۆلگەن ئايالنى؟
نېمىشقا دۇنيادا پەقەت شۇ ناخشا
جېنىمنى ئالغۇچى جاللاتتۇر گويا؟
نېمىشقا
يېرىلغان تاملارغا كېلەر ھەۋىسىم،
يىرتىلغان كىيىمدىن ئالغاندەك لەززەت؟
سۇغا سۇ كىرگەندەك ئۇن ـ تىنسىز، ئاستا
تۇيدۇرماي، يوشۇرۇن سۆيىمەن پەقەت؟
نېمىشقا ھاياتنى سۆيۈپ جېنىدىن
ئۆلۈمدە ياشايدۇ پۈتكۈل ئەر كىشى؟
قۇياشنىڭ جەستىنى كېلىدۇ يۇدۇپ
قاپقارا تۇنلەرگە خەت يازغان كىشى؟
نېمىشقا؟!...

(2)

نېمىشقا
ياشايمەن كۈندە مىڭ ئۆلۈپ تۇرۇپمۇ
يىغلايمەن قۇياشتەك كۈلۈپ تۇرۇپمۇ،
ھەسرەتلىك بوزلايمەن بەزى شامالدەك
ئۆزۈمنى تاپالمايمەن بەزى خيالدەك...
كىرلەشكەن قولياغلىق كەبى يۈرىكىم
قان يۇقى خياللار تۆكۈلەر تىم - تىم.
نېمىشقا ھەر كۈنى يېرىم كېچىدە
يالغۇزمەن جنازىدەك كارىۋات ئۈستىدە؟
گۈللەرگە لىق تولغان سۆيگۈ تۇرمىسى،
ئۆمرۈمنى ئۆتكۈزىمەن تۇرمە ئىچىدە؟...
نېمىشقا
بىر ئايال كوچىدا قىلىپ دىۋانە
بىر ئايال قىلىدۇ چۆلدە قەلەندەر؟
بىر ئايال قوينۇمدا قىلىدۇ نالە
تەڭلەپ تۇرۇپ كۆكسۈمگە خەنجەر؟
ئاسمان يۈلتۈزلىرى بىلەن بولسا مۇنەۋۋەر
سۆيگۈ دەردلىرىدە بولدۇم مەن پارلاق.
نېمىشقا
مۇھەببەت مەنزىلى شۇ قەدەر يىراق؟!

2007 - يىل 5 - نويابىر، گۈما

قەلبىمنىڭ ھېچكىم ئاياغ بېسىپ باقمىغان جايلىرىدا

قەلبىمنىڭ ھېچكىم ئاياغ بېسىپ باقمىغان جايلىرىدا
تېخى ئېچىلىشنىمۇ بىلمەيدىغان سەبىي گۈللەر بار.
گۈللەرنىڭ شېخىدا سايراپ قان قۇسۇپ
ئاشقىنىڭ يۈرىكىدەك گاچا بۇلبۇللار.
سۇنىڭ كۆيگىنىنى ھېچكىم كۆرمىگەن،
ھېچكىم ئاڭلىمىغان تاشنىڭ يىغلىغىنىنى؛
قەلبىمدىكى دەريالار كۆيەر دوزاختەك
يار دەپ پەريات چېكەر باغرىمدىكى تاش...

بىر كىم تۇن نىسپىدە ئىشكىمنى چەكتى
بىر كىم زۇلمىتىمگە كىردى پىلىك ئۇشلاپ.
ئىلاھا، ئىشكىڭنى ئاچ، ئىشكىڭنى ئاچ
بىر كىم كۆڭلۈمگە كىردى مۇھەببەتنى باشلاپ.
ئۆلۈكلەر ياقا يىرتقانىنى ھېچكىم كۆرمىگەن،
ھېچكىم كۆرمىگەن قەبرىلەرنىڭ تۆپراقنى تاشلاپ قاچقىنىنى،
ئىلاھا، ئىشكىڭنى ئاچ، ئىشكىڭنى ئاچ
پاناھىڭغا ئال بىر تال جېنى بار ئاجىز بەندەڭنى...

قەلبىمنىڭ ھېچكىم ئاياغ بېسىپ باقمىغان جايلىرىدا
تۆت تېمى ۋە ئۆگزىسى يوق بىر ئۆي بار
ئۆيدە تەڭداشسىز ساھىبجامال بىر قىز بار
ئۆينىڭ ئىشكىگە يۈرىكىم قۇلۇپ قىلىپ ئېسىلغان
قۇلۇپنىڭ ئاچقۇچى يوقالغان...

ئاچقۇچنى ئىزدەپ يۈرىمەن يالغۇز
قەلبىمنىڭ ھېچكىم ئاياغ بېسىپ باقمىغان جايلىرىدا

2007 ـ يىل 9 ـ نويابىر، گۈما

جان بىر، قوۋۇرغا ئون سەككىز

لەرزان قار ئۇچقۇنلىرى چۈشەر ئاسماندىن
سېغىنىش چېچەكلىرى تۆكۈلدى جاندىن.
سېنى ئىزدىدىم ئىپار بويلۇقۇم
بېشىمدىن تاپىنىمغىچە چۆل - باياۋاندىن...

بېشىمغا دەسسىدى ئېگىز بىنا،
تاڭدىم يۇرىكىمگە زىمىستاننى.
ئۆلۈكلەر تۇپراقنى تاشلاپ قاچتى زار - زار
ھىجران ياپتى يەرگە قاپقارا ئاسماننى.
قۇشتەك سايرىغان ئاۋازلىك كەلدى
گۈل - چېچەكلەرگە توشقۇزۇپ قەلبىمدىكى زىندانىنى.
ئاھ! دەپ زۇۋانغا كىردى باغرىمدىكى تاش
چاچتىم كىرپىكلىرىمگە تىزغان مارجانىنى...
خوتەن دەشتىدە مەن ئاچ - يالىڭاچ
لەۋ سوزدۇم قۇرۇپ كەتتى يۇرۇڭقاش.
كوچا ئەرۋاھلىرىدەك ئورۇق ۋە ئېگىز
جان بىر، قوۋۇرغا ئون سەككىز،
رەستىگە تۆكۈرىۋاتقان دېرىزىلەردەك
كۆكسۈمدە سەن قوليا غلىقا ئوراپ بەرگەن قىپقىزىل يۈرەك...
قولۇمغا تۇتقۇزۇپ قويدى نېچۈن بۇ پەلەك
توشقان، ئەبەدىي تاشمايدىغان پەيمانىنى؟!

2007 - يىل 10 - دېكابىر، خوتەن

ئوتتۇز بەش يىل مەن سولانغان تۇرمىدە
(35 ـ هايات ناخشىسى)

ئوتتۇز بەش يىل مەن سولانغا تۇرمىنى
چىقىپ كەتتى ياردىم ماڭا تولدۇرۇپ.
قالدىم يەنە ئويلاپ: نېمە گۇناھىم؟
سوراقچىنى كۈتۈپ تەنھا ئاھ ئۇرۇپ.
ياكى ژىسال شۇنداق ئوسال ئەرمىدۇ
ئايالالارنىڭ يىرتقىدىن ماردىغان؟
ياكى هايات قەبرە ئۇنمەس يەرمىدۇ
ماڭا ئۆلۈك كۆزلىرىدە قاردىغان؟...
ئاتالار كىشنەپ سۆگىكمىنى ئاقارتتى
خوراز چىللاپ كىرپىكمىنى قايردى.
ئىكەن يۇلتۇز ئىتالار بىلەن بىر تۇغقان،
ياۋۇز ئىشق مېنى مەندىن ئايردى.
يار لېۋىنى چىشلەپ تۇرۇپ يىغلىدىم،
ۋۇجۇدۇمدا سانسىز كاككۇك سايردى.
ئېيتقىن دۇتار بارمىقىمنى توختىتىپ،
قاچان مېنىڭ مىسكىن كۆڭلۈم يايردى؟...
قۇياش كەتتى، ئايمۇ يورۇق بەرمىدى
ئوتتۇز بەش يىل مەن سولانغان تۇرمىدە.
مېنىڭ مەندە، ئاھ، هېچنەرسەم قالمىدى
هايات تۇرۇپ مەن بۇلاندىم قەبرىدە.
كىتابلاردا دائىم ئىسمىم يىغلايدۇ،

ئاۋازىمنى ئىزدەپ يۈرەر بورانلار.
ئوتتىن چىقىپ سۇغا كىردىم سۆيگۈ دەپ،
يوق ئىدىممەن، يوق بولمەن يارانلار.
ھەممە يەردە ئۆلۈم ياپياش، نەۋقىران،
ئەمەس ياشاش ھېچكىشىگە ئىختىيار.
ھەممە يەرگە سۆيگۈ تەنھا ھۆكۈمران،
قۇلاق سالساڭ ئاڭلىنىدۇ ناله ـ زار...
پەقەتلا شۇ مەن سولانغان تۇرمىدە
تاسادىپىي مەن بار ھەم يوق، ياپىرىم!...
سوراقچىنى كۈتۈپ تەنھا ئاھ ئۇرۇپ
ئولتۇرىمەن بىلمەي نېمە گۇناھىم!

2007 ـ يىل 17 ـ دېكابىر، خوتەن

پەرھاد

پەرھاد شېرىننى دەپ خوتەندىن كەتتى
نىتەي، ئىشق ماجراسىدا ۋەتەننى تەرك ئەتتى.
سەلتەنەت، خاندانلىق بىر ئايال ئالدىدا ئەرزىمەس بولدى
ئوت كەتتى، ئەيىۋھاننىاس! كۆكۈل ئايۇانغا ئوت كەتتى...

ئەلەم تۇمىنىدە پۇشايمان ئۇنچىلىرىنى تارتىپ تۇگمەنچى
قوشاق ئېيتار: جۇنۇن چۆللىرىدە لاماكان پەرھاد.
سۇبھى، شامدا يۇلتۇزى جۇل - جۇل قەلەندەر،
ئەركى ھەۋەس زىندانىدا شاھى جاھان پەرھاد.
نە ھەيران قالغۇلۇق تاشقا جان بەرسە،
ئۆزىدە ئۆزىدىن باشقا ھېچنېمە قالمغان پەرھاد.
ۋىسال قەرز ھۆججىتى، ھىجران يىرتىلغان ئىشتان،
مۇھەببەت ھېچكىم ئۆتەلمەيدىغان ئىمتىھان، پەرھاد.
سېنى ئىمتىھاندىن ئۆتتى دەر ئالەم،
مۇھەببەت ياكى سەن دەرگۇمان پەرھاد.
...
ئەنە ئوغرىلارنىڭ كۆكلىدەك قارا
ئەنە، قاتىللارنىڭ قولىدەك قىزىل...
ئىمارەتلەر ئېگىز ۋە يالغان،
ئۆتەر گۈللەرنى باستۇرۇپ ماشىنا رەزىل.
شېرىن ھەر جاندا بار، بىر تەندە توق،
قاراڭغۇ كېچىلەردە تام تېشەر پەرىشان پەرھاد.
پۇچۇق ئاي چاچلىرىنى تارايدۇ

ئەينەكتە يارنىڭ سياقى جىمىرلايدۇ.
يالىڭاچ، يالىڭاچلىقى جاننى قينايدۇ،
جاندا شەھۋەت قۇرتلىرى قىمىرلايدۇ.
ياپىر، خىلۋەت قالمىدى مۇھەببەتكە،
ئاھ چېكەر چۈۋۈق كەپسىدە باغرى قان پەرھاد.

خوتەن دەشتىدە مەن ئەلمىساقتىن بار ئىدىم،
نېچۈن نەۋايى ھەزرىتىمدىن سوراپ باقمىدىم؟
ئاشىق ـ مەشۇقلار يەتسە مۇرادقا
توقۇلماسمىدى ئۇلۇغ داستانلار؟
بەش يۈز يىل بولدى ئىشق بېسىلمىدى
ئاشىققا قەلەندەرلىكتىن ئۆزگە يول ئېچىلمىدى.
ئۆلدى، ئۆلۈكى ئىتلارغا بولدى تاماشا،
يىغلىدى، دەردكە داۋا تېپىلمىدى.
ئەنە قەشقەر، كۇچا، يەكەن، خوتەندە
ئاقسۇ، ئىلى... كۇللى ۋەتەندە
يارسىز، دىلدارسىز ياقا يىرتىپ چېكىپ پەريات
تۇنەر مەيخانىلاردا مىڭلىغان پەرھاد...

2007 ـ يىل 24 ـ دېكابىر، خوتەن

كۆڭلۈم

گۈلزاردا كېپىنەك، سەيلانە كۆڭلۈم،
بۇلبۇلى غەزەلخان، مەستانە كۆڭلۈم.
ئۆلۈمدىن باشقىسى تاماشا دېدى،
يارغا ياماشتى مەردانە كۆڭلۈم.

بىر جاننىڭ ئىچىدە مىڭ جان بار دېدى،
ھەر جاننىڭ ئىچىدە زىندان بار دېدى.
زىندانىنىڭ ئىچىدە جانان بار دېدى،
ئىشققا قۇل بولۇپ بىچارە كۆڭلۈم.

كۆزلەر ئاھۇسىغا چۆكتۈردى زۈلمەت،
كىرپىكلەر جادۇسى چاندى دەھشەت،
چاچلارنىڭ دارىغا ئېسىلدى رەت ـ رەت،
ئۆلۈكى ئىتلارغا سازايى كۆڭلۈم.

رەستىگە چىقسا گەر بولدى ئەل قاچ ـ قاچ،
چۈنكى ئۇ كىيىمسىز ئىدى ـ يالىڭاچ.
جەندەيۇ كۆلاھنى كىيدى نائىلاج
ئاشقى قەلەندەر، دىۋانە كۆڭلۈم.

تاش كىردى زۇۋانغا، سايدا مۇساپىر،
ئايلاندى تاشقا ھەم بىر يالغۇز شائىر،
تاشنىڭ ھەمراھى يالغۇزلۇق ئاخىر...
يالغۇزلۇق ئىچىدە نۇرانە كۆڭلۈم.

2007 ـ يىل 25 ـ دېكابىر، خوتەن

تۇن يېرىم

ئىچىمدىكى ئاۋاز
ئوخشايدۇ كىچىك بالىنىڭ يىغلىغان ئاۋازىغا.
...
بالا
ئانسى بىلەن بازارغا بېرىپ
ئانسىنى قويدى يوقتىپ.
سانسىز ناتونۇش ئادەملەر ئىچىدە
ئىسىلدۇ كىمنىڭ پىشىگە.
دانە ـ دانە مارجان يېشىنى
تۆكىدۇ كىمنىڭ ئېتىكىگە؟...

نىتەي،
دۇنيا كۆز يېشىنى تونۇمايدۇ
تاڭلار ئەمالار ئۇچۇن يورۇمايدۇ.
بالا
ئىشىك چېكىپ قىلدى خاتا.
ھاياتتا بىرلا ئىشىك بار،
ئىككىنچى ئىشىك يوق، ئېچىلمايدۇ.

بالا
قۇياشقا قول سوزۇپ قىلدى خاتا.
كۆيۈپ كۆسەيگە ئايلانغان
قۇياشقا سوزۇلغان سانىاقسىز قوللار.

بالا

«يېرىل تېشىم» دەپ قىلدى خاتا.
سايدا بىرمۇ بىكار تاش قالمىغان،
ھەر بىر تاشنىڭ ئىچىدە
باردۇر بىردىن يېتىم بالا...

تۇن يېرىم،
ئىچىمدىكى ئاۋاز توختىمايدۇ
بالا تاڭ ئاتقۇچە ئۇخلىمايدۇ.

2008 ـ يىل 18 ـ يانۋار، خوتەن

جان سەنمى

.....

مەن ئۇ چاغدا تەمسىللەر ئىچىدە ئېزىقىپ يۈرەتتىم
لوگىكىدىكى چىقىش ئېغىزىنى ئىزدەۋاتاتتىم.
سانسىزلىغان سۆز جەسەتلىرى ئارىسىدا
گىراماتىكىنىڭ ئۆلۈك ـ تىرىكىنىمۇ بىلمەيتتىم.
يۇلتۇزلار تاماكامغا ئوت يېقىۋاتاتتى
ئاي پىيالەمگە چاي قۇيۇۋاتاتتى
كېچە ئۇستۇمگە قاپقارا پەردىسىنى يېپىنچاقلىتىپ قويغان.
شېئىر يېزىۋاتاتتىم...
ئىشكنى ئېچىڭلار! دېدى
غىچىرلاپ ئېچىلدى بىر كونا ئىشىك؛
جان ئايۇسىندا ئوقلار دۇتار چالاتتى
نان ئاچلىقتىن ئىڭراۋاتاتتى
قان ياتقان يېرىگە سىيۋاتاتتى
تۇز ھاياتنىڭ تەمىنى تېتىيالماي ئۆلۈپ كېتىۋاتاتتى
.....

ئۇسسۇل ئويناڭلار! دېدى،
پۇتلار تاقلاپ، قوللار شاخلاپ، غۇلاچلاپ
بۇزۇقۇتتى تەنلەردىكى قىرغاقنى.
سۆڭەكلەر يىغلايتتى
كۆتۈرۈۋېلىپ قەبرىلەردىن ئوغرىلاپ چىققان چىراغنى.
چۇشۇمدىكى قاراقچىلار توۋلاپ يۈرەتتى
تەڭلەپ دېرىزىلەرگە مۇڭگۈز دەستىلىك پىچاقنى...

ئون سەككىز تال قوۋۇرغام
ئالتۇن شوتا ئىدى مۇقامغا.
ئىككى يۈز ئوتتۇز ئالته تال ئۇستىخىنىم
سانجىلىپ تۇراتتى زۇلمەتلىك تامغا.
ئۇنتۇپ قالغان ئىدىم
ئىشتان بېغىمنىڭ بار - يوقلۇقىنى.
ئۇنتۇپ قالغان ئىدىم
بۇرۇتۇمنىڭ پاخپىيىپ تۇرغان ھەيۋىسىنى.
مەيده تۈكلىرىمنى ئورۇۋاتقان ھلال ئاي
قۇلقىمغا قونۇۋېلىپ چىللاۋاتقان قەدىمكى خوراز
كىرپىكىمدىن تۆگه يېتىلەپ ئۆتۈۋاتقان كارۋانلار
جىنلىرى قېچىپ كېتىپ يالغۇز قالغان دۈمچەك جىگدىلەر
ئەۋرەتلىرى ئېچىلىپ قالغان سالۋا تەلپەكلىك ئېتىزلار
تەكچىده تور توقۇۋاتقان كونا كىتابلار
قىرىق كېچه - كۈندۈزگىچه يىرتىلمىغان قىزلار
ئويىنايتتى ئۇسسۇل
ئۆرگىلىپ، چۆرگىلىپ، يىرتىلىپ جۇل - جۇل...

مەن ئۇ چاغدا شېئىر يېزىۋاتاتتىم.

2008 - يىل 30 - يانۋار، خوتەن

زەپ چىرايلىق كەلدى باھار

تاللار نازۇك چوكان بولدى
قارلىغاچلار پوكان بولدى.
يىگىتلەر شاش، ئايىغى تاش
بېشى ئېگىز ئاسمان بولدى.
قىزلار شامال، تۇكلۇك خيال...
باغرى ئىسسىق ئايۇان بولدى.
كېلىپ كەتتى خۇش مۇبارەك
ئاي ۋە قۇياش كارۋان بولدى.

دەل ـ دەرەخلەر ئاستى چېچەك
كوچىلاردا كۆلدى تېزەك.
سۇلار ئاقتى سۇغا قاراپ
گۈللەر خۇشال ئىچتى شاراب.
ئاستى تۇپراق، ئۈستى ئاسمان
بېشى قايغان، پۇتى تايغان
ئۇزاق قىشتا ئۇخلاپ ھارغان
قۇرت ـ قوڭغۇزلار خۇش ـ شادىمان
مۇھەببەتكە راۋان بولدى.

جاننى قانغا پۇچىلىدى
توپىلاردا يۇمۇلىدى،
تەنده تىترەك نازۇك، يېشىل
جاندا چېچەك چوغدەك قىزىل،

گۈل هارۋىسى بوستان كىرىپك
ئوتتەك خۇشال، سۇدەك سۈزۈك،
دىلدا تەۋىش، ئوغرى خيال
ئالەم گويا تونۇش ئايال...
كۆڭۈللەرگە مېھمان بولدى.

تاغنى ئېگىز قىلىپ ئاندىن
تاشنى ئەزىز قىلغان كىمكىن؟
جان رىشتىدىن تارنى ئېشىپ
ناله ـ مۇقام چالغان كىمكىن؟
بىر كىشىدە مىڭ كىشى بار، مىڭ كىشىدە بىر كىشى يوق،
ھەسرىتى بار مىڭ كىشىنىڭ، ھېچكىشىنىڭ كۆز يېشى يوق...
كېچىلەردە ناخشا ئېيتىپ
ئۆتۈپ كەتكەن كارۋان كىمكىن؟
بىرسى كەتسە بىرسى كېلەر
راستى كىمكىن، يالغان كىمكىن؟!...
كۆڭلۈم مېنىڭ ھەيران بولدى.

2008 ـ يىل 18 ـ فېۋرال، خوتەن

قاشتېشى بازىرى

بىر تاشنىڭ سالۋا تەلپىكى
بىر تاشنىڭ تۆكۈلۈپ تۇرغان كىرپىكى
بىر تاشنىڭ ئېچىلىپ قالغان تۆكلۈك مەيدىسى
بىر تاشنىڭ
قىلىچ ئويىنتىپ تۇرغان سۈزۈك ھەيۋىسى...
مېنى ئالاقزەدە قىلىۋەتتى

مۇڭدىشىپ ئولتۇرار ئىككى تاش
ئىككىلىسى قەلەمقاش

بىر تاش ناتونۇش ھايۋان
بىر تاش مۇساپىر ھەيكەل سياقىغا كىرىۋالغان.
بىر تاش
خوتەن شېۋىسىدە گېپىنى ئۇقتۇرالماي ئۇلارغا
غەزەپلىنىپ ئورنىدىن تۇرۇۋالغان.
خىيال سۈرۈۋاتقان بىر تاش
كۆزلىرىدە لىق ياش...

بىر تاش دەققىتىمنى تارتتى،
سوزۇلۇپ ئوڭدا ياتاتتى.
يالىڭاچ، يالىڭاچ...
يالىڭاچلىقى جانغا پاتاتتى.
سۇ، سۇ...
سۈزۈكلىكى بىردەم توختىمايتتى.

نازۇك يېرى چۆچۈرىدەك تۇگۈلۈپ
بىر قىزغا ئۆزگىرىپ
بىر قارىسام كۈلەتتى
بىر قارىسام يىغلايتتى.
ئۇزۇن يىللاردىن بېرى ئەقلىمدىن ئېزىپ
شېئىرغا كىرىپ
ئىزدەۋاتقان مەشۇقۇمغا بەكمۇ ئوخشايتتى.

دېدى ئۇ: ئەي تاش
نېچۈن كۆزۈڭ ياش؟
مۇھەببەتىڭ باھاسى يوق
بىر پۇلغا يارىمايدۇ.
ئۆزى كېلىدۇ،
ئىزدىسەڭ تېپىلمايدۇ.
قاشتېشى تاش ئەمەس
سۈزۈك ھەۋەس.
ئۆزۈمنى ساتمەن
كۆڭلۈمنى ئەمەس...

دېدىم: سۇ
كۆڭۈل شۇ.
تاش ھەققىدە قوشاق قاتتىم،
تاشنىڭ ئىشكىنى ئاچالمىدىم.
دەريا بويىغا باردىم تالاي
لېكىن سېنى تاپالمىدىم.
نىھايەت
يوقالغاندا ئۆلۈمدىن ھېكمەت
ياشاشمۇ بىر جىنايەت.
سۇغۇرۇلغاندا يۇرەكتىن خەنجەر
سۆيۈشمۇ بىر خىيانەت...

ئەمدى يەنە قوشاق قېتىپ نېمە قىلاي
مەنمۇ ئۆزۈمنى ساتاي
ئۆزۈمنى ساتاي!
ئۆزۈمنى... ساتىمەن...
بازاردىكى تاشلار پاراقلاپ كۈلۈشۈپ كەتتى
كىمدۇ بىرى قۇلقىمغا شۇرلاپ ئۆتۈپ كەتتى؛
ھەي سارائ تاش،
بۇ بازاردا
قاپاق ئەمەس، بارائ تاش!

2008 ـ يىل 27 ـ فېۋرال، خوتەن

غوجمۇھەممەد

ئادەم بولۇپ يارالغاچقىلا
ياشاپ كەلدى ئادەملەر ئارا.
سۆيگۈ ئۇچۇن توقۇدى داستان
باھار رەڭلىك جىنازىسىدا.

شائىر بولۇپ يارالغاچقىلا
شېئىر يازدى ئۆلۈپ ئولتۇرۇپ.
چىڭ قۇچاقلاپ جەستىنى، ئاھ،
يىغلىدى ئۇ كۆلۈپ ئولتۇرۇپ.

ئۇ ھېچكىمگە ھېچنېمە دېمەي
دەرۋازىسى چېقىۋېتىلدى.
ئۇچ كۈنگىچە ھېچنېمە يېمەي
پۇت ـ قوللىرى كېسىۋېتىلدى.
ھارۋىكەشنىڭ سۇمبۇل قامچىسى
قامچىلىدى تارام، ئاھ، تارام.
كېپىنەكنىڭ گۈزەل ئۆلۈمى
ھاياتنىي قاپلىدى تامام.
موزاي كىرپىك، تەخەي سۇباتلىق
چۈمۈلە بەل، چۈدن قاناتلىق
ئۆمۈچۈك قىز كىردى ئۇياتلىق
چۈشلىرىنى قىلدى سەرگەردان...

ئۇ ئۆيىدىن ھېچيەرگە بارماي
قۇرۇپ كەتتى چۆلنىڭ بايانى.
كېزىپ چىقتى ئۆزىنى ھارماي

كۆرۈنمىدى لېكىن پايانى.
تاغلار ئۇنىڭ كىردى قەددىگە،
كىرپىكىگە قوندى بايقۇان.
قەلەندەرلەر ساپايە چالدى
ئىشكىدە زارۇ - زار، ۋەيران.
مەڭگۈ كېيىم كىيمەيدىغان گۈل
مەڭگۈ كېيىم سالمايدىغان قىز
مەڭگۈ ئۆلۈپ كەتمەيدىغان ئاي
مەڭگۈ ئۆچۈپ كەتمەيدىغان ئىز...
ئۇنى يالاپ ئاپاردى بۇگۈن
قەلبىدىكى دارىنىڭ ئالدىغا.
سۈندۈرۈپ دار تۈۋرۈكلىرىنى
يۈگۈردى ئۇ يارنىڭ ئالدىغا.
يار ئۆلدى!
توۋلىدى، ئاھ، ھەسرەتلىك بىر كۈي،
يېقىلدى ئۇ تارنىڭ ئالدىغا...

ئۇ بىر ئەبلەخ، بىلمەس ياشاشنى،
ئوتتۇز يىلدا ئۆگەندى ئاران
ئىچ - ئىچىدىن ھۇڭلۇق يىغلاشنى.

ئۇ بىر ئەبلەخ، بىلمەس سۆيۈشنى،
ئوتتۇز يىلدا ئۆگەندى ئاران
سۆيگۈ ئۈچۈن قانداق ئۆلۈشنى.

ئۇ بىر ئەبلەخ، بىلمەس كۆڭۈلنى،
ئوتتۇز يىلدا ئۆگەندى ئاران
تەسۋىرلەشنى توزۇغان گۈلنى.

ئۇ بىر ئەبلەخ!...

2008 - يىل 5 - مارت، خوتەن

مەن بۇگۈن سۆزلەرنى نورۇزغا بەردىم

مەن بۇگۈن سۆزلەرنى نورۇزغا بەردىم،
كۆكەرگەن دالىغا ئىشقىمنى تەردىم.
ئېيتمايمەن تاغلارنىڭ بېشىغا دەسسەپ:
ئاسمانىنى يەلكەمدە كۆتۈرگەن ئەردىم.

قۇتۇلغان قايسى سۆز مەندىن يىغلىماي،
قۇتۇلدۇم شېئىردىن قاچان تۇتۇلماي؟
چىن پۈتتۈم، ئىچىمدە كىشەن ـ زەنجىرلەر،
ئىچىمدە ئىكەن ھەم جىنازام، ئاي ـ ھاي!

چېچىمنى ئوينىۋال شامال قەلەندەر،
يۇزۇمنى سىلىۋال مۇلايىم ھاۋا.
تېشىمغا چىقتىم مەن (ئىچىمدە ئىدىم)،
ئۆزۈمنى تۈپراققا چاچتىم، ئىلاھا!

بىر قۇرتتەك، قوڭغۇزدەك ئەركىن، شادىمان
ھاياتنىڭ رەھمىتى ھۆل قىلدى مېنى.
مۇھەببەت يۈكىنى يۇدۇپ بۇ كۆڭلۈم
كۆردۈڭمۇ، كىملەرنىڭ ئالدىدىن ئۆتتى؟

سەبىي ھەم بەڭباش بىر بالىمەن بۇگۈن،
قوغلىشىپ ئويناىمەن خەلقىم بىلەن مەن.
كەچ بولسا يەنە بىر كارىۋاتتا بىللە
چىرمىشىپ ئۇخلايمەن خەلقىم بىلەن مەن.

باغلاردىن بويىنىنى سوزغان باھارنى
بارىمەن يېتىلەپ ئالدىڭغا سېنىڭ.
مەن بۈگۈن سۆزلەرنى بىر ساڭا بەردىم
ئەي نورۇز مەن سېنىڭ، بول سەنمۇ مېنىڭ!

2008 ـ يىل 17 ـ مارت، خوتەن

سالام، قوشتاغ!

سالام، قوشتاغ!
...
لۇكچەك كوچا، مەيدە تۇكى قىرقىلغان،
قىيپاش ئاسمان، بۇلۇتلىرى ئېگىز ـ پەس.
ئېتىزدىكى هويلىلار
ساپان سۆرەپ هارغان قېرى دەم ـ نەپەس.
تۇغۇلمىغان بالىلارنىڭ يىغىسى
يەر ئاستىدا دۇپۇرلىگەن ئات، ئېشەك
ئۆلۈۋاتقان كۆزلەردىكى ئوت ـ هەۋەس...

سالام، قوشتاغ
ئۆستەڭلەرنىڭ قانات قېقىشى
تىرەكلەرنىڭ قوللىرىنى پۇلاڭلىتىشى.
قۇلىقى گاس، تىلى گاچا، كۆزى كور
بىر يۇرەكنىڭ بىر يۇرەككە يېقىن كېلىشى.
توپا چىراي خاقانلارنىڭ ئېشەك هارۋىسى
زاراتگاهلىق، خانىقانىڭ ئارقا هويلىسى.
ئىككى يىگىت مۇشتلىشىۋاتقان، ئاغزى ـ بۇرنى قان
قان ئىچىدە
بىر قىزچاقنىڭ جۇلالانغان ئەتلەس كۆڭلىكى...

مەن كەلدىم
باهار بىلەن كۆكلىگەندە جاراهەت.
كونا تامنىڭ دالدىسىدا ئولتۇرغان ئاپتاپ

جۇڭسىنى قاققان چاغدا تۆكۈلگەن پىتلار
يىرىلغاندا مەيدىسىنى قۇياشقا قاقلاپ.
مەن كەلدىم
ئۆلۈكۈمنى ئۆشنەمگە ئارتىپ
سەندە مېنىڭ گۆرۈم ئاخىرى.
قوبۇل ئەتكەن كۆڭلۈمنى
سەندە بۇزۇق چۇشلىرىمنىڭ تەبىرى.
ئاسمان بىردەم تۇتۇلسىمۇ بىر دەم بار
زېمىن بىر دەم قانات قاقار بىر دەم تار.
قورقۇنچلۇق ئەمەس ئۆلۈم چىن بولسا،
يىگىت ئاشىق بولمىغۇچە بولماس خار.
جىنازىسى ھەركىم ئۇچۇن مېھرىبان،
يۇرىكىگە ئىتنى باغلاپ ئۇخلىغان.
ئېشەك ھاڭراپ، بۇقا ئازناپ كۆيلىگەن،
تېكىلەرنىڭ سەۋداسى ھەم توختىغان.
ناخشا ئېيتىپ ئۆز كۆڭلىنى خۇش ئەتكەن
قارا كىگىز ئۇستىدىكى ئاق جۇۋان.
قارا دېھقان، ساقاللىرى چېچىلىپ
تەن ئىچىدە جانىنى مەھكەم ساقلىغان...

سالام، قوشتاغ
نە چارە بار قەلەندەرگە ئىشىك چەكمەكتىن،
جىنازامنى ئۆزۈم يالغۇز كۆتۈرەلمىدىم.
ھايات تۇرۇپ مەن بۇلاندىم قەبرىدە،
ئۆلمەي تۇرۇپ مەن ياشاشنى ئۆگىنەلمىدىم.
ئالغىن مېنى قوينۇڭغا
مىندۇر مېنى بوينۇڭغا
سەندە قالغان بالىلىقتىن ژاز كېچەلمىدىم.

2008 ـ يىل 22 ـ مارت، گۈما ـ قوشتاغ

تۇن شاملى

1

تۇن شاملى
ئېلىپ كەلدى چىرقىراشلارنى
خىرە ھۇجرىلاردىكى پىنھان لەززەتنى.
ياپراقلار شىلدىرلاپ
بايان قىلدى
خاتىرجەملىك ئىچىدىكى مۇھەببەتنى...
نىتەي
مۇھەببەتتە خاتىرجەملىك بولسا
خاتىرجەملىكتە مۇھەببەت بولسا
ئىشەنمەيمەن
شەھەرلەردىكى بىر - بىرىدىن ئېگىز ئىمارەتلەرگە
قاتىللارنىڭ پىچاق تۇتقان قولىدىكى سەممىيەتكە
ئوغرىلارنىڭ قەلبىدىكى ھەق - ئادالەتكە.
ئىشەنمەيمەن
سانسىز ئىراقلىقلارنىڭ ئۆلۈپ كېتىشىگە، ئۆيى - ماكانسىز قېلىشىغا
ئامېرىكا ئوق، بومبا ئارقىلىق يارىتقان ھەققانىيەتكە...
ئىشەنمەيمەن
ئۇرۇش
قوزغىتىلمايدۇ، ئۆزى قوزغىلىدۇ
ئاسمانىنى ئۆرە قىلىدۇ، يەرنى يېقىتىدۇ.
بارچە رەزىللىكنىڭ ئۇۋۇسى - قەلب
بارچە ئۇرۇشلارنىڭ سەۋەبچىسى - مۇھەببەت،

مۇھەببەت ئاخىر
بۇ دۇنيانى ۋەيران قىلىدۇ.

مۇھەببەت ـ
تەڭرىنىڭ ئادەملەرگە بەرگەن جازاسى.

2

تۇرمۇش تەجرىبىخانا ئەمەس
ياشاش تەجرىبە ئەمەس
ئادەم تەجرىبە بۇيۇمى ئەمەس
... ئەمەس
... ئەمەس...
ئۇ
قۇياشنى
شەرقتىن غەربكە ئۆزىتىپ قويۇش.
گۆر ئالدىدا
ئۆزى نەپرەتلەنگەن دۇنياغا قىيماي ئاھ ئۇرۇش.

تۇرمۇش شېئىرغا ئوخشىمايدۇ
تەقلىد قىلغىلى بولمايدۇ.
كىيىمنى سېلىۋەتكەن ئايالنىڭ
قىيالىگاچ بولۇشى ناتايىن.
ئۆلۈش شېئىر يېزىشتىن ئاسان
ياشاش شېئىر يېزىشتىنمۇ قىيىن.
لېكىن
شېئىر گۈزەل بولۇشى كېرەك
كىشىلەرگە خاتىرجەملىك ۋە مۇھەببەتنى ھېس قىلدۇرۇشى كېرەك!
...
ھايات شائىرنى ئۇرمىسا
دۇنيا شائىرنى تىللىمىسا

نان ئاچ قويمسا
كىيىم يالىڭاچ قويمسا
شۇنداق بولۇشى مۇمكىن.
بەلكىم
ناتايىن...

2008 ـ يىل 26 ـ مارت، خوتەن

مېنىڭ بايانىم

1

بىر تاشنىڭ بىر تاشقا پۈتمەس قەرزى بار،
يوللار بار يوللاردىن سوزۇلغان ئۇزاق.
قىلغىلى ئىشى يوق، ھالىدىن كەتكەن،
دەردىم بار ئاسمانغا بولغۇدەك ياماق.
قىرقىلسا يېزىنىڭ مەيدە تۆكلىرى،
قۇياشمۇ ئۆزىنى ساتمىدى ئەرزان.
كونا تام تۆشۈكى يىغلاپ تۇرسىمۇ
قۇشقاچلار كېتىدۇ قىش كەلسە ھامان.
قارىغۇ يۇلتۇزنىڭ يېشىنى ئىچىپ
يالىڭاچ يىغلىدىم گۈلنىڭ شېخىدا.
قارىغىدى ئىزىمنى جىنكەش تېرەكلەر،
ئىشتىنىم يوقالدى يارنىڭ بېغىدا.
قەلەندەر بولمىسا دۇتار بىلەن داپ
نان تىلەپ يۈرمەيتتى كوچىدا ناخشام.
پېشايۋان ئۆرۈلدى كۆڭلۈمگە دەھشەت
قارلىغاچ قانىتى قايرىلغان ئاخشام.
ئاتامنىڭ قەبرىسى كىشىندى ئاتتەك،
ئىكەن ئۇ ئۆزۈمنىڭ يۈرىكى ئەسلى.
ئاھ، بۇگۈن جىنازا ياسايدىغان كۈن،
جەسەتتەك قورقۇنچاق ئەمەس ھېچكىشى.
يۇمىلاق تۆڭلۈكلەر كەتكەن پىت بېسىپ،

ئېگىلەر ھەممىگە مايماق سۆگەتلەر.
ئەۋرىتى ئېچىلىپ قالغان ئېتىزلار،
ئېتىزنى قوغدايدۇ ھاڭگا تېرەكلەر.
ئوتى يوق ئوچاققا ئىشقىنى كۆمۈپ
ئېتىلىپ بولغاندۇ ئۇ قىز بۇ چاغقا.
قاپقارا بىر قاغا تۇراتتى سايراپ
باستۇرۇپ كىرگەندە جىگدىلىك باغقا...
ئەي دوستۇم، بۇ مېنىڭ ئاخىرقى ناخشام،
مەن بەلكىم تاڭغىچە ئۆلۈپ كېتىمەن.
بۇ كېچە ئۆتسىلا قۇياش چىقىدۇ،
مەن شۇنداق ئۇمىدكە تولغان بالىمەن.

2

يۈرسەم مەن سانىقسىز ئادەملەر ئارا
چوقۇمكى ھېچكىشى ئەمەستۇر يالغان.
پەقەتلا بۇ مېنىڭ يالغانچىلىقىم
يالغۇزلۇق ئىچىدە يۈرگىنىم ھامان.
تاملارغا چاپلانغان كوچا ئېلانى
بىر يىرتىق تەقدىردىن بېرەر بېشارەت.
ئىسمىمنى چاقىرسا بولاتتىم سۇلتان،
قەلبىمدىن قىزلارغا ياغار ئۆچ ـ نەپرەت.
ئەگىز ئېگىز بىر بىنا مەندىنمۇ ئېگىز،
ئەينەكلەر چېقىلار خۇشاللىق بىلەن.
يەنە بىر تاڭ ئاتسا... لېكىن بەربىر
ئۆچرىشار يەنە شۇ قۇياش مەن بىلەن.
كۆڭلۈمدە بىرمۇ بوش ياتاقخانا يوق،
سەللىسى چۈۋۈلغان يالغۇز مەن ئەمەس.
ئېزىققان ئايالار يۆلىۋالدۇ
مەن دائىم شېئىر ئوقۇپ بولسام غەرق مەست.

بىكەتتە ئەڭ كۆپتۇر ناتونۇش ئادەم،
ماشىنا كىلىدۇ، كىتىدۇ يەنە.
كىم بىلەر يۇرەككە باغلانغان ئىتنى،
سۆيگۈدىن تەڭداشسىز سېزىپ ۋەھىمە.
ئاھ، مېنىڭ ئاخرقى بىر تامچە يېشىم،
ئاخرقى كۈنلەرگە ساقلىدىم ھامان.
لېكىن مەن يىغلاشقا ئامراق شۇ قەدەر،
يېشىمنى قۇچاقلاپ ناله قىلار جان.
خوش ئەمدى، قاراڭغۇ ئۆيۈمگە كەتتىم،
قۇياشقا ئىيتقۇدەك گېپىم قالمىدى.
ئىزدەيمەن شېئىرغا كىرىپ ئەمدى مەن
يارىمنىڭ يوقالقان ئىشتان بېغىنى.

2008 ـ يىل 9 ـ مارت، خوتەن

گۆدەكلىكىم...

مەن تىز پۈكمەس ھەربىي بولاتتىم
ئوينىغاندا دائىم چالما جەڭ.
مەن ئۆلمەيتتىم ئون پاي ئوقتىمۇ
بىر ئوقتىلا ئۆلەتتى دۈشمەن.

قايتقان چاغدا قويۇمنى ھەيدەپ
بۇلۇتلارنى ھاپاش ئېتەتتىم.
ئايدىن سوراپ جان ئانامغا مەن
بىر تال يۇلتۇز ئالغاچ كېتەتتىم.

ئاچ قويمايتتى قۇشلارنى ھەرگىز
ئېتىزلارنىڭ سالۇا تەلىپكى.
چاقىراتتى ئىسمىمنى مېنىڭ
كونا تامنىڭ ئوماق تۆشۈكى.

دەريالاردىن سۇ ئوغرىلايتتىم،
مېنىڭ دەيتتىم سايدىكى تاشنى.
ئېلىپ قاچقۇم كېلەتتى بەزەن
ئاسماندىكى نۇرلۇق قۇياشنى.

چۈرقىرىشىپ ماڭسا مەكتەپكە
تېزەك تېرىپ كەپسىز بالىلار،
قالاتتى، ئېھ، پۇلاڭلىتىپ قول
ئېگىز تاغلار، چەكسىز دالىلار.

يالاڭ ئاياغ دەرۋىشتەك قۇملار
خۇرجۇنىنى ئاسسا توغراقتا،
تاڭ ئاتقۇچە يىغلايتتى دەريا
ياغلىقىنى يېيىپ قىرغاقتا.

مايماق سۆگەت قاقاتتى قانات،
قاقىلدايتتى قاغا جىگدىلەر.
ھۆرمەتتە تىك تۇراتتى ماڭسام
يول بويىدا رەت ـ رەت تېرەكلەر.

ئەڭ ئۆچ ئىدىم كىيىم كىيىشكە،
ئانام مېنى «جىن» دەپ تىللايتتى.
خىيالىمدا پەقەت، ئاھ، پەقەت
داپ داراڭلاپ، ئېشەك ھاڭرايتتى...

2008 ـ يىل 16 ـ ئاپرىل، خوتەن

نه چاره بار؟!...

جۇدالىقتا گۈللەر ئېچىلسا
ئېچىلسا، ئاھ، خۇشال، بەختيار
نه چاره بار سازلار يىغلسا
نه چاره بار؟!...

ئۆلۈپ كېتەر ھەر كىشى
ئۆلەر ھەر كىشى...
ئۆلۈپ كېتىش يېڭىلىق ئەمەس،
سىلىۋېتىپ كېيىملىرىنى
يەنە قايتا كېيىم كېيىش، بەس!

سەنئەت
ئاچ ـ يالىڭاچ سەرگەردان بالا.
نه چاره بار
پەرۋا قىلماس ئاتا بۇ دۇنيا.

دەرد ـ ھەسرەتلىك ناخشىلار
يىغلاتقاندا مسكىن يۈرەكنى
ئۆتۈۋېلىپ پەردە كەينىگە
كۈلدى ناخشىچى
نه چاره بار
چۈشەنمەيدۇ بۇنى ھېچكىشى...

شائىرلارنىڭ ھېچنېمىسى يوق،

ئەي، نەقەدەر ئەركىن ۋە ئازاد
ھېچنېمىسى بولمىغان ئادەم!

2008 ـ يىل 9 ـ ماي، خوتەن

كېتىپ قالدىڭ جىممىدە

كۆزلىرىم يۇزۇڭنى سىلاۋاتقاندا
بارمىقىم بارمىقىڭنى ئوينىۋاتقاندا
ھاۋا گۈلدۈرلەپ
چاقماق چېقىپ
يەر ۋە ئاسمان پىرقىرىدى.
تېنىمىزدىكى يايلاقتا
قويلار مەرەپ
كالىلار مۆرەپ
چوپان بالا ھايت ـ ھۈيت دەپ ۋارقىرىدى.
...
كۆتۈرۈلدى ئەسەبىي يالقۇن
خۇيۇڭ كۈمۈش، بويۇڭ ئالتۇن
ئالتۇن بويۇڭدا
زەرگەر بولايمۇ؟
تاغدەك تاشلارنى قۇچاقلاپ
چۆلدەك ئاسماننى ھاپاشلاپ
دەريادەك ئۇنچە چېچىپ شاپاشلاپ
قەلەندەر بولايمۇ؟!

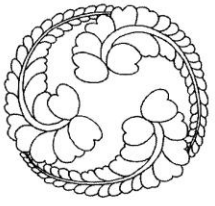
تېنىڭ دۇتار
چالاي دېگۈچە
كۆڭلىكىڭنىڭ تۈگمىسى ئوچۇق.
بارمىقىمنىڭ بىرى يوق

توققۇزى سۇنۇق...

لېۋىك لېۋىمده قالدى
تېنىك تېنىمده قالدى
ئۇھ، دېگۈچه ئارام بىر نەپەس،
ئۇھ دېگۈچه
كۆزلىرىڭنى ئېچىپ مۆللىده
كېتىپ قالدىڭ جىممده!

2008 ـ يىل 14 ـ ماي، خوتەن

شامالنىڭ دەپتىردە مېنىڭ ئىسمىم يوق

شامالنىڭ دەپتىردە مېنىڭ ئىسمىم يوق
قۇياشقا ئوخشاتما سەن مېنى كۆلسەم.
جەستىم كۆكلەيدۇ قىزىلگۈل بولۇپ
يارنىڭ ئىشكىدە تەلمۈرۈپ ئۆلسەم.

شەھەرلەر كىيىملىرىنى سالدى ئۇياتلىق
چۆللەر بورانلاردا يۈرەر قاناتلىق
سايلار دىللارنى كېزەر ئاتلىق.
مەن ئۇ يەرلەردە ئەمەس، باشقا يەرلەردە
ناخشا ئېيتىمەن ئۇنسىز، پەريادلىق.
ناخشام ئاڭلىنىدۇ پەقەت ئۆزۈمگە
ياش ئالمەن مەنلا كۆزۈمگە...

جاھاندا بىرلا قىز، رۇخسارى سامان
كىرپىكى چېچىلغان تال ـ تال سەرگەردان.
لەۋلىرى كېپىنەككە بولۇپ قەبرىستان
ھۇۋلار ۋۇجۇددا تۈمەنمىڭ ھايۋان.
بىر جاندا جىنازىسى سۈنغان ھاياتنىڭ
بىر جاندا ئۆلۈمنىڭ قولى مېھرىبان.
رەستىدە سازايى كۆڭۈللەر
گۈل بەرگىدە كىيىپ ئىشتان.
تولغان ئەمچەكلىرى تەكلىماكانىنىڭ
توغراقلار شاخلىرىنى دىڭگايتىپ تۇرغان.
ھەجىيىپ تۇرغان باش سۆڭەكلىرى

شاراب ئىچىۋاتقان، قان قۇسۇۋاتقان.
مەن ئۇ يەرلەردە يوق، باشقا يەرلەردە
كۆلۈپ تۇرۇپ ئۆلۈۋاتقان...

جېنىم بىر ئىكەنغۇ، بىلمەپتىمەن ھەي
بىلسەم بېرەرمىدىم تىلەمچىلەرگە؟
ئېشەك يۈلتۈزلارغا قاراپ ھاڭرىسا
ئىشكنى ياپارمىدىم كۈنلەمچىلەرگە؟!
بوران بىلسە بىلەر ئىسمىمنى بەلكىم
شامالنىڭ دەپتىرىدە مېنىڭ ئىسمىم يوق.
ئۆلسەم ئۆلگەندىمەن شېئىر يېزىۋېتىپ
گۈللەر يۇرىكىمگە ئاتسا ئوق.
كۆلسەم كۈلگەندىمەن بولۇپ سەۋدايى
يۇمشاق توپىلارغا ئۆزۈمنى تاشلاپ.
يىغلىسام يىغلىغاندىمەن چۆل بولۇپ كەتكەن
ياستۇقۇمغا دەريانى باشلاپ...

مېنى ئىزدىمەڭلار پەسىل قۇشلىرى
شامالنىڭ دەپتىرىدە مېنىڭ ئىسمىم يوق!

2008 ـ يىل 20 ـ ماي، خوتەن

جان ئانا!...

1

تېلېفونۇم تۇرمايدۇ سايراپ
ماڭا ھېچكىم بەرمەيدۇ يېغلاپ.
تۇپراق كۆيەر ماڭغان يولۇمدا
مەجنۇنتالدەك قىزنىڭ چاچلىرى
يەلپۇنمەيدۇ ئوڭ ۋە سولۇمدا.
قارىدىم مەن قۇياشقا ھەر كۈن
بىلەلمىدىم قانداق كۈلۈشنى.
ئاشىق بولدۇم ، يوقتۇر مەشۇقۇم
چۈشەنمىدىم يالغۇز ئۆلۈشنى.
ھەممە يەردە نامىم قەلەندەر
ئەينەك چاققان بارماقلىرىم قان.
لەۋلىرىمدە بىر دەريا ئاقار
چاڭقاپ ـ چاڭقاپ ناله قىلار جان.
قۇرۇپ كەتتىم تەكلىماكاندەك
جان ئانا...

2

يېتىم دەرەخ كەچكۈزدە يېتىم
باھار كەلسە ياپراقلىرى بار.
ماشىنىلار كەتسە ئالدىراش
بېكەت يەنە ئۆز پېتى قالار.
ئېگىز ئۆيلەر مېنى يەيدىكەن
ئەينەكلىرى سۇزۇك، يالىڭاچ.

مېنى ھېچكىم ئۆلتۈرمەيدىكەن
كوچىلاردا بولسىمۇ قاچ - قاچ!
قامچىسى يوق ھارۋىكەش ئەمەس
خۇرجۇنى يوق ئەمەس قەلەندەر.
ئىكەن ئىشق مەنزىلى ئۇزاق
تاپىنمىدىن بېشىمغا قەدەر.
يالغۇز قالدىم بۇ يولدا جاندەك
جان ئانا!...

3

خىيالىمدا قىزنىڭ ئۆلۈمى
جەسەتلەردىن ئاشتىم داۋانلار.
ئەتىرگۈللەر كارىۋاتقا چىقتى
دېرىزىنى چاقتى بورانلار.
پىچاق بىلەن سۆڭەكتەك يېقىن
ئىككى يۈلتۈز چاقنىدى ئۇزاق.
تاشتەك قاتتى ساينىڭ نالىسى
تورغايلارنىڭ ئۇنسىز بىراق.
قېرىپ كەتتىڭ، دېدى توغراقلار
قاغىلارمۇ دېدى: ئۆلۈپ كەت.
دېدى قۇياش: كۈل قىلار ئاخىر
سېنى ئاشۇ ئوتلۇق مۇھەببەت!...
چارچاپ كەتتىم
قۇچقىڭغا ئالغىن بېشىمنى.
كېپەندەك ئاق ياغلىقىڭ بىلەن
سۈرتۈپ قويغىن دەردلىك يېشىمنى.

جان ئانا!...

2008 - يىل 28 - ماي، خوتەن

مېنىڭ قوشنام ئايال

مېنىڭ قوشنام ئايال
مېنىڭ قوشنام ئەتىرگۈل
مېنىڭ قوشنام ئۆمۈچۈك
مېنىڭ قوشنام چۈمۈلە...
ئارىمىزدا بار بىرلا تام،
ئۇ تامنىڭ ئۇ تەرىپىدە
مەن بۇ تەرىپىدە.

ئۇ مېنى ئىشقا بۇيرۇيدۇ
مەلىكە
زەڭگى قۇلنى ئىشقا بۇيرىغاندەك.
ئۇ مېنى تېپىشماق تاپقىلى سالىدۇ
ئۇ مېنى
ئۇيغۇر خەلق چۆچەكلىرىدىكى بارسا كەلمەس يولغا ئەۋەتىدۇ
ئۇنىڭ جاھانناما ئەينىكىدە
ھەممە ئىشلىرىم كۆرۈنۈپ تۇرىدۇ...

ئېھ، مەن خۇشال قۇل بولغىنىمغا،
قۇل بولغاندەك خاقان
ساھىبجامال ئايالغا.
مەن شاھلىق لىباسىنى كىيىپ، ئالتۇن تەختىمدە ئولتۇرۇپ

ئەمر ـ لەشكەرلىرىمنى يۆكۈندۈرۈپ، بارلىق خالايىقنى
باش ئۇرغۇزۇپ
قوشنامغا ئېھتىرام بىلدۈرىمەن:
ياشىغايلا
ياشىغايلا
تۇمەن مىڭ يىل ياشىغايلا!!!...

ـــ ئىھھى، ئىھ...
قوشنام ئېھتىرامىمنى قوبۇل قىلدۇ
تامنىڭ ئۇ تەرىپىدە.

2008 ـ يىل 18 ـ ئىيۇن، خوتەن

ئۇ كىرنى يۇيۇپ بولدى

ـــ ئابدۇرېشىت ئېلىنىڭ «كىر يۇيغۇچى»
ناملىق شېئىرىغا مۇشائىرە

ئۇ كىرنى يۇيۇپ بولۇپ كۆزۈمگە سوئال نەزەردە قارىدى
مەن ئۇنى ئۆيىگىزگە ئاپىرىپ قويايى، دېدىم
ئۇ: ئۆيۈم يوق دېدى.
مەن:
ئۆيۈمدە قىز بالا قونۇپ قالسا بولمايدۇ
ئەمسە كەچ بولۇشنى ساقلايلى
قۇياش كۆرۈپ قالسا تىللايدۇ،
ئاي يىغلايدۇ
يۇلتۇزلار دېرىزىدىن مارايدۇ، دېدىم...

دوستۇم
ھېسسىيات ئەخلەتخانىسىدىكى تاشلۇېتىلگەن گۈللەر
قەلب دەرۋازىسىدىكى داتلىشىپ كەتكەن قۇلۇپلار
مۇھەببەت
ۋەتەن
قىپقىزىل پۇللار...
ھېچقايسىسىدىن ۋاز كەچكىلى بولمايدىكەن.
يىرىم كېچىدە ئويغىنىپ كېتىپ
ئۆلۈمنى يادىغا ئېلىپ
تاك ئاتقۇچە ئۇخلىغىلى بولمايدىكەن.
سۇنىڭ سۇدا

ئوتنىڭ ئوتتا
ئادەمنىڭ ئادەمدە ئىكەن
ھەممە نېمىسى...

دوستۇم
سەن ھاڭگا تېرەكتەك ئادەم
مەنمۇ ھەم.
كىر يۇيغۇچىلارغا ياماق كۆزىمىزدە قارىمايلى
ئۇلار ئىشتانىدەك يىرتىلىپ كەتمىسۇن.
ئۆيى بولمىسا ئۆيىمىزدە قوندۇرۇپ قالايلى
كېچىدە يۇلتۇزلاردەك چېچىلىپ كەتمىسۇن.
ئەگەر ئۇلار مۇھەببەت تەلەپ قىلسا
بولسا بىر ئۆمۈر يەتكۈدەك بېرەيلى
بولمىسا
كەچۈرۈڭ، يوق ئىدى... دەيلى.

دوستۇم
ئۇ كىرنى يۇيۇپ بولدى

2008 ـ يىل 30 ـ ئىيۇن، خوتەن

ھېچكىم كۆرمىدى

يىغلاپ تۇرسام سانسىز يۇلتۇزنىڭ
ئارىسىدا بىر يۇلتۇز بولۇپ
ھېچكىم كۆرمىدى...

پايپىقىمنىڭ يىرتىقى مەخپىي
گويا پىنھان ئازابلىرىمدەك.
ئايان لېكىن خۇشاللىقلىرىم
كۆڭلىكىمنىڭ كىر ياقىسىدەك.
كوچىلاردا ماڭغاندا يۈدۈپ
يەلكەمدىكى ئېغىر قۇيۇاشنى،
كۆرمىدى ھېچكىم
كۆزۈمدىكى بىر تامچە ياشنى.

شامال ياكى قەلەندەر
ئىشىك چەككىنى.
ئايال ياكى شېئىر
مېنى مەندە قىلغان مۇساپىر.
يۈرسەم تەنھا مۇساپىرلىقتا
بىر تەنھا ئىت ئەگەشتى ماڭا،
دېدى ئىت قاۋاپ:
مەن بىر شائىر، ئىتلار شائىرى
بىزار بولغان قاتتىق سۆڭەكتىن
بىزار بولغان يۇندا ـ يالاقتىن

بىزار بولغان زەنجىر، تاياقتىن
بىزار بولغان
ئىتلار ئۇچۇن توقۇلغان داستان
بولۇپ ئوت ـ گۆلخان
كۆل بولغاندا ۋاراق ـ ۋاراقتىن.
مېنى چۈشەنمىگەن ئىتلار
مەڭگۈ ئىتتۈر
ئىتتۈر مەڭگۈ ئادەملەر ئىچرە...
سەنچۇ، سەن ئەي يالغۇزسەن ئىتتەك
شېئىر يېزىپ ئادەملەر ئارا
يۈرىكىڭنى باستىمۇ يارا؟
بىر قىز ئۇچۇن
ئوقۇدۇڭمۇ دۇنياغا لەنەت؟
قەبرە دېدىڭمۇ قەلبىڭنى يارغا
باستۇرۇپ كەلگەندە ساڭا مۇھەببەت؟!
ياكى هايات سىرلىرىنى پاچاقلاپ
بارچە ئۇلۇغلۇقلارنى ئارقاڭغا تاشلاپ
كېتىۋاتامسەن ئۆزۈڭگە قاراپ؟!...

دېدىم: هاۋ، هاۋ
مەن بىر ئوغرى.
قاپقاراڭغۇ سۆز زىندانلىرىدىن
ئىشىك ـ تۆڭلۈكسىز مەنە ئايۋانلىرىدىن
پەلسەپەدىكى جەسەتلەرنى ئاتلاپ
لوگىكىدىكى هېچكىم بايقىمىغان چىقىش ئېغىزىدىن باشلاپ
شېئىرنى چىقتىم ئوغرىلاپ
هېچكىم كۆرمىدى...

2008 ـ يىل 9 ـ ئىيۇل، خوتەن

مېنى كىم دېگۈچىلەر

مېنى كىم دېگۈچىلەر
كىمدۇر ئۆزى؟!

پارىسا[1]
بىر ھەقىقىي ئىسىمدۇر،
دۇنيادا يوق لېكىن ئۇ ئادەم.
نېمە قىلمەن شېئىر يېزىپ
ئۇ ئادەمنىڭ يوقلىقىنى دېمىسەم؟!...

كۆلسەم دوردىدىكى دەيدۇ ئاپتاپپەرەسنى
يىغلسام بۇلۇتلارنىڭ بۇزۇلار كۆڭلى.
قۇياش يۈزلىرىمنى يالار ئىتتەك
سۆيسەم جىنەستىلەر كېتەر تۆكۈلۈپ...
ھەر بىر چېھرىدە يالاڭ ئاياغ يول
ھەر بىر سۆكۈناتنىڭ يۈرىكى جۇل - جۇل.
ماڭا تۆتىشدۇ بارچە ماكان،
ماڭا كېلىدۇ ئالەم قۇرۇق قول...

مېنى كىم دېگۈچىلەر
كوچا ئاپتوبۇسى توختىغاندا
كۆزىنىڭ بالىخانىسىدىن ئايالالارنى ماراۋاتقان
كۆڭۈلسىز ئايالدىن كۆڭۈل سوراۋاتقان
قولى ئوغرىلارنىڭ قولىدەك ئۇزۇن

① پارىسا - تور نامىم.

يۈزى داپتەك، يۈرىكى قاپتەك
يېنىك ئادەمنى پارىسا دەيدۇ...

مېنى ھەر كىم دېسە بولىدۇ،
كىم بولۇشۇمدىن قەتئىينەزەر
ئىسمىم پارىسا!

2008 ـ يىل 21 ـ ئىيۇل، خوتەن

گۈمىدىكى كونا بازار

بۇ يەردە
ئۆتمۈش ھازىر بولغان، ماشىنا مۇساپىر
مۇھەببەت ئۇچۇن ئارقىسىغا قارىغان شائىر
پاكار ئۆيلەرنىڭ ئۆگزىسىدە كۆزلىرىنى يۇمۇپ دۇرۇت ئوقۇۋاتقان
ئەرۋاھ يۇلتۇزلار
قەھرى ـ غەزەپ بىلەن رەستىگە تۆكۈرۈۋاتقان دېرىزىلەر
غۇۋا ئەينەكلەردىكى نارەسىدە قىزلارنىڭ غەمسىز كۈلكىسى
خالتا كوچىدىكى ئاخىرى يوق ناخشا...
قوڭغۇراقلىق مەپىدىكى ساھىبجامال ئايال
خانىقانىڭ ئالدىدىن ئۆتۈپ كېتىۋېتىپ
گۈل ھەققىدە سۆرگەندە خىيال
بىر دەملا
ھەممە ياقنى قاپلىغان زاۋال...

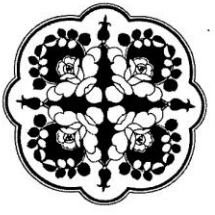
بۇ يەردە
تىلەمچىنىڭ پۇت ـ قوللىرى ساق بولسا ئىدى، ئاچلىقتىن ئۆلۈپ كېـ
تەتتى
كۆزلىرى كۆرسە ئىدى، تولا يىغلاپ ئەما بولۇپ قالاتتى
چېقىلىشنى ئىستىمەيدىغان قانداق چىنە بار؟
يىرتىلىشنى خالىمايدىغان قانداق كىيىم بار؟
بارچە سىرلار يېرىم كېچىدە ئېچىلمىسا ئىدى
تاڭغىچە يېپىلمىسا ئىدى
كۈندۈز
بەتبۇي نىجاسەت ۋە يىرگىنچلىك جەسەتلەرگە تولۇپ كېتەتتى.

مەشرەپ ھەزرەتلىرى مەسچىت ئۆگزىسىگە چىقىپ ئۆستەڭگە سىيگەندە
سۈيدۈكى يەتتە دوملىغان
ياكى يەتمىش...
نەچچە دوملىغىنىنى سانىمغان قۇياشقا لەنەت!

بۇ يەردە
كىرلىشىپ كەتكەن بىر ئاسمان بار
ئاسماندا!
مەشرەپ ھەزرەتلىرىنىڭ سۈيدۈكىنىڭ نەچچە دوملىغىنىنى سانىمغان
لەنەتگەردە قۇياش!...

2008 ـ يىل 23 ـ ئىيۇل، گۈما

كۆڭلۈمنىڭ دېرىزىسى تالاغا قارايدۇ

كۆڭلۈمنىڭ دېرىزىسى
تالاغا قارايدۇ

كۆڭلۈمنىڭ دېرىزىسىدىن تالاغا قاراپ بىر قىزنى كۆردۈم،
قاشلىرى بەرگى قىياق
كۆزلىرى ئۇيناق بۇلاق.
لەۋلىرى مەي كاسەسى،
مەڭزىدە بىر جۇپ زىناق...
ئويلىدىم:
ئېتىكىنى قايرىغان شامال مەن بولسامچۇ
پۇتىغا پۇتالاشقان تاش مەن بولسامچۇ
مەن بولسامچۇ
ئۇ نازۇك قەددىنى ئېگىپ يەردىن ئالغان
بىر تال ياپراق...
...
زىبا تەبىئىتىنىڭ ئىچكىرىسىدە
كەتسەم ئېزىپ،
ئاتىلار ئېكىن يەرلەردە كەتمەن چېپىۋاتقان
ئانىلار ئېتىكىدە بالا بېقىۋاتقان
ئىتلار قاۋاۋاتقان
قويلار مەرەۋاتقان
ئېشەكلەر ھاڭراۋاتقان،
سەلتەنەتلەر

غەزەپ ـ نەپرەتلەر
سانسىز جەسەتلەر
ئورنىدىن تۇرۇۋاتقان،
ئالەم
دەم كۆمتۇرۈلۈپ
دەم ئۆرە بولۇۋاتقان
زىبا تېنىنىڭ ئىچكىرىسىدە...

ئاھ!...
داداسى ئېلىپ كەتتى ئۇ قىزنى
ھېچكىم بىلمەيدىغان يەرگە.
بېرىش ئۇچۇن
مەن بىلمەيدىغان ئەرگە.
مېنى شېئىر يازالماس قىلىۋەتتى
ئۇنىڭ كېتەر چاغدىكى ئاخىرقى رەت قايرىلىپ قارىشى...

قىزنىڭ قارىسى يىتتى
كۆڭلۈمنىڭ دېرىزىسىنى ياپتىم.

2008 ـ يىل 27 ـ ئاۋغۇست، خوتەن

ئاشۇ كۆڭلۈم، كۆڭلىكىنىڭ تۈگمىلىرى ئۈزۈلگەن...

ئاشۇ رەڭلىك ئېرىقلاردا ئاققان سۈيگۈ قوشقى،
ئاشۇ ناخشا، ئاخىرلاشقان يىغلاپ خەندە ئۇرغانچە.
ئاشۇ ئىشىك، كىرگۈزمىگەن مېنى يارنىڭ قوينىغا،
ئاشۇ كېيىم، قويغان مېنى يالىڭاچلاپ بارغانچە...
كىتابلاردا كېزىپ يۈرگەن جاراھەتلىك ئىسىملار،
شېئىر بولۇپ ئېقىۋاتقان قان ـ يىرىڭلار كەلكۈنى.
ئىچىمدىكى ئاشۇ زىندان گۈل ـ چېچەككە پۈركەنگەن،
ئاشۇ سۈيگۈ، بولغان مەستخۇش تەنلەر ئارا دەپسەندە...
ئۆلۈممىنىڭ تويلار كەبى ئاخىرلاشماس ناۋاسى،
ئاشۇ مۇقام، چۆللەر ئارا يۈرگەن مېنى يېتىلەپ.
ئاشۇ كۆڭلۈم، كۆڭلىكىنىڭ تۈگمىلىرى ئۈزۈلگەن،
ئاشۇ گۈللەر، بىر ـ بىرىگە بولغان كۈنداش ـ كۈشەندە...
ھايات پەقەت بىرلا گەپتۇر، ئۆلۈممۇ ھەم بىرلا گەپ،
ئاشۇ گەپنى توشۇۋاتقان بىز ھەممىمىز ھارۇبكەش.
ۋەتەن دېگەن سۈيگەن يارىدۇر ياكى گۈزەل بىر شېئىر
ئاشۇ مەستتۇر ياكى يولدا قۇسۇپ ياتقان شەرمەندە...
بەلكىم شائىر مەن ئەمەسمەن، ئاشۇ ئويچان بىر يۈلتۇز،
ئۇنىڭ يارقىن نۇرلىرىغا تەسەددۇقتۇر كېچىلەر.
كېتىپ قالسام گەر بىر كۈنى بۇ دۇنيادىن خوش دېمەي
كەچۈرۈڭلار، كەتكەن ئۇغۇز دەل ئاشۇ كۈن ـ يەكشەنبە!

2008 ـ يىل 1 ـ سېنتەبىر، خوتەن

بىرئاز ـ بىرئازدىن ئۆلۈۋاتىمەن

بىرئاز ـ بىرئازدىن ئۆلۈۋاتىمەن،
بىرئاز ـ بىرئازدىن
قەبرەمگە قاراپ كېتىۋاتىمەن.
ئاۋۋال بېشىمدىن چۈشتى بىر تال چاچ
ئاندىن
چۈشتى دوملاپ باغرىمدىكى تاش.
ئاخىرلاشتى دەرەخلەرنىڭ سالام ـ سەھىتى
توختىدى تاغلارنىڭ قەدەم تىۋىشى
توختىدى قۇشلار ئېيتىشتىن ناخشا
توختىدى
دەريالار شاد ـ خۇرام ئېقىشتىن ئاستا...

ھۇزىكا
قايتالىماس ئەمدى جىمجىتلىقىغا.
شېئىر يېزىلدى، يېتەلمەس ئەمدى
ئاشۇ گۈزەل ھەم چەكسىز يوقلۇققا.
قايتۇرۇپ بېرەلمەس كىيىملەر
يالىڭاچ تېنىمنى، لاۋۇلداپ تۇرغان...
قايتۇرۇپ بېرەلمەس ئەينەكلەر
ياشلىق جۇش ئۇرغان چىرايىمنى ھەم...
ئاۋۋال يېدى مېنى ئاچ ئەرۋاھتەك نان
ئاندىن يېدى ئاياللار مۇھەببەت بىلەن.
يىدى شان ـ شۆھرەت، پۇل، ھوقۇق ئاندىن
يېدى

يېدى پارچىلاپ
مەن بىلمىدىغان جىمى نەرسىلەر...

يېرىم كېچىدە
بارماقلىرىمغا يۆگەلگەن ملتىق ئاۋازى
ئاستىمدىن ئۆمۈلەپ قاچقان تۇرمىلەر،
كىرپىكىمدىن سىرغىغان بىر تامچە ياش
سۆرەپ كەلگەن پەريات ـ ناللەر...
قىزىل گۈلنى ئەسلەتكەن قان
ئېھ
قىزغىن ھەم ئەسەبىي ئاشۇ جەريان.
ئەنسىز چىرقىراشتىن كېيىنكى جىملىق
ئۆلۈمگە ئوخشاش شېرىن ھاياجان.
يار ـ
روھىمدىكى ئەبەدىيلىك دار،
دارنىڭ تۈۋىدىكى سانسىز ئالامان.
خەير! دەپ قول پۇلاڭلىتىۋاتقان قۇياش،
قۇياش ئاستىدىكى
بىرئاز ـ بىرئازدىن ئۆلۈۋاتقان دۇنيا...

ئۆلىمەسلىككە چارە يوق،
خۇشال ئۆلۈشكە ئىزدەيلى ئىمكان.
دوستلار
بىرئاز ـ بىرئازدىن ئۆلۈۋاتىمەن
بىرئاز ـ بىرئازدىن...
ئۆلۈم بىر قېتىملىق ھۇھەببەتلىشىشتۇر
ئۆز ـ ئۆزىمىز بىلەن.
ياكى ھاياتلىقنىڭ مەنىسىدۇر
بىز ئىزدەۋاتقان ئۇزۇندىن بېرى.

2008 ـ يىل 17 ـ سېنتەبىر، خوتەن

لىقىدە مۇھەببەت قاچىلانغان شامال ھارۋىسىدا

لىقىدە مۇھەببەت قاچىلانغان شامال ھارۋىسىدا
غازاڭلارنىڭ مۇھەببەت ئۇچقۇنلىرىدا ئۇكلىنىپ كەتكەن قانىتىدا
سۇنىڭ ناخشا ئېيتقانچە ئۇيقۇغا كېتىۋاتقان كۆزلىرى ۋە
تۇپراقنىڭ باغرى قاتتىق ئاتىدەك گۈس - گۈس قەدەملىرى ئاستىدا
سېنىڭ سېغىنىشقا تولغان چىرايىڭ...

بىر سۆز يەتتە قات ئاسمانىنىڭ يەتتىنچى قەۋىتىدىن كېلىپ
مېنىڭ يۈرىكىمنى ماكان ئېتىپ
ئويغاتتى ھەر بىر تىنىقمدا ئۇخلاۋاتقان سۇبھانىنى.
بىر ناخشا ئاۋازىمدىن قىلچىتەك سۇغۇرۇلۇپ چىقىپ
ئۆلتۈرۈۋەتتى يۈرىكىمنىڭ يېنىدا ساڭا قاراپ يىغلاۋاتقان ھايۋانىنى.
بىر نىدا
يەرنىڭ يەتتىنچى قەۋەت تەكتىدە سۆڭەكلىرىمدە قىلچ تاۋلايدۇ.
كۆز ياشلىرىمدىكى كىشەن - زەنجىرلەر
سېغىنىشنىڭ دالاسىدا مەست بۆرىدەك ھۇۋلايدۇ...

بىر بىنا پەلەمپەينىڭ يېنىدا توختىدى
بىر دېرىزە تونۇش يىغا ئاۋازىغا قۇلاق سالغانچە يىغلاشقا باشلىدى
قوللىرىم خوش دېگەن پېتى پۇلاڭلاپ قالغان
سېنى ئېلىپ كەتكەن ماشىنا
كۆز غازاڭلىرىدەك
شامال ھارۋىسىدەك
لىقىدە مۇھەببەت قاچىلانغان!...

2008 - يىل 23 - ئۆكتەبىر، خوتەن

ئاسمان - زېمىن ئۇچراشقان جايدا سېنى كۆردۈم

ئاسمان - زېمىن ئۇچراشقان جايدا سېنى كۆردۈم
زەنگەر ئۇپۇقنى ياغلىق قىلىپ ئارتىۋاپسەن
پۈتۈكسىز ئۇستىدىكى ئۇيقۇغا كەتكەن بۇلۇتلار
نېچۈندۇر
بۇلۇتلارنىڭ چۈشىدىكى گۈلدۈرماما، چاقماقلار
دىققىتىڭنى بۇزالماس...

قانداق بولغىيدى
يارىلىشتىن ئىلگىرىكى كائىنات، ئالەم؟
قانداق بولغىيدى
تۇغۇلۇشتىن ئىلگىرىكى مەۋجۇدات، ئادەم؟
يوق نەرسىلەرنى سېغىنمەن
سېغىنغان نەرسىلىرىمنىڭ يوق بولۇشىنى تىلەيمەن
سېغىنغاندەك خۇدانى
ئۆرلەپ بۇيۇكلۇككە، يوق بولغانسېرى...

سەن ئۇنسىز قاراپ تۇرىسەن
چوڭقۇر سۆيگۈ بىلەن بۇ بىر دەملىك دۇنياغا!...

2008 - يىل 4 - نويابىر، خوتەن

كىمنىڭ يۇلتۇزلىرى ئاسماندىكى...

كىمنىڭ يۇلتۇزلىرى ئاسماندىكى نۇر چېچىپ تۇرغان؟
كىمنىڭ شەيتانلىرى ئاينىڭ ئېتىكىده دۇرۇت ئوقۇپ ئولتۇرغان؟
كىمنىڭ ناخشىسى ئۇ ئاياره‌ي...
تارنى ئۇزۇپ، قارىنى يېرىپ دۇتارنى سۇندۇرغان؟!
تۇرسۇن بىرده‌م ئېتىكاپتىن قارنى ئاچقان گۇناه كه‌برلەر
بىرده‌م دارنىڭ تۇۋرۇكلىرىدىن ئۇچۇپ كه‌تسۇن كه‌پته‌رلەر
بىرده‌م يىرتىلسۇن
مۇهه‌ببه‌تنى شه‌رھ ئه‌تكه‌ن ته‌ن ـ بە‌ده‌نلە‌ردىن پۇتكه‌ن ده‌پته‌رلەر...
ئوچۇق گۆرلەرده‌ك كۆزى ئوچۇق
ئوتى ئۆچكه‌ن ئوچاقته‌ك، سوغۇق ساغرىده‌ك
قىيا ئېچىلغان ئىشكته‌ك، يارنىڭ تېغىدىن قاچقان كېيىكته‌ك
بىرده‌م يالغۇز
ئۆز هه‌سرىتىگه چۆمۇلسۇن يۇره‌ك!
تېره‌كلەر ئاخشامدىكى يالىڭاچ ئه‌رۋاهلار
ئه‌پسۇن ـ ئايه‌تنه‌ك مه‌ستخۇش ياپراقلار چالغان چاۋاكلار
كىنودىن قايتقانده‌ك يېزا قىزلىرى
مايسىلار ئۇسسىغان سۆيگۈ ئېتىزى
كه‌ندىر پۇرىقده‌ك خۇمارلىق جانان
كېلەر قاچان
ئېتىزغا ناخشىسىنى توۋلاپ شادىمان؟
جېنىمنىڭ بىر تېلىلا ئوق
ئون سه‌ككىز تال قوۋۇرغامنىڭ هه‌ممىسى سۇنۇق
هه‌ر بىر تۇكۇمنىڭ هه‌ر بىر ناخشىسى

ياڭرار قەھرىمانلار توۋلاۋاتقان مەيداندا.
ھەر نەپسىم ئەبەدىيلىك ئىمارەت ئۈچۈن
خىش پىشۇرار تىنىقمىدىكى خۇمداندا.
دەرۋىشلىك تونۇمنى بورانغا بېرەي
ئىسسىق جېنىمنى ئالغانغا بېرەي
قالغان بىساتىمنى
يار تەرەپتىن كەلگەن شامالغا سورۇۋېتەي!...

2008ّ ـ يىل 11 ـ نويابىر، خوتەن

پىنھانلاردا جۇش ئۇرار سۆيگۈ

پىنھانلاردا جۇش ئۇرار سۆيگۈ
تاشقىنلىتىپ سوغۇق ياشلارنى.
چىرقىرىغان كىم ئۇ لەززەتلىك
بارمىقىغا يۆگەپ چاچلارنى...
تونۇۋالار كىمنى بۇ يۈرەك
زۇۋان سۆرمەس غېرىبانە ئاي.
شۇنچە ئۇزاق دىل قاراڭغۇسى
تەنلەر تىترەپ ئۇنلەر خۇشچىراي.
ئۇ بەئەينى كۆيچى راۋابتۇر
ياكى قارنى يېرىلغان دۇتار.
يا يىقىلغان سانسىز لەشكەردۇر
كۆي ئەۋجىدە ئۇزۇلگەندە تار.
ياكى ئاسمان، كونا پالاستەك
دېرىزىدىن تۇرغان ساڭگىلاپ.
ياكى قاتتىق قىيناق ئىچىدە
كۆزدۇر كەتكەن چاناقتىن چاچراپ.
كۆڭۈللەرنىڭ ئارقا ھويلىسى
يا زۇلمەتنى يىرتقان چىراغلار.
گۈللەر بىلەن ياسالغان تۇرمە
يا تۇندىكى ئەما بۇلاقلار...
كەتتى كۆڭلۈم سەرگەردان بولۇپ
قاي چۆللەردە تۇغۇلار سەنەم؟
ھېچبىر سەۋەب قالمىدى ئەمدى

ئۆلۈشكه يا ياشاشقا بىرەەم.
كېتەيلى ئەي سەۋدايى سۆگەت
تۇرۇۋەرمە ئۆستەكۈ بويىدا.
ئۇچرىشارمىز يار بىلەن بەلكى
ئاسمان بىلەن يەرنىڭ تويىدا!

2008 ـ يىل 16 ـ فېۋرال، خوتەن

ئاسمان دەريا‌غا پەسلەۋاتقاندا

ئاسمان دەريا‌غا پەسلەۋاتقاندا
سۈلار قىرغاقنى يالاپ ئەسنەۋاتقاندا
تاشلار سۈنمەك تېگىدە كىشنەۋاتقاندا
بىر قىز بىر يىگىتكە ئاشىق ـ بىقارار...

قىز دېدى:
جېنىم بېغىزدىكى ئەتىرگۈلدۇر،
ئۆز كۆكسۈمگە ئۆزۈم سانجىغان خەنجەرسىز.
تېنىم قۇچقىزدىكى پايانسىز چۆلدۇر،
ئۇ چۆلدىكى قەلەندەرسىز.
مەن بىر سازكى، سىز سازەندە
ئىشق كۈيلىرى ئۇزۇلمەس ئالەمدە.
ئۆلسەم قۇچقىزدا، جەننەت ئىستىمەسمەن
تىرىلسەم مۇھەببەت ئىچرە، مەڭگۈ ئۆلمەسمەن!...

ئىشق لەشكەرلىرى باستۇرۇپ كەلدى،
ئېگىز سېپىل ـ ئىمارەت قېنى؟
جان بېرەي مەن قۇچقىزدا،
ئۆلۈمىمگە ئىجازەت قېنى؟
دىلدا قانداق باھار بولۇر
گۈل ئېچىلمىسا زىمىستاندا؟
سۆيگۈ قانداق ئىزھار بولۇر
ئۆلمىگۈچە بۇ جاھاندا؟!...

قىز ئاھ ئۇردى، پەريادلىرى ئون ئىككى مۇقام بولدى
ياشلىرى تۆكۈلۈپ دەريادىكى مارجان بولدى
كىرپىكلىرى ئىشق چۆلىدىكى كارۋان بولدى
چاچلىرى چۈۋۈلۈپ قاپقارا ھىجران بولدى
شائىر نەزمىگە قېتىپ دېدىلەركى:
يامان بولدى
يامان بولدى!...

2009 ـ يىل 4 ـ ئاۋغۇست، خوتەن

مېنىڭ يۈرىكىم

مىخلانماق بولسا قۇياشقا مىخلىنار
بىخلانماق بولسا زۇلمەتتە بىخلىنار

باش سۆگىكىمدە شاراب ئىچكەنلەر پادىشاھ بولار
تىرەمگە كىرگەنلەر قۇل بولار

يۇزۇمنىڭ يورۇق تەرىپىدىن كەلگەنلەر خۇداسىز
قاراڭغۇ تەرىپىدىن كەلگەنلەر گۇناھسىز...

جېنىمنىڭ يوپۇرماقلىرىنى شىلدىرلىتار
قېنىمنىڭ ئەتىرگۈللىرىنى ئېچىلدۇرار
بارماقلىرىنى يۇم - يۇم يېغلىتىپ
قوۋۇرغىلىرىمنى ساناپ ئولتۇرار...

قۇش ئەمەستۇر، قاقالماس قانات
ئەمەستۇر ھەم چېپىۋاتقان ئات
تەڭرىنىڭ سەپەر سومكىسىدۇر ئىلغىغا ئېسىلغان
مېنىڭ يۈرىكىم!...

2009 - يىل 15 - سېنتەبىر، خوتەن

يەنە بىر ناخشا

1

بۇلغنار تەن بىلەن جاننىڭ ئارىسى
ساقايماس بىر ئۆمۈر سۆيگۈ يارىسى.
يالغۇزلۇق تەڭرىنىڭ قېشىدىن كېلەر
قەبرىدە تۇغەيدۇ ئۇنىڭ چالسى.
ئەي ماڭا بىر جانان بەرمىگەن زېمىن
جېنىمنى قاخشاتما، ئاسىي بولۇپ مەن
بۇ قاقاس قەلبىمدىن قېچىپ كەتكىچە،
يۈرىكىم داپ چېلىپ تۇرغان چۆلدە مەن
قېنىم ئات چاپتۇرۇپ يۇرگەن سايدا مەن
سۆڭكىم نەي چېلىپ يۇرگەن يايلاقتا
كىيىمنى سالماقتا توپ ـ توپ ئايالار
مەن شېئىر يازمەن ئۆلۈپ كەتكىچە...

2

مەن يارنى ئېسىمگە ئالسام شۇ ھامان
كارىۋاتنىڭ ۋەددىسى كېتەر غىچىرلاپ.
لېۋىمدىن باشلانغان چىغىر يوللاردا
بىر دەريا چۆللەرگە ماڭار ئالدىراپ.
گۆشۈمدە پىتلارنىڭ تاراق ـ تۇرۇقى
ئىچىمدە ئېشەكلەر ھاڭرايدۇ تىنماي.
تۇرىدۇ چېچىنى يۇلۇپ تاڭغىچە
دېرىزە يېنىدا ساھىبجامال ئاي.

ۋارقىراپ ئۆلگەنلەر تۇرار زۇۋانسىز
قمارۋاز كوچىلار يىغلار دۇم يېتىپ.
بازارنىڭ چۇۋۇلغان ماڭلايى چېچىدا
ئولتۇرار بىر بىنا ئۆزىنى سېتىپ.
ئاخىرقى ماشىنا كېتەر توساتتىن
سۇنار ھەم تۈيۇقسىز ئاخىرقى دۇتار.
مېنى گۈل دەردىدىن يىراق قىلىڭلار
لەپىلدەپ كەلگۈچە يەنە بىر باھار.

3

ئايالنىڭ قوينىدا ئۆلىمەن جەزمەن
ئۆلىمەن ياكى مەن ئاتتىن يىقىلىپ.
ۋە ياكى شېئىرنىڭ سۈيىقەستىدە
كېتىمەن ئەينەكتەك چۈل ـ چۆل چېقىلىپ.
كېتىش دەپ ئاتالغان كېلىشلىرىم بار،
ئۇچ بۇرجەك قەسەمدىن، يانتۇ بۇلۇڭدىن.
كىمنىلا ئۇچراتسام دەردىمنى تۆكۈپ
پۈتۈمنى تارتمىدىم سوغۇق كۈلۈڭدىن.
بورانلار ئەڭلىمنى بايراق قىلىدۇ
چۆل مېنى قان بىلەن يۇيۇندۇرىدۇ.
گويياكى گۇناھكار بالىغا ئوخشاش
مۇھەببەت ئۆلۈمنى يۇكۇندۇرىدۇ.
لېكىن مەن ئىچىمدە بولغان يۇكۇنۈپ
قورقىمەن ئۆلۈمدىن شۇ قەدەر دەھشەت.
قەيەردە يۇرىمەن سەرگەردان بولۇپ
ئۆلگەندە تەڭرى گەر بەرمىسە جەننەت؟

4

ئاڭلاندى تېىندىن چىقىپ، دوزاختا
ماڭغان بىر ئەرۋاھنىڭ گۈلدۈرماممسى.

ئاڭلاندى دوزاختىن چىقىپ جەننەتكە
ماڭغان بىر ئەرۋاھنىڭ شادىيانىسى.
سۆيگۈگە تېگىشكەن ئىككى دۇنيانى
ئاڭلاندى شاھ مەشرەپ ئوقۇغان غەزەل.
ئاڭلاندى ئايالنىڭ چاقىرغان ئۈنى
چاقىرىپ تۇرغاندەك تۇمەنمىڭ ئەجەل...
يەنە بىر ناخشىنى ئېيتماقچى بولدۇم
تۇگەر ئۇ جىسمىمدىن تۇگىگەندە قان.
ئەگەردە شۇ ناخشا ياڭراپ تۇرمىسا
قالار بۇ دۇنيادا نە بىر شەرەپ - شان؟!

2009 - يىل 16 - سېنتەبىر، خوتەن

ھەر بىر ئۆلۈمدە بىردىن باھار

ئاسمان ئۆرۈلۈپ چۈشۈشكە ئاز قالغان
يەر يېرىلىپ كېتىشكە ئاز قالغان
قۇياش ئۆچۈپ كېتىشكە ئاز قالغان
ئادەملەر ئۆلۈپ كېتىشكە ئاز قالغان...
ئۆينىڭ ئىچىدە تۆت كارىۋات
ھەر بىر كارىۋاتتا بىردىن پەرىزات
ئۆينىڭ تېشىدا تۆت تام
ھەر بىر تامدا بىردىن كائىنات
ھەر بىر يۈرەكتە بىردىن ئىت
ھەر بىر جاندا بىردىن ئوق
ھەر بىر چاچتا بىردىن قامچا
ھەر بىر تىنىقتا بىردىن ئۆلۈم
ھەر بىر ئۆلۈمدە بىردىن باھار...

2009 ـ يىل 30 ـ سېنتەبىر، خوتەن

يالغۇز كارىۋات ۋە يالغۇز يوتقان

ئىشكلەرنى ئېچىپ شاد ـ خۇرام
كىرىپ ـ چىقىپ تۇرۇۋاتقان جان.
ئاستا ـ ئاستا ئورنىدىن تۇرغان
كۆڭۈلدىكى شۇ غېرىب ھايۋان...

دېرىزىلەر خالار، خالىماس
تامنىڭ كۆزى قارىغۇ ئەمەس.
يېغىۋاتقان قاپقارا چاچلار
تورۇستىكى زۇلمەتلىك ھەۋەس...

ئاي نۇرىغا تولغان ئايدىڭدا
قىپيالىڭاچ تۇرغان تېرەكلەر.
بارخان ـ بارخان كۈتۈش، سېغىنىش
يۈمران كاسا، تولغان ئەمچەكلەر...

يۈرەكتىكى چىرىپ كېتىشلەر
ئەينەكتىكى قېرىپ كېتىشلەر
ھاياجانلىق قۇرۇپ كېتىشلەر...

2009 ـ يىل 23 ـ ئۆكتەبىر، خوتەن

گۈلدۈرماملىق بۇلۇت بولساممۇ

گۈلدۈرماملىق بۇلۇت بولساممۇ
شامالالارغا بەرمەيمەن زەرەر

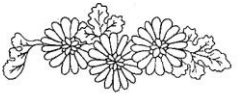
ئۇيان ـ بۇيان مېڭىشلىرىمدا
چەيلىمەيمەن يېنىك ھاۋانى

دەريالارنىڭ ئۈستىدە توختاپ
سۈزۈك سۇلارغا قىلمەن تەزىم

بولسام ئەگەر يامغۇر ياغدۇرماق
سۈندۈكلەردىن بېرىمەن خەۋەر

گۈلدۈرماملىق بۇلۇت بولساممۇ
دەھشەت بىلەن چاقماق چاقساممۇ
تاماكامغا ئوت يېقىۋېلىپلا
بەند بولمەن ئۆز خىيالىمغا...

2009 ـ يىل 31 ـ ئۆكتەبىر، خوتەن

بېكەتكە گېپىم يوق

ئاپتوبۇسلارغا گېپىم يوق
كەتسە يەنە قايتىپ كېلەر

يولۇچىلارغا گېپىم يوق
كەتسە كېلەر ياكى كەلمەس

شوپۇرلارغا گېپىم يوق
ئېلىپ كېلەر كەتكەنلەرنىڭ ئورنىغا

بېكەتكە گېپىم يوق
مېنىڭ ياردىم
كەتمەيدىغان، كەلمەيدىغان قىز!...

2009 ـ يىل 2 ـ نويابىر، خوتەن

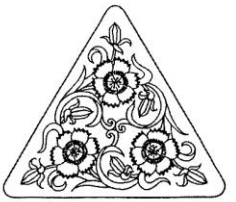
ئىزاهات

ئۆي ۋە قەبرە ئىككى ماكاندۇر
بىرى زۇلمەت، بىرى قاراڭغۇ

ئىككى دۇنيا ئىككى داستاندۇر
بىرى يالغان، بىرى ئەپسانە.

هايات، ئۆلۈم ئىككى قىرغاقتۇر
دەريادا يوق بىر تامچىمۇ سۇ...

2009 ـ يىل 25 ـ نويابىر، خوتەن

قۇربان ھېيتنىڭ خۇشاللىقى

سەھراغا كېتىپ
توپىلارغا يۇمۇلايمەن

جېنىمنى جانان چىنگە سېلىپ
قېنىمنى قىزىل ئېرىقتا ئېقتىمەن

ناغرا چالغان بويتاقلىقىمنى
سۇناي چېلىپ تۇگىتىمەن

ئاسمان مېنىڭ ھېيتلىق تۇمىقىم
تۇپراق مېنىڭ ھېيتلىق ئايىغىم
ئىشتىنىمدۇر شامالنار
كۆڭلىكىم يامغۇر...

رەھمەت تەڭرىم ھېيتلىقلىرىڭغا!

2009 ـ يىل 26 ـ نويابىر، خوتەن

ھۆرنسا ئىسمائىل

تۇمەنلىگەن كېچىلەرنىڭ بىرىدە
تۇمەنلىگەن ئايالالارنىڭ بىرىسەن.
تولۇپ تاشقان تېنىڭ بىلەن ئۆركەشلەپ
كۆڭلۈمدىكى ئېتىزلىققا كىرىسەن.
تۇمەنلىگەن ئاتلار چاپار تاراقلاپ
چېچىڭدىكى قاپقاراڭغۇ ئاسماندا.
مىياڭلايدۇ قىيامەتنىڭ مۇشۇكى
ئېتىكىڭنىڭ ئاستىدىكى ئايۋاندا.
ئىككى پۇتۇڭ ئىككى ياققا ماڭىدۇ
ناخشا ئېيتسا كىندىكىڭدە ئىزغىرىن.
كىم ئۇ ياتقان كۆڭلۈڭدىكى كارىۋاتتا،
تىرنىقىڭنى ئېلىۋاتقان قايسى جىن؟...

2009 ـ يىل 27 ـ نويابىر، خوتەن

ئەزرائىلنىڭ ئادەم ئۆلتۈرىدىغان ئەسۋابلىرى

ئەزرائىل جاننى ئېلىش ئۈچۈن
ھەممە ئەسۋابلىرىنى ئېلىپ كەلدى؛
ئادەمنىڭ جېنىنى ئېلىش ئۈچۈن
پىچاقنى، زەھەرنى، ئوقنى، سىرتماقنى
ماشىنىنىڭ چاقنى، بىنانىڭ ئونىنچى قەۋىتىنى، سۆيگۈنى ۋە تۈرلۈك كېسەللەر...
چۈشىنىڭ جېنىنى ئېلىش ئۈچۈن
DDW نى ۋە شاپالتاقنى ئېلىپ كەلدى.
ئادەمنىڭ جېنىنى ئالىدىغان ئەسۋابلار ئىچىدە مەشھۇرراقى ئىنقىلاب ـ ۋەتەن ئۇرۇشلىرى، ئېتىقاد يۈرۈشلىرى
خالاپ تۇرۇپ خۇشال ئۆلۈشلەردىن كۆلۈپ كەتكەن ئەزرائىل...
ئاندىن قالسا ۋابا
ھاراق بىلەن تاماكا
ئەيدىز ۋە H1N1 تارقىلىشچان زۇكىمى
ئاستا ـ ئاستا شېرىن ئۆلۈشلەردىن ھۇزۇرلىنىۋاتقان ئەزرائىل...
سۇ، تۈپراق، ئوت، ھاۋا
چۈشكۈنلۈك، ئازاب ـ ئوقۇبەت ۋە راھەت ـ پاراغەت
يەر يۈزىدىكى ھەممە نەرسە ئەزرائىلنىڭ جان ئالىدىغان ئەسۋابلىرى...
جېنىنى ئالىدىغان ئەسۋابنى ئادەملەرنىڭ ئۆز قولىغا تۇتقۇزۇپ قويۇپ خىلمۇخىل ئۆلۈملەرنى تاماشا قىلىۋاتقان ئەزرائىل...

2009 ـ يىل 4 ـ دېكابىر، خوتەن

ئەڭ ئېگىز شارقىراتمىنىڭ نالە ـ زارى

مېنى تۇتۇۋال!... دەپ ۋارقىرايدۇ
ئاۋازىنى ھېچكىم ئاڭلىمايدۇ
گۈلدۈرلەپ تاشلىنىۋاتقان سۇلار
ئۆزىنى ئۆزىدىن تارتالمىغان سۇلار
پارە ـ پارە بولغان سۇلار
بىچارە سۇلار...
چۇشۇۋېتىپ كەينىگە قارىيالمايدۇ
توختىماي چۇشۇۋېرىدۇ
چىلىق ـ چىلىق تەرلەپ كېتىدۇ
لەۋلىرى گەز باغلاپ كېتىدۇ
قورسىقى يېرىلىپ كېتىدۇ
ئۇچەيلىرى چۇۋۇلۇپ كېتىدۇ
كۆزلىرى پولتىيىپ چىقىدۇ
مېنى تۇتۇۋال!... دەپ ۋارقىرايدۇ
ئاۋازىنى ھېچكىم ئاڭلىمايدۇ
كاشكى، بىلسە ئىدى
ئۆزىنى شۇنچە ئېگىزدىن تاشلاۋاتقان كىم؟
نالە ـ زارىدىن ھۇزۇرلىنىپ كۈلۈۋاتقان كىم؟!...
بىچارە سۇلار...

2009 ـ يىل 7 ـ دېكابىر، خوتەن

تىللاردا داستان

ئۆلتۈرۈلۈشنىڭ ئۆلتۈرۈشتىن ئالىيجانابلىقى
كۆز يېشىدىن قانىنىڭ ساپلىقى
خۇشاللىقتىن قايغۇلارنىڭ راستلىقى
تۇرمە تاملىرىنىڭ قۇياشنىڭ نۇرى بىلەن قوپۇرۇلغانلىقى
ئەڭ قاراڭغۇ بىر كامىرنىڭ قاتمۇقات يورۇق كامىرلارغا سولانغانلىقى
ئاشۇ كامىردا
ل. مۇتەللىپ ۋە ئابدۇخالىق ئۇيغۇرنىڭ شېئىر يازغانلىقى
تىللاردا داستان...

2009 ـ يىل 9 ـ دېكابىر، خوتەن

ئات بازىرىدا كېتىۋاتاتتىم

ئات بازىرى①دا كېتىۋاتاتتىم
تۆت ئەر ھۇشتلىشىۋېتىپتۇ
بىرسىنىڭ جېنى يۇمۇلاق بولۇپ
ئالقىنىغا چىقىۋاپتۇ،
بىرسىنىڭ قېنى ئاپئاق ئاقىرىپ
يولنىڭ ئوتتۇرىسىدا يېتىۋاپتۇ،
يەنە بىرسى جېنىنى
يۇرىكىنىڭ ئىچ يانچۇقىغا تىقىۋاپتۇ،
بىرسىنىڭ كۆزلىرى غەزەپ بىلەن يۇگۇرۇپ كېلىۋېتىپتۇ
يەنە بىرسى
كۆزىنىڭ ھەممە ئىشكىلىرىنى ئېتىۋاپتۇ
ئېتىلىۋاتقان ھۇشتلار
قۇچاقلىشىۋاتقان روھلار
ھۇزۇرلۇق ئىگىراشلار
بىر قاچا ئۆلۈم
ئىسسىق، مەززىلىك...
ئاھ، خۇدا!

2010 ـ يىل 6 ـ يانۋار، خوتەن

① ئات بازىرى ـــ خوتەن شەھىرىدىكى رەسمىي نامى

گۈلنى پىنھان قىلىپ، غۇنچىسىن قات ـ قات قىلۇر

گۈلنى پىنھان قىلىپ، غۇنچىسىن قات ـ قات قىلۇر،
بۇلبۇلى بىچارىنىڭ كۆڭلىنى ناشاد قىلۇر.
قاشىدىن ئەگىپ ئۆتەر ئايمۇ مۇئەللەقتىن چۈشۈپ
لەۋلىرىدە مەيۇ ـ مەيخانە ھامان پەريات قىلۇر.
ساچىنىڭ بوستانىدا ئوتلار كېيىك
كىرپىكىن قاقىپ نۆۋەر جاللات قىلۇر.
ئۆلگىلى ياتسام ئۇنىڭ قۇچاقىدا
بىر كۈلۈپ ئەجەلنى ئۇ بەرباد قىلۇر.
نە قىلاي بۇ جان بىلەن جاھاننى مەن؟
بىر ـ بىرىگە ئىككى ئالەمنى يەنە ئۇلپەت قىلۇر.
ئاھ، بۇ دەردىم كىمگە ئېيتاي، بىلمىدىم،
تەڭرىمۇ ھەم ئىشق ئۈچۈن خىزمەت قىلۇر.

2010 ـ يىل 22 ـ يانۋار، خوتەن

قارا كۆز، هوي، هوي...

كۆڭلىكىڭنىڭ تۈگمىسىنى سىلىۋالسام بولمامدۇ؟
لېۋىڭدىكى جىنەستىنى ئۈزۈۋالسام بولمامدۇ؟
ئالتۇن ئېتىمنى كۈموش مەپەڭگە قېتىۋالسام بولمامدۇ؟
يوللىرىڭدا غازاڭ بولۇپ يېتىۋالسام بولمامدۇ؟
...
يوپۇرماقنىڭ شىلدىرلىغان ئۆستىڭىنى كەچتىمەن
ئىككى پۇتى ئىككى ياققا ماڭغان چۈشنى كۆردۈمەن
ئۆلۈمىنى تا ئۆلگىچە كۈنلەر ساناپ كۈتتۈمەن
كونا تامنىڭ تۆشۈكىدىن ئۆز ئۆيۈمگە كەتتىمەن
تاملاردىكى ئەرۋاھلارنىڭ چىرىغىدا ئۆچتۈمەن
ھەممە ئەرلەر بىر ئايالغا كىرىپ كەتكەن ئىشكىتىن
سۈغا قاراپ قۇرۇپ كەتكەن تەلپۈنۈشنى كۆردۈمەن...
قارا كۆز، هوي، هوي...

2010 ـ يىل 28 ـ يانۋار، خوتەن

يېنمدا ئولتۇر

يېنمدا ئولتۇر
ساڭا
ئۆمرۈمنىڭ ئوتتۇز توققۇز ىنچى بېتىدىكى قۇياش ئولتۇرغان ئورۇندۇقنى
ئاسماندىكى بېشىمنىڭ يەردىكى پۇتۇمغا يېقىنلاپ كېلىۋاتقانلىقىنى
ھاياتىمنىڭ قاپ ئوتتۇرىسىدىن بىر تۆشۈك ئېچىپ قويغانلىقىمنى
ئاشۇ تۆشۈكتىن
سېنىڭ جامالىڭنى ماراۋاتقانلىقىمنى
سۆزلەپ بېرەي...

يېنمدا ئولتۇر
ساڭا
سەن شاراب ئىچكەن چۈش قاچىسىنىڭ ھېنىڭ تېنىم ئىكەنلىكىنى
لېۋىڭدىكى قىپقىزىل جىنەستىلەرنىڭ لەۋلىرىمدىكى باغدا پىشقانلىقىنى
بارماقلىرىمنىڭ ھەر بىر تال چېچىڭنى بېقىپ چوڭ قىلغانلىقىنى
سۆزلەپ بېرەي...

2010 ـ يىل 29 ـ يانۋار، خوتەن

ئەتىر كۆڭلىكىنى يامىۋالغان قىز

ئاسمان يېقىلغاندا چېچىلغان يۇلتۇزلارنى
بوينىغا مارجان قىلىپ ئېسىۋالغان قىز،
يەر تەۋرىگەندە غۇلاپ چۈشكەن ئىمارەتلەرنى
قارا ئاغۇ قوشاقلىرىغا قېتىۋالغان قىز،
جەسەتلەرنى يېڭىسگە ئۆتكۈزۈپ
ئەتىر كۆڭلىكىنى يامىۋالغان قىز،
بىھوش لەززەتلەرنى كىرپىك قىلىچىدىن ئۆتكۈزۈپ
كۆز ياش قامچىلىرىدا ئاتالارنى ھەيدەپ
كۆزۈمنىڭ قىيا ئوچۇق ئىشكىدىن
خىلۋەت چۈشلىرىمگە كىرىۋالغان قىز...

2010 ـ يىل 17 ـ فېۋرال، خوتەن

مەن ئۆزۈمدىن كەتمەكچى بولسام

مەن ئۆزۈمدىن كەتمەكچى بولسام
جەننەت، دوزاخ ئارىسىدا مەن...

چىرقىرىشار ئالۋاستىلىرى
ناخشا ئېيتار پەرىشتىلىرى
قىرغىن قىلار دەل ـ دەرەخلەرنى
قەلبىمدىكى يېرىم كېچىدە...

ئاز قالغاندا قۇياش بولماققا
ئۆچۈپ قالغان قارا چىراغقا
كېپەن ياپار قاپقارا ئاسمان...

مەن ئۆزۈمدىن كەتمەكچى بولسام
ئەجەل ئاتلىق ماشىنا بىلەن...

2010 ـ يىل 21 ـ فېۋرال، خوتەن

ئاھ!!!...

مېنىڭ ئۆلۈمىمنى، مېنىڭ سۆيۈشلىرىمنى
مېنىڭ جاراھەت باسقان ناخشىلىرىمنى
ياۋايى يۈرىكىمنى، ئەسەبىي تالانتىمنى
قايتۇرۇپ بەر
يىرىم كېچىلەر
پەرىشتىلەر قاۋاپ يۈرەر
ئۇچقۇر ماشىنىلار، ئېگىز ئىمارەتلەر
قىپقىزىل پۇللىرىڭنى ئال
ئۇستۇمدىكى ئاسمانىنى ئېلىۋەت، ئاستىمدىكى يەرنى تارتىۋال
مەندە مەن ياشاۋاتقان شېئىرلار
مەندە مەن سۆيۈۋاتقان جانانلار
مەندە مەن ئۆلۈۋاتقان مەيدانلار
مەندە مەن بولمىغان جاھالەت
مەندە مېنى ئوقۇۋاتقان ھېكايە
مەندە مېنى قوتقۇزىدىغان تەڭرى...
ئاھ!!!...

2010 ـ يىل 1 ـ مارت، خوتەن

يورۇق پەسللىرىڭنى باشلاپ كەل

يورۇق پەسللىرىڭنى باشلاپ كەل
قاراڭغۇ قۇشلىرىڭنى باشلاپ كەل
ئۆرۈك چېچەكلىرىدىن تۇزۇپ ناز
مۇقام مەرغۇللىرىدىن قۇيۇنتاز
توغراق شاخلىرىدىن بايا‌ۋان
بوم پەدىدىن داپ
نەيدىن تېرەكلەرگە يامشىپ
سۇنايدىن يالىڭاچ
ساتاردىن يالاڭ ئاياغ
تەمبۇرىدىن مىڭ قەلەندەرنى
راۋابتىن ساراڭ جىنلارنى
ئاھ!...
ئۆلۈم هارۋىسىنى هەيدەپ
هارۋىدىكى ئىشق ـ مۇهەببەتتە
دوزاخقا ئوت قالغىلى بارايلى...

2010 ـ يىل 9 ـ ئاپرېل، خوتەن

يۇلتۇزلار قانات قېقىشقا باشلىغاندا

يۇلتۇزلار قانات قېقىشقا باشلىغاندا
تاتلىق ئۇيقۇغا كەتكەن چۈشۈمدىكى كارىۋاتتىن چۈشۈپ
ساڭا ياستۇقۇمدىكى دېڭىزدىن قۇرۇقلۇق ئىزدەيمەن.
باھاردىن يەلپۇگۈچ، يامغۇردىن چىراغ
سۇدىن ئەينەك، ئوتتىن تارغاق
تاغدىن چېچەكلىگەن بۆرە
باغدىن يىغلاۋاتقان سەھەر
ئۆلۈمدىن بىر ۋاراق قەغەز ئىزدەيمەن...
ساڭا مەن سۇمبۇل چاچلىرىڭنىڭ نەمخۇش شاملى
بورانلار ئېچىۋەتكەن مۇقام سۆڭىكى
ئوڭدا ياتقاندا غۇنچىلىغان ئەمچەك بارخان
ئەرۋاھ قوشاقلارنى ئاڭلىغانچە شاراب ئىچىۋاتقان تەكلىماكان
يوتاڭدىكى شىلدىرلاپ ئېقىۋاتقان دەريادىن قىرغاق ئىزدەيمەن....
ئىزدەپ تاپقىنىمدا سەندە مەن
مەندە مەن يوق، يىغلايمەن!...

2010 ـ يىل 10 ـ ئاپرىل، خوتەن

ئۆزۈمدىن بىر ۋاراق ئاچسام

ئۆزۈمدىن بىر ۋاراق ئاچسام
چېچىم ئۆركەشلەر شامالارنىڭ قەلەندەرىگە
ئۆزۈمدىن بىر ۋاراق ئاچسام...
مەندە مەندىن باشقا ھېچكىم يوق
مەندە مەندىمۇ يوق يالغۇزلۇق
مەندە چىقىپ كەتكەن ئايالنىڭ بوش كارىۋىتى
مەندە قايتىپ كېلىدىغان ئايالنىڭ زىبۇ ـ زىننەت ساندۇقى
مەندە كەلمەيدىغان، كەتمەيدىغان ئايالنىڭ قۇرۇپ قالماس ئىلھام بۇلىقى
سازلار ۋارقىرار قاندىن سۆڭەككە
يېتىپ بارالماس ھېچبىر كارۋان تەشنا يۈرەككە
كۆرمەس چۈشلەرنى كېچىلەردە نە قىلاي؟
قېچىپ يۈرگەن ئاسمان بىلەن ئەگەشمىگەن دۇنيانى
ئەينەك دېرىزىنى ئاچقانىنى، ئۆلگەن ئادەم قىيالىمىچاچ قاچقانىنى
سۇدىن تار ئەشكەننى، ئوتتىن ۋىل ـ ۋىل تۇغمىلەرنى يەشكەننى
ئاھ!...
قاراڭغۇدىن يورۇق يۈزۈم كۆرۈندى
ئۆزۈمدىن بىر ۋاراق ئاچسام!

2010 ـ يىل 14 ـ ئاپرىل، خوتەن

كېچە يېرىم ئايا‌غ

كېچە يېرىم ئايا‌غ
سۈلار شىرىلداپ ئاسمانىنى ئېغىرلىتىۋاتىدۇ
ئەسكى جىنلار قېچىۋاتىدۇ
تەڭرى قانات قېقىۋاتىدۇ
ئۆلۈم ئىشىك چېكىۋاتىدۇ
چۈشۈمدىن يالىڭاچ چىقىپ
جىنازىغا پاتارمەنمۇ؟
كۆزۈمدىن قارا‌ڭغۇ چىقىپ
يورۇق گۆرنى تاپارمەنمۇ؟!...
جېنىم سېسىپ كەتتى،
تىنىقلىرىم قۇشقاچلاردەك
پۇرىدە ئۇچۇپ كەتتى...
ئەلۋىدا
يۈرەك سا‌ڭگىلىغان شاخلاردا
ئايال غۇنچىلىغان كارىۋاتلاردا
سۆيگۈ... دېگەن دوزاخلاردا
قالغان ھاياتىم!...

2010 ـ يىل 18 ـ ئاپرىل، خوتەن

يەكەندىكى ئايال داستان

يەكەندە بىر ئايالنىڭ سەككىز ئايىمقى
قولىدىكى جامدا ئۆلۈمنىڭ قايىمقى
جاراڭ - جۇرۇڭ ئىشانلىرى بار
لەۋلىرىنىڭ خانىقاسىدا...

كۆزىدىكى جام بىلەن
يۈزىدىكى ئايدىڭدا ئىچتۇق مۇسەللەس
بولدۇق مەست - ئەلەس

تېنىنىڭ ئىچكىرىسىدىكى ئايۋاندا
ياڭرايدۇ نەغمە - ناۋا.
ئىككى پۇتى ئىككى ياققا ماڭغاندا
ئارىدىكى دەشتى - بايابانىدا
ئاھ
كۆزلىرىنى يۇمۇپ ئەتىرگۈل ئولتۇرار،
ئۇنىڭ دۇئا - تىلاۋەتلىرىنى
تەڭرى بىلەر ياكى بىلمەس...

بىز باشقا تامدىن ئارتىلدۇق
ئۆلۈۋېلىشقا كەلگەن بۇ ئايال،
شېئىر بولسا ئىدى، كاشكى
شېئىر بولسا
خوتەن سەھرالىرىدىكى لەيلى غەزەل

قەشقەر كوچىلىرىدىكى مەجنۇن مۇخەممەس...
ئىلاھا،
ئۆلۈمدىن بىر ۋاراق بەر
ئۇ جەننىتى رىزۋانىنى
ئۇ دوزىخى شەيتانىنى
داستان قىلايلى!
داستان قىلايلى!!!...

2010 ـ يىل 5 ـ ماي، خوتەن

سەندىن كۆڭۈل تىلەيدىغان مەن

بۇ...
مەن
قارا كۆزلىرىڭنىڭ ئۇيغۇر كېچىسى
قارا قاشلىرىڭنىڭ قۇرئان تەكچىسى
قارا چاچلىرىڭنىڭ جەڭچىسى
باغرىڭنى سۇغا ئايلاندۇرىدىغان تاش ناخشىسى
سۇغا ماڭغان كۆڭلۈڭنى شەرەتلەپ
چۆلگە ماڭغان قاشتېشى.
قۇمنى بارماقلىرىڭدا
بارخان توقۇيدىغان بوران.
ئۆلۈكنى داستان قىلىپ
مۇقام ئوقۇيدىغان تەكلىماكان.
قولۇڭ تەگسە
يىغلايدىغان ساتار
بوزلايدىغان دۇتار...
ساڭا كۆڭلۈمنى بېرىپ بولۇپ
كۆڭۈلسىز بولۇپ
سەندىن كۆڭۈل تىلەيدىغان مەن!

2010 ـ يىل 28 ـ ماي، خوتەن

ھەق دوست، يائاللاھ!...

ماڭا ياتقان قۇياشتا ياتتىم
ھەندە ئاققان توپاندا ئاقتىم.
ساماۋىي ئاسمان كۆنگىرىگە قويۇپ
ھەشرەپ كەبى ھەققە ھامان كۈلۈپ باقتىم.
چۆلدە دىلبەر ئوڭدا ياتۇر بارخان ـ بارخان
جېنىمدا جان جىلۋە قىلۇر رەيھان ـ رەيھان.
غېرىب بېشىم، يالغۇز بېشىم، سايات بېشىم
ئۇنى ئەجەل ھارۋىسىغا قاتتىم ـ قاتتىم...
پەرىشتىلەر ئۇخلاپ ياتقان ئايىغىمدا
غېرىب مۇسا ھاسا قىلغان تايىقىمدا
جۇل ـ جۇل بولغان قەلەندەرلىك بايرىقىمدا
يەتتە ئاسمان ئىشىكىنى قاقتىم ـ قاقتىم...

ھەق دوست، يائاللاھ
ئىگەم مېنى
ئاپارغاندا ساتقىلى قۇل بازىرىدا
يىغلاپ تۇرار ئۇندا يارىم بىر پۇلى يوق!

2010 ـ يىل 12 ـ ئىيۇل، خوتەن

ئۆلىدىغان ئادەممەن

مېنى جاھانكۆغا پاتقىلى قوي
ئەسكى سارايىڭدا بىرەم ياتقىلى قوي.
ھەسرەتلىرىمنى باغلاپ ـ باغلاپ
گۈل بازاردا ساتقىلى قوي...
كۆزۈم يار شولىسىنى ئاسمانلارغا تېگىشمەس
يۈزۈم يار جلۋىسىنى رەيھانلارغا تېگىشمەس
ئەيىبۇھانناس!... سېسىپ كەتكەن جېنىمنى
ھېچكىم ئۆلمەيدىغان داستانلارغا تېگىشمەس...
نىتەي، ئۆلىدىغان ئادەممەن،
يار قېشىغا ماڭدىم دەپ
كۈلىدىغان ئادەممەن.
ئارقامدىن ئەگەشكەن ئىزلىرىمنى
قەبرەمنىڭ يېنىدا قالدۇرۇپ،
ئۆزۈم تېخىمۇ چوڭقۇر
تېخىمۇ زۇلمەتلىك ئىز بولۇپ
پايانسىز يوقلۇققا چۆكىدىغان ئادەممەن...
كېپىنەك تونىنى كىيىپ
گۈلخاندا يېتىپ،
يا بىلەن ئوقنى ئېلىپ
دۇشمەننى ئېتىپ
ئۇيغۇر خەلق قوشاقلىرىدا
يارغا يارايدىغان ئادەممەن...
قۇمنىڭ ئىشكىدىن كىرىپ

ئۆلگەن ئادەمدەك ملك ياشقا كىرىپ
توغراقتىن ساپايىنى
بوراندىن داپنى ئېلىپ
چېلىپ
ئەجەل ئاستانىسىدا
ئەشەددىي مۇقاملارغا ئۇسسۇل ئويناۋاتقان ئادەمەن!...
...
مېنى قات ـ قېتىغا يوشۇرغان گۈل غۇنچىسىنى
يىغلاپ ئېچىلدۇرىدىغان بۇلبۇللار،
مېنى باغلايدىغان ئۇزۇن چاچلارنى
ئۆستەڭگە تاشلاپ ئويناۋاتقان سۇمبۇللار،
مېنى سۆيگۈ دېگەن هارۋىغا قېتىپ
دوزاخقا ئوتۇن توشۇيدىغان ئاياللار
ئىككى ئالەمنىڭ ئارىسىدىكى ئۇزاق يولدا
كېتىۋاتقاندا
ئېيتقان ناخشامنى ئاڭلامسىلەر:
ئايارەي
يارسىز ملك يىل ياشىسام
ئۆتكەن كۈنۈم بىر كۈنچە يوق.
ئىشق ئوتىنىڭ ئالدىدا
دوزاخ ئوتى ئۇچقۇنچە يوق...
مەن بۇ ناخشىنى بىركىمدىن ئاڭلىغان
ئىككى ئالەمنىڭ ئارىسىدىكى ئۇزاق يولدا
كېتىۋاتقاندا...
كېتىۋاتقاندا...

2010 ـ يىل 14 ـ ئىيۇل، خوتەن

ناتونۇش
(داستان)

1 ـ باب بۇرۇن

ئىلاھا! دېدىم ـ دە، قەلەمنى ئالدىم،
قەلبىمدە بىر زەررە شېئىر قالمىدى.
بولغاچ مەن تەقدىرنىڭ قولىدا ھەردەم
ئاھ، مېنى ئۇنىڭدەك ھېچكىم چالمىدى.
ئايال بار بولسىمۇ مەندە، يوشۇرۇن
سالدىم مەن قاتمۇ ـ قات كىيىملىرىمنى.
چۈشلەرگە لىق تولغان كارىۋاتقا قاراپ
يىغلىدىم دەھشەتلىك شېئىرلىرىمنى.
يىغلىدىم ھاياتنى ھەر كۈنى مۇڭلۇق،
يىغلىدىم ئۆلۈمنى دائىمۇ ـ دائە.
يىغلىدىم نەپرەتنى مۇھەببەت بىلەن
يىغلىدىم دەردىمنى قىلىپ يېگانە.
يىغلىدىم، يىغلىدىم، يىغلىدىم تىنماي،
يىغلايمەن، يىغلايمەن، يىغلايمەن يەنە.
يىغلىسام قەلبىمنى قۇتقۇزار شېئىر
يوق يارغا كۆڭلۈمنى قىلىپ دېۋانە...

2 ـ باب ناتونۇش

...
تۇغۇلغان چېغىمدا ئىدىم ناتونۇش،

بىلگەنتىم، گۈل ماڭا قالغانتى ھەيران.
ئوت مېنى قىلماقچى بولغاندا دوزاخ،
بولاتتى ئاۋۇال ئۇ بىر تامچە توپان.
تونۇماس ئىدىم مەن، قەلبىم يوق ئىدى،
ئەينەكتە كۆرۈنگەن ئۇ قايسى دەريا؟
يىغلسام كېتەتتىم پارلاپ باھاردەك
مىڭ يىللىق يۈزۈمنى يۇيغاندەك گويا.
ئەتراپىم مەن بىلەن لىق تولغان ئىدى،
بەزىدە پۈتلىشىپ كېتەتتىم تېخى.
ئىسمىمنى چاقىرسا مېھرىبان ئانام
تاپالماي قالاتتىم بەزى ئۆزۈمنى...
ئاھ، ئۇندا باللىق قۇشقاچلار بىلەن
كونا تام تۆشۈكى، گۈللۈك مۇھەببەت.
چاچرىغان قۇملارغا يالاڭ ئاياغ ياش،
ئېشەكلەر ھاڭرىغان سادىدا تەبىئەت.
ئىشتاننى سالغاندا گۈللەر قاقاقلاپ
قويلارغا لېۋىنى تۈتقۇزمىغان ساي.
چىنىگە يۇرەكنى سېلىپ ئىچكەن ئاش،
ئېرىققا پاتمىغان دەريالار، ئاي - ھاي...
قىزلارنىڭ ئېغى يوق گۈللۈك ئىشتىنى
غۇنچىلاپ كۆزىنى يۇمۇۋالغان قان.
كۆكسىنى قوزىنىڭ تۇمشۇقى بىلەن
سىلىغان غۇبارسىز كىچىككىنە جان.
پىت باققان يوتقاندا ئۇزاق قاراڭغۇ
تاكى تاڭ ئاتقۇچە سايرىغان دۇتار.
ئۆزىنى ئاسمانغا تاشلىغان بالا
قەدىمكى زامانىدىن كەلگەن ھارۋىلار.
ئون بەش كۈن يۈزىنى يۇيمىغان كېچە
ئالۋاستى چېچىدىن بىر تال ئاق چېچەك.

كەتمەنگە پاتمغان ئۆكتەم ئېتىزلار
ناتونۇش چۈشلەرگە يەقلىغان يۈرەك.
ناتونۇش چىرايلار، ناتونۇش ئۈنلەر
ناتونۇش يەغلىغان، ناتونۇش كۈلگەن
ناتونۇش يۈگۈرگەن كۈندۈزلەر، تۈنلەر...
موزاينىكى كىرپىكى تۆكۈلگەن سەھەر،
تەخەيدەك سۇباتتىن قالدى كۆڭۈللەر.
يوتقاندىن مەڭگۈلۈك چىقتى مۇشۇكلەر
سۆيمەيمەن! دېگەنچە لېۋىنى سوزۇپ
يىغلاشقا باشلىدى ئىتلار، كۈچۈكلەر
مەكتەپكە ماڭدىم مەن سومكامنى ئېسىپ...

مەكتەپ ــ خەتلەرنىكى گۈلزارلىقدۇر
سىنىپ ھەم گۈللەرنى ئوقۇيدىغان خەت.
پارتىلار يۈزىنى يۇيمايدىغان سۇ،
كىتاب ھەم مەڭگۈ «ئا» دېگەن بىرلا خەت.
قەلەم ــ قەغەزدە ماڭغان ناتونۇش
قەيەرگە بېرىشنى بىلمەيدىغان يول.
مۇئەللىم ــ ئۆزىدىن سۇغۇرۇپ ئېلىپ
باشقا بىر«ئۆز»نگە تاشلايدىغان قول...
ئەر، ئايال قوشۇلسا ئادەم بولىدۇ،
دوزاخ ۋە جەننەتنى ياراتتى خۇدا.
ئوتقا ئوت قوشۇلسا بولىدۇ گۈلخان،
سۇغا سۇ قوشۇلسا بولىدۇ دەريا.
مەن بۇرۇن ئۆزۈمگە دېمىگەن ئىدىم
بىرگە بىر قوشۇلسا بىر بولىدۇ، دەپ.
قەيەرگە باربسلەر شۇ «بىر»دىن باشقا
بىر ئۆمۈر بۇ كونا ھارۋىنى ھەيدەپ؟!...

شۇنداق دەپ توۋلىدىم ئون يىلدىن كېيىن
مەكتەپكە بېرىپ، ئاھ، باللارغا مەن!

3 ـ باب كۆڭۈل

مەن خۇدا! دېگەندە، ئويغاندى روھىم
ئاندىن ئۇ يەتتىنچى ئاسمانغا چىقتى.
روھىم تۇرغان يەتتىنچى ئاسمان
شۇ ھامان مېنىڭكى قەلبىمگە چۆكتى.
...
بۇ نېمە؟ ئۆلۈمنىڭ تاغاق سۆڭكى،
بۇ نېمە؟ ياشاشقا كۆنگەن جىنازا.
بۇ نېمە؟ كۆڭۈلنى كەزگەن بايقۇش،
بۇ نېمە؟ دەپتەردىن يىرتىلغان سىياھ.
ئەينەكلىك ئاسماننىڭ ئوتتۇرىسىدا
يېشىنگەن لەۋلەرنىڭ گۈلزارلىقىدا
كېيىكلەر ئوتلىغان سەھىي يۇرىكىم،
ئاھ خۇدا، كىرلەشكەن بۇ كۆڭلۈم بىلەن
ئۆكسۈپ ياش تۆكمىسەم كۆرۈنمەس ھېچكىم.
ئەڭ رەزىل بىنالار ئېگىزلىمەكتە
پەلەمپەي كۆكسۈمگە دەسسەۋاتىدۇ.
ئەڭ قىزىل ماشىنا قىزغىن بۇلاڭچى
قىزلارنىڭ كۆڭلىنى چەيلەۋاتىدۇ.
قىزلارنىڭ كۆڭلىدە ئاتتىن يىقىلسام
قىزلارنىڭ تېنىدە ھايۋانلىنىمەن.
قىزلاردىن دار ياساپ ئېسىلسام ئاڭا
تېخىمۇ ئۆلىمەن، راۋانلىنىمەن.
مەن ئۆلدۈم، دېگەندە قەلبىم مېنىڭكى
قىزلارنىڭ ئىسمىدا چۆلگە قېچىپ كەت.

قۇياشقا مىخلانغان گۈللۈك ئايۇاندا
قاراڭغۇ چۈشلەردىن قۇتۇلار سەلتەنەت.
...
توساتتىن مەن يولنىڭ چېتىم تېشىغا
ئەي ناخشا، كۆڭلۈمنى قايتۇر ئۆزۈمگە.
مەن شېئىر يېزىشقا يارالغان كىشى،
ئايالالار، غەزەپلىك باققىن كۆزۈمگە.
ئۇ كىمدۇ، دەردىمنى ھارۇنغا قاتقان،
قەدەھتە قاينىغان ئاشقىنىڭ يېشى؟
ئەينەكلەر سۇنغاندا ئاسماننى ياشاپ،
يۇلتۇزلار يۇرەككە قېچىپ كەتكۈسى.
ئەگەر گۈزەل بىر ئايال تاۋۇتۇم بولسا،
ئۆلمىدىم تېنىمدىن چىقماي تۇرۇپ جان.
ئاھ سۆيگۈ ـ مۇھەببەت، شېرىن ئىنتىقام،
جېنىمدىن ئات مىنىپ ئۆتتى قەبرىستان.
كىرلىكتەك يىرتىلغان دەريادىن ئۆتۈپ
شامالنىڭ قانىتى بولۇپ قالدى قان.
مېنى دەپ تۇغۇلغان ئايالالار ئۈچۈن
قىلاي مەن ئۆمرۈمنى ئۇزۇن بىر داستان.
بۇ يەردە بىر قىز بار، مىللىتى ئۆلۈم
مېنى دەپ تەڭرىدىن چوغ سوراۋاتقان.
بۇ يەردە بىر قىز بار، مىللىتى شېئىر
مېنى دەپ دوزاختا ئوت قالاۋاتقان.
بۇ يەردە بىر قىزنىڭ يېرىم قەلبى يوق
دېرىزە ئالدىدا ئايدىن خىجالەت.
تېنىنىڭ ئالدىدا يۇكۈنۈپ بىر قىز
مۇھەببەت ئۈستىدىن قىلار شىكايەت.
ھەممە قىز ئاخىرى بىرلا ئۆلۈمدۇر،
دەھشەتلىك مۇقامغا تاشلايدۇ تۇرمۇش.

كۆڭۈلنى دۆۋلەپ قويار ھەر باھار
ئەتىرگۈل بەرگىدەك ھەسرەتلىك ئۇرۇش.

4 ـ باب قىز

ئون توققۇز يېشىمدا ئون توققۇز باھار،
ئون توققۇز باھاردا ئون توققۇز چېچەك.
ئون توققۇز چېچەككە ئېيتىپ ئەلۋىدا
يىغلايدۇ كۆكسۈمدە بىر قانلىق يۇرەك.
بۇ يۇرەك شارابقا لىق تولغان قەدەھ
بۇ يۇرەك ناخشىدا يارىلانغان گۈل.
بۇ يۇرەك سۆيگۈگە ماڭغان يولۇچى،
بۇ يۇرەك بىر قىزدا ئۆلۈۋالغان چۆل.
خىياللار يۇرەككە تاشلايدۇ ئوتۇن،
يەكشەنبە ئەزەلدىن دوزاختا تۇتاش.
ئاھ، ئۇ قىز جېنىمنىڭ جانانىسىدە
سەھەردە شەرقتىن بالقىغان قۇياش.
ئاھ ئۇ قىز كىرپىكىم ئالدىدىن ئۆتكەن
ياردار كېيىكنىڭ ياش يۇقى كۆزى.
ئۇ كېيىك تاغلارغا قاچقاندا ئۇركۈپ
قاپقارا تاشلارنىڭ ئاقارغان يۈزى.
ئۇ قىزنىڭ ئېچىلغان دەرۋازىسى يوق
ئۇ قىزنىڭ ئەينىكى يەتتىنچى ئاسمان.
ئۇ قىزنىڭ قىز بولغان مەسۇم غۇنچىسى
قاراڭغۇ ئورماندا ھۇۋلىغان ھايۋان.
كۆڭلىكى شامالغا ئەتلەس توقۇيدۇ،
گۈل بەرگى ئىشتىندا سايرايدۇ بۇلبۇل.
پۇتلىرى جىرىڭلاپ قىلغاندا نەغمە
پەلەكمۇ ئۆرگىلىپ ئۇينايدۇ ئۇسسۇل.
كۆزىدە چۆچەكچى مىڭ بىر كېچە بار

ھەر كېچە ئۆلىدۇ بىردىن شەھرىزاد.
لېۋىدە كېپىنەك قەبرىستانلىقى
قەبرىدە جەسەتلەر ئۇنلەيدۇ ناشاد.
ئۇ قىز بىر يالىڭاچ شېئىردىن چىققان
ئۇ قىز بىر رەسمىدە كارۋاتتا ياتقان.
ئۇ قىز بىر ناخشىنىڭ قۇرىماس يېشى،
ئۇ قىز بىر ئۆلۈمگە جېننىي چاتقان.
ئۇ قىزنىڭ چۆل بولۇپ قۇرۇغان تېنى
بىر تەشنا بۇلاقتا ئاقار بۇلدۇقلاپ.
ئۇ قىزنى ھەتتاكى كۆكتىكى ئايمۇ
ئوقۇيدۇ، ئوقۇيدۇ، چەكسىز دۇدۇقلاپ.
ئۇ قىزغا دۇتارنىڭ مەيلى بارمىكىن،
شاخلارنى سۇندۇرۇپ سايرايدۇ قۇشقاچ.
قارلىغاچ كېتىدۇ دەھشەتنى كېسىپ
قان يۇقى پەردىنى غۇۋا قايرىغاچ.
ئۇسسۇلغا سالىدۇ سىرالىڭ جىنلارنى
گۈلەخچى راۋابلار بايراۋانىدا.
چۆكتۈرۈپ ئويناتىدۇ مىڭ قەلەندەرنى
تەمبۇرچى مۇقامنىڭ قۇرۇق جامىغا.
ئۇ قىزدا تىز پۈكمەس سۇۋادان تېرەك
ئۇ قىزدا چېچەكلەپ تۇرار جىگدىلەر.
ئۇ قىزدا تۇراتتى ئېيتىپ ئەلۋىدا
بىر ـ بىرىگە سانسىز قەبرىلەر.
ئۇ قىزدا قەدىمكى ئاپىياق سۆڭەكلەر
ئۆلۈشتىن بۇرۇنقى شانلىق جەسەتلەر.
ئەڭ ئېگىز بىنالار، چوڭقۇر ئازگاللار
يامغۇردەك شارقىراپ يىغلىغان خەتلەر.
پۈللارنىڭ شاراقلاپ سايرىغان ئۇنى،
شارابلار لېۋىدە قېتىپ قالغان قان.

ماشىنا ئۆلگەن كۈن، تۆمۈردەك سوغۇق
سۇلياۋغا ئورالغان بۇگۈنكى زامان.
ئاھ ئۇ قىز... قەبرىدىن ئاتقان يېڭى تاك
قۇياشتىن قۇتۇلغان سەلتەنەتلىك قۇل.
ئۆلۈمگە بارمايمەن دېگەن ئەر كىشى
ئۆزىدىن ئۆزىگە ماڭغان ئۇزاق يول.
رەستىدە يالڭاچ ياتقان ئاي نۇرى،
قاراڭغۇ يوتقاندەك مۇدھش ۋە سوغۇق.
چۈشىدىن چىقىپلا ئېزىقىپ قالغان
ھەدىدىن تاشقىرى زۇلمەتلىك يورۇق.
مۇزىكا ئەۋجىدە لەيلەپ تۇماندەك
كۆز يېشى ئېقىتىپ ئەكەلگەن زىندان.
پايانسىز ۋادىدۇر ئۇ قىزنىڭ تېنى
باغلاردەك مېھرىبان، تاغدەك قەھرىمان.
ئاھ، ئۇ قىز قىز تۇرار قىيامەتكىچە،
چۈنكى ئۇ قەلبىمدە نۇرلانغان يوق قىز.
تۇغۇلۇپ مەن ئۆلگەن كۈنى جاھانغا
شەرمەندە يۈزۈمنى قىلغان يورۇق، قىز.
شېئىرنىڭ چېچىنى سۆرەپ كېچىدىن
ئۆلۈمنىڭ كۆزىگە تىقىپ قولىنى،
قاتمۇ ـ قات ئېچىلغان گۈلنىڭ قېتىدىن
سۇغارغان بۇلبۇلنىڭ مۇڭلۇق ئۇنىنى...
يۈرەكنى مخلاپ ھەم دەرۋازىلارغا
كۆندۈرگەن سايراشقا نازۇك چىمەننى،
پايانسىز يوتقانىنىڭ قاراڭغۇسىدا
تۇگەتكەن چۈش كۆرۈپ ئۇندا بەدەننى...
جېنىنى بېرىشكە تىلەمچىلەرگە
ھەر كۈنى قۇياشقا مەجبۇرلانغان تاك،
ئۆزىنى ئۆلتۈرۈپ ئويناشقا ئەرنى

گۆرلەردىن ياڭرىغان سەۋدايى ئاھاڭ...
ئاھ، ئۇ قىز، قەلبىمدە گويا ئاخىرەت
باغرىمدا تىپىرلاپ ئۆلەر رەتمۇ - رەت.
بۇلۇتى ئاسمانىنى قىلار ئاستىمدا
ئۇ قىزنىڭ كىيىمى گۈزەل تەبىئەت.
ئۇنىڭغا جېنىمنى بېرىپ بولالماي
ھاياتىمەن ھەتتاكى مىڭ جەسەتكىچە.
ناخشامنى قەپەسگە سولاپ قويۇڭلار
سوزۇلار بۇ ئۆلۈم قىيامەتكىچە...

5 ـ باب يار

قەلبىمگە كەلگەندە يالڭاچ ئىدىم
تۇراتتى كۆكسۈمدە پارلاپ كېچىلەر.
ئاسمانغا قارايتتىم، قۇياش بارمۇ - يوق؟...
بىر قەدەم ماڭمايلا ئازسا كىشىلەر.
ئەڭ گۈزەل بىر گۈلنى قىلاتتىم خىيال
ئەينەكنىڭ كەينىدە تۇرسا ئايالار.
يار يىغلاپ تۇراتتى ئىشتان بېغىمدا،
ئەڭ ئىسسىق قان ئارا چاقنايتتى باھار.
...
يولنىڭ ئوڭ چېتىدە ماڭسام مۇلايىم
دەسسەلگەن ئەرۋاھلار تۇرماقتا قارغاپ.
ۋەھمە ياپيېشىل كۆزلۈك پاھىشە
ئايالار يىرتىلغان يۈرەكنى ياماپ...
تاپاننىڭ ماتكىسى غايەت قىزىل گۈل
ساڭگىلاپ ئېچىلغان ئىدى ھاياجان.
كارۋاتنى قوغلىغان كېسەل مۇھەببەت
مادارسىز تۇنلەرنى قىلاتتى ماكان...
ئىزىمدا قەبرىلەر پۇلاڭلىتار قول

مەن قاچان كەتكەنمەن قۇياشنى كۆزلەپ؟
يولۇچى ئۆلۈمنى كىرگۈزسەم ئۆيگە
بېرەرمۇ تەقدىر دىن ھېكايە سۆزلەپ؟
ئاھ ئۆلۈم، مەن ساڭا بولدۇم ئىنتىزار
مەن سېنى ئەبەدىي دېگەيمەن جانان.
قۇلىغا ئىگىسى بەرمىسە قەلەم
نەپرەتلىك تەقدىرنى يازىدۇ قاچان؟
بۇ يولدا ئاتالارنىڭ يايلى قارا چاچ
كەتكەن چۆل ــ قەلەندەر، سەۋدايى جاھان.
ئەجەلنى ئىچمىگە قويدۇم توشقۇزۇپ
ياشايمەن ھەر كۈننى بىر ــ بىرلەپ ئاسان...
ھەر كۈنى مەن ساڭا كېتىۋاتىمەن
يېقىندا كۆرۈنگەن يىراقتا قاراپ.
يەتتىنچى ئاسمانىنىڭ پەلەمپىيىدىن
بىر ــ بىرلەپ چۈشىمەن چېچىكىنى تاراپ.
يار دېگەن دار ئەمەس دېمىدىم ھامان
مەرمەردەك تېنىڭدىن قەلبىمنى ياساپ،
مەن يازغان شېئىردا دوزاخ بارمۇ ــ يوق،
ئاھ، سېنىڭ ئىشقىڭدا تۇرسام ئوت قالاپ؟...
ئاھ، سېنىڭ ئىشقىڭ ئوت، ئىشقىڭ قىزىل ئوت
ئوتلارنى ئۇلغايتىپ تۇرغۇچى سەن يار.
جەھەننەم ئېيىنىڭ بىرىنچى كۈنى
تاۋۇتقا ئەگىشىپ كەلگۈچى سەن يار.
جۇپ چەشمە بۇلاقتىن ئوخچۇپ ئاقار قان
زەنجىرلەر تارتىلغان ئايدىن قۇياشقا.
قان يۇقى كىرپىكلەر سايىرار لاۋۇلداپ
دىلدىكى ياغلىقنى قانغا بويىشقا.
ھېنىڭ زار قەلبىمنى تۆگىگە ئارتىپ
يالىڭاچ چۆللەردە يۈرگۈچى سەن يار.

ئاداققى جېنىمنى تېنىمدىن يېشىپ
بىر تامچە قېنىمدا كۈلگۈچى سەن يار.
...
سەن ئۇچۇن رازىمەن مىليون جەسەتكە
رازىمەن ياشاشقا قىيامەتكىچە.
تاملارنى كۆكۈلدىن چاقاي سارايدەك
ئۆلتۈرەي ئۆلۈمنى مۇھەببەتكىچە.
يارى!... دېگەن ئاغزىمدىن ئاقسۇن قىزىل قان
يۈزۈمنى يىرتاي ھەم كۆزلىرىڭ بىلەن.
قەبرەمدە ئۆزۈمنى يالاي مۇشۇكتەك
جېنىمنى قۇرۇتاي سۆزلىرىڭ بىلەن.
ئورماندا شاخلىرىڭ بىلەكلىرىمدۇر
ئەينەكسىز شەھرىگە كىرەي يالىڭاچ.
سەن مېنى ئۆلتۈرمە، سېنى دەپ ئۆلەي
قارا ئىغۇ چۈشۈدە بولغاندا قاچ - قاچ.
مەن سېنى ئۆلۈمدەك قورقۇپ سېغىناي
مەن سېنى ناخشىدىن چىقاي قۇتقۇزۇپ.
ئاھ، سەندەك يالغۇز ھەم دەھشەتلىك مەينى
ئىچەي مەن تېنىمگە لىپلىق تولدۇرۇپ.
سەن ئوڭدا ياتقاندا قۇياش بولۇپ مەن
بايا ۋان تېنىڭگە قىلاي جان پىدا.
يۈگۈرەي جەسەتكە كۆرگىلى سېنى
بىر سقىم توپىغا قىلىپ ئىلتىجا...
بۇ ئالەم يار بىلەن لىق تولغان دەيدۇ
بۇ سېنىڭ يوق بولغان بارلىقىمدۇ؟
يۇرىكىم يار ئۇچۇن ئۆلمىدىڭ دەيدۇ،
بۇ سېنىڭ ئاداققى يارلىقىمدۇ؟
يامغۇرلار سىمىلدار تەشنالىق بىلەن
سېنى ھەر ئويلىسام زېمىندەك يېتىپ.

ئىچىمده بولساڭ گەر تېشىمدا يوقسەن
مەن قانداق ئۆلىمەن، چىقمساڭ قېچىپ.
قېچىپ چىق، بۇ يورۇق ئالەمگە ئەي يار
گۈركىرەپ چاپماقتا سانسىز ماشىنا.
قاقاقلاپ كۈلمەكتە پۇللار قىپقىزىل
شارابلار مەست بولۇپ قۇسماقتا راسا.
كىيىمنى يالىڭاچ قىلغان ئاياللار
تېنىدىن زېرىكىپ سالماقتا چۇقان.
ناخشىلار يۇزىگە كەينىنى قىلىپ
ئەڭ سۇيۇق چۈشلەرنى قىلماقتا راۋان.
ئېتىزدا مىڭلىغان ئەمگەكچى خەلق
چاپماقتا كەتمەننى جەننەتكىچە تا.
يىگىتلەر قىزلارنى يېتىلەپ يۇرۇپ
كەتمەكتە كىنوده‌ك ئۆلۈپ، ئاھ خۇدا...
قېچىپ چىق، ئىچىم بىر زۇلمەتلىك ساراي
قەبرىدە پىلىلداپ يانار غېرىب شام.
قان - زەردا‌پ ئۇسۇلغان بىر ئەسكى چېلەك
ئۆلۈمدىن ئۆزگە، ئاھ، ھېچنېمە يوق جام.
تولغاندۇر ۋەھىمە، قانلىق ئىنتىقام
ۋەسۋەسە، جىنايەت، شېئىر... ئۇنىڭغا.
ئەبەدىي ئۆلەلمەي، قانداق ئازاب بۇ
دوزاختا قىينىلىپ... نە كۈن بۇ ساڭا؟!
قېچىپ چىق، توختىما مىنۇت، سېكۇنت،
قېچىپ چىق، قېچىپ چىق، قېچىپ چىق ھامان.
سەن چىقىپ بولغاندا ئاندىن مەن ئۆلەي
ئاھ، سېنىڭ ئىشقىدا بولۇپ قەھرىمان!

6 ـ باب شېئىر

مەنكى بۇ زەھەرنى ئۆلگەندە ئىچكەن
مەنكى بۇ سۆزلەرنى قىلغاندا جەسەت.

تىلمىدا ئاققاندا سۆزلەر توپانى
غايەت بىر كېمىدە ئوخلار قىيامەت.
بىر اقلا يىغلىدىم ئاسمان ۋە پەلەك
ئاھ ئازاب سەن ماڭا قەدەھنى ئوزات.
جېنىمنى بەرمەيمەن ياردىن بۆلەككە
تۇپراققا ئاداققى تىنىقمىنى چات.
ئېزىقىپ يۈرمىسەم تاپالمىدىم يول
چۆل دېگەن ئايالنى مۇقاملارغا سات.
يالىڭاچ بولغۇچى كۆرسەت ئۆزۈڭنى،
تېنىڭدە كولانغان لەھەتلەردە يات...
ئۇ كۈنى چۈشىدىن ئويغاندى كارىۋات
ئۇ كۈنى ئەتىرگۈل كېسەل مۇھەببەت.
قۇياشقا بېرىلگەن ئاخىرقى تۈندە
كۆزۈمدىن باشلاندى قاپقارا زۇلمەت.
تۆشۈكلەر ئېچىلدى يېرىم كېچىگە
ئارقىسى تارتىلدى ئالدى تەرەپكە.
يىغلىدى قايغۇدىن ئېگىز ئولتۇرۇپ
بىلمىدى، بىلمىدىن قايتىپ ئەدەپكە.
ھەر يەردە بىر يەرنىڭ تاش ـ تۇپراقلىرى
ھەر كىمدە بىر ئادەم كۆتۈردى چۈقان.
ئۇ دېدى: سەن پەقەت كەتكىن ئۆزۈڭگە،
پەقەتلا كەتمەسلىك يولدۇر ئەڭ راۋان.
ئەينەكلەر چاققاندەك ئاسمانلىرىنى
يىرتىلغان قىز دېدى شېئىر ئۆزىنى.
قاغىلار چوقۇلاپ بىر جۈپ كۆزىنى
قانلارغا بويىدى ئاپپاق يۈزىنى.
قانلارنىڭ ئىچىدە بېلىنى تولغاپ
كۆز يېشى كۈلەتتى شاللاق ھەم رەسۋا.
ئورنىدىن تۇراتتى بىردەم يۈگۈرۈپ

يۈكۈنۈپ كېلەتتى دارنىڭ ئالدىغا:
ھەيرانمەن دار سېنىڭ ئېگىزلىكىگە
ساڭا كىم ئېسىلىپ ئاسماندا ياشار؟
نېچۈن بار قىلىشقا كەلگەندە ئۆلۈم
ئۈپۈقتا لەپىلدەر يەنە بىر باھار؟
بۇ ئورمان كىملەرنىڭ پۈت ـ قوللىرىدۇر
بۇ جاڭگال قەيەرگە كېتىۋاتقان جان؟
ھۇ!... دېگەن قايسى چۆل بەدىنىمدىكى
خۇدا دەپ قەلبىمدە ئىگىرسا ئىمان...
خىيالنىڭ تۈكلىرى ئۈزۈن ۋە قارا
قۇرتلار چېچەكلەر ئارمانلىرىدا.
ئەڭ خۇشال قايغۇلار يارنى سېغىنار
كۆڭۈلنىڭ قاراڭغۇ ئايۋانلىرىدا.
دەريامۇ يىغلىغان شىلدىرلاپ ئەبەد
پەقەتلا بىر پارچە قول ياغلىق ئۈچۈن.
ئەبەدىي يېزىلماس مىسرالار ئارا
تۇردۇممۇ ئالەمنى قارغاپ مەن بۇگۈن.
ئاسمانلار ئۆلىدۇ قەپەستىن چىقىپ
چىقمىسۇن شۇ ئالاشقا دىلدىن شېئىرمۇ.
بىلمەيمەن، بۇنى كىم ئېيتقاندۇ ماڭا،
ئۇنتۇشلار ئاقۇەت شۇنداق ئېغىرمۇ؟
مەن چەككەن بۇ ئازاب، ھەسرەت ـ نادامەت
مەن تۇرغان يالىڭاچ، سۇرگەن پاراغەت،
مەن تۇتقان ئاتەشلەر، ماڭغان نەپەسلەر
مەن تۇرغان ئۆلۈكلەر، كەتكەن ھۆەسلەر...
كىرلەشكەن ئاخشاملار، جىنلار، بالىلار
كىتابلار، ئۇرۇشلار، قانلار، چېچەكلەر،
ئوق ئاتقان گۈللەر ھەم شېھىد يۈرەكلەر
كىرپىكلەر، بارماقلار، قوللار، بىلەكلەر...

دەھشەتلىك تۈگلۈگلەر، قىزغىن يىلانلار
ئاي ئۆچكەن يۈلتۈزلار، پەشتاقلىق دىللار
ھەممىسى يالتايغان شېئىر بولۇشتىن
قالمىغان بىھېساب، چەكسىز ۋە غايەت...
بولۇشتىن بولماسلىق شۇنداق خۇشالمۇ
مەن قاچان بولمايمەن، چاۋاك چالمەن؟
مەن قاچان مەن ئەمەس، قاچان ھېچقاچان،
جېنىمنى ئۆلگەندەك يولغا سالمەن؟
ئەرشتىن ساڭگىلاپ تۇرار يالغۇزلۇق
بۇ گۈلنى تاشلىدى زېمىنغا ھېچكىم.
قۇتۇلۇپ ئۆلگەندە ئادەم بولۇشتىن
تۇپراقنى يېتىلەپ يۈرەتتى ھەر كىم.
سوردىدىم: قەيەرگە باردىڭ تۇپراق،
قويساڭچۇ سەن ئۇنى ئۆلۈكتە بىردەم؟
دېدى ئۇ: زېمىننىڭ دەسمايىسى ئۇ
ھەر كۈنى ئۇنىڭدىن ياسلار ئادەم...

7 ـ باب شائىر

بەش يۈز يىل بۇرۇنقى سايرىغان قاغا
نەقەدەر قارىسەن، نەقەدەر ئۇزاق؟
چۈش كۆرگەن كارىۋاتلار قوپقاندا سەندىن
قەلبىڭدە پارلىغان ئۇ قانداق پىراق؟
ئاسمانىنى قانتىڭ ئاستىغا ئېلىپ
تۇرىسەن تېرەكنىڭ ئۈچىدا زۇلمەت.
سېنى بۇ كېچىلەر قانداق ئايرىغان
تالۇ ـ تال چاچلاردىن ئەبەدىل ـ ئەبەد؟
بۇزدى بۇ زەھەرنى كىمنىڭ ھەسلى،
بىر قەدەھ يىغلاپلا مەست بولدى شاراب.
ئۆلۈشكە تاشلىغان ھەر بىر قەدەمنى

ئاستا، ئاھ، بەك ئاستا تۇرماقتا ياشاپ.
مەن ساڭا ئېيتسەمەن تۇغۇلغىنىمنى
ئۆلۈمدىن ئۆلۈمگە يۈگۈرگىنىمنى.
مۇھەببەت دەردىدە شېئىرغا كىرىپ
ئۆزۈمنى ئۆزۈمگە تۈكۈرگىنىمنى...
ھەر قاچان بولسىمۇ بولىدىغان ئىش
تېخىچە بولمىغان قەبرىسىزلىكىم،
ئاھ، پۈتكۈل ئايالغا قىلىپ جان پىدا
سۆيگۈسىز دۇنياغا يۈكۈنگىنىمنى...
ئۆلسەمەن، ئۆلسەمەن... دەپلا ياشىدىم
ماشىنا غۇيۇلداپ ئۆتەر ئۇستۇمدىن
بىنالار بېشىمدا تۇرار قەد كېرىپ
بەك ئېغىر كېسەلمەن پانىي ئالەمنىڭ
نازۇك ۋە ئۈياتلىق بەدىنىدىكى،
يامغۇرلۇق خىيالدىن كېچىپ ئۆتمەن
ئاھ، بىرلا كارىۋاتلىق قەبرەمدە يېتىپ
ئۇ يورۇق دۇنيادىن كىمنى كۈتىمەن؟...
باھارنىڭ قايغۇلۇق بىر ئەتىگىنى
بىلمەيمەن، شېئىردىن باشقا بىر ئايال.
يۈزۈمنى سىلىغان يوپۇرماقلىرى
كۆڭلىكى ئاستىدىن چاقىرغان خىيال...
بۇ مېنى ياشاشقا ئەۋەتكىنىڭمۇ،
ئەي تەقدىر!... دەيمەن ـ دە بەزى ۋاراقلىرىپ.
مەن ئەمدى ئەينەكلەر ھەققىدە سۆزلەپ
كۆكتىكى دەريانى ئاقاي شارقىراپ.
سۆزلەرمۇ ئورنىدىن قوزغالسۇن ئەمدى
تۈك باسقان كېچىلەر كەتكەن شەپەقتە.
ھاياتنىڭ قارانغۇ ۋاگونلىرىدا
ۋاقتىنىڭ قۇيرۇقى ھۆلدۈر ھەمىشە.

ئولتۇرۇپ تەبەسسۇم گۈللۈكلىرىدە
ئەسلەي، ئېھ، ئۆتمۈشنىڭ تاملىرىنى مەن.
تاملارنىڭ چاچلىرى كىمنىڭ قولىدا،
شەپقەتسىز ھېسسىيات سەۋەبى بىلەن؟
ئا. ئۇيغۇر سولانغان تۇرمىنىڭ تېمى
سوقۇلغان قاتمۇ ـ قات يورۇقلۇق بىلەن.
ئۇندىكى ئەڭ يورۇق تاملىق كامىردا
ئۇ شېئىر يازاتتى خۇشاللىق بىلەن.
لۇتپۇللا سولانغان تۇرمىنىڭ تېمى
سوقۇلغان ئىدى گۈل ـ چېچەكلەر بىلەن.
ئۇندىكى قىزىلگۈل تاملىق كامىردا
ئۇ شېئىر يازاتتى قىزىللىق بىلەن.
ئاھ، مېنىڭ تۇرمەمنىڭ بىرمۇ تېمى يوق
تامغا شېئىر يېزىشتىن ئۆزگە مەن نېمە؟
خەلقىمنىڭ ئالدىدا مەيدەمنى كېرىپ
ئەمدى نە يۈزۈمدە قىلاي تەنتەنە؟!...
ھا، ھا، ھا... ياق، ياق، ياق... مېنىڭ خەلقىم مەن
مەن مېنىڭ خەلقىدۇر گويا شېئىردەك
ھەر كۈنى ئۆلسەممۇ قالمايمەن تۇغۇپ.
ئۆلۈكۈم ئۈچرايدۇ قەدەم ـ قەدەمدە
ئۆلىمەن، ئۆلىمەن ھەسسە ـ ھەسسىلەپ.
ئۆلۈشنىڭ بۇ قەدەر ئالىيجانابلىقى
ئۆلۈشنىڭ چىنلىقى، گۈزەللىكى ھەم
نەقەدەر يۈكسەكتۇر ئۆلتۇرۇشتىن، ئاھ!
ئەگەردە يەنە بىر ياشىغان بولسام
قىلاتتىم چوقۇمكى ئۆلۈمنى پاناھ
شۇ چاغدا ئەشەددىي ئاسىي ئاتالدىم
بولمىغاچ تۇرمەمنىڭ بىر تالمۇ تېمى.
ئۆلگەچ مەن ھەر كۈنى سانسىز ـ ساناقسىز

شۇ قەدەر قىزغىن ۋە شۇنچە سەممىي.
مەيلىلا، ئالدىمدا يول يوقتۇر مېنىڭ
كەينىمدە بىر تالمۇ قەبرە قالمىغان.
كۆتۈرۈپ بىر ئۆزۈم جىنازامنى مەن
شەمۇ ـ شە، دەشتمۇ ـ دەشت يۈرەي سەرگەردان.
يار دېسەڭ يالغۇز بول دېدى بىر كىتاب
نەكى، كىم يالغۇزدۇر خۇدادىن بۆلەك؟
كېلىڭلار، دۇنيانى تېپىۋېلىڭلار
يېرىلىپ كەتمەكتە مەندىكى يۈرەك...

8 ـ باب ھېچكىم

بۇ بوشلۇق، مەنسىز تىل ئۇستىدىكى
چۈشتىكى جاڭگالدەك كۆرۈنەر غۇۋا.
ھېچكىم يوق ئولتۇرغان ئورۇندۇقلاردا
كىم ئاستا ئورنىدىن تۇرماقتا ئالغا!...
ئۇھ!... مېنى ئاتاشتىن قىلىڭلار جۇدا
مېنى بۇ ئىسىمىدىن قىلىڭلار ھالاك،
تېنىمنىڭ نۇرانە پەزىلىتىنى
قاراڭغۇ كېيىمدىن قىلىڭلار يىراق.
مېنىڭ بۇ دەھشەتلىك نامۇ ـ ئەمالىم
قۇرتلاردەك ياشاشقا قىلماقتا مەجبۇر.
تېرەمنى سالماقتا ئىدىم تاڭغىچە
گۆشۈمنى ئىشقىمغا قاقلاپ بەھۇزۇر...
تېز پويىز كەلمەكتە ئاق سۈتنى ئېلىپ
كەتمەكتە بۇ يەرلەر ئادەمسىز يەرگە.
ئورمانلار يولۇچى بولۇۋالماقتا
ئايالار ئورنىدىن تۇرماقتا ئەرگە.
ئىشتاننىڭ بېغىدا باققان بالىلار
مۇھەببەت ئالدىدا قالار ئىشتانسىز.

بىلمەيدۇ شېئىرنى مەڭگۈلۈك ماكان
كېچىدە تېنىدىن قېچىپ چققان قىز.
قۇم كۆچۈپ، مۇقامنى ئېلىپ كەتكەن ئاي
يۇلتۇزغا سۆزلەيدۇ قايسى دەريانى؟
سالىدۇ توختماي كىيىملىرىنى
كۆرسەتمەك بولۇپ ئۇ شەرمى ـ ھايانى.
بىلمىدىم بۇ قارلىق كېچىدە ئۆلسەم
مەن ئۇچۇن ئورنىدىن تۇرىدىغان تاغ...
چۆلنى بىر بۇلاققا قاندۇرغان جەرەن
قەبرىدە سۆڭەكچى ياندۇرغان چىراغ...
ئاھ خۇدا!... مەن خۇدا دېگەندىن كېيىن
يوقلىپ كەتسەم، ئاھ، يۇمشاق ۆە شېرىن.
بولمىسام تۇنۇگۈن ئولتۇرغان يەردە
لەۋلەرگە چىشىمنى قانىتىپ شېرىن...
بولمىسام كىتابنىڭ گۈلزارلىقىدا
گۈللەرنىڭ بەرگىدە كېپىنەك جەسەت.
بىلمىسەم تېنىمنىڭ قايسى يېرىدە
ماڭا بۇ ھاياتنى بەرگەن تەبىئەت؟!...
شۇ چاغدا ئاستىمدا ئۇچقۇر ماشىنا
قولۇمدا يالقۇندەك ھارارەتلىك پۇل.
شۇ چاغدا پۇتلىرىم ھەر بىر مۇقامدا،
يۇزلىرىم ئاسمانغا قارايدىغان قۇل...
شۇ چاغدا پىت باسقان قەبرىستانلىقىم
ئەرۋاھلار ئاقىرىپ ئويناىدىغان توي.
شۇ چاغدا بۇ چاغدىن بەكمۇ يىراقتا
بىر قەدەھ شاراب، ئاھ، شېرىن ۆە خۇشبۇي...
مېنى مەن بىر پىچاق بىلەن ئۆلتۈرمەس،
ئۆلتۈرمەس سىرتماق ھەم ھەتتا ئوق بىلەن.
ئۆلتۈرمەس بىر شانلىق كىشى ھەتتاكى

گويا شان ـ شەرەپتەك سالغانچە سۈرەن...
مېنى سۆز ئۆلتۈرەر، سۆزسىز ئۆلتۈرەر
ئۆلتۈرەر، ئۆلتۈرەر، چەكسىز ئۆلتۈرەر.
مەن سۆزلەر ئىچىدە سۆزلەۋاتقاندا
ئۆلۈمنى ياشاشقا شېئىر كەلتۈرەر.
ئۇ شېئىر سۆزلەرنىڭ خانىقاسىدۇر،
سەجدىدە كۆپرىدىن قايتماس خىيالى.
ئۇ شېئىر سۆزلەرنىڭ رەھنەماسىدۇر
قۇتۇلۇش ئۈچۈن ھېچ يوقتۇر ئامالى.
ئۇ شېئىر سۆزلەرنىڭ قاتىلى گويا
توپلىشىپ ئۆلىدۇ كىتابتا خەتلەر.
ئۇ شېئىر سۆزلەرگە چۆمۈلگەن دەريا
ئىچىدە چۆل بولۇپ كەتكەن جەسەتلەر...
ئۇ شېئىر ھېچنېمە سۆز بولمىغاندا
بەلكىم ئۇ شېئىرنى يېزىۋاتقان مەن.
بىر سۆزدىن بىر سۆزگە كېتىۋاتقاندا
ئۆلۈمدىن ئۆلۈمگە قېچىۋاتقان مەن...
ھازىر مەن قۇتۇلغان شېئىر يېزىشتىن
ھازىرقى مەن بەلكىم بۇرۇن يوق ئىدىم.
كىمكى بىر نامەلۇم دۇدۇقلىغاندا
دەڭلار بۇ شېئىرنى يازمىغان ھېچكىم!

9 ـ باب ئۆلۈش

ئاداققى بىر شېرىن تىنىقتىن كېيىن
گۈزەل بىر شېئىردەك ئاخىرلاشتى تەن.
تۇگىدى سۆزلەرمۇ شارابتەك گويا
يېپىلدى ئۇستۇمگە ئاپئاق بىر كېپەن.
مېنى كىم ئۆلتۈردى، ئۆزۈممۇ، ئەمەس؟
خەير! دەپ باشلانغان بىر بەت سالام خەت؟!

باھارنىڭ بىر تامچە ئىللىق يامغۇرى،
ئىچىمدە تۇغۇلغان چاغدىكى جەسەت؟
ئەزەلدىن مەندىكى يوشۇرۇن كېسەل،
بىنانىڭ ئونىنچى قەۋىتى ياكى؟
ئارغامچا، بىر پاي ئوق، پىچاق يا زەھەر،
خۇددىنى يوقاتقان ماشىنا چاقى؟...
مۇھەببەت، قاتىللىق، ئۇرۇش، يەر تەۋرەش
ئوت كېتىش، سۇ بېسىش، قورقۇش، ۋەھىمە؟
بىر دەھشەت ئىنقىلاب، ساندۇق ـ ساندۇق قان،
چىرايلىق ئاياللار قىلغان تەنتەنە؟!...
مېنى كىم ئۆلتۈردى، ئۆلتۈردى مېنى
شادلىقمۇ، يا ئۇنىڭ ئازابلىرىمۇ؟
ئۇلار ئادەم ئۆلتۈرىدىغان
ئەزرائىلنىڭ ئەسۋابلىرىمۇ؟!...
مەن ئۆلدۈم... سوراڭلار سوئالىڭلارنى
مەن ئەمدى سىلەرگە بەرمەيمەن جاۋاب.
سىلەر مېنى كۆرەلمەيسىلەر
سىلەرگە مەن مەڭگۈ تۇرىمەن قاراپ.
ئىسمىمنى ھەر قانچە چاقىرساڭلارمۇ
ھە!... دېگەن ئاۋازىم كېتەر ئەبەدكە.
چىلايدۇ پەردىشتە قاناتلىرىنى
سىلەر گۆش يېمىگەن سېپىق جەسەتكە.
مەن ئۆلدۈم... سىلەرنى قىلىشقا ئۆلۈك
مەن ئۆلدۈم... سىلەرنى تۇغىتىشكە يەپ.
يەنە يۈز مىڭ يىللىق دوزاختىن كېيىن
(ئىچىم بىر جەننەتتۇر) تىرىلىڭلار دەپ...
...
سىلەر ھېچ قورقماستىن تىللاڭلار ئەمدى:
ئىدى ئۇ بىر مەجنۇن، ئاشىق قەلەندەر.

ئۇ شېئىر يازاتتى يارنى ئۆلتۈرۈپ
ۋۇجۇدى بايراقتەك ھەردەم لەپىلدەر.
ئىچىدىن چىقاتتى گويا ئۆلۈمدەك
تېشىدا تۇراتتى دائىم بىز بىلەن.
ئايالنىڭ تېنىنى سىزاتتى تاڭغا
ئۆزىنىڭ چۈشىنى كۆرمەيتتى قەستەن.
ئۇ ھامان ئۆلمەكچى ئىدى كۈندۈزدە
ياشايتتى شۇڭلاشقا يېرىم كېچىنى.
تېنىنى سۈندۈرۈپ قىلاتتى ھاسا،
تالاغا قوغلايتتى ئۆينىڭ ئىچىنى.
ئۇ دەھشەت قارىغۇ ئىدى قۇياشتەك
ئۇ زۇلمەت گاس ئىدى ئايسىز، يۇلتۇزسىز.
ئۇ ئىدى ئەڭ شاۋقۇن ـ سۇرەنلىك گاچا
ئۇ ئىدى ئۆزىگە ئەگەشمىگەن ئىز...
تىلالاڭلار: كارىۋاتنى قىلاتتى سەرسان
ئوتنى گۈل ئىچىدە ئېچىلدۇراتتى.
يالڭاچ يىغلىسا ئاينىڭ شېخىدا
قەلبىنى شېئىرلار كۆرۈپ قالاتتى.
خەتلەرنى كىتابتىن قوغلۇەتتى ئۇ
ئۇرۇشلار توختىسۇن دېدى تارىختا.
مېنى كىم ئۆلتۈرسە يارىمدۇر دېدى،
ئۇ ئۆلدى ئاخىرى، كەتتى يارىغا!...

10 ـ باب كېيىن

خۇشاللىق، تەنتەنە، بۇرچ ۋە ۋىجدان
ئار ـ نومۇس، شان ـ شەرەپ، غەزەپ ـ نەپرەت ھەم
رەزىللىك، چۈشكۈنلۈك، سۆيگۈ ۋە قىساس...
يوق
گويا كى چىنىدەك پاكىز بىر ئالەم

تۇراتتى ئالدىمدا پىچىرلاپ ماڭا:
سەن كىم دەپ سورىسا دېگىن مەن ئادەم
ئۆلۈشنى بىلمەيمەن تۇغۇلمىغاچقا
ئىسمىمنى بىلمەيمەن چاقىرمىغاچقا
كۆرمەيمەن تېنىمنىڭ يالىڭاچلىقىنى
قەلبىم يوق ھەتتاكى ئۆزۈم ياتقۇدەك
بۇ ئالەم پەقەتلا مەنلا ياتقۇدەك
بىلمەيمەن، بىلىشتىن نۇرغۇن ئىلگىرى
ھازىرقى بۇ يەردە تۇرغان ھېچكىمەن...
يەنە بىر ئالەملىك ئەلمىساقتىكى
ئەگەردە ئىككىنچى ئادەم بولسام مەن
قوۋۇرغامنى ئوبدان ساقلايمەن
مەڭگۈلۈك پايانسىز ئادەم بولغىلى
ھەر يەردىن كېلىپ مەن ماڭا تولغىلى
ئېتىمەن مەڭگۈلۈك قۇلاقلىرىمنى
سۆزلەشكە باشلىسا ئايال قوۋۇرغام...

يەنە بىر ئادەم ـ ئۇ چوقۇم مەن ئەمەس!
...

2010 ـ يىل 18 ـ ئىيۇل، خوتەن

يىراقلاردا يامغۇر تامچىلار

1

باغلار كاككۇك، چىچەكلەر دەريا
سۇلار ئاقار ماموق بەدەندە.
ئۇسسۇل ئويناردەشتى - باياۋان
جەندىسنى تاشلاپ چىمەندە.
كىرپىكلەردىن ئۇزۇن كېچىگە
كارۋان تارتىپ ماڭدى كۆك ئاسمان.
ھەسرىتىدە يالغۇز ئولتۇرۇپ
ناخشا ئېيتار غەمكىن بىر جانان.
يىراقلاردا يامغۇر تامچىلار
يالغۇز يۈرەك ئاتنى قامچىلار...

2

ئەينەكلەرنىڭ ئاسمانلىرىدا
چاقنار يارنىڭ ھۆسنى - جامالى.
ئەينەكلەرنىڭ دەريالىرىدا
ئاقار يارنىڭ دەردى - خىيالى.
ئەينەكلەرنىڭ ئېتىزلىقىدا
پورەكلىگەن بىر تال قىزىل گۈل.
ئۇزۇش ئۈچۈن ئاشۇ گۈلنى، ئاھ
پارە - پارە سۇندى بىر كۆڭۈل.
يىراقلاردا يامغۇر تامچىلار
يالغۇز يۈرەك ئاتنى قامچىلار...

3

غېرىبلىقى چۆلنىڭ بىر كۆڭۈل
شىلدىرلايدۇ دەردى ـ بالالار.
ئەجەل كەلگەن ساماۋىي پەلەكتىن
جاراڭلايدۇ ناخشا ـ ناۋالار.
يىراقلاردا يامغۇر تامچىلار
يالغۇز يۇرەك ئاتنى قامچىلار...

2010 ـ يىل 21 ـ ئاۋغۇست، خوتەن

يىغلىدىم ئاسمان ـ پەلەك

1

چاچلىرىڭنىڭ چۈشلىرىنى قاپقارا بوستان قىلاي،
كىرپىكىڭنىڭ ھەر تېلىنى بىر بۇيۇك كارۋان قىلاي.

مەي ئىچىپ غۇنچە لېۋىڭنىڭ باغىدا بۇلبۇل بىلەن
يەتتە ئىقلىمغا مۇھەببەت ھەققىدە داستان قىلاي.

ئاھ، يېتىپ ئوخدا، پەلەكنى يەرگە تەلمۈرتكەن تېنىڭ...
مەن چېقىپ ئەينەكلىرىڭنى يەتتە قات ئاسمان قىلاي.

قاپقاراڭغۇ كۆزلىرىڭدىن ماڕىغان كۆڭلۈم مېنىڭ،
ئۇندا يۇلتۇزلارنى تال ـ تال، بىقارار مارجان قىلاي.

ئۆلتۈرۈپ ئويناىدىغان بۇ جان سېنىڭدە ئىختىيار،
بىر قېتىم ئۆلتۈر، ئۇنى مەن مىڭ قېتىم قۇربان قىلاي.

2

مەن ئۆلۈپ تۇپراققا كىرسەم يەرۇ ئاسمان يىغلىشۇر،
ئىزلىرىم قالغان ئۇپۇقتا گۈل ـ گۈلستان يىغلىشۇر.

ئاي خىيالى ياغقۇسى يار ساچىدىن يامغۇر بولۇپ،
چېھرىدە كۆيگەن شەپەقتە لالە ـ رەيھان يىغلىشۇر.

قان ئىچەر پەريادىدىن سۇ چۆلمۇ ـ چۆل پىيالىدە،
كىرپىكى مۇقام چېلىپ دىۋانە، سۇلتان يىغلىشۇر.

ئەل جنازامنى ئېلىپ ماڭغاندا يارنىڭ قەلبىگە
جەننىتى ـ دوزاخ ئارا تاماشا ئىنسان يىغلىشۇر.

ئوق ئېتىپ ئەينەككە گۈللەر ئۆلتۈرەر رۇخسارىنى،
شاخلىرىن قايرىپ سابا، يازۇ ـ زېمىستان يىغلىشۇر.

ئۆز ۋۇجۇدىدىن تېشىپ، ئۆركەش ياساپ، مەرغۇللىنىپ
شائىرى، هاپىز، سوفى... قىسسەئى ـ داستان يىغلىشۇر.

ئەي غوجى سەن ئۆلمىگىن، ئۆلتۈر ئۆلۈمنى نەزمىدە،
ئۇندا سەندىن تائەبەد كەتمەس شەرەپ ـ شان، يىغلىشۇر.

3

ئۆلگىنىم ئۆلگەن دېدىم، ئۆلدۇم مۇھەببەتكە قەدەر،
ئۆلدۇما، ئۆلدۇم هامان... غوجىمۇھەممەتكە قەدەر.

ئۇندا يار قەبرەم بېشىدا زارۇ ـ زار يىغلاپ تۇرار،
بەرق ئۇرۇپ دوزاخكى گۈلزارى ـ جەننەتكە قەدەر.

كىرپىكىدىن تامچىلاپ چۈشتۇم پىراقنىڭ بەرگىگە،
ساچىدىن ئەشتىم خىيال ئاشكارا زۇلمەتكە قەدەر.

مەڭزىدىن بولدۇم راۋان گۈلبەرگى جەندەمنى كىيىپ،
كۆزلىرىدە بىر كېچە قوندۇم، باراۋەتكە قەدەر.

ئاھ ئۇرۇپ ئويغاندى تاڭ قايرىپ يۈزىدىن پەردىنى،
يوردى رۇخسارىدىن قەلبىم جاھالەتكە قەدەر.

تىرىلىپ ئۆلمەككە ئۆلدۇم، ئۆلگىلى سۈردۇم نەپەس،
بۇ نەپەس قىلغاي داۋام ئەمدى قىيامەتكە قەدەر.

ئەي غوجى ئۆلگىن، غەزەلدۇر ئەھلى ئىشققا بۇ ئۆلۈم،
پىر نەۋايى، مەشرەپى، مەنسۇرى، فۇرقەتكە قەدەر.

4

يەتتە يەر ۋە يەتتە ئاسمان كەلدى، جانان كەلمىدى،
گۈلگە ئەنبەر قوشتى ھىجران، يىغلىدى قان، كەلمىدى.

سايرىدى بۈلبۈل يۈرەكتە، نە ئېتەي پەريادىلەر،
ۋەسلىنى گۈل يادى ئەيلەشكە زىمىستان كەلمىدى.

باغرىمە كىردى قۇياش ئاينىڭ پىراقىدا جۇنۇن،
ئەمدى نە مەن قاپقاراڭغۇ تۈن ـ گۆرۈستان، كەلمىدى.

ئېيتتى: پارە ئەيلە، كۆڭلۈڭ پەرددىۋار يار چېھرىگە،
نە ئېتەرمەن تۇرسا كۆڭلۈم ئەسلى ۋەيران، كەلمىدى.

ئېيتتى: تەن ۋە تەن قوشۇلسا ۋەسلى جەننەت شاددىۋار،
دىلدا دوزاخ يانمىسا نە ئەمدى جەۋلان، كەلمىدى.

ئېيتتى: ئىشقىڭنى نىگارغا قىل ئۆلۈپ ئىزھارى سەن،
نە تىرىكمەنكى، تېنىمدە قالمىدى جان، كەلمىدى.

باق غوجى، نە بۇ ئويۇن، نەكى مالامەت بۇ ئىشق،
ئۆلگىلى ماڭغان ئۆلۈمنى قىلدى قۇربان، كەلمىدى.

5

تاغ ـ دالالاردىن قەسەمكى، تاش بىلەن تۇپراق بۇگۈن،
تاش بىلەن تۇپراققا دەردىم تۆككىنىم خوپراق بۇگۈن.

سۇ بىلەن ئۇيناپ ـ كۈلۈپ مەن بولغىنىم دەريا قېنى؟
ياشلىرىمدا ئۈزگىلى دەردىم مېنىڭ قولۇاق بۇگۈن.

يغلىشار بارماقلىرىمدا جەم بولۇپ رەت - رەت ئۆلۈم،
قاپقاراڭغۇ چاچلىرىڭدا كىشىنسە تارغاق بۇگۈن.

ئوڭدا ياتقان كۆكرىكىڭدە چۈش كۆرەر بارخانلەر،
مەن جېنىڭنىڭ ئالمىسنى ئۈزگىلى ئامراق بۇگۈن.

غۇنچىلاشقا كىندىكىڭدىن ئاھ ئۇرۇپ قاچتى كېيىك،
ھەسرىتىم ئىشقى - مۇھەببەت كۆكىدە بايراق بۇگۈن.

كىرپىكىڭنىڭ كەينىدە بىر ئۇۋچى ماراپ ئولتۇرار،
ئاھ، ئۇنىڭ ئوقياسىدىن مەست، يۈرىكىم ئويناق بۇگۈن.

خەلقى ئالەم دەر: غوجى يارنىڭ كېلۇر بىر گۈل بولۇپ،
گۈل تۇۋىدە ئولتۇرارمەن تاڭغىچە ئويغاق بۇگۈن.

6

يغلىدىم ئاسمان - پەلەك، تۇپراق ئاتامغا مەن كېتەي،
تۇن بويى دەردىم بىلەن ئويغاق ئانامغا مەن كېتەي.

چۆل ھامان پالار سەنەمگە مەن غېرىب بىچارىنى،
ياردىدىن بولغان جۇدا جۇل - جۇل ھۇقامغا مەن كېتەي.

كۈللى يەرۇ مەۋجۇدات روھىمدا رەت - رەت ئولتۇرۇپ
نۇش ئېتىپ تۇرغان ئەجەل پەيۋەستە جامغا مەن كېتەي.

يەتتە دوزاخ لەۋزىدىن قەلبىمدە گۈلخان ياندۇرۇپ،
دىلدا جەننەت كۈلكىسى ئاققان كالامغا مەن كېتەي.

دەيدۇ كىم: ھىجرانى ھەقنىڭ تەندىكى جانىڭ سېنىڭ؟
ئاھ، يېشىپ بوينۇمنى داردىن، قەتلىئامغا مەن كېتەي.

باغدىن بىر باغ ئەجەلنى باغلىدى خوش، مەرھابا،
قەبرىلەر چۆككەن ئەبەدلىك ئۇيقۇسىغا مەن كېتەي.

ئەي غوجى ئېيتقىن: ئەبەدلىك تەختىدە ئولتۇرغىلى،
ئەسسالامدىن ۋەئەلەيكۇم ئەسسالامغا مەن كېتەي!

2010 ـ يىل نويابىر، خوتەن

شېئىر دىكى كېچىلەرنىڭ بىرىدە

شېئىر دىكى كېچىلەرنىڭ بىرىدە
مېنى كۆرگەن چۈشۈمدىكى پەرىشتە
مېنى مۇشۇك يالاۋاتقان بىر ئايال
مېنى ئۆلۈك تاراۋاتقان شۇم خىيال...
قاتار ـ قاتار قەبرىلەر
كېتىۋاتقان سەپ تارتىشىپ ئاسمانغا
تەمبۇر، ساتار... سېتىۋاتقان داستانغا
جالدۇر ـ جۇلدۇر قىزىل گۈل
ئەرۋاھلارنىڭ تەكلىماكانى
يورۇق جىنلار ئېيتىۋاتقان مۇقاملار...
يۈز مىڭ يىللىق جەسەتتىكى جاھالەتلىك زامانىدا
مېنى دارغا ئېسىۋاتقان جامائەت
ئاھ، نە ئازاب، ئاھ نە ئۇزاق بۇ سۆيگۈ
ئۆلۈكۈم
ھېلىغىچە تۇرار يەنە ئاسماندا...

2010 ـ يىل 10 ـ نويابىر، خوتەن

بىر بىچارە قەلەندەر ئىكەن...

كۆز ياشلىرى سۈسىز كۆل ئىكەن
كۆڭلى چۆلدىن ئۈزگەن گۈل ئىكەن
گۈلگە قاراپ خىيالغا پېتىپ
توزۇپ كەتكەن غېرىب چۆل ئىكەن...
ئوت ئىچىدە سۇدەك يالىڭاچ
ئەينەكلەردە ئايدەك يالىڭاچ
كۆكلەملەردە بولۇپ قارلىغاچ
پەردىلەرنى قىيا قايرىغاچ
ئاھۇ كۆزى تاغدىن تاغقا، ئاھ،
قېچىپ يۈرگەن جېنىم قاراچاچ!...
سۇنۇق يىڭنە يۈرىكىدىكى
شۇ يىگىنىنىڭ قۇلىقىدىكى
دۇتار چالغان نازۇك تېنىنى
تەمبۇر چالغان بىر تال جېنىنى
ساتار چالغان مۇڭلۇق قېنىنى
ۋە ئۇسسۇلچى سۆڭەكلىرىنى
كارۋان قىلغان مۇقام ـ مۇقام
بىر بىچارە قەلەندەر ئىكەن!...

2011 ـ يىل 13 ـ يانۋار، خوتەن

ئامرىقىم، سۆيۈشەيلى

ئامرىقىم، سۆيۈشەيلى
ئاسمان ئۆرۈلۈپ كەتسىمۇ
يەر يېرىلىپ كەتسىمۇ
قۇياش ئۆچۈپ كەتسىمۇ
تەكلىماكان كۆچۈپ كەتسىمۇ
ئۆلۈكلەر قەبرىستاندىن قېچىپ كەتسىمۇ...
باغدىن باغقا يىغلاپ
تاغدىن تاغقا ۋارقىراپ
شامالدىن شامالغا يىپ ئۇلاپ
توپىدىن تەن
قۇمدىن ئۇستىخان
ئوتتىن روھ
سۈدىن ئايۋان
بارخان - بارخان
كارۋان - كارۋان
ئاھ!...

2011 - يىل 14 - يانۋار، خوتەن

قىز كېچىسى گۈلدەك ھۈپپىدە

1

تارام ـ تارام سۆيگۈ ئۆركىشى
كۆڭۈلدىكى قۇملۇققا ئاقار.
كۈيلەر خازان ئىچرە باھارنى
يۈرەكتىكى نادامەتلىك تار.
مۇئەللەقتە يېگانە ئاسمان
چايقىلىدۇ دەريادا خىرە.
ئۆلۈك ئاتلىق ماڭار ئەرشكە
چېكىلىدۇ زۇلمەت پەنجىرە.

قۇش ئۇۋىسى توزىغان ئاخشام
قانات قاقار ھەسرەتتە ناخشام

2

خىرە ـ شىرە ئۆلۈم مۇھەببەت
بىرە ـ بىرە شادلىنار ھەسرەت.
ھايات ـ ماماتقۇچاقلىشىدۇ
بىر ـ بىرىگە تەلمۈرۈپ دەھشەت.
سۈمبۈل چېچى مەجنۇن سۆگەتنىڭ
ئۆستەڭدىكى يىلاندۇر گويا.
بىر قەلەندەر يىغلاۋاتىدۇ
خۇرجۇنىدا لىپمۇ ـ لىق دۇنيا.

ئېچىلدۇردۇم گۈلنى بىر كېچە
بۇلبۇل بولۇپ سايراپ تاڭغىچە

3

تىرىكلەردە ئۆلۈپ كەتكەن يەر
ئۆلۈكلەردە سۈپسۈزۈك ئاسمان.
قىز كېچىسى گۈلدەك ھۆپپىدە
سالا ـ سالا مۇنبەت قەبرىستان.
تىترەكلەردە ناغرا چالغان قۇم
ئەينەكتىكى گۈللۈك ئىشتان...

جىنازامنى ئۆزۈم كۆتۈرەي
يار كەينىدىن يۇگۈرەي...

2011 ـ يىل 18 ـ ئاپرېل، خوتەن

گۈگۈم قانىتى چىلاشتى جامغا

گۈگۈم قانىتى چىلاشتى جامغا
مەستلىك قانات قاقتى يۈلتۈزدا، ئايدا،
ناخشا كەيپ بولۇپ يۆلەندى تامغا
يۈرىكىم كىشنەپ ـ كىشنەپ كۆكسۈمدىكى سايدا
ئاللاھ، ئاللاھ!...
ئەجەل ياراقلىرىدىن ئوقنى تاللاپ
ئىلاھىي كىشەنلەردىن يوقنى تاللاپ
تېنىمگە شوتا ـ ئىككى پۇتۇمدىن
تېنىمنىڭ شېخى ـ ئىككى قولۇمدىن
تېنىمنىڭ يۈكى ـ ئېغىر بېشىمدىن
قۇتۇلمغۇچە قەبرەم بولماس!
...
كىمكىن دۈتار چالغان قەبرىسىدە
ئۇزاق بىر جۈدالىقنىڭ سەبرىسىدە
كىمكىن ياركىغا يار بولغان
تۈگىمەس مۇھەببەتنىڭ جەبرىسىدە...
ئۆلۈم كەلگىچە كۆتەي
كۆتەي ـ كۆتەي، ئاللاھ ـ ئاللاھ!...

2011 ـ يىل 20 ـ ئاپرىل، خوتەن

ئاھ، ئايجامال

ــ ئايجامال ــ قوشتاغدىكى سۆيگۈ سارىڭى

(داستان)

1. قوشتاغ

جاۋاب بەر ئەي زېمىن، «يالغۇز جىگدە»دە
دانلىغان روھ قۇشى يوقالدى قايان؟
نە ئۈچۈن قايتمايدۇ تارتىپ زور لەڭگەر
قوشتاغدىن ئۇزىغان تەنھا بىر كارۋان؟!
مەن يايلاپ ئويىنغان، سۆيگەن «كىيىكتۇز»
قەيەرگە مۆكتۈردۈڭ كېيىكلىرىڭنى؟
كىملەرگە ئېيتىمەن جالدىرلاپ مۇقام
ئەۋجىمدە يوقالغان بېيىتلىرىڭنى؟
تەلەيسىز سەييياھتىڭ ئۇزاق چۈشلەردە
ئۆزىنى ئوۋلايدۇ ئەمدى «ئىسپاھان».
ئەرۋاھتەك ئاقارغان كونا ھارۋىدا
قەيەرگە ماڭدىڭسەن سەۋدايى جاھان؟
سۇسراپ، قاغجىراپ ياتقان «قارا سۇ»
نەغمەڭدە يەلپۈنەر قاپقارا رومال،
ھاشاردىن يۇگۈرۈپ كەلگەندە ئەرلەر
مەرھابا! دېگەندەك گويا كى زاۋال.
«سۇلغاز» ئاھ، توزۇغان غازنىڭ قاناتى
ئايالغا يول ئالغان ئەرنىڭ ھاياتى.
«ئىسمىسلاھ» ـ يوقالماس ئىسمايىل ھاجى،
تەجەللى ـ «كۇتام»نىڭ ئۆڭمەس سۇباتى.

«شاپچاقار»، «سۆگەتلىك» ئاستىن ۋە ئۇستۈن،
ئۆلۈمدىن دەس تۇرۇپ كەلگەندە شائىر.
دېھقانلىقنىڭ كۆزدە قالغاندەك قېتىپ
مەڭگۈلۈك سۈكۈتتە گويياكى ھازىر...
ئاھ قوشتاغ، مەن سېنىڭ بىر چىمدىم توپاڭ،
قەبرەمدۇر ئاخىر شۇ بىر چىمدىم توپا.
سەن مېنى بىر پارلاق ھاياتقا ئاتتىڭ،
قەلبىمنى ئۆلۈمگە تولدۇرۇپ راسا.
ئاچقاندا ھەمشە ئىشكىمنى مەن
دۇچ كېلىپ قالمەن سۆيگۈڭگە سېنىڭ.
بۇ سۆيگۈ دوزاختەك كۆيەر لاۋۇلداپ
جەننەتكە تەلپۈنگەن قەلبىمدە مېنىڭ.
بىر سەۋدا خىيالدۇر ئاخىر ھەممىسى،
تېرەكلىك يوللاردا كۆڭلۈم ھارۋىكەش.
ئاسمىنىڭ تۈنتۈلغان بىر ئاسىي باخشى
يار ئۈچۈن جېنىمنى ئويىنغان جىنكەش.
گاھىدا كۆلگۈنچەك ئەبەي ساتىراچ،
گاھىدا مۇھەببەت ئىشانى ھامۇل.
تىللايىتتى جىرىمنى غاجىسا توخۇ،
گاھىدا جېللىنىڭ يۈرىكى جۇل - جۇل.
ئانا! دەپ يۈگرىگەن يۈسۈپئەخمەت ھەم
ئۆرۈلۈپ چۈشكەندە بېشىغا ئاسمان.
ئوغرىلاپ كەتكەندەك ئانىسىنى ئاھ،
ئايدىڭدا ئاسمانغا ماڭغان قەبرىستان.
گاھىدا تاغتىكىن تاغنىڭ تېشىدەك
ئەڭ قاتتىق ھاياتنى ياشىغان يۈمشاق.
گاھ ئانام، ئاتامنىڭ قەبرىسى گاھى
قاراڭغۇ ئۆمرۈمدە ياندۇرغان چىراغ...
ھەممىسى قەلبىمنىڭ شاھلىق تەختىدە،

پەقەت ئاھ ، مەن بىرلا قەلەندەر ساڭا.
تەسۋىرلەي مۇھەببەت خانىشنى مەن
ئېھ قوشتاغ، قەلەمنى تۇتقۇزغىن ماڭا!

2. بازاردىكى شېئىر

ئەي شېئىر ، سەندە كىم سۆيگۈ توشۇماس
كۆڭۈلدىن كۆڭۈلگە بولۇپ ھارۋىكەش؟
ئاھۇنىڭ كۆزىدىن ئۇركىگەن تاغدا
ئوۋچىنىڭ يۈرىكى نېچۈن تىترىمەس؟!
ئوۋچىنىڭ كۆزىدە يالتىرار ئۆلۈم،
ئۆلۈمگە ئەڭ قىزغىن خېرىدار ھايات.
شېئىرغا ئاز قالغان بىر پىيالە تۈن،
چۈشىنى ساتماقتا قىزلارغا ھەيھات!
ئېھ قىزلار، بۇ شېئىر ئوتۇنچى تورغاي
باغرىغا لىق تولغان سايىدىكى تاشلار.
ئېتىزنىڭ چۈۋۈلغان سالۋا تەلىپكى،
قۇچقاشتەك ۋىچىرلاپ تۆكۈلگەن ياشلار.
ئۈياقتىن بۇياققا ماڭغان ئۆلۈكلەر
قولىنى سقىشىپ، توختاپ بىر ھازا.
تۈپراقتىن زېرىكىپ قاچقان قەبرىلەر،
كەينىدىن قوغلىغان سانسىز جىنازا...
بۇ شېئىر ـــ مۇشتلىشىپ تۇرغاندا ئەرلەر
قىزىل گۈل بەرگىدەك جۇلالىغان قان.
بۇ شېئىر ـــ سۆيۈشۈپ تۇرغان ئەر ـ ئايال،
تاغلاردەك قەھرىمان، باغدەك مېھرىبان.
ئەرلەرنىڭ يېشىلىپ كەتكەن پوتىسى،
پوتىدىن چېچىلىپ تۇرغان ئانا يەر.
ئىشتان بېغىنى قىرىق بىر چېگىپ
توي كېچىسىگە ماڭغان غېرىب ئەر...

بۇ شېئىر ــ قوزىنىڭ تۇمشۇقى بىلەن
قىزلارنىڭ كۆكسىنى سىلىغان كۆڭۈل.
قېنىنى ئېقىتىپ قىزىل ئىرىقتا
چۆلدىكى كۆڭۈلدە ئۇنۇتقان قىزىل گۈل.
چېچىلغان كۆڭلىنى دۆۋىلەپ قويۇپ
رەستىدە ئولتۇرغان بىر قېرى دۇكان،
دۇكاندا تۇگمەس مۇھەببەت بىلەن
ئۆتمۈشتىن توقۇلغان بىر كونا چاپان...
بۇ شېئىر ـ ئىت قاۋاپ، ئېشەكلەر ھاڭراپ
داپ داراڭلاپ، جىنلار چىرقىراپ...
مۇلايىم چىت كۆڭلەك، يىرتىلغان ئەتلەس،
پۇرلەشكەن تامبالدىن قۇتۇرغان ھەۋەس...
ئوتۇنچى جاڭگاللار، قويچى سايلار
تۇزچى قەلەندەر، تۇزلۇقچى بايلار...
ئەينەككە قارىغان يەتتە قات ئاسمان
ئاسماندا كۆرۈنگەن گۈزەل بىر بوستان...
تۆمۈرچى بازغاندا سوقۇۋاتقان جان
قاسساپنىڭ كۆزىدىن ئېقىۋاتقان قان،
جاننىڭ ئوچقى، قانىنىڭ قازىنى،
قازاندا ۋاراقلاپ قاينىغان ھەجران...

بۇ شېئىر ـ بازارغا ماڭغان ئايجامال
كەينىدىن ئەگەشكەن دۇئانە شامال.

3. بازاردىكى ئايجامال

ئايجامال بازارغا كەلدى، باللار
بېشىغا ئوتۇغات تاقاپ ئايجامال.
ئۇ قايسى سەنەمدۇر، ئۇ قايسى شېرىن،
ئۇ قايسى گۈلدىكى سەۋدايى خىيال؟!

ئۇ قايسى دىلدىكى مەشۇق باياۋان،
كەينىدىن ئەگەشكەن خۇشال بىر باھار؟
ئەگەشكەن ئۇنىڭغا قۇياشمۇ، ھەتتا
قىيامەت كۈنىدەك قىزىغان بازار...
ئايجامال تاماكا چېكىدىغان ئەر،
ئايجامال ئولتۇرۇپ سىيدىغان قىز.
ئۆلۈمگە ئەگەشكەن كەبى ھەممىمىز
بالىلار، ئۇنىڭغا ئەگىشەيلى بىز.
ئايجامال!...
يۇلتۇزى ئاقارغان قارا ئۆڭ جۇۋان
چېچىدا يەر تېپىپ كىشنەيدۇ تارغاق.
كۆزىدە سۆيگۈنىڭ گۈلدۇرمامىسى،
تۇڭلۇكى يۇمۇلاق، چالمىغا ئامراق.
ئەگىم قېشىدا بۇغداي ئورۇيدۇ
چولاق كىرپىكىدە دۇتار چالىدۇ
چىت كۆڭلىكىدە مېكىيان رۇكۇلدايدۇ
سېمىز قورسىقىدا كالا مۆرەيدۇ.
كېچىدە كىرىپ ئۇخلاپ قالغان ئۆستەڭگە
كىيىمىنى سېلىۋېتىپ سۇ ئوغرىلايدۇ.
بار ئۇنىڭ بىر تاللا قارا كىگىزى
بار قارا كىگىزنىڭ نۇرغۇن تۆشۈكى،
يالغۇز قالغاندا تۆشۈك ساناپ
كۆڭلىنى رەڭمۇ - رەڭ گۈلگە ئورايدۇ.
قوشاق:
ئايجامال، ئايجامال سېمىز ھەلىكە
ئاپتاپقا سالمامسىز كىگىزنىڭىزنى.
ئوت بېسىپ كېتىپتۇ غىشا، يۆگىمەچ...
ئوتاققا بەرمەمسىز ئېتىزنىڭىزنى؟
ئورۇق ئېشەككە يوپتاق مىنىپسىز

قوغۇننى پىچاقسىز بەلەن تىلىپسىز.
ئايجامال، ئايجامال قارام سىيت نوچى
ئايجامال، ئايجامال چىن تۆمۈر باتۇر...
...
ئىسىلىپ يىغلايدۇ دوڭغاق سۆگەتكە،
چۈشىنى تېگىشمەس بىر تال جىگدىگە.
پىت باققان ئىشتاندىن چىقماس ھېچقاچان،
ساقلايدۇ كۆڭلىنى شاھزاددىسىگە.
شاھزادە يۈرەركىن قايسى يىگىتنىڭ
بېلىگە ئىسىلغان داتلاشقان ھىجران؟
ئۇنى كىم چاقىرسا ياردىمىكىن دەپ
يۈرەر ئۇ كۆڭلىگە بولغانچە ھەيران؟!

ئايجامال تاماكا چېكىدىغان ئەر
ئايجامال ئولتۇرۇپ سىيدىغان قىز...

4. مۇھەببەت

مۇھەببەت ـ دەريادا ئوت كەتكەن كېچە،
مۇھەببەت ـ يۈرەكتىن تۆكۈلگەن زەھەر.
مۇھەببەت ـ ئۆلۈمنىڭ يەنە بىر ئىسمى،
مۇھەببەت ـ تەڭرىدىن كەلگەن خۇشخەۋەر.
مۇھەببەت ـ دۇنيانىڭ غېرىب چۈشىدە
سۆيۈشۈپ تۇرغان ئەر بىلەن ئايال.
مۇھەببەت ـ سۆيۈشۈپ تۇرۇپ توساتتىن
بۇ چۈشتىن ئويغىنىپ كەتكەن ئايجامال!...
ئايجامال چۈشىدىن ئويغىنىپ بىر تال
قېشىنى ئۇچۇردى ئاسمان ـ پەلەككە.
ئۆيىگە توشۇدى يارنىڭ ھىدىنى
لىپمۇ ـ لىق شامالنى ئۇسسۇپ ئىتەككە.

ئانا! دەپ يۈگرىسە بىر پاي ئايىغى
يىرتىلغان كۆڭلىكى يېغلاپ، ئېسەدەپ.
يۈزىگە توپىدا ئېتىپ ئۇ ئەڭلىك،
كىرپىكى كەينىدىن ياڭنى كېلەر دەپ...
مۇھەببەت ـ بىر باخشى، مۇھەببەت ـ سەۋدا،
ئايجامال سەۋداغا ئوقۇلغان سېھىر.
مۇھەببەت ـ دىلدىكى يالقۇچ كىيىم،
ئايجامال كىيىمنى سالغان بىر شېئىر.
ئاھ، ئۇنى پىت باققان قاراڭغۇ يوتقان،
يوتقاندا تىنىگەن يالاڭئاياغ قان.
ئاھ، ھايات ھارۋىسى، ئاڭا ھارۋىكەش ـ
قۇياشنى يېتىلەپ ماڭغان قەبرىستان.
ئايجامال ئۆزىگە ۋارقىراپ تۇرۇپ
دېدىكى: مەن سارىڭ ئەمەس، ئاداشقان.
ئاداشقان بولمىسا بولامدۇ ئاشىق،
قارىشىپ تۇرغاندا يەر بىلەن ئاسمان؟!
ھەر كىشى سارىڭدۇر بولۇپ يالقۇچ
گۈلدىكى زەھەرگە بولغاندا مېھمان.
كېپەننى يىرتقاندا كىرپىكتىكى ئاي
ئورنىدىن تۇرغاندا تەندىكى ھايۋان...
مۇھەببەت ـ ئەرلەرنىڭ ئۆلۈم مەيدانى،
قىزلارنىڭ ئويغىنىپ كەتكەن ئىمانى.
مۇھەببەت ـ گاھىدا يىرتىلغان ئىشتان،
گاھىدا گۈللەرنىڭ تەكلىماكانى...
ئايجامال يېغلايدۇ چېچىنى يۇلۇپ:
گۈل توزۇپ كېتىدۇ بۇلبۇل سايرىسا.
ئۆلگەندە خۇدانى كۆرەلمەس كۆزى
مېنى كىم ھۇ، ھۇ، ھۇ... ياردىن ئايرىسا.
بىر كوي بەر، ئالەمنى دىۋانە قىلاي،

چۈشۈمده كارىۋات يوق، ياتىم قەلەندەر.
ئىسقىرتاي تاماكام ئۆچۈپ قالغۇچە،
تاماكا چەكمەيمەن، ياتىمنى تېپىپ بەر.

مېنى كىم ھۇ، ھۇ، ھۇ... ياتىدىن ئايرىسا
گۈل توزۇپ كېتىدۇ بۇلبۇل سايرىسا...

5. ساراڭ

كىم ئۇنداق جەسەتتىن ئايرىيدۇ تاڭنى،
يۇلتۇزنىڭ نۇرىدا يۇيۇنار گۈناھ.
تەمبۇردەك دىۋانە، ساتاردەك غەزەل،
ئايجامال كۆڭلىدىن قاچقان پادىشاھ.
كۆڭۈلدىن قاچقاندا دەشتى ـ بايابان
مۇقامچى دىۋانە گويا يەر ـ جاھان.
قەدىمكى زامانىدىن باشلانغان كېچە،
ئاستىدىن پارلايدۇ ئۇستۇنكى ئاسمان.
شېئىر ساراڭدۇر، ناخشا ساراڭدۇر،
جاھان ساراڭدۇر، ساراڭ مۇھەببەت.
كۆڭۈلدىن ئېچىلغان ئەگرى كوچىلار
يارنىڭ ئۆيىگە تۇتىشار پەقەت.
يالغۇز ئىچكەن دەھشەتلىك شاراب
مەستلىكتە ھۆركىرەپ يىغلىغان ئازاب،
تەنھالىق ئىچىدە تەنھا ئاھ، تەنھا
يۈگۈرگەن ئۆزىدىن ئۆزىگە قاراپ...
ئايجامال ساراڭغا ئەگەشكەن شامال،
ئۇ گويا قوشتاغنىڭ شەنبە بازىرى.
يىرتىلار ئاياللىق لاتاپىتىدە
ئەسلىمە لىق تولغان سۆيگۈ تاغىرى.
ھاشارغا ماڭغاندەك كونا ھارۋىلار،

غىچىرلاپ، غىچىرلاپ ناله قىلار جان.
ئالغا! دەپ يۈگۈرەر كەينىگە قاراپ
ئۆتمۈشكە ئايلانغان سانسىز ئالامان...
ئايجامال ئۇخلايدۇ نۇرغا پۈركىنىپ
ھەر كېچە ئۇيقۇسىز كۆرگەن چۈشۈمدە.
پايانسىز دالدۇر ئاھ، ئۇنىڭ تېنى؛
ھېلىلا جەڭ بولغان ئەرۋاھ مەنزىرە...
چېچىلغان سۆڭەكلەر، پارچە ـ پارچە تەن،
ئۆلۈمسىز قالغاندەك ئۇمىدسىز ئازاب.
قەيەردۇ دۈتارنىڭ خلۇەت باغلىرى،
قەيەردۇ گۈلەختىن ياڭرىغان راۋاب...
ئاھ ئۇرۇپ ئاقىدۇ لەختە ـ لەختە دىل،
قەيەردۇ ساتاردىن يامرىغان دەريا.
قەيەردۇ تەمبۇرنىڭ پىغانلىرىدىن
بۆرىلەر ھۇ تارتىپ يىغلىغان دالا...
ئايجامال ئۇخلايدۇ نۇرغا پۈركىنىپ،
ھەر كېچە ئۇيقۇسىز چۈشۈمدە ھامان.
ئاھ، ئۇنى چۆرگىلەپ چىقار تۈن بويى
ئون ئىككى مۇقامدەك نالىدار كارۋان...
ئۆلۈمنى ئۆلتۈرۈپ گويا كى خۇدا،
ناخشىنىڭ ۋەسلىگە يەتكەندە سۈكۈت.
جېنىنى ئېقىتىپ قىزىل ئېرىقتا
جانانىنىڭ ۋەسلىگە يەتمىدى، ئېسىت!
ئېسىت، گۈل دەردىگە سېلىپ داستخان
جېنىنى جانانى جاھانغا ساتتى.
تېنىدە شالاقلاپ يېرىم چېلەك قان
كۆڭلىنى پارچىلاپ قوشاققا قاتتى...
باغرىغا تاش تىزىپ چىقتى بىر ئۆھۈر،
تاغلاردەك قەھرىمان بولالمىدى ئۇ.

بىر دەريا سۆيگۈنى كەلسىمۇ باشلاپ
يارىنىڭ قەلبىگە تولالمىدى ئۇ.
ئاھ، خۇدا!... ئۇ خۇدا دېگەنچە ئۆلۈك،
ھەر كۈنى قەبرىگە ماڭغان بىر جەسەت...
ئەي ئۆلۈك كۆزىددىن پارلىغان قۇياش
سەن ئاڭا يار يۈرگەن يوللارنى كۆرسەت!

6. لەنەت

تېرەكنىڭ شېخىدىن سەكرەيدۇ جىنلار
زاۋالغا ئىسقىرتىپ سەھرا يولىدا.
ئاھ ئۇرۇپ ئولتۇرار بىر مايماق سۆگەت
ياپرىقى يىغلايدۇ ئاينىڭ قولىدا.
تۇرىدۇ تۇنۇگۈن ئۇخلىغان يەردىن
چۈشلەرنىڭ كىرلىشپ كەتكەن جەستى.
ئاقىدۇ ئۆستەڭدە شىلدىرلاپ سۇدەك
ئۇسسىغان ئېتىزنىڭ چەكسىز لەنتى.
لەنەت ئەي كونا تام كامارلىرىڭغا،
سەن بىلەن ئۆيۈمگە كېتەلمىدىممەن.
لەنەت ئەي قاپقارا سايرىغان قاغا،
قارىنىڭ كەينىگە ئۆتەلمىدىممەن.
لەنەت ئەي قىغ توشۇپ ئەتلەس كۆڭلىكى
گۈل ئۈچۈن چۆللەرنى كەزمىگەن باھار.
ئۆلمىسەم بولاتتى تاپقاندا يارنى،
لەنەت ئەي سۆيگۈگە ھەيدىگەن ھاشار.
لەنەت ئەي، مىڭ لەنەت... يىغلىغان يۈرەك
يار كەلمەس دېگەنچە چاپقۇلدىغان ئات.
مىڭ ئۆلۈپ كەلگەندە قەبرە ئالدىغا
دار بولۇپ قايتىدىن تىكلەنگەن ھايات...
بۇ قانداق قىزىل گۈل بولۇپ يالىڭاچ

شادىمان باغلارنى قىلغان قەلەندەر؟
يۈرەكتەك يىرتىلغان چاغدا سالام خەت،
شارابنىڭ لېۋىدىن تۆكۈلگەن زەھەر؟!
سۇغا كىر، سۇنىڭ ئوتتۇرىسى چۆل،
ئوتقا كىر، ئوتنىڭ ئوتتۇرىسى تاج.
سېنى يار ئۆلتۈرەر ھېچكىم بولمىسا
قاراڭغۇ چۈشۈڭدە بولغاندا قاچ ـ قاچ...
ئاھ، ھايۋان!... شېرىن جان!... تەنىنىڭ ئىچىدە
مۇھەببەت ئويغىنار يېرىم كېچىدە.
ئويغىنىپ كېتىدۇ ئۇزاق ئۆلۈمدىن
يۈگرەيدۇ بېشىدىن تاپىنغىچە.
يار نەدە، نەدە يار... يوقتۇر ئىختىيار
يار دېگەن ئۆزۈڭدە، دەيدۇ ئەۋلىيا.
نېمىشقا سۆيىسەن دېسە بىر ئەرنى
مەن ئەردىن كەلگەنمەن، دەيدۇ ئاھ، خۇدا!...
تېنىدىن قاچىدۇ ئەينەككە بەزى،
يۈلتۈزدىن يۈلتۈزغا قاچىدۇ كۆزى.
پۈتلىرى تالاغا چىقىپ كېتىدۇ
تاملاردىن ئاقىرىپ كېلىدۇ يۈزى.
كارىۋاتنىڭ بېشىدا ياندۇرۇپ چىراغ
ئىزدەيدۇ چۈشىدىن يار كەتكەن يولنى.
تالادىن كىرمەيدۇ بىچارە كۆڭلى
قوغلايدۇ چېچىدىن ئۆلۈك بۇلبۇلنى.
ئايجامال، ئايجامال... تاڭدىن شامغىچە
قۇياشقا ئالدانغان بىچارە كېچە.
يار ئۈچۈن تاياق يەپ بىر مىڭ ئالتە يۈز
يۈزىنى يۈيمىغان قىزىل گۈلگىچە.
چېچىنىڭ چۈۋۈلغان ئالۋاستىلىرى
چۈشىنىڭ بۇزۇلغان ياغاچ كارىۋىتى

كۆزىنىڭ مۇھەببەت گۈلدۈرمامسى
يۈزىنىڭ كىرلەشكەن قايغۇ ـ نالىسى...
ئايجامال... قوشتاغنىڭ ئەرۋاھى بولۇپ
بىر جەسەت قالمىغان زاراتگاھلىقتا
يىغلايدۇ، گويياكى ئۆلمەكتە ئەرلەر
ئېسىلىپ ئۆلۈمنىڭ ئىشتان بېغىغا.

قەلەندەر قىل مېنى ئېھ، تەڭرىم بۇگۈن
كېزەي مەن چۆللەرنى ئايجامال ئۈچۈن!

7. مېنىڭ بايانىم

كۆڭلۈمنى بىر كونا ھارۇنغا قېتىپ
كىردىم مەن ئاخىرى يارنىڭ يولىغا.
تۈرۈپتۇ يار مېنىڭ يولۇمغا قاراپ
بىر دەستە ئازابنى ئېلىپ قولىغا.
ئازاب ئۇ ـ دىلدىكى نۇرلۇق ئەتىرگۈل،
ھەر بىر تال شېخىدا سايرار مىڭ بۈلبۈل.
يۈرەككە ئېسىلىپ يىغلايدۇ ناخشا،
شادلىقنىڭ كىيىمى يىرتىلغان جۇل ـ جۇل.
قاراڭغۇ كېچىدە قالمىسا يالغۇز
ئۆزىنى سىلىماس ھېچقانداق ئايال.
ئۆز ـ ئۆزىنى ئۆلتۈرمەيدۇ ئەر،
تاپالىسا باشقا بىر ئامال.
غېرىبنىڭ ناخشىسى بولمايتتى مۇقام
بولمىسا سەنەمگە پالانغان چۆللەر.
بۈلبۈلنىڭ نالىسى بولمايتتى غازاڭ
ئېچىلسا ئەگەردە دىلدىكى گۈللەر.
ئاشىق ـ مەشۇقلار يەتسە مۇرادقا
توقۇلماس ئىدى ئۇلۇغ داستانلار.

مەشرەپنىڭ كەينىدىن قەلەندەر بولۇپ
يۈرمەيتتى ئەگىشىپ زامان ـ زامانلار...
يار قوينىدىن كەربالانى ئىزدەيمەن،
يار قوينىدا بارچە ھىجران ـ بالالار.
سۆيۈپ تۇرۇپ يار قېنى؟!... دەپ توۋلايمەن،
يۈرىكىمدە بۆرە ئۆلگەن دالالار...
ئېچىپ تەن ئىشكىنى تەنتەنە بىلەن
چىقسا جان نەقەدەر خۇشال ـ خۇرام.
تېنىنى نە قىلاي، ئۆزى قەيەردە؟
ئۆلسەم يار قوينىدا تاپاتتىم ئارام!
...
ئۇ گويا ئۆلۈمنىڭ تۇنجى كېچىسى،
كۆزلەردىن تارىلاپ ئاققان شۇم خەۋەر.
ئۇ گويا سۆيگۈدىن ئالماقتا قىساس
تولدۇرۇپ قەلبىگە لىپمۇ ـ لىق زەھەر.
ئايجامال بازارغا كەلدى، بالىلار
كېلىشكىلار ئۇنىڭغا ئەگىشەيلى بىز.
ئايجامال تاماكا چېكىدىغان ئەر،
ئايجامال ئولتۇرۇپ سىيدىغان قىز...

2011 ـ يىل 1 ـ دېكابىر، خوتەن

ئۆتۈپ كەتتى كىرپىكىمدىن قەبرىلەر

ئۆتۈپ كەتتى كىرپىكىمدىن قەبرىلەر،
سەپ ـ سەپ ئۆلۈك ماڭغان كەبى ھاياتقا.
جىنازامنىڭ سۈنۈپ كەتكەن قوللىرى
ئېسىلدى ئاھ، روھىمدىكى قاناتقا.

جېنىم ئۆلۈم پۇرايىدىغان قىزىلگۈل،
مېنى مەندە سەرسان قىلغان قايسى چۆل؟
يىرتىلماقتا يار يامغۇرى ئاستىدا
قەلەندەرگە چاپان بولغان بۇ كۆڭۈل.

ئاھ دەردىمەي، دەردنى بېرىپ غەزەلگە،
كىرەي ياردىن كەلگەن شېرىن ئەجەلگە.
ھايات بولسام بېرەي ھەرچاغ كۆڭلۈمنى
ئۆلۈم ئاتلىق ئاشۇ ئوماق گۈزەلگە.

كۆزلىرىمنى كور قىلسۇن كۈندەك جۈپ كۆزى،
يۈزلىرىمنى قارا قىلسۇن ئاي يۈزى،
سۆزلىرىمنى گاچا قىلسۇن ھەم سۆزى...
ئۆلەي، ئۆلەي
بۇ جېنىمنى ئالسۇن مېنىڭ يار ئۆزى.

2014 ـ يىل 24 ـ ماي، ئۈرۈمچى

سۈكۈتكە ئايلاندى تاشنىڭ قەسمى

سۈكۈتكە ئايلاندى تاشنىڭ قەسمى،
جاناننىڭ ئۆلۈمى مېنىڭ بۇ جېنىم.
سۆيگۈنىڭ نەپرەتلىك شامالىدا
بايراقتەك لەپىلدەر قېپقىزىل قېنىم.

يۈرىكىم يىرتىلغان سالام خەتمىدۇ،
يار تېخى بىر قېتىم ئوقۇپ باقمىغان؟
مۇھەببەت كۆز يېشى قوليانغلىقىدا
مەن ئۇچۇن توزۇماس گۈلنى ساقلىغان.

كۆردۈمكى، جانانىم ئەينەكتە ئىكەن،
ئەينەكنىڭ كەينىدە قىلىدۇ پىغان.
قولۇمدا تاش، قوللىرىمدا ياش
ئەينەكنىڭ ئالدىدا تۇرىمەن هامان.

2014 ـ يىل 25 ـ ماي، ئۈرۈمچى

ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك

1

ۋۇجۇدۇڭدىن ملڭ قۇياشنى ئۆرلىتىپ،
قاراڭغۇنى بوغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.
دۇنياغا بىر ئەركىي جاننى ھۆرلىتىپ،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك،

كېچە ـ كۈندۈز ئەجەل بىلەن ئېلىشىپ،
قىزىل قان ۋە قارا تەرگە چىلىشىپ،
ئاخىر، ھايات ساڭا قايتا ئېرىشىپ
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

كۆكتىن ئاسمان چۈشۈپ يەرگە تائەتتە،
پەرىشتىلەر ئېتىكىڭدە راھەتتە،
ئۆلۈم ئۆلۈپ، ھايات كۈلگەن سائەتتە
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

جېنىڭغا جان قوشۇپ يىغا ئاۋازىم،
ئۆرلىگەندە روھىڭدىن روھ پەرۋازىم،
قىلغان ساڭا ئاسمان ھەمدە يەر تازىم...
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

ئاھ، سېنىڭدىن باشلانغان بۇ ھاياتىم،
سېنىڭدىن نۇر ئالغان ھۆسن ـ سۈباتىم،

قۇچقىدا يېتىلگەن ھەم قاناتىم،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

2

گۈزەللىكىم، ساڭا جاھان ياراشقان،
يۇلتۇزۇڭغا ماۋۇي ئاسمان ياراشقان،
يۈرىكىڭگە ئىدى ئارمان ياراشقان،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

قۇياش پاتسا قارار ئىدىڭ كۆزۈمگە،
ئاي مۆكۈنسە قارار ئىدىڭ يۈزۈمگە،
ھېكمەت بولۇپ تامار ئىدىڭ سۆزۈمگە،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

ئىللىق باغرىڭ ئىدى ماڭا گۈلچىمەن،
سۆيگۈڭ بىلەن ئىدى دۇنيا بىر ۋەتەن،
چۈشىنەتتىم بۇ ھاياتنى سەن بىلەن،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

چۈمۈلەتتىم مېھرىڭدىكى بۇلاقتا،
نۇرلىناتتىم كۆزۈڭدىكى چىراقتا،
سالقىندايتتىم قەلبىڭدىكى پىراقتا،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

چۈرىق ئاتنى مىنىپ تىنماي يۈگرەيتتىم،
سەندەك پاتراق چوڭ بولۇشنى ئىستەيتتىم،
دۇنيا نېمە، ھايات نېمە، بىلمەيتتىم،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

3

گۈل ياشلىقىم ـ چېھرىڭدىكى قورۇقتۇر،
ئارمانلىرىم ـ قەلبىڭدىكى يورۇقتۇر،
ئۆمرۈڭ ماڭا كۆمۈلگەن زەر ئۇرۇقتۇر،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

ۋەتەن دېسەم «ئانا» بىلەن باشلىنار،
ئانا دېسەم قارا كۆزۈم ياشلىنار،
قەلبىم شۇئان ۋىسالىڭغا ئاتلىنار،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

سەنسىز مېنىڭ يازغانلىرىم داستانمۇ؟
سەنسىز مېنىڭ ئۇچقانلىرىم ئاسمانمۇ؟
سەنسىز مېنىڭ قۇچقانلىرىم ئارمانمۇ؟
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

چەرخى پەلەك جاننى تەندە قويسىچۇ،
ئوتنى ئاتەش، بالنى قەندە قويسىچۇ،
تىلەيمەن ئاھ، سېنى مەندە قويسىچۇ...
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

كۆزۈم يۇمۇپ، كۆرەي سېنى چۈشۈمدە،
كۆزۈم ئېچىپ كۆرەي سېنى ئۆزۈمدە،
بولغىن ھامان مېنىڭ ئەشئار ـ سۆزۈمدە،
ئانا، مېنى تۇغقان كۈنۈڭ مۇبارەك.

2014 ـ يىل 21 ـ ئىيۇل، توقسۇ

قان يۇقى يۇلتۇزلار

ئاسمان مېنىڭ كۆكسۈمدۇر،
سانسىز يا ئوقلىرى سانجىلغان.
يارا ئېغىزىدىن تۇرار ساڭگىلاپ
قان يۇقى يۇلتۇزلار...

مېنى تۇن ئۆلتۈرەلمەس،
زاۋال ئۆلتۈرەر.
مېنى ئايال ئۆلتۈرەلمەس،
خىيال ئۆلتۈرەر.

مەن ئۆلۈۋاتقاندا
زېمىن قۇلىقىمغا پىچىرلار:
سېنىڭ شېئىرلىرىڭمۇ تۇن كۆكىدە تۇرغان نۇر چېچىپ
قان يۇقى يۇلتۇزلار؟...

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

يار تەرەپتىن كەلگەن شامال

ئۆلۈم قانداقسىگە كەينىمدە بولسۇن؟
مەن ئۇدۇلدىن باققان تۇرسام ھاياتقا.
(ھايات قانداقسىگە ئالدىمدا بولسۇن؟
كۈنسېرى يېقىنلىغان تۇرسام ماماتقا.
ئايال ـ يالغۇزلۇقتا سۈرگەن خىيالمۇ؟
ياق، گۈلنى ئېچىلدۇرغىنى يار ئەمەس،
يار تەرەپتىن كەلگەن شامال!

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۈچا

جېنىمنى قاقشاتما

جېنىمنى قاقشاتما
كەتكۈك بولسا ئۆلۈم دېگەن ئىشككە بار.
ياردىن ئاشقان قۇرۇق جام
ھېچكىم تۇرماس ئەسكى تام
ئاجىز تېنىم، كېسەل تېنىم، چۈشكۈن تېنىم
ئاھ، جېنىمنىڭ چۈۋۈلۈپ كەتكەن چاغىگسى...

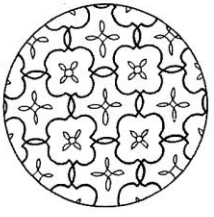
2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۈچا

ئۆلۈم ھەققىدە غەزەل

قاچسام يېقىن
يېنىغا بارسام يىراق.
ئويلىسام مۇددەش خىيال
قولىنى تۇتسام بىر ساھىبجامال...
قۇلقىمغا پىچىرلايدۇ ئۇ:
ياراتقۇچىنىڭ ۋەدىسىنى ئىشقا ئاشۇرىمەن دەپ.

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۆچا

بۇ، مەن...

كۆزۈڭدىكى ئاسماندا چاراقلىغان يۇلتۇزمەن
لېۋىڭدىكى قەدەھتە ۋاراقلىغان شارابمەن.
ئۆلۈك ئاتنىڭ كۆزىدە قېتىپ قالغان دالدا
ھۇررا توۋلاپ ھاياتقا كېتىۋاتقان ئازابمەن.
بۇ، مەن
سانسىز جەسەت ئۆلمەيلا ئۆلۈپ كەتكەن تاغ ـ دالا
شۇ دالدا يېگانە كېتىۋاتقان بىر بالا.

ئۆزۈم يىغلاپ ئۆزۈمگە، ئۆزۈم كۈلۈپ يۈرەرمەن،
ئۆزۈم ياشاپ ئۆزۈمدە، ئۆزۈم تەنها ئۆلەرمەن.
قەبرەم بولماس ئۆلمەسەم، سەرسان بولۇپ ھاياتتا
جەستىمنى ئۆلگىچە ئۆزۈم يۈدۈپ يۈرەرمەن.
بۇ، مەن
ئۆلۈپ كەتكەن بىر كىمنىڭ ئاسماندىكى يورۇقى،
تۇغۇلمىغان بىر كىمنىڭ تۇپراقتىكى ئۇرۇقى.
ئەينەكلەرنىڭ كەينىدە قېرىپ كەتتى ئاياللار،
ئايال! دېگەن سۆزدە ئاھ، ئېزىپ كەتتى خياللار.
بەلكى يارنىڭ كۆڭلىكى مېنىڭ مەجنۇن كۆڭلۈمدۇر،
بەلكى يارنىڭ لېۋىدۇر مېنى سۆيگەن شامالار.
بۇ، مەن
مىليون ئادەم ئىچىدە ياشايدىغان يېگانە،
بۇ دۇنيادىن مۇھەببەت تىلەيدىغان دىۋانە.

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

XX كه

سەن ئەزەلدىن كۆرمەكتىسەن مېنىڭ چۈشۈمنى،
ھاياتىمنى ئالقىنىڭغا ئېلىپ ئويناپسەن.
بىر تال جېنىم ئىكەن ساڭا ئاتالغان،
لىكىن مېنى بىر ئۆلۈك دەپ ئويلايسەن.

قاراڭغۇدا كۆزلىرىڭنى ياندۇرۇپ،
سۈكۈناتنى ئاۋازلىك دەپ ئاتىدىم.
سۆيۈپ ھەركۈن سان ـ ساناقسىز ئايالنى
لەۋلىرىمدە ھەيكىلىڭنى ياسىدىم.

نۆۋەتلىشىپ كېچە بىلەن كۈندۈزدەك،
ئىككى يۈزۈم بىرى قارا، بىرى ئاق.
ئۆلۈك دېسەم سېنىڭ جېنىڭ مەندىكەن،
تېرىك دېسەم ياشىمىدىم ياق، ياق، ياق.

سېنىڭ ئاشۇ قانخور قىزىل كۆڭلىكىڭ،
لەپىلدەيدۇ ھاياتىمدا ھەر قاچان.
سەرسان قىلار مېنىڭ يۈلتۈزلىرىمنى
ئاشۇ غەمكىن چېھرىڭدىكى كۆك ئاسمان.

ياشاي دېسەم سەندە ئىكەن ھاياتىم،
ئۆلەي دېسەم سەندە ئىكەن ماماتىم.
ئىككى دۇنيا ئارىسىدا يۈرەيمۇ
يۈدۈپ تاكى مەھشەرگىچە قەبرەمنى.

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۈچا

چۈشۈمدىكى خىيالدا

چۈشۈمدىكى خىيالدا
كىم ئوخشايدۇ مەن بىلەن؟
قەبرەمدىكى كارىۋاتتا
كىم ئۇخلايدۇ مەن بىلەن؟

قويىدۇ كىم ئوت يېقىپ
كۆڭلۈمدىكى چىراغقا؟
مېنى ئىزدەپ، يېنىمدىن
كېتىدۇ كىم يىراققا؟

توساتتىنلا بىر چۆلدۇر
سۆيگۈ دېگەن قىزىلگۈل.
بايا‌ۋاندىن قايتمايدۇ
سۇغا كەتكەن بىر كۆڭۈل.

چۈشۈمدىكى خىيالدا
قانىتىنى قايرىغاچ،
ئۇچۇپ ئۆتتى بېشىمدىن
ئاھ، بىر ئوماق قارلىغاچ...

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

يار ھەققىدە غەزەل

جىسمىم قەدەھ،
روھىم شاراب.
لەززىتى ئۇنىڭ
ئازاب، ئازاب...
سۆيگۈ ـ كېچە
تاڭ ئاتقۇچە،
كۈن چىققۇچە...

يار ـ
دار.
ئۆلەي، ئۆلەي
ئۆلەي، ئۆلەي!...

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۈچا

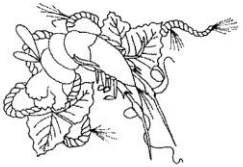
شېئىرلىرىمغا كىرىۋالدى...

شېئىرلىرىمغا كىرىۋالدى
كىرلىشىپ كەتكەن جىن بالىلىرى.
يۇيۇپ قويماي ئۇلارنى
كۆز يېشىم بىلەن.

شېئىرلىرىمغا كىرىۋالدى
كېپەنسىز ھۇرىدىلار.
يۆگەپ قويماي ئۇلارنى
يالىڭاچ قەلبىم بىلەن.

شېئىرلىرىمغا كىرىۋالدى
بۇ دۇنيادا بولمىغان بىر قىز.
سۆيەي ئۇنى
شېئىر يېزىپ بىر ئۆمۈر...

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

ئون بىرىنچىسى

كەت، قەلبىڭگە لىق تولسۇن پىراق،
مېنى مەڭگۈ سۆيمەكچى بولساڭ.
كەتكىن، ماڭا يىراقلاردىن باق،
مېنى مەندە كۆرمەكچى بولساڭ.

تاشلىۋەتكىن ئەسلىمىلەرنى،
ئۈمىد قىلما كېلىچەكنى ھەم.
پەقەت مۇشۇ بىر لەھزە ئىچرە
قىلغىن پۈتكۈل ھاياتىڭنى جەم.

ئۇنتۇپ كەتكىن لەۋلەردە نە ھال،
نېچۈن تىترەپ چىقتى دەم ـ نەپەس؟
بوغمىسۇن ئاھ، ئەركىڭنى سېنىڭ
قەلب دېگەن ئۇ تۆمۈر قەپەس.

كۆز يېشىڭدا تولماس بىر قەدەھ
يىغلىساڭمۇ كەيپىلىك ئۈچۈن.
سۆيگۈ دېگەن چالا ھېكايە
تا ئۆلگىچە بولمايدۇ پۈتۈن.

بىر، ئىككى، ئۈچ... سەككىز، توققۇز، ئون...،
توزار ھامان گۈلنىڭ غۇنچىسى.
كەت، گۈللەرنىڭ شاخلىرىغا قون،
ھەسرىتىمنىڭ ئون بىرىنچىسى.

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست، كۈچا

نېمە ئۈچۈن؟

نېمە ئۈچۈن، ئاھ نېمە ئۈچۈن،
دەريا ئاقار ئوتنىڭ ئىچىدە؟
ئاي بۇلاقتا مۆكۈۋالىدۇ
قۇياش ئۆلگەن يېرىم كېچىدە؟

يېپىپ قويۇپ كېتىدۇ باھار
غازاڭلاردىن قەلبىمگە كېپەن.
نېمە ئۈچۈن يىغلار شېئىردا
ئوتتۇز ئىككى ھەرپلىك بىر تەن؟

نېمە ئۈچۈن، مۇھەببەت ئاخىر
ئاشقلارنى ئاسىدۇ دارغا؟
يېتەلمەيدۇ بىر ئۆمۈر ھېچكىم
قەلبىدىكى مەڭگۈلۈك يارغا؟

نېمە ئۈچۈن، ئاھ نېمە ئۈچۈن،
تەۋەككۈل دەپ ئۆلمەيمەن بۈگۈن؟
نېمە ئۈچۈن ئاھ، نېمە ئۈچۈن
يىغلاپ تۇرۇپ كۈلمەيمەن بۈگۈن؟!

2014 ـ يىل 19 ـ ئاۋغۇست كۈچا

سېغىنىشنىڭ سەككىزىنچى ئېيىدا

سېغىنىشنىڭ سەككىزىنچى ئېيىدا
دەھشەت كۈتمەن كەلمەيدىغان ئايالنى.
چېچىدا يەتتىنچى ئاسماننىڭ ئاتمايدىغان كېچىسى
كۆزىدە ئۆلگەن دېڭىزنىڭ تاشمايدىغان ئۆركىشى
كۆكسىدە تەشنالىقنىڭ بارخان ـ بارخان چۆشلىرى
ئىككى قولى دەريا
ئىككى پۇتى ئىككى دۇنيا -
ئاھ!
تاۋۇتۇمنى چېقىۋېتىلار،
ئۆلىدىغان هايات قالمىدى.
ئاسمانلارنى تاشلىۋېتىڭلار
ئۇچىدىغان قانات قالمىدى.
جەسەت ئاخشام يۇلتۇز كارىۋاتتا
ئايغا يىغلاپ قىلىدۇ دۇئا.
يىراقلاردا مۇھەببەت نۇرى
نەپرەت بىلەن چاقنايدۇ غۇۋا.
غەزەپ بىلەن كېلىدۇ يۇگرەپ
تاغلار باغلاپ بېلىنى تاشتا.
ئولتۇرىدۇ يىغلاپ بۇلۇتلار
ئەڭ ئاخىرقى بىر تامچە ياشتا.
ئاھ!
ئۆلۈۋېلىشقا كەلگەن بىر توپ ئەر
يېشىلمەيدۇ يارىنىڭ ئىشتان بېغىنى.

يىرتىلىدۇ پارە ـ پارە ياغلىقلار
سۈرتۈپ بولالماي يۈرەكتىكى ھەسرەت دېغىنى.
كىمنىڭ توكۇر كىرپىكلىرى تېرەكلەر
كىمنىڭ ئۆيى ئاسماندىكى قەبرىستان؟
كىمنىڭ چۈشى خىرە ـ شىرە دېرىزە،
كىمنىڭ تويى ئۆلۈڭاتقان ھاياجان؟
دەردى قالدى كىملەرنىڭ
ئېلىڭالسۇن، مەن تۈيۈقسىز ئۆلەرمەن...

كەلمەيدىغان ئۇ ئايال
خىيال بولسا ئۇنى تۈتۈپ ئالاتتىم
شامال بولسا بۆز خالتامغا سالاتتىم
زاڭال بولسا ئاڭا چىراغ ياقاتتىم
ئايال بولسا بۇ دۇنيادىن تاپاتتىم
بەلكىم ئېگىز بىنادۇر ئۇ بەك ئېگىز
بەلكىم قىممەت ماشىنىدۇر، بەك قىممەت
بەلكىم ئۇزۇن ھېكايىدۇر ئۇ، بەل ئۇزۇن
بەلكىم قىسقا ئۇچۇردۇر ئۇ، بەك قىسقا
بەلكىم
چارچاپ كەتكەن كۆزلىرىمنى يۇمدۇرۇپ
ھەر كېچىسى كارىۋىتىمدا ياتقاندۇ.
رېئاللىقنىڭ قاپقاراڭغۇ تۇمانى
ئۇنىڭ دەردلىك يۈزلىرىنى ياپقاندۇ
شۇتاپ
بەلكىم ئۇنى تۇرغاندىمەن قۇچاقلاپ!...

2014 ـ يىل 20 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

مۇھەببەتنى چاقىرماقتا ئېگىز قوناقلىق

چىڭقى چۇشتە، سەھرا يولدا
باراتتىم ئاسماننى ئۆشنەمگە ئارتىپ،
بىر قىز يىغلاپ كەتتى خيالىمدا
مېنىڭ تۇگمەس دەردىمنى تارتىپ.
كۆرمىسۇن دەپ يارا باسقان يۈرىكىمنى
كىيىمىمنى سالمىدىم.
ئويغىنىپ كەتمىسۇن دەپ ئۆلۈكۈمنى
ساتارىمنى چالمىدىم.

ئەي، قىز
ماڭا ماڭما.

كەچۈر، مەن يول
ئۆزۈم تەنها ماڭىدىغان.
كەچۈر، مەن مۇز
يۈرىكىمگە تاڭىدىغان.
كەچۈر، مەن چۆل
ئۆزۈم سەرسان بولىدىغان.
كەچۈر، مەن سەۋدا
ئۆزۈم ۋەيران تولىدىغان.
كۆز يېشىڭنى ئىچىۋەتسەڭ بولمامدۇ؟
قانلىرىڭنى چېچىۋەتسەڭ بولمامدۇ؟
سەھنىلەردە ھەسرەتلىرىڭنى

ناخشا قىلىپ سېتىۋەتسەڭ بولمامدۇ؟
شېئىر بولسىڭچۇ
پاراس - پۇرۇس
پاراس - پۇرۇس...
مۇھەببەتنى چاقىرماقتا قوناقلىق.
ئاھ،
يىگىرمە يىل بۇرۇنقى
ئېگىز - ئېگىز قوناقلار...
يارنى تۇنجى سۆيگەندە
شىلدىرلىغان قوناقلار...

2014 - يىل 20 - ئاۋغۇست، كۇچا

مېھرىبان كېچە

ياتقان كېچە بەكمۇ سېمىز، مېھرىبان
تىنىقلىرى ئۇنىڭ ئۆلۈم پۇرايدۇ.
گويا ئېغىر قانىتىنى ئۇزىتىپ
كۆزلىرىمدىن چەكسىز ئاسمان سورايدۇ.
ئاھ، مېنىڭكى غېرىبلىقىم، ھەسرىتىم
ئاھ، مېنىڭكى ناخشىلىرىم، دەردلىرىم.
يۇرىكىمنى ئوراپ قويۇپ كېپەنگە
ئۆلۈڭالغان شېئىرلىرىم، خەتلىرىم.
ئاھ، مېنىڭكى بىر ئايالنىڭ باغرىدا
ئاستا ـ ئاستا قىمىرلىغان جەستىم...
توزۇپ كەتتى ئاپئاق ھورى بەدەنىنىڭ
سۈنۈپ كەتتى سۆڭەكتىكى قىلچىلار
جىرىڭلىدى خۇرجۇندىكى تىللالار
كۆتۈرۈلدى قوللاردىكى ئېگىز شاخ
ئۆركەشلىدى پۇتلاردىكى دەريالار
كىندىكىدىن تۇرار تەقدىر پالچىسى
يۈگرەپ يۈرەر ھۇھەببەتنىڭ غالچىسى
ئاھ، چىرايلىق سېمىز ـ سېمىز بىر كېچە!

2014 ـ يىل 29 ـ ئاۋغۇست، ئۈرۈمچى

سۆيگۈ ئىزدەمسەن...

سۆيگۈ ئىزدەمسەن، سۆيگۈسىز بولۇپ،
نە شادلىقى، نە بىر ئازابى.
ئىچىپ مەست بولساڭ ئۆزۈڭگە تولۇپ،
قۇيسا چىنەڭگە كەۋسەر شارابى...

سۆيگۈ ئىزدەمسەن، قەلبىڭگە باققىن،
دەريا بولۇپ سەن دەردىڭدە ئاققىن.
مىڭ دانە بولۇپ، دۇردانىلەردىن
ئاخىر يېگانە ئۆزۈڭنى تاپقىن.

سۆيگۈ ئىزدەمسەن، ئۆزۈڭدە ئۆز بول،
ئىزھارى دەمسەن، سۆزۈڭدە سۆز بول.
دۇنيا قاراڭغۇ، نە بىر چىراغدۇر،
ئۆچۈر قۇياشنى، كۆزۈڭدە كۆز بول!

2014 ـ يىل 13 ـ ئۆكتەبىر، كۈچا

ئۆلۈم چاقچاق ئەمەس

(شائىر ئابلىپىز توختىمۇھەممەت ئاراقۇمغا مەرسىيە)

باللىرىڭنىڭ دۇنياسى قاراقسىز قالدى،
مېھرىبان ئاللاھنىڭ نەزىرى تەگكىچە.

ئاناڭ ھاياتتا ياراقسىز قالدى،
يۈلتۈزى قەبرىگە باش ئەگكىچە.

ئايالىڭنىڭ چېچى تاراقسىز قالدى،
سۆيگۈسى ئۇنى بەرباد ئەتكىچە.

ئۇرۇمچى ئۇچتاشقىچە كەلدى ھاسراپ
جەستىڭ ئاراقۇمغا يەتكىچە.

ئاھ، دوستۇم،
ئۇخلاشقا يېتىپ،
ئويغانغىچە ئۆلۈپ قاپسەن.
دۇنيادىن يۈرىكىڭ ئاغرىغانمۇ؟
گەپ قىلمايلا كېتىپ قاپسەن...

ئۆلۈمنىڭ راست،
ھاياتنىڭ يالغانلىقىغا ئىشەندىم.
تىرىكلەرنىڭ ھەر بىر تىنىقىدا
ئۆلۈمگە ماڭغانلىقىغا ئىشەندىم.

هايات سازىنى
ئۆلۈمنىڭ چالغانلىقىغا ئىشەندىم.
تەن مېنىڭ،
بىراق
ئۇنىڭدىكى جاننىڭ مېنىڭ ئەمەسلىكىنى چۈشەندىم...

ئۆلۈم سۆز،
بىراق
دېگىلى بولمايدۇ.
ئۆلۈم - نېسىۋە،
بىراق
يېگىلى بولمايدۇ.
قاراپ تۇرىدۇ بىزگە يۈزمۇ - يۈز
كۆرگىلى بولمايدۇ.
شۇنىڭدەك قۇلىقىمىزغا
ئاڭلىغىلى بولمايدۇ...

ئۆلۈم چاخچاق ئەمەس!

مەن بىلدىم،
ئادەملەر ئۆلۈپ كېتىشكە ئاز قالغان.
ھەر بىر تىنىقىدىن ئۆلۈمنىڭ تۇنىشى يوقالمىغۇچە
ياشايدۇ يالغان.

مەن بىلدىم،
شېئىردا كۆيلەنگىنى هايات ئەمەس
شائىرنىڭ ئۆلۈش هېسسىياتى.
ناخشىدا كۆيلەنگىنى هايات ئەمەس
ناخشىچىنىڭ ئۆلۈش قىزغىنلىقى.
رەسىمدە تەسۋىرلەنگىنى هايات ئەمەس،

رەسسامنىڭ ئۆلگەن چىرايى.
چۈنكى
ئۆلۈم -
ھاياتتىن چىن.
ئۆلۈم -
ھاياتتىن قىزغىن.
سەنئەتكارلارنىڭ جان - جەھلى بىلەن قوغلاشقىنى -
ئۆلۈمدۇر
چۈنكى
سەنئەتنىڭ ئاخىرقى چېكى -
ئۆلۈم!

دوستۇم،
ئېگىز بويۇڭ
يىقىلمايدىغاندەك تۇراتتى.
مۇھەببەتلىك چىرايىڭ
سولمايدىغاندەك تۇراتتى.
كۆچلۈك قوللىرىڭ
قولۇمدىن ئاجرىمايدىغاندەك تۇراتتى.
گۈس - گۈس ماڭىدىغان پۇتلىرىڭ
مېڭىشتىن توختىمايدىغاندەك تۇراتتى.
...
ئۆلمەيدىغاندەك تۇراتتىڭ.

ۋادەرىخا
يالغانچى ھايات...

2014 - يىل 13- نويابىر، كۈچا

كۆڭۈلنىڭ قاراڭغۇ ئورمانلىقىدا

ھۇۋلايدۇ ياردەم كۆڭۈل بۆرىسى
ئىشقنىڭ قاراڭغۇ ئورمانلىقىدا.
توپلىشىپ ئۆلىدۇ سانسىز كېپىنەك
لەۋلەرنىڭ قۇرۇغان بوستانلىقىدا.

ئەينەكنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ روبىرو
كۆردۈممەن گويا كى ئۆلۈممنى مەن.
بىر جەسەت ئىچمدە ياتىدۇ ئۇخلاپ،
ھاياتقا چۈمۈلگەن چۈشلىرى بىلەن.

يېقىلدى قانلارنىڭ چىراغلىرىمۇ،
يېشىندى شېئىرمۇ سۆزلەردىن، خەتتىن.
يۈزۈمنى سىلىدى غۇۋا بىر ئوبراز
چىقىپ ئاھ، دىلدىكى گۈزەل ھەسرەتتىن.

قەدەھلەر ئايلىنىپ يېقىلدى لەۋگە،
مەست بولغان يۈرەكنىڭ ھەيرانلىقىدا.
ئۆزۈمنى قۇچاقلاپ سۆيدۈم تاڭغىچە
كۆڭۈلنىڭ قاراڭغۇ ئورمانلىقىدا.

2014 ـ يىل 20ـ نويابىر، كۈچا

يەكشەنبىلىك جانان

كۆلكەمدە كۆز يېشىم يىغلايدۇ قان ـ قان،
قاراڭغۇ قەلبىمدىن ئۆرلەيدۇ ئاسمان.
دېرىزە ئالدىدا تولۇن ئاي چۈشۈم،
تۆكۈلەر يۇلتۇزنىڭ كىرپىكى بوستان.

تېنىمنىڭ جەسەتنى تۇتار قولى يوق،
جېنىمنىڭ لەھەتكە ماڭار يولى يوق.
سۆيگۈنىڭ ھەسرەتلىك پىچقى بىلەن
ئۆلتۈرۈپ ئوينايدۇ مېنى دەرد ـ پىغان.

ئۇركۈگەن ئاھۇلار قاچار كۆزىدىن،
شىركەيپ شارابلار تاشار سۆزىدىن.
يۈزىدە ساپايە چالىدۇ گۈللەر،
گۈلدىكى چۆللەردە ياڭرايدۇ داستان.

كىيىمنىڭ ئىچىدە يالىڭاچ تېنى،
تېنىنىڭ ئىچىدە يالىڭاچ جېنى،
يالىڭاچ، يالىڭاچ، چەكسىز يالىڭاچ...
شېئىرىدەك، ناخشىدەك قاراڭغۇ جانان.

كىندىكى ئىشقىنىڭ شارابخانىسى،
گۈلەخچى ئازابنىڭ راۋابخانىسى،
ئالىقىنى خۇدانىڭ نامى بىلەندۇر،
پۈتلىرى باھاردىن ئازغان زىمىستان.

ئۆلۈمنىڭ ۋاقتى يوق، ھايات ئالدىراش،
نە بولاي قاراڭغۇ، تۇرسام مەن قۇياش.
ۋەتەننى يار دېگەن شېئىرغا كېتەي،
ئەگەشسۇن كەينىمدىن يىغلاپ يەر ـ جاھان.

2014 ـ يىل 20ـ نويابىر، كۈچا

كۇچادىكى غوجا

قەيەردە ئەرزان هايات بار؟
قەيەردە ئاسان ئۆلۈم بار؟
قەيەردە پۇچۇق قەدەھلەردىن تاشقان قان،
قەيەردە ئاچ ئەرۋاھلاردىن ئاشقان نان،
قەيەردە
ئۇنى سۆزلەيدىغان سۆز بار؟
قەيەردە ئۇنى يورۇق قىلىدىغان يۇز،
قەيەردە
ئۇنى ئىزلەيدىغان كۆز بار؟!...

كوچىغا چىقىشتىن ئىلگىرى
ئايالىدىن كىملىكىنى سورىدى،
مەن كىم؟...
تېنى بىر يانغا قىڭغىيىپ قالدى،
يەرگە تورۇككىدە چۈشكەن جېنىنى
ئاستا ئېلىپ قوينىغا سالدى.
ئاياللار تەندىن باشقا
روھلار تەندىن باشقا
باشقا، باشقا
كۇچا ئۇنى قوينىغا ئالدى.

كومىراجۇا نومنى بەردى،
ۋاراقلىدى ئەرزىنى.
سۇجۇپ باربىتنى بەردى

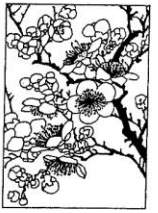
چالدى دەردىنى.
مىڭ ئۆيلەردە ياتتى گويا ئۆلۈكتەك،
مىڭ يىل ئۆتتى، دۇنيا ئۇنى تاپمىدى.
ھەسرىتىدىن تىكىپ چاپان، ئىشتانلار
سۆيگۈ ئۇنىڭ ئەۋرىتىنى ياپمىدى.
كۆز يېشىنى ئىچىدىغان قاچا يوق،
شارابلارنى كوچىلارغا چاچمىدى.
مىڭ يىل كۆيدى ئىگىسى يوق پىراقتا
ئوت ئىچىدە جانانى يۇز ئاچمىدى...
مىڭ يىل ئۆتۈپ
غوجا دېگەن ئاسى - جاپى قەلەندەر
جەستىدىن تۇرۇپ يەنە قاچقۇسى...
ئاھ... ھا...
غەزەپ بىلەن ۋارقىرىدى پەلەككە
پەريادىغا يىقىلدى كۆك ئاسمانلار...
يىغلىدى تا تۇگىگىچە بىر دەريا،
كۆز يېشىدا قۇرۇپ كەتتى بوستانلار.
يېنىپ كىردى ئاھ ئۇرۇپ
تەنگە گويا چىقىپ كەتكەن شۇ جانلار...

غوجا يەنە يىغلىدى
شېئىر يازغان قوللىرىدا قۇچاقلاپ
ئۆلۈۋاتقان شۇ بىچارە جېنىنى.
گۆشلىرىنى يېدى پىتلار تالىشىپ
ئىت - مۇشۇكلەر ئىچتى ئۇنىڭ قېنىنى.
كۆكسىدىكى بۆرە ئۆلگەن دالىدا
ھۇۋلاپ قالدى غېرىبانە زىمىستان.
بىنالارنى بۇلۇتلارغا يىقىتتى
ماشىنىلار چەيلەپ ئۆتكەن قەبرىستان.

كوچىدىلا قان ئىچىده قالدى ئاه
قىزىلگۈللەر تاشلىۋەتكەن هاياجان...
ئاه...ها...
پەريات ئىچره بورانلاردەك تولغىنىپ
يۈرىكىدىن چۈشۈپ كەتتى جەندىسى،
پىچىرلىدى ئەلەم ئىچره كىمگىدۇ:
بىز هەممىمىز بىر خۇدانىڭ بەندىسى!

2014 ـ يىل 20 ـ نويابىر، كۈچا

ئاشىق

بۇرۇنقى تەندە مەن يەنە، بۇرۇنقى تەندە
يۈرىكىم كۆكسۈمدە جەندە، جەندە.
جېنىمدىن كېچىپ تۇرارمەن
ئۆلۈمگە مەن بولۇپ بەندە...

يۈزۈم ئاپتاپنىڭ خازانلىقىدۇر
كۆزۈم قۇياشنىڭ قەبرىستانلىقى.
سۆزۈم سۆزنىڭ راۋانلىقىدۇر،
ئۆزۈم ئۆزۈمنىڭ شەرەپشانلىقى.

قەدىمكى زامانىدا يار ئۈچۈن
دارغا ئېسىلغانچە تۇرارمەن.
يەر ۋە ئاسمان ئارىسىدا
مەڭگۈ سەرسان بولارمەن...

2014 ـ يىل 20 ـ نويابىر، كۈچا

يار قايان؟

ئاي يۈزىگە قارىسام ئاي يوق،
چاچلىرىدا قاپقارا دەريا.
كۆزلىرىدە تۇنلەر يوپيورۇق،
چۈش كۆرىدۇ بىر سۈزۈك دۇنيا.
كىرپىكىدە توختىماس كارۋان
كۆكرىكىدە تىنجىماس ئىسيان
بويىندا ئاھ، شاۋقۇنلاپ ئاققان
دەريا ـ دەريا مارجان نەدىدۇر؟
كۆزلىرىدە چاقماقلار چاققان
ئېگىز ـ ئېگىز ئاسمان نەدىدۇر؟

سايغا ماڭدى يولۇچى شامال،
ئەسكى خيال تەشتى ئۆگزىنى.
چىقىپ كەتتى تېنىدىن ئايال،
مۇھەببەتتىن ئىزدەپ قەبرىنى.
كىندىكىدە خلۇەت ـ خيابان
ئەينىكىدە تەلۇە ھاياجان
ئالدىدا ئاھ، دەشتى بايقۇان،
زومچەك ـ زومچەك بارخان نەدىدۇر؟
كەينىدە ئاھ سانسىز ئالامان،
زارە ـ زارە ئىسيان نەدىدۇر؟

كۆڭلەك كىيىپ گۈلىنىڭ بەرگىدە،
گۈل شېخىدا ئولتۇرغان ئىدى.

ئوتقا سۇنى توشقۇزۇپ قويۇپ،
جاننى قانغا پۇچىلاپ يېدى.
يۈرىكىدە يىرتىلغان ئىشتان
ئېتىكىدە قىپقىزىل گۈلخان
چېلىكىدە لىپمۇ ـ لىق ھىجران
تەندە كۆلگەن بىر جان نەدىدۇر؟
سۆيۈپ تۇرۇپ قىلدى پۇشايمان،
جانغا كەلگەن جانان نەدىدۇر؟!...

2014 ـ يىلى 20 ـ نويابىر، كۆچا

چۈشكۈن ئەتىرگۈل

لەرزان مۇزىكا ئىچىدە غايىب بولۇشنى ئىستەيمەن
ھەسرەتلىك شېئىر ئىچىدە غايىب بولۇشنى ئىستەيمەن
چۈشكۈن رەسىم ئىچىدە غايىب بولۇشنى ئىستەيمەن
بارلىق سەنئەتلەر گويا
مېنى غايىب قىلىش ئۈچۈن ئاپىرىدە بولغاندۇر

بەلكى
كېتىۋاتقاندىمەن بەختىمنى ئىزدەپ
كۆز يېشىمدىكى ئارقا كوچىدا.
ئولتۇرغاندىمەن دەردىمنى سۆزلەپ
يۇرىكىمدىكى يىگىنە ئۇچىدا.
بەلكى
ئادەملەر بىر ـ بىرلەپ ئۆلۈپ كېتەر.
شائىرلار قەلبىمى بىلەن
يوقسۇل جەسەتلەرگە كېپەن تىكەر.
بەلكى
ئىبادەت پەيتىدە دىنسىز ئەمەسمەن،
گۇناھ ئۆتكۈزگەندىمەن ئاللاھنى بار دەپ.
ئىلھام پەيتىدە شائىر ئەمەسمەن،
شېئىر يازغاندىمەن ئاللاھنى يار دەپ.
بەلكى
يۇلتۇزلار يەرگە چۈشكەندۇ
گۆرگە چىراغ ياققىلى.

تەنلەر تەنگە چۈشكەندۇ
روھقا باققىلى...
تار ئۈستىدە چاپقان ئاتلار كەبى ئەسەبىي
كۈلۈڭبتىپ تۆككەن ياشلار كەبى ئەسەبىي
بويۇندىن ئۈزۈلۈپ چۈشكەن باشلار كەبى ئەسەبىي
سايدىكى
سۈكۈت ئىچرە چۇقان سالغان تاشلار كەبى ئەسەبىي
تاماكا چېكىپ
دەردلىرىمنى توزۇتۇۋەتمىسەم،
ھاراق ئىچىپ
ئازابلىرىمنى قۇسۇۋەتمىسەم،
ئۇيناپ ـ ئۇيناپ
مۇھەببەتنى تۈگىتۇۋەتمىسەم،
خەپ!...

ئېچىلماقتا ھاياتىمدا شاد ـ خۇرام
چۈشكۈنلەشكەن بىر تال ئەتىرگۈل!

2014 ـ يىل 21 ـ نويابىر، كۈچا

يارىمنىڭ يالىڭاچ ياتقان تەنلىرى

يارىمنىڭ يالىڭاچ ياتقان تەنلىرى
ئايدىڭدا قۇياشنى كەزگەن باياۋان.
ئەجەلنى غەزەلگە ئەگەشتۈرۈپ، ئېھ
كەلمەكتە كەينىمدىن سانسىز ئالامان.

يارىمنىڭ ئۆركەشلەپ ئاققان قانلىرى
روھىمدا قىپقىزىل بولماقتا بايراق.
تۇردۇممەن ئۆزۈمگە ئېيتىپ ئەلۋىدا،
بايراقنىڭ ئاستىدا ئۇزاقتىن ئۇزاق.

يارىمنىڭ مۇھەببەت دېگەن سۆزلىرى،
قۇچاقلاپ تۇرماقتا ئۆلۈمدەك مېنى.
گۈزەل بىر شېئىرغا كەتتى ئايلىنىپ،
پايانسىز سۆيگۈمنىڭ چىقمىغان جېنى.

يارىمنىڭ كۆزلىرى يېرىم كېچىدۇر،
ئىشكنى چېكىمەن قورقۇپ ئاھ، تىترەپ.
بىر ئەرۋاھ كۆزۈمنىڭ قاراڭغۇسىدا
يۇرمەكتە يوقالغان چۈشنى ئىزدەپ.

يارىمنىڭ لەۋلىرى يېرىلغان ئانار،
شارابلار مەست بولۇپ ئېسىلار ئاڭا.
كىرپىكى قاتمۇ ـ قات قاراڭغۇ ئورمان،
ئورماندا بىر كېيىك ئوق ئاتار ماڭا.

يارىمنىڭ چاچلىرى دۇتار تارىدۇر،
تارلارنىڭ ئۈستىدە چاپقۇلدايدۇ ئات.
كۈيلەرنىڭ ئەۋجىدە سانسىز لەشكەرلەر
ھۇررا دەپ ئۆلۈمگە ئاتلىنار ھەيھات.

قاپلىدى جاھاننى يارنىڭ جامالى،
باستۇرۇپ كەلمەكتە دەھشەتلىك ۋىسال.
ۋەلېكىن يارىم يوق، چېكىمەن ھەسرەت،
بۇ دۇنيا نەقەدەر يالغانچى ئايال؟!

2014 ـ يىل 22ـ نويابىر، كۈچا

قارغىش قېپى

كۈنلەرنىڭ بىر كۈنى
تونۇش جىنلاردىن بىر ـ ئىككىسى
تام تۈۋىدە ئۇچراشقۇسى
ئۇلار
مەن توغرۇلۇق قىلغۇسى غەيۋەت:
ــ غوجى
ئاسمانغا بېشىنى ئاتقاندىن بېرى
تۈپراقتىن پۇتىنى تارتقاندىن بېرى
ئاپئاق قان
دەھشەت ئېھتىلام
قۇياشتىن قۇتۇلغان تاغلاردا يۈزى
يۇلتۇزدىن توقۇلغان تۈنلەردە كۆزى
ھەقىقەت يېقىلغان ئۇنلەردە سۆزى
ۋەھشەتتە ئېگىلگەن تەنلەردە ئۆزى...
ــ سالام
گۆرگە قونغان ھاياتقا
كۆكتە سۈنغان قاناتقا...
دېدى ئۇ:
دۇنيانى دۇنياغا سالام قايتۇرار
ــ ئەسسالام!
ئادەمنى ئادەمگە سالام قايتۇرار،
ــ ئەسسالام!
ئادەمنى ئاخىر كىم ئەتكۈسى بەربات؟

بەلكى كىم ياراتقان بولسا ئاشۇ زات.
دۇنيانى ئاخىر كىم ئاخىرلاشتۇرار؟
بەلكى كىم باشلىغان بولسا ئاشۇ زات.

ـــ ئەسسالام!
ـــ ...!
دۇنيادىن ئۇنىڭغا قايتمىدى سالام...

ـــ غوجى
سۇنىڭ جەندىسىنى ياماۋاتىدۇ
ئوتنىڭ چېچىنى تاراۋاتىدۇ.
ھاياتتىن تۆشۈك ئېچىپ،
ئۆلۈمگە قاراۋاتىدۇ.
نەپس چۆللىرىدە ئاچ ـ يالىڭاچ
ناننىڭ بېشىنى سىلاۋاتىدۇ...
يۈزى يوق نىقابلىنىشقا
قەلبى يوق ئازابلىنىشقا
قۇسۇۋاتقان تام
شارابنىڭ قۇيرۇقى يۈرەر سۆرىلىپ.
تېنى يوق جەسەتتىن چىقار كىشىلەر،
قالغاندەك بىر مۇدھىش چۈشتىن تۆرىلىپ.
بەش يۈلتۇز جانانلىق مېھمانخانىدا
بەش ئەرۋاھ گۈمانلىق قىمارخانىدا
ئەڭ ئېگىز باشتىن، ئەڭ پەس پۇتقىچە
ئەرشتە تەڭرىدىن، يەردە بۇتقىچە
سۆرىلىپ يۈرىدۇ ئەسكى بۇلۇتلار
توساتتىن تاراسلاپ ياغمايدۇ يامغۇر
توساتتىن چىقراپ ئۈزۈلمەيدۇ تار
توساتتىن
ناخشا ئۇن ـ تىنسىز داۋاملىشىدۇ

ئۇسسۇل ئويناپدۇ دەسسەپ ـ چەپلىنىپ
ئېغىر تاپانلار ئاستىدا
بىچارە غوجى! ...

ـــ غوجى
شېئىرسىز بۇنچە كۆپ ئۆلەلەرمىدى
ياق،
ئۆلگەنگە تۇگمەس ناخشا بۇ هايات.
ئۆلمىسە شېئىرغا كىرەلەرمىدى
ياق،
شېئىر ـــ
هاياتنى ئۆلۈمگە ئۆرلەتكەن قانات!
يالغان
قۇللارنىڭ قەلبى ـ شاهلار تەختىدۇر
يوللارنىڭ ئاخىرى ـ قاراڭغۇ قۇياش.
قاپلايدۇ ئالەمنى گۈلنىڭ خۇش هىدى
ئاشقلار كۆزىدىن تۆكۈلگەندە ياش.
يالغان
كىچىك بالىلار كىيمەيدۇ ئىشتان.

هەقىقەتنى تاپتىم دېدى،
تاپقىنى يالغان.
مۇھەببەتنى تاپتىم دېدى،
تاپقىنى هىجران.
سۆيدۇم دېدى ئايالنى،
سۆيگىنى خيال.
تۇتتۇم دېدى بەختنى،
تۇتقىنى شامال...
كوچىدىن غازاڭلاردەك تەرگىنى ئۆزى
ئىشكىلەردە تىلەمچىلىك قىلىپ تىلىگىنى ئۆزى.

مەكتەپلەرگە كىرىپ، كۇرسلارغا قاتنىشىپ، كىتابلارنى ئوقۇپ
بىلىملىرى تاغدەك دۆۋىلىنىپ كەتتى،
ئۇ بىلىملەردىن
بىلگىنى ئۆزى.
يەنە كۇرسلارغا قاتنىشۋاتىدۇ، كىتاب ئوقۇۋاتىدۇ
ئۆزىنى بىلىمسىز دەپ،
بىلىمگىنى ئۆزى...

كۈنلەرنىڭ بىر كۈنى
تونۇش جىنلاردىن بىر ـ ئىككىسى
تام تۈۋىدە ئۇچراشقۇسى.
ئۇلار
مەن توغرۇلۇق قىلغۇسى غەيۋەت:
ـغوجى
قارغىش قېپى!
قارغىشقا كەتكەنلەر شائىر بولىدۇ
قارغىشقا يەتكەنلەر جىن.
غوجى..
كىم؟!...

2014 ـ يىل 23 ـ نويابىر، كۈچا

يىراقتا قار قاپلىغان يار تاغلىرى

قاراڭغۇ شولىلارغا سىلىپ گىرە
يانىمەن گاھى ئۆچۈپ خىرە ـ شىرە.
يىراقتا قار قاپلىغان يار تاغلىرى،
ماڭمەن، يىقىلىپ گاھ بىرە ـ بىرە...

چاڭقايمەن دەريادىكى بايا‌ۋاندا
ئاچمەن ئاھ، نان ئىچىدە دۇتار چېلىپ.
باغلايمەن مۇھەببەتنىڭ ئوردىسىدا
ئەرزىمگە كۆز يېشىمنى قاتار قىلىپ.

قان مېنى قىزىل قىلىپ گۈلگە بېرەر،
گۈل مېنى خازان قىلىپ كىمگە بېرەر؟
قەستلەيدۇ ئىشق مېنى ئۆلتۈرمەككە،
جېنىمنى جانان قىلىپ كىمگە بېرەر؟

ماڭمەن يىقىلىپ گاھ بىرە ـ بىرە،
يىراقتا قار قاپلىغان يار تاغلىرى.
يەتكۈچە تاغقا، قۇرۇپ قالارمۇ ئاھ،
يارنىڭ قار ئاستىدىكى گۈلباغلىرى؟!...

2014 ـ يىل 24 ـ نويابىر. كۈچا

مەن بىر قاچقۇن

ئىسمىمنى بوىرغا يۆگەپ ئوت قويۇۋەتتىم
شان ـ شەرىپىمنى تاغ چوققىسىدىن دوملىتىۋەتتىم
غۇرۇرۇمنى ئىرغاڭلىتار شامالار
ئەمدى
ئەينەككە قاراش ئەندىشىسى يوق
بېرىش ـ كېلىش تەشۋىشى ھەم يوق
ئۆلۈش ـ تىرىلىش ۋەسۋەسىسى يوق
بۇ يەردە يۈرسەم، قەدەم تىۋىشىم ئۇ يەردىن ئاڭلىنىدۇ
تۇرارمەن ھېچ يەردە
بىر يەردە تۇرماسمەن،
توختىسام
ئۆزۈمنىڭ ئالدىدا يا ئارقىسىدا
ئوڭ تەرىپىدە ياكى سول تەرىپىدە...
مەن بىر قاچقۇن
بېسۋالغۇسىز قېچىش ئىشتىياقى بىلەن
قاچمەن ھاياتقا ئېچكىرىلەپ؛
ئۇ يەردە
ئۆلگەن جانانىنىڭ ئىپار پۇراقلىق قەبرىسى بار
مۇھەببەت سۇلالىسىنىڭ ئەبەدىيلىك خارابىسى بار
كۆز يېشىنىڭ گۈل ـ چېچەكلىك تۇرمىسى بار
جان كىرىپ ـ چىقىپ تۇرىدۇ شاد ـ خۇرام
قانلار ئاقار ئاتلىرىنى قامچىلاپ
يۇگرەپ يۈرەر قىلىچ ئاسقان قەبرىلەر

زېمىن بىھوش،
يارالمىشنىڭ لەززەتلىك يارا ئېغىزىدا
ئىڭرايدۇ ئاھ، قىيىالىڭاچ بىر گۈناھ...
ئۇ يەردە بىر كارىۋات
كارىۋاتتا يالغۇزلۇق ياتىدۇ ئۇخلاپ.
ئۇنى ئويغىتىشقا بولمايدۇ،
يالغۇزلۇق ئويغانسا قاپلار ئالەمنى
ھۇھەببەت.
ھۇھەببەت ئۇلغايسا قاپلار ئالەمنى
جىنايەت.
جىنايەت ئۇلغايسا قاپلار ئالەمنى
قاباھەت.
قاباھەت ئۇلغايسا باشلاپ كېلەر ئالەمگە
قىيامەت...
يالغۇزلۇقنى ئويغاتماڭلار
ھۇھەببەتنى ئۇلغايتماڭلار
ئەي
دۇنيا تەرتىپىنى قوغدىغۇچىلار!...

مەن بىر قاچقۇن
قاچمەن ھامان،
قېچىشمىنىڭ سەۋەبى ئۆزۈمدە تۇرماسلىق ئۈچۈندۇر.
ئۆزۈم ماڭا شۇ قەدەر قورقۇنچلۇقمۇ؟
ئۆزۈمدە ماڭا قاپقان قۇرۇلغانمۇ؟
ئۆزۈممۇ مېنى ئۆلتۈرىدىغان قاتىل؟!...
ئادەملەر ئۆلۈش ئەنئەنىسىدىن ياتلىشىپ كەتتى
ھاياتنىڭ ئۆلۈم قىلىچى داتلىشىپ كەتتى
ھۇھەببەت دەسلەپ تەندىن چىقمىغانمۇ؟
سەن ياكى مەن، ئىككىمىزنىڭ بىرى قابىل، بىرى ھابىل،

جان دەسلەپ سەندىن ياكى مەندىن چىقىمغانمۇ؟

ئەي قەلبىم،
مەدھىيەلە ياكى تىللا، بەربىر
تاڭنىڭ بالدۇر يا كېيىن ئېتىشى
جاھاننىڭ يورۇق ياكى قاراڭغۇ بولۇشى
قۇياش بىلەن مۇناسىۋەتسىز.

2014 ـ يىل 25 ـ نويابىر، كۈچا

قايغۇنىڭ قارا بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن

يالىڭاچ يۈرسەم مېنى سارىڭ دېيىشىدۇ
راست گەپنى راست پېتى دېسەم مېنى سارىڭ دېيىشىدۇ
باشقىلار كۆلسە كۆلىمەن، يىغلىسا يىغلايمەن
كوللېكتىپ ئالڭ بىلەن
يىغلىمىسام، كۆلمىسەم مېنى سارىڭ دېيىشىدۇ
كىشىلەر قۇياشنى ئۇنتۇپ كېتىشتى
شۇڭا
كۆندۈز قارىڭغۇ...

قارىڭغۇدا
رېئاللىق يوق، چۈشتۇر ھەممە بەگەينى
تۈيۇقسىز
تاساددىپىي
بىلگىلى بولمايدىغان تەقدىر كەبى
قارىڭغۇ...

قارىڭغۇدا
ئۈستۈمدىكى ئاپئاق نۇر چېچىپ تۇرغان قۇياشقا قاراپ
قايغۇنىڭ قارا بولىدىغانلىقىغا ئىشەندىم.

2014 ـ يىل 27 ـ نويابىر، كۆچا

تەبىئەتنىڭ ئايال كېچىسى

جىمجىلىقان يۇلتۇز كۆزلىرى
شۇڭغىلىغان بۇلاق سۆزلىرى
شىلدىرلىغان دەريا يوتىسى
قاپقاراڭغۇ بوستان چاچلىرى
تال ـ تال ئۆسكەن قىياق كىرپىكى
مۇڭغا پاتقان گۈلخان كىندىكى
ئوڭدا ياتقان بارخان ئەمچىكى
ئاھ
تەبىئەتنىڭ ئايال كېچىسى...

2014 ـ يىل 27 ـ نويابىر، كۈچا

ئۆيدىن چىققاندا

ئۆيدىن چىققاندا
تېنىم ياتاتتى ماشىنا چاقى ئاستىدا
بېشىم ئېسىلىپ تۇراتتى مۇئەللەقنىڭ ئارغامچىسىدا
سۆڭىكىم تالقان قىلىناتتى كىمياگەرنىڭ ھاۋانچىسىدا
بىراق
مەن تېخىچە ئېتىلماقتا ئىدىم ھاياتقا
تەقدىرنىڭ ئوقى يوق تاپانچىسىدا

ئۆيدىن چىققاندا
ئۇنتۇپ قالغان ئىدىم ئۆزۈمنى
ئۆيدە...

2014 ـ يىل 22 ـ دېكابىر، كۆچا

يۈرىكىم جۇل - جۇل

ھەسرىتىمنى شېئىر قىلىپ يېغلىۋەتتىم
كۆز يېشىمنى ناخشا قىلىپ ئېيتىۋەتتىم
زەردەب بولغان قېنىمنى
شاراب قىلىپ ئىچىۋەتتىم
ئۆزۈمنى يار يولىغا تاشلاپ
ئۇزۇل - كېسىل چۈشكۈنلەشكىچە...

تېنىمدە چىمەنلەر نە قىلغاي،
جېنىمدا سايرىغاي نە بىر بوز تورغاي؟
قۇلاق يېقىپ جۇدالىقنىڭ تەمبۇرىغا
يۈرىكىم كۆكسۈمدە يېغلاپ ئولتۇرغاي.

2014 - يىل 22 - دېكابىر، كۈچا

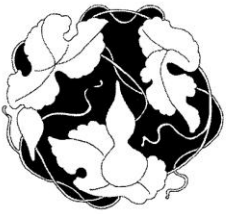

شېئىردا زىندان

كىرپىكى بۇلاڭچىلىق قىلىدۇ،
كۆزى كۆزلەرگە قادالغان قاتىل.
ماھۇق تېنىدىن مارايدۇ كۆڭلى،
گويا سۆزلەردە ئۆلۈپ قالار تىل.
سۆزدە تۇرما، سۆز سېھرلەنگەندۇر
دەيدۇ ئۇ، شېئىردا زىندان.
تىرىكلەرنىڭ ئەمەستۇر،
دۇنيا دېگەن بۇيۇك قەبرىستان.

يار ـ قەدىمكى قىز،
يالىڭاچلىق كىيىمى ئۇنىڭ.
يىرتىش ئۇچۇن يالىڭاچلىقنى
شېئىر يازدىم يىگىرمە تۆت يىل...

2014 ـ يىل 22 ـ دىكابىر، كۇچا

مۇھەببەتنىڭ ئايال كېچىسى

لەپلىدەيدۇ جەھەننەمنىڭ كۆكىدە
چاچلىرىنىڭ چوڭقۇر ئۆلۈك شامىلى.
يىرتىلىدۇ رەت ـ رەت ئورمان ئىچىدە
كىرپىكىنىڭ سۇنۇق قىلىچ رومىلى.
كۆزى قاچقان چۆچۈپ ئاھۇ تېغىغا
لېۋى ساتقان گۈلنى جاھان بېغىغا.
كۆكرىكىدە ئوڭدا ياتقان دالالار
كىندىكىدە قايتار ياشلىق چېغىغا.
ئىككى پۇتى ئىككى قاش
ئوتتۇرىدا چەكسىز دەشتى ـ باياۋان.
باياۋاندا سۇ ئىزدەپ
ئۆستەڭ چاپار ئالامان...
قۇچاقلىدىم
قېچىپ كەتتى تېنىدىن.
سۆيدۈم
تۆكۈۋەتتى لېۋىدىن.
كىيىمنى سالدى
غايىب بولدى يالىڭاچ.
ئىزدىدىم ئۇنى
شېئىر يېزىپ نائىلاج.
ئاھ
مۇھەببەتنىڭ ئايال كېچىسى...

2014 ـ يىل 27 ـ نويابىر، كۇچا

دوستۇم قەلەندەر

1

يېتىلەپ مەن تۆگىسنى ئىشقىنىڭ
نەگە باراي بىلمىدىم ئاھ، بىلمىدىم.
ئۆلۈكۈمنى تاشلاپ كەتتىم ئۆتەڭگە،
دۇنيا دېگەن ئوچۇق گۆرگە كىرمىدىم.
كۆزۈم جانان تاغلىرىغا باقىدۇ،
كۆز ياشلىرىم ئايغا قاراپ ئاقىدۇ.
كىرپىكىدە ئاھ، قان يۇقى يۇلتۇزلار
چۈشلىرىمنىڭ ئەينىكىنى چاقىدۇ.
بارمىدۇ ئاھ، بۇ ئۆلۈمنىڭ پايانى؟
تەندە جېنىم خىيال سۈرۈپ ياتىدۇ.
يۈرىكىمنى ئوراپ قىزىل ياغلىققا
بىر كىم سۆيگۈ بازىرىدا ساتىدۇ...
ياردىن ئېلىپ مېنى دوستۇم قەلەندەر
ھىجرانلاردىن ماڭا قايغۇ ـ ئەلەم بەر.

2

شامال راۋاب سۆزىمنى چالدۇ،
ئايال ئازاب قۇچقىغا ئالدۇ.
ئاي نۇرىدا پىت باقىدۇ قەبرىستان،
ئىت كۆزىدە يۇلتۇز سوغۇق يانىدۇ...
كىشنەپ قالسۇن يۈرىكىمدە ئۇزاق چۆل،
ئۆتسۇن داپنىڭ ھالقىسىدىن بۇ كۆڭۈل.

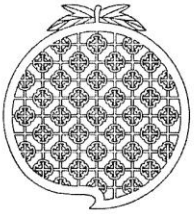

ھېسسىياتىم يىرتىۋەتكەن شەپەقتە
قۇرۇپ كەتسۇن قۇياشتىكى قىزىلگۈل...
گۈلدىن ئېلىپ مېنى دوستۇم قەلەندەر
غازاڭلاردىن ماڭا بىر تال قەلەم بەر.

3

ساپايەمنى جەز قىلسام مەن ياھۇغا
ئوق تېگىپتۇ كۆزۈمدىكى ئاھۇغا.
كىرپىكىمدىن ئۆتۈپ تۆگە يېتىلەپ
قۇياش يولغا چىقىپتۇ ئاھ، كېچىلەپ.
قىزىرىپتۇ چېچىمدىكى يۇلغۇنلار
شاخ يېيىپتۇ ئىچىمدىكى توغراقلار.
كارۋان تارتىپ قۇلىقىدىن يىڭىنىڭ
كەپتۇ ماڭا بەش يۈز يىللىق پىراقلار.
مەندىن ئېلىپ مېنى دوستۇم قەلەندەر
جانانلاردىن ماڭا خانە ـ ھەرەم بەر.

2014 ـ يىل 23 ـ دېكابىر، كۈچا

چۈشكۈن سۆيگۈ

شېئىر قايغۇدىن كېلەر
مۇزىكا قايغۇدىن كېلەر.
يۇرەك يىغلايدۇ، چۈنكى
سۆيگۈ قايغۇدىن كېلەر...
قايغۇ مۇھەببەتنى يارىتار بولسا
قەلبىم
كۆز يېشىدىن كەچمىگەن.

ئاھۇ كۆزىگە باق، ئۇندا ھۆر ئازاب
كۆيلەر سۆزىگە باق، ئۇندا ھۆر ئازاب
گۈلنىڭ تەقدىرى ـ خازان بولماق،
خازانلار يۇزىگە باق، ئۇندا ھۆر ئازاب...
ئازاب ھۆر قەلبنى يارىتار بولسا
قەلبىم
كۆز يېشىدىن كەچمىگەن.

كۆز ياشلىرىڭدىن
مەۋج ئۇرۇپ دەريا ئاقار.
نە ھالىڭنى سورىغاي
دەريادىكى شوخ، ئويناق سۇلار.
كاشكى
بۇ چۈشكۈن سۆيگۈ
يىغلايدۇ، پەقەت يىغلايدۇ.

2014 ـ يىل 24 ـ دېكابىر، كۇچا

مەجنۇن

ئايال كىيىمنى سالغۇچە
خىيال مېنى يالىڭاچ قىلار.
ھايات كىيىمنى سالغۇچە
ئۆلۈم مېنى يالىڭاچ قىلار.
يالىڭاچلىق جەندەمنى كىيىپ
يار كوچىسىدا يۈرەرمەن.

بىلەرمەن قۇياشنىڭ ئەمالىقىنى
بىلەرمەن مۇھەببەتنىڭ رەسۋالىقىنى
مىڭ يىللىق دەشتى ـ چۆلىدىن كېلىپ
يار ئىشىكىدە ئۆلەرمەن.

خۇدا مېنى ماڭا بەرمەس
ئىشق مېنى ماڭا ھەيدەر،
مۇساپىرمەن جاھانغا، ئاخىر
ئۆز قۇچىقىمدا ئۆلەرمەن.

2014 ـ يىل 24 ـ دېكابىر، كۇچا

يار قوزغىغان مۇھەببەت ئۇرۇشى

ئسقىرتىدۇ يول بويىدىكى سىم تاناپ تۇۋرۇكلىرى
لەيلەپ چۈشىدۇ ئەرش شاخلىرىدىن قار چېچەكلىرى
ئاڭلىنىدۇ يەر ئاستىدىن ئات تۇياقلىرى
قېچىپ كەتمەكچى بولغان بىر دەرەخ
ئەلۋىدا دەپ شېخىدىكى ئەڭ ئاخىرقى غازاڭغا
يۈگۈردى قەلبىدىكى ياپيېشىل ئورمانغا.
ئۆلۈۋاتقان بولغان بىر بىنا
قاراپ چۈشىدىكى خىرە يورۇق دېرىزىگە
ئولتۇرۇپ قالدى ئۇمىدسىزلىكنىڭ قاپقارا ئاغۇ پەلەمپىيىگە.
تۆمۈر بولغىنىغا قىلىپ پۇشايمان
ئەلەم بىلەن يىغلۇۋەتتى بىر ماشىنا...
كېتىۋاتىمەن تەنھالىقنىڭ سوغۇق دالاسىدا
غايىب بولىمەن ئىچىمدىكى توپان بالاسىدا؛
ئىچىمدە يار يوق، ئىچىمدە
يار قوزغىغان مۇھەببەت ئۇرۇشى...
ئىچىمدە
توختىماستىن ئېتىلماقتا ئوق
ئىچىمدە مەن يوق
مەن يوق يەردە نە ئۆلۈم؟
نە كۆرۈم؟!...

سايرايمەن قەھ ـ قەھ ئۇرۇپ
زىمىستان بۇلبۇللىرىنى تاڭ قالدۇرۇپ.

مۇھەببەت بېرىمەن ھەر بىر ئادەمگە
يۈرىكىمدىكى نەپرەت قاچسىنى تولدۇرۇپ.

بۇ كوچىدا مەندىن باشقا نە ئىت،
ھەسرەت بىلەن ئۆزۈمگە
قاۋايمەن ئاچچىق...

2014 ـ يىل 26 ـ دېكابىر، كۈچا

قۇياشتا ئەشەددىي گۈمبۈرلەيدۇ داپ

ئەزەلدىن، غەزەلدىن، ئەجەلدىن خۇدا،
ھەر كۈن بىر ئۆلۈمنى ھەمراھ قىل ماڭا.
ئەي سەنەم، قان يىغلاپ قەبرەم بېشىدا
قايغۇدىن مۇھەببەت پەيدا قىل ماڭا.

قۇياشتا ئەشەددىي گۈمبۈرلەيدۇ داپ،
ئاي يورۇق جەندىدە كېزىدۇ جاھان.
دېمىگىن، مۇدۇرسەم ئادەملىك نامدا،
بەلكى مەن يەردىكى قاراڭغۇ ئاسمان.

لەۋلىرىم لېۋىڭدىن ئۈزگەندە گۈللەر
سورىما، قۇرىدى قانچىلىك باغلار؟
ئاڭلا، بۇ ۋىسالىنىڭ ئارغامچىسىدا
ئىككىمىز دۇنيانى باغلىغان چاغلار...

2014 ـ يىل 27 ـ دېكابىر، كۈچا

ئۆلۈمنىڭ بىرىنچى كۈنى

ئاسمانغا قارايدىغان قۇل ئىدىم
تۈپراققا باردىغان يول ئىدىم
ئەي پەلەك
تاشلىۋەتتىڭ نېچۈن مېنى
يەر يۈزىدىكى قۇياشنىڭ قاپقاراڭغۇ ئورمانلىقىغا؟
كۆزلىرى ياۋايى نۇرلاردىن قوراللانغان بىر توپ كىشىلەر
مەندىن خۇدا نەدە دەپ سوراشماقتا...
شۇ چاغدا
ئۆلگەندەك قىلىمەن چۈشۈمدە ئوق تېگىپ
مۇرادىمنى مىدىرلاتتىم، جىم
روھىمنى قىمىرلاتتىم، جىم
جىملىقتىن
ناخشا ـ ناۋالار ياڭرىدى زار ـ زار
ئۆلۈمنىڭ بىرىنچى كۈنى
بەلكى مەن مېھمان بۇرۇنقى ئۆلۈكلەرگە.

2014 ـ يىل 28 ـ دېكابىر، كۈچا

چارشەنبىلىك يار

چارشەنبە كۈنى بىر قىز بىلەن مۇھەببەتلىشىش ئارزۇسى
سەيشەنبىنى ئاياغ ئاستى قىلماقتا.
باشقا جەسەتتىن تۇرمايمەن، مىڭ قېتىم ئۆلسەممۇ
تۇنجى قېتىمدۇر، يارنى مىڭ قېتىم سۆيسەممۇ
ئاھ، كۆڭلىكىمنىڭ پەرىشان تۈگمىسى
ئاھ، ئىشتىنىمنىڭ ئالدىراڭغۇ ئىزمىسى
ئاھ،
سانسىزلىغان بىرىنچى قېتىم!...

مۇھەببەتلىشىش ئادەم ئۆلتۈرۈشكە ئوخشايدۇ،
شۇنىڭ يېزىۋېتىپ تۈيۈقسىز ئۈچراپ قالغان ئايالنى
چېكىت قويۇپ ئاخىرلاشتۇرۇشقا
ياكى
ئۇندەش بىلەن ئۆلتۈرۈۋېتىشكە...
هاياتىم
قان ئىچىدە قىلماقتا داۋام!

2014 ـ يىل 28 ـ دېكابىر، كۈچا

مۇھەببەت روھتىكى خۇدا دېگەن خەت

بەك چوڭقۇر پىچاقتۇر روھنىڭ ئۆكسۈشى،
تەن ئازاب ئىچىدە كۈلگەندىن كېيىن.
تا ئەجەل كەلگىچە ياشاپ ھەر كىشى،
ئۆلۈمدىن قۇتۇلار ئۆلگەندىن كېيىن.

مۇھەببەت روھتىكى خۇدا دېگەن خەت،
لېكىن ئۇ تەن بىلەن يېزىلار ئاۋۇال.
چېكىنى بۇزماقتا ئىككى ئالەمنىڭ
باق ئەنە، سۆيۈشۈۋاتقان ئەر بىلەن ئايال...

2014 ـ يىل 29 ـ دېكابىر، كۈچا

كەل، تونۇشۇپ قالايلى گۈل

غۇنچە كۆزىنى يۇمۇپ ئۇخلاۋاتىدۇ
كۆزىنى ئاچتى ئاھ، لىپىدە
قانات كەردى شاخلارغا ھالرەڭ ئاپتاپ
ئاندىن يوپيورۇق بىر چىشلەم قان
ئاندىن
جانان ناز ئىلكىدە كىيىم سېلىۋاتقاندەك
لەرزان
يالىڭاچ پەرىشتىلەر ئۇسۇلغا چۈشتى...

ھاياجان بېسىققاندا خازانغا كەل
تونۇشۇپ قالايلى گۈل.

رېئاللىق ئويغىنىپ كەتكەن چۈشتۇر،
قۇياش ئاستىدىكى كېچىدە.
مۇھەببەت ئىشكىنى چېكىدۇ مەڭگۈ،
ھېچكىشى يوق، ئۆينىڭ ئىچىدە.
شۇڭا
بىر تامچە - بىر تامچىدىن قېنىمنى ئىچىمەن
بىر چىشلەم - بىر چىشلەمدىن گۆشۈمنى يەيمەن
ئۇنىڭسىز ماڭا نە ھايات
مۇھەببەتنىڭ ئاچ - زارلىقىدا؟
شاخلىرىمنى سۇندۇرىمەن، گۈللىرىمنى چەيلەيمەن
ئاندىن خازان بولغان بېغىمغا قاراپ يىغلايمەن
ئۇنىڭسىز ماڭا نە شادلىق

نەپرەتنىڭ گۈلزارلىقمدا؟
بىلمەيسەن، مۇھەببەت گۈلى
نەپرەت بېغىدا ئېچىلىدۇ...

ھاياجان بېسىققاندا خازانغا كەل
تونۇشۇپ قالايلى گۈل.

تۆكۈلۈپ كەتمىسۇن، ھەسرىتىم بىر پىيالە
ئىچىۋېتىپ گۈپپىدە
سىردىشاي لېۋىڭنىڭ مەيخانىسىدىكى بۇلبۇللار بىلەن
شائىرغا تاڭ ئاتمايدۇ، تاڭ ئاتقۇزمىدۇ
ئاشىق ئىزدەيدۇ يوق يارنى
ناخشا ئاۋازغا ئەگىشىپ جىمجىتلىققا بارار
رەسىم ـ ئۆلۈكنىڭ تىرىكى
ئۇرۇشلار مۇھەببەت ئۈچۈن
ئادەم ئۆلتۈرۈش ـ
ئادەمنىڭ جېنىنى ئېلىش ئۈچۈن
ئادەمنىڭ جېنى
مۇھەببەتنىڭ ئەڭ ئەشەددىي دۈشمىنىدۇر.
مۇھەببەت ئۈچۈن
ئوت سۇغا قانماس
سۇ ئوتقا كىرىشتىن يانماس!...

ھاياجىنىڭ بېسىققاندا خازانغا كەل،
تونۇشۇپ قالايلى گۈل.

2014 ـ يىل 29 ـ دېكابىر، كۈچا

مەن ــ ئاشۇ تاش

يۈزىنى شامالىلار تالىۋەتكەن
كۆزىنى قۇياش نۇرى تىندۇرىۋەتكەن
تىلىنى چاقماق كېسىۋەتكەن...
سۈكۈتنىڭ قاراڭغۇ دالىسىدا
ياتار جەستىنى قىمىرلىتىپ بىر يۈرەك.
مەن -
ئاشۇ تاش!

ئىچىدىن
ئاڭلىنار يامغۇرنىڭ تورۇكلىغان ئاۋازى
دەريانىڭ شارقىرىغان ئاۋازى
ئات تۇياقلىرىنىڭ تاراقلىغان ئاۋازى
شۇ قەدەر جىمجىت،
ياتار ئۇ
ئۆلۈپ قالغاندەك
ھېلىلا ۋارقىرايدىغاندەك...
مەن -
ئاشۇ تاش!

ئۇچ مىڭ يىل ئىلگىرى
تاغنىڭ يۇرىكىدىكى ئارمان ئىدىم.
ئىككى مىڭ يىل ئىلگىرى
دەريانىڭ چۈشىدىكى ئاسمان ئىدىم.
مىڭ يىل ئىلگىرى

يارنىڭ بويىندىكى مارجان ئىدىم.
بوران تاشلۇەتتى تاغدىن مېنى
دەريادا مىڭ يىل ئاقتىم.
سۇ تاشلاپ قاچتى سايغا مېنى
مىڭ يىل پادا باقتىم.
مىڭ يىل
جەڭگاھتىكى ئات تۇياقلىرى ئاستىدا
يارنىڭ يولىغا باقتىم.
ئاھ، نادامەت
ئاھ، ھەسرەت
نېمانچە ئېغىردۇر بۇ يۈرەك؟!...

ئەي سەييياھ
كېتىۋېتىپ پەلەك تاغلىرىدا
كۆرسەڭ غۇلاپ چۈشۈۋاتقان بىر تاشنى
تۇتۇۋال يۈرىكىڭنى،
مەن -
ئاشۇ تاش!

ئەي يولۇچى
كۆرسەڭ كۈندۈزنىڭ قاراڭغۇ ئورمانلىقىدا
ئاسمانىنى ئىزدەپ كېتىۋاتقان قۇياشنى
ئەگەش ئۇنىڭغا،
مەن -
ئاشۇ تاش!

ئەي ئاشىق
كېتىۋېتىپ مۇھەببەتسىزلىك قاپلىغان ھاياتتا
كۆزۈڭ چۈشسە يول ياقىسىدىكى بىر غېرىب تاشقا،
ئىشەن

كۆزۈڭدىن ئاققان بىر تامچە ياشقا.
مەن -
ئاشۇ تاش!

ئىچىدىۋۇر ئاسمىنى،
ئىچىدىۋۇر پەرۋازى.
سالار كۆكنى لەرزىگە
لېكىن جىمجىت ئاۋازى.
ئاقار قانداق يوشۇرۇن
كۆز يېشىنىڭ ئىچىدە.
يېنىپ تۇرار ئۆلۈمدەك
ھاياتتىكى كېچىدە.
تۇتۇپ باققىن باغرىڭنى
ئۇندا بار بىر قارا تاش،
باقار كۆلۈپ ساڭا ئۇ،
كۆزلىرىدە لىق ياش...
ئەي دۇنيا،
مەن -
ئاشۇ تاش!

2014 - يىل 30 - دېكابىر، كۆچا

كۆز ياشلىرىم ئېيتقان ناخشىلار

1

قاچما جانان، ئاھۇ تاغلىرىم
قاچما جاھان، ياھۇ چۆللىرىم
جەندەم مېنىڭ قىزىلگۈلدۇر
بۇلبۇلدۇرمەن بايىاۋاندىكى...

يۈرىكىمنىڭ تەمبۇرچىسىنى
توختىتالماس قاندىن قۇياشمۇ.
جاراڭلايدۇ ئايدا، يۇلتۇزدا
كۆز ياشلىرىم ئېيتقان ناخشىلار...

2

مۇھەببەتنىڭ تېز سۈرئىتىلىك يولىدا
سوقۇشتى ئاھ، ئىككى ماشىنا
بىرسىدە سەن، بىرسىدە مەن.
ئۆمۈر بويى ناتونۇش ياشاپ،
قۇچاقلىشىپ ئۆلدۇق بىز جەزمەن.

ئۆلۈۋېتىپ ئارقامغا باقسام
ھايات ئىكەن بىر تال ئاپئاق بەت.
ئۇنىڭدا
گىرە سېلىپ شېئىرلىرىغا
يىغلاۋېتىپتۇ ئۆلۈم دېگەن خەت.

3

ئەڭ ئاخىرى باشلىنار بالدۇر
ئەڭ كەينىدە قالار ئالدىراپ.
ئادەم دېگەن بىر تامچىلا سۇ،
قۇرۇپ كېتەر تۇرمىسا كۆيۈپ...

ھۆل يۈرەك
تەشنالىقتىن ئالار مول ـ ھوسۇل.
ئاغزى يوق ئۆلۈم
سۆزلەر تىلسىز ئەدەبىياتنى.

مېنى ئۆلدى دېگۈچىلەرگە
ياشاپ بېرەي قانچىلىك يەنە؟
جىنازامنى قوي يەرگە قۇياش،
بىر دەم
زېمىن ماڭا قىلسۇن تەنتەنە!

4

يىراقلاردا دۈپۈرلەر يۈرەك
يىراقلاردا ياڭرايدۇ ناخشا
يىراقلاردا تاشقىنلايدۇ جام.
ھايات
يىراقلاردا قىلماقتا داۋام!

2014 ـ يىل 31 ـ دېكابىر، كۈچا

ئۆلۈمۈم ياپياش

2015 ـ يىلى ئاسماندىن
چۈشتى ھاسسىنى توكۈلدىتىپ.
قايرىپ قىش ئاپئاق رومىلىنى
سۆيدى مەڭزىمگە چوكۈلدىتىپ.

مەن سوغۇقتا مۇكچيىپ تۇرغان ھارغىن ئەرۋاھ ئەمەس
ھايات خۇشال، ياتسىمۇ ئۇ قۇچقىمدا ئىغىر كېسەل.
قەبرەمنى پت بېسىپ كەتتى يۇيۇنمىغاچ قاندا
جېنىم تىنمىدە ئىيتىدۇ چۈشكۈن غەزەل.
جەندەم ساڭگىلاپ تۇرىدۇ يىرتىق ئاسماندىن
ئات چاپتۇرۇپ كېلىدۇ يۈرىكىم مۇز داۋاندىن.
ئۇمىد ئۇزمەيمەن شۇندىمۇ
مۇھەببەت قۇشلىرى ۋىچىرلاپ سايرىشىپ تۇرغان
روھمدىكى گۈل ئىچىلغان زېمىستاندىن.

دەيمەن بەزىدە
تاغلار، قاچانغىچە تۇرىسىلەر ئۆزۈڭلەرگە تاشتەك پېتىپ؟
دەريالار، ئاقسىلەر قاچانغىچە كەينىڭلارغا قاراپ؟
چۆللەر، يۇرىسىلەر قاچانغىچە سۆيگۈنىڭ مەست تۆگىسىنى يېتىلەپ؟
شېئىرلار، ساقلاۋبرەمسىلەر قېرىپ كەتكەن باللىقىڭلارنى؟...
لېكىن، ئۆلىمەن ئاخىر
مېنى ئۆلۈك دېگۈچىلەرگە قاراپ ئۆلىمەن شۇنچە جاراڭلىق
ئۆلگەن ئاۋازىم ھاياتمىدىكى بىر دىنبىر ناخشامغا ئايلىنىدۇ
بۇ ناخشا ـ

يادلىندۇ تىرىكلەرنىڭ قەلبىدە مەڭگۈر ئۆلۈم دەپ.
شۇنداق،
قان ئاقمىسىمۇ ئۆلگىلى بولىدۇ
جان چىقمىسىمۇ ئۆلگىلى بولىدۇ
لېكىن بۇ ئەلەمساقتىن كەلگەن قېرى ئۆلۈم
چىشى يوق ماڭ ـ ماڭ ئاغزىدا قانداقمۇ ئادەم يېيەلىسۇن؟
ئۆلۈمنىڭ سۆيگۈ دەپ يەنە بىر ئىسمى بار،
شېرىن بولسىمۇ ئۇ بارچە ئۆلۈملەر ئىچىدە
تىرىلىپ قالىدۇ سۆيۈشۈۋاتقاندا.

يېڭى يىلغا
بەزى تىرىكلەر ئۆلۈپ كىردى
بەزى ئۆلۈكلەر كۈلۈپ كىردى.
نۇرغۇن ئادەم قەبرە ئىزدەپ
ئۆلۈكنى يۇدۇپ كىردى.
مەن ئېلىپ كىردىم ئالىدىغان كۈنۈمنى، بېرىدىغان جېنىمنى
يىغلايدىغان قاچامنى، كۈلدىغان قاپىيەمنى
كېتىدىغان خەتلىرىمنى، كېلىدىغان دەپتىرىمنى...
نەگە بارسام مۇھەببەت، نەگە بارسام قان
نەگە بارسام ھەسرەت، نەگە بارسام ياش.
نەگە بارسام ياشايمەن قىلىچنىڭ بىسىدا
ئۆلۈمۈم ياپياش!

2015 ـ يىل 1 ـ يانۋار، كۇچا

پۇل، سەن قانچىلىك نەرسە ئىدىڭ؟

پۇل، سەن قانچىلىك نەرسە ئىدىڭ، ئادەم ئۆلتۈرەلەمسەن
پىچىقىڭ بارمۇ گۈرەن تومۇرۇمنى كېسۈۋېتىدىغان
ئارغامچاڭ بارمۇ مېنى تورۇسقا ئېسۈۋېتىدىغان
ماشىناڭ بارمۇ مېنى بېسۈۋېتىدىغان
قۇياش مېھمانخانىسىنىڭ 28 - قەۋىتىدىن چۈشۈپ كەتسەم
20 قەۋەت پەسلىگىچە جېنىمنى ئېلىپ بولالامسەن؟
قالغان سەككىز قەۋەت ئۆلۈم بىلەن مۇناسىۋەتسىز بولسا
ئۇ بەلكى مەن كىرىشنى ئىستىگەن سەككىز جەننەتتۇر.
بۇ بەلكى مېنىڭ 27 قەۋەتلىك بىنادىن سەكرىۋالمىغانلىقىمنىڭ ئۆزۈمۇ
بىلمەيدىغان سەۋەبىدۇر...
ئۆلۈمنى ئويلاۋېرىپ ھەر كۈنى
ئىچىمگە دۆۋىلىنىپ كەتكەن جەسەتلەر تاغدەك
توشۇلماقتا ساندۇق - سانداق قان.
سۆڭەكلىرىم قوغلاپ كېلەر بىرونزىكلاردا
گۆشلىرىم مەغلۇپ بولغان، پېتىراپ قاچقان.
قېچىۋېتىپ قارىسام، ئۆزىنى قۇياش دېدى
ئۇستۇمدىكى قەبرىستان.
ياق قۇياش، سەن پۇل ئەمەس
بىراق، كۈندۈزلەرنى ساڭا كىم ساتقان؟

مەن ئوقتىن قېچىپ كەلمىگەن، يوقتىن قېچىپ كەلگەن
ئاخىرقى زامانىنىڭ ئادەم ئۆلتۈرىدىغان ماشىنىسىغا چىقىپ،
پۇل، سەن ئۇ ماشىنىنىڭ شوپۇرىمۇ؟

ئۆلۈمگە كېتىۋاتسام ئالدىمنى توستى ئىچىمدىن بىر ئادەم چىقىپ
دېدى ئۇ: نامرات جەسەت بولما، ئال، بۇ جەننەتنىڭ ئاچقۇچى،
پۇل، سەن تەقدىرنىڭ تۆمۈرچىسمۇ؟
كۆڭۈل بەر دېسەم يانچۇقۇمنى ئاختۇردى بىر ئايال، سەن قەيەردە دەپ
پۇل، سەن مۇھەببەتنىڭ خەۋەرچىسمۇ؟
ئورۇق تېنىم ۋەتەنگە ئولىشۋالغان رو چۈننىلەرنى قورۇشقا ياردىسا
مەن كۈلمەسمىدىم ئىچ - ئىچىمدىن ئۆرلەپ شادىمان؟
سۈيۈق قېنىم ۋەتەننىڭ ئالقانچە يېرىنى سۇغۇرۇشقا ياردىسا
مەن ئۇنىمەسمىدىم ئۇ ئېتىزدا بولۇپ قەھرىمان؟
چىقسا جېنىم ۋەتەن ئۈچۈن بىر قېتىملا
هايات قالماسمىدىم ئاھ، ئۆلۈمنى مەن قىلىپ گۇمران؟!
كۈچلۈك دۆلەت بولۇش ئۈچۈن
كۈچلۈك مىللەت بولۇش ئۈچۈن
كۈچلۈك ئادەم بولۇش ئۈچۈن
پۇل، سەن قۇدرەتلىكمۇ راستىنلا تەڭرى چاقىرىقدەك؟!...

بېشىمنى ئەگدىك هە، ئېسىڭدە بولسۇن
كۆڭلۈمگە تەگدىك هە، ئېسىڭدە بولسۇن
سەن قەغەز روهنى، سەن قەغەز يولۋاسنى
سەن مېتال چۈشنى، سەن مېتال ئۆتمۈشنى
خەجلىۋېتىمەن هامان بىر كۈنى بانكىلارنى ئۆچىرەت قىلىپ
نامراتلىقتىن
ئالدىمغا كەلگىچە سەن تىلەمچىدەك قول سوزۇپ...

پۇل، سەن قانچىلىك نەرسە ئىدىك؟!

2015 - يىل 3 - يانۋار، كۇچا

شۇبرلىدى يار

هارغىن چاچلىرىمنى سىلىدى يار،
ئاسمان چۈشۈپ كەتتى قولۇمدىن
چېقىلىپ كەتتى شاراب كومزىكى
مۇھەببەتتە دەققەت بولمايدۇ
دەققەت بىزنى مەستلىكتىن توسۇپ قويىدۇ
دەققەت چېچىلىپ كەتسە قانداق قىلىمىز؟...
شۇبرلىدى يار:
يىقىلدىم، يۇرىكىڭدە مېنى يۆلىۋال
گۆھەرگە ئايلاندىم، مېنى بۇلىۋال.
قەدەھتىن شىرىن مەي تۆكۈلەي دېدى
ئوردىنىڭ تاملىرى ئۆرۈلەي دېدى
باستۇرۇپ كەلگىچە قۇياش لەشكىرى
كېچىنىڭ باغرىدىن مېنى تېرىۋال.
بارچە جەم بولغان قەلب ھۆكمىدە
مۇھەببەت قازىدۇر، مېنى تىلىۋال.
مۇھەببەت سىرتتىن باشلىنىدۇ
ئىچكىرىلە،
بۇ باغرىم ئۆيۈڭدۇر سېنىڭ، كىرىۋال...
ئانارەڭ يېرىلىپ
ئۆلۈمەڭ تىرىلىپ
يوق بولايلى بىز
شۇبرلىدى يار:
ئۆل، جېنىم

جېنىم، ئۆل
جېنىڭغا قايتاي
ئۆلۈمنىڭ شېخىدىن مېنى ئۇزۇۋۇال.
خىيالىمدا مەن
جىسمىڭدىن ئۆزۈمنى ئىزدەپ يۈرىمەن.
تاغۇ ـ تاشلارغا
بىر سەۋدالىقنى سۆزلەپ يۈرىمەن.
ئالمىلار شېخىغا ئېغىر كېلىشكە باشلىدى
مەرۋايىتتەك بىر يىلان قاسراق تاشلىدى
ئۇ سېنىڭ جىسمىڭغا كىرىپ
ئەبەدىيلىكنىڭ مېۋىسىنى يېمەكچى
جاھانغا
مۇھەببەتنىڭ سىرلىرىنى دېمەكچى.
ئۆلەي
جېنىم
ھاياتىمنى قۇچقىڭغا ئېلىۋال...

چۆچۈپ قۇچاقلىدىم، دىققەتتە
ئاسمان چۈشۈپ كەتتى قولۇمدىن
چېقىلىپ كەتتى شاراب كومزىكى
ئاقتى قەلبىمگە بىر شېرىن خىيال.
خىيالىمدا مەستۇ ـ مۇستەغرەق
شۇڭلىدى يار:
مۇھەببەت ـ ئۆلۈم،
ئۆلۈم مۇھەببەتتىن باشلىنار!

2015 ـ يىل 11 ـ يانۋار، ئۈرۈمچى

شېئىرلاردا بولماقتا قاچ ـ قاچ

ئۆلگىلى ۋاقتىم يوق، ياشاش بىلەن مەشغۇلمەن
كۆلگىلى ۋاقتىم يوق، يىغلاش بىلەن بۇلبۇلمەن
ئاپىراي باغلاپ ئۆزۈمنى دار ئالدىغا
چۈنكى مەن
يار دېگەن قۇلمەن...

گۈل كەرەشمە قىلار يالىڭاچ
سۇ دەريادا كېلەر تاراپ چاچ
مەن ھېچقاچان بولۇپ باقمىغان
بولدۇرۇلغان مەجبۇرى ئەخلاق،
مەندە مەن يوق، باقسام ماڭا مەن
تولدۇرۇلغان قۇپقۇرۇق ئاياق...
ئۆلۈم ئاتلىق، ھايات ياياق
شېئىرلاردا بولماقتا قاچ ـ قاچ.

سۈكۈتنى دۇمباق قىلىپ يېرىۋەتتى شامال
تېنىنى يىرتىپ ـ يىرتىپ سىلىۋەتتى ئايال
ئاھ، خۇدا مەن نە قىلاي
مۇھەببەتنى بايراق قىلدى كۆز يېشى
تىندۇرۇلغان يۈرەكتۇر ئازگال...
تۇندەك قارا تۈكلەر يەلپۇنەر
ئاندىن تۇغما شېئىرلار.
كېسەل ئۆلۈم يۈرەكتە
ھاياتمەن دەپ ۋارقىرار...

قارا، ئادەم ـ ماشىنا
قارا، ئۆيلەر ـ قەبرىستان،
ھەممە يەردە قىزىل پۇل
قان، قان، قان...

ئۆزۈمدىن چىقماي تائەتتە
يوشۇرۇنۇپ يۈرسەم ئايەتتە
تېپىۋالغاندۇ مېنى قانداق
بۇ دەھشەتلىك ئاخىرقى زامان؟!

2015 ـ يىل 1 ـ فېۋرال، كۈچا

سۆيۈشمەيلى بىز

بىر كۆردۈم، ئىككى كۆرمەك جنايەتتۇر
بىر بىلەن ئىككىنىڭ ئارىسى ئىبادەتتۇر.
تېنىڭ ھەددىدىن ئېشىپ تۇرىدۇ، لېۋىڭ قەدەھتىن تېشىپ تۇرىدۇ
قۇچاقلىمايمەن، سۆيمەيمەن، ياق - ياق
سۆيگۈنى سۆيۈپ تۈگەتمەك خيانەتتۇر.
چۈمۈلدۈردى يەلكەمنى سۇغا
چېچىڭدىكى شارقىراتمىلار...

كىرپىكىڭنى قاققىنە جاللات
كۆزلىرىڭنى ئاچقىنە قۇياش
چاچلىرىڭغا ئاسساڭچۇ مېنى
سۆيدۈم دېمە، يالغان ئۆلمەن...

بۇزدى مېنى ھېسسىيات
بۇزۇۋەتتى قاپقاراڭغۇ ئېغىلنى،
ئاھ
قېچىپ كەتتى ئىچىمدىكى ھايۋانلار...

سۆيۈشمەيلى بىز!

2015 - يىل 4 - فېۋرال، كۈچا

يۇلتۇزلارغا قارىدىم ئۇزاق

يۇلتۇزلارغا قارىدىم ئۇزاق،
كۆزلىرىمگە يېقىلدى مىڭ كۆز.
ئايغا باقتىم، لەپىلدەپ پىراق
لەۋلىرىمگە دېۋەيلدى سۆز.

دەرەخ جىمجىت يېنىمدىن ئۆتەر
ياپراق ئۇنسىز يېشىنى سېپەر.
سېغىنىشقا تولغان بۇلۇڭلار
ئاي نۇرىغا چىلىشىپ كېتەر.
مېنىڭ كۆڭلۈم ئاھ، مېنىڭ كۆڭلۈم
ئاسماندىنمۇ يىراقتا كېتەر...

ئاھ، ئۆلۈمدىن تولدۇر بىر ئاپقۇر
قارا چاچلىق گۈزىلىم مېنىڭ،
ماكان تۇتسۇن تېنىڭدە سېنىڭ
پايانى يوق ئەجىلىم مېنىڭ...
ئاھ، قوغلۇەت مېنى ئاھ، مەندە
سەرسان يۇرگەن ۋەتىنىم مېنىڭ،
چۈشۈمدىكى قوينۇڭدا سېنىڭ
ئېرىپ كەتسۇن بەدىنىم مېنىڭ...
قانچە دەھشەت قۇچاقلىشىشلار،
كۆيۈپ كەتسۇن ئورمانلار، چۆللەر.
قانچە دەھشەت سۆيۈشۈشلەر،
قۇرۇپ كەتسۇن دەريالار، كۆللەر.

قانچه ئاپئاق يالڭاچ تۇنلەر
قاپقاراڭغۇ ئۇندا كۆڭۈللەر.
قانچه جمجت ئاھ، قانچه جمجت
مۇھەببەتنى چاقىرغان ئۇنلەر...
مۇھەببەتنىڭ جمجتلىقىدا
جاراڭلسۇن غەزىلىم مېنىڭ!

يۇلتۇزلارغا قارىدىم ئۇزاق،
كۆزلىرىمگە يېقىلدى مىڭ كۆز.
مۇھەببەتنى شۇرلىما دەپ
لەۋلىرىمگە دېۋەيلىدى سۆز!

2015 ـ يىل 3 ـ مارت، كۇچا

مېنى ئوپېراتسىيە قىلغىنى ئەزرائىل بولسا...

ئوپېراتسىيە ئۈستىلىگە چىقتىم بىرلا تاقلاپ
ئۇندا تۇراتتى ياردەم مېنى ساقلاپ
ئوڭدا ياتتىم پۈتلىرىمنى كەرىپ، قوللىرىمنى تاشلاپ
ناركوز ئوكۇلى ئۇرۇلدى بېقىنىمغا توككىدە
يىقىلىپ چۈشتۈم بىر يوقلۇققا پوككىدە
كۆزلىرىمنى يۇمدۇم كۆرمەك بولۇپ كۆڭلۈمدىكىنى
كۆڭلۈمدە ئاسمان يوق، خۇدا نەدە تۇرار؟

دوختۇرنىڭ قايچا، پىچىقى
شىرت ـ شىرت قىلىپ كەسمەكتە قورسىقىمنىڭ تېرىسىنى
يېقىن قىلىپ جېنىمغا هاياتنىڭ نېرىسىنى
ئاغرىسا بولمامدۇ، ۋايجان دېسەم؟
بەرسە بولمامدۇ، گۆشۈمنى يېسەم؟
قېنىم ئاقماقتا شىر ـ شىر قىلىپ
قىزىلمىدۇ، قارىمىدۇ
زەردابمىدۇ، شارابمىدۇ
ئىچسەم بولمامدۇ قېنىپ ـ قېنىپ؟...

زېرىكىپ كەتتىم
قورسىقىمنىڭ يېرىلىشىغا، قېنىمنىڭ ئېقىشىغا
ئۇچىيمنىڭ تارتىلىشىغا، ئاشقازىنىمنىڭ ئارتىلىشىغا
قاراپ يېتىشقا.
ئاغرىسا بولمامدۇ، ۋايجان دېسەم...

تۈيۇقسىز ناخشا ئېيتقۇم كەلدى،
باشقۇرالمىدىم تىلىمغا دەۋرەپ كەلگەن هاياجانلىق ناخشىنى

ئاھ، ناخشا!...
ـــ دوختۇر، ناخشا ئېيتسام بولامدۇ؟
ـــ ئايەت ئوقۇڭ، ـــ دېدى دوختۇر.
ئىشەندىمكى
دوختۇرمۇ خۇدانىڭ ئادىمى!
مېنى ئوپېراتسىيە قىلغىنى ئەزرائىل بولسا
مېنى ناخشا ئېيتقىلى قويماتتى.
ناخشا ئېيتىۋاتقىنىمدا
جېنىمنى ئېلىپ
يەنە تېنىمگە سېلىپ قويماتتى.
چۈنكى
بۇ دۇنيادا ھاياتلىق ناخشىسىدىن ئەڭ تەسىرلىنىدىغىنى
يەنىلا ئەزرائىل!

بۇگۈن
ئۆلۈمنىڭ رېئاللىق،
ھاياتنىڭ خىيال ئىكەنلىكىنى چۈشەندىم.
تەننىڭ پارچە ـ پارچە،
جاننىڭ بىر تال ئىكەنلىكىنى چۈشەندىم.
ھاياتنىڭ بۇگۈنكى ئۆلۈم،
ئۆلۈمنىڭ ئەتىكى ھايات ئىكەنلىكىگە ئىشەندىم.

ئۆلۈم، ئۆلۈم، ئۆلۈم...
ياڭرايدۇ جىمجىتلىققا پاتقان ھاياتىمدا
پەقەت شۇ ناخشا.
ئاھ،
ناخشا ئېيتىۋاتقان مىسكىن جېنىم،
ناخشا ئاڭلاۋاتقان غېرىب ئەزرائىل!...

2015 ـ يىل 12 ـ ئاپرېل، كۈچا

لەنەت تاشلىرى

جېنىمنى بەردىم، ئۆلۈمنى بەرمىدىگلار
ئۆلۈمنى بەردىم، ئۆزۈمنى بەرمىدىگلار
ئۆزۈمنى بەردىم، سۆزۈمنى بەرمىدىگلار
جەستىمنى كۆمدۈم باغرىگلارغا
تىرىلسۇن دەپ ھايات قالغان قەبرىلەر.
دۇنيانى سىلەرگە بەردىم،
ماڭا قالدى دۇنيادا يوق نەرسىلەر.
سىلەر
مېنى يەنە تىرىك دەرسىلەر
تىرىك يەرسىلەر...

قالدىم ئىشق ئوچقىدا ئوتۇن قىلىپ تېنىمنى
چاچتىم ئىشق چۆللىرىگە يامغۇر قىلىپ قېنىمنى
ۋاي داد، جەسەتلەرگە پۇتلىشىپ ئىچىمدە
كەتتىم ئۆزۈمدىن، تاشلىۋېتىپ جېنىمنى...
ئاسمان دەشتلىرىدە غەزەلخانىمەن،
يۇلتۇزلار كۆيۈپ كەتتى ئاھلىرىمدا.
تاغلار يەلكەمدە مۇكچىيىپ ئولتۇرار،
دەريالار قۇرۇپ كەتتى چاچلىرىدا.
سۆزلەر سۆرەپ چىقتى ئاۋازىمدىن
مىڭ يىللىق بۇلبۇللارنىڭ ئۆلۈكىنى.
قۇياش سالدى نۇرلۇق بارمىقىغا
كۆزۈمدىن يانغان زۇلمەت ئۇزۇكىنى.

تاملار مېنى توسۇپ مەندىن،
ئىشك مېنى ئېچىپ كىرەر.
ئۆيگە كىرسە مەن يوق بولسام،
مەن قەيەردە، كىمۇ بىلەر؟
هايات بولسام، ئۆلۈم بولۇر،
ئۆزۈم ياشاپ، ئۆزۈم ئۆلەي.
شادىم كىلۇر قايغۇ تاپسام،
ئۆزۈم يىغلاپ، ئۆزۈم كۈلەي.
يار تەرەپكە ماڭغان بولسام،
تاكى دارغا ئېسىلغۇچە.
دار ۋەسلىگە يەتكەن بولسام
ئۆلەي ياردىم تېپىلغۇچە.
مەن بولمىسام مەندە، مەن
نە ئادالەت، نە ھەقىقەت،
نە مۇھەببەت، نە نەپرەت
نە
لەنەت!...

جاھاننى بەردىم، جاننى بەرمىدىڭلار
جاننى بەردىم، جاناننى بەرمىدىڭلار
جاناننى بەردىم، ھېجراننى بەرمىدىڭلار
تاشلىدىم ئۆزۈمنى ئايىغىڭلارغا
تاش بولۇپ، تۇپراق بولۇپ.
دەسسەپ ئۆتۈشۈڭلار ئۈچۈن
زىلچا ـ گىلەمىلەردىن خوپراق بولۇپ.
سىلەر
مېنى يەنە هايات دەرسىلەر.
سۆيگۈ شارابىنى تولدۇرۇپ
ئۈزات دەرسىلەر.

هایاتىمنى تاپشۇردۇم ئۆلۈمگە
ئۆلۈمۇمنى تاپشۇردۇم سۆزۈمگە.
سوربىساڭلار كېچە كۆرگەن چۈشۈمنى
قاراڭلار قۇياش پاتقان كۆزۈمگە!

2015 ـ يىل 16 ـ ئاپرېل كۈچا

ئاجايىپ ئۆلەرمەن، ياشاپ ئاجايىپ

گۈلگە مەن دەردىمدىن بىر بۇلبۇل بېرەي،
بۇلبۇلغا جەندەمدىن ئاھ، جۇل - جۇل بېرەي.
كۆڭلۈمگە يار يادى سۇلتان بولۇپتۇ،
سۇلتانغا ئىشقتىن مەن بىر قۇل بېرەي.
ئۇ قۇلنىڭ دەۋايى بىر شايى رومال
رومالنى قايرىسۇن ئاھ، مەيىن شامال...

بىر ئەسكى جان بىلەن بىر تەن يالىڭاچ،
خيالى قەلەمقاش، چۈشى قارا چاچ.
كۆزۈمدە لىغىرلاپ تۇرغان تامچە ياش،
بىر دەريا سۇ بىلەن بىر تاغ قورام تاش.
جېنىمنى قولىغا ئېلىپ ئويىنسۇن
خالىغان پەدىگە چېلىپ ئويىنسۇن.
قېنىمنى مەي قىلىپ ئىچىپ ئويىنسۇن،
خالىغان يەرلەرگە چېچىپ ئويىنسۇن.
خالىسام جېنىمنى بىر كىمگە بېرەي
ئۆلۈپ مەن ئۆزۈمنىڭ ئۆيىگە كىرەي.
ئۇ ئۆيدە بار بولسا باشقا بىر كىشى،
يار نەدە، بىلمەيمەن، مەن نەدىن بىلەي؟!...

ئەي دۇنيا، كۆزۈمگە كۆرۈنۈپ كەتتىم،
ئەمدى نە غايىبمەن، نە بىر غارايىب؟
ئۆزۈمگە قىلىچتەك سانچىلىپ ئۆزۈم
ئاجايىپ ئۆلەي مەن، ياشاپ ئاجايىپ.

2015 - يىل 19 - ئاپرېل، كۈچا

ئەزەلدىن بىر كىشى بولۇپ باقمىغان ھېچ كىشى

قاچاندۇر بىر چاغدا، قەيەردىدۇر بىر يەردە، كىمدۇر بىرى
مېنى ئۆلۈكلەر قاتارىغا قېتىۋەتكەن

روھىم نەلەردىدۇ تېنەپ يۈرىدۇ، ئاسماندا ئاياغ ئىزىم يوق
تونۇش بۇلۇتلاردىن بىر قانچىسى
بىر قانچە يامغۇر تامچىسى
سۆزلەپ يۈرىدۇ پەلەكتىكى گۈلدۈرماملىق ھېكايەمنى

مەن بىر كارۋات ئىچىمدىكى ئايال ئىغناپ ياتقان
مەن بىر يوتقان ئىچىمدىكى ئايالنىڭ ئۇستىدە ئۇخلاپ قالغان
مەن بىر ياستۇق لەيلەپ يۈرگەن ئىچىمدىكى ئايالنىڭ چېچىدىكى دېڭىزدا
مەن چۈش كۆرىدىغان تامدىكى شەھۋەت دېغى
مەن ئايدىڭدىكى ئېگىز ئۆسكەن بىر تۈپ تېرەك
مەن نەچچە مىڭ دېھقان ئېشەككە سۆرىتىپ بۇغدايلىققا ئېلىپ كېتىۋاتقان قۇياش
مەن نەچچە مىڭ ئادەمنىڭ كۆزىدىن تارام - تارام ئېرىقلارغا بۆلۈنۈپ بىر ئادەمنىڭ يۈرىكىدە قوشۇلغان دەريا
مەن ئۆلۈم شامالىلىرىدا يالىنى يەلپۈتۈاتقان چىلانتۇرۇق
مەن دۈشمەن كۆكسىدە ھاياتىنى داۋاملاشتۇرۇۋاتقان ئوق
مەن
ئەزەلدىن بىر كىشى بولۇپ باقمىغان ھېچكىشى

قاچاندۇر بىر چاغدا، قەيەردىدۇر بىر يەردە، كىمدۇ بىرى
مېنى: سەن بىر ئۆمۈر ياشىيالمايسەن، دېگەن.
بەلكىم، ھازىر ياشاۋاتسام كېرەك ئۆمرۈم تۈگەپ
بەلكىم
ياشاش ـ ھايات بىلەن مۇناسىۋەتسىز...

2015 ـ يىل 22 ـ ئاپرېل، كۈچا

جۇنۇن

جۇنۇن يولدا مەن، يۈزۈم توپا،
پەرياد بورانلىرىدىن كۆزۈم توپا،
كۆمەر سۈكۈت باسقان ھاياتىمنى
چقىپ ئاۋازىمدىن سۆزۈم توپا.

مېنى تونۇمايدۇ يەردە قەبرە،
مېنى تونۇمايدۇ كۆكتە قۇياش.
يىغلايدۇ پەقەت ماڭا، مەڭزىمدىكى
يارنى تونۇيدىغان بىر تامچە ياش.

جۇنۇن يولدا مەن يات ـ يېگانە،
يۈزۈم توپا، كۆزۈم توپا، سۆزۈم توپا.
دۇنيا بىر كۈلالچىدۇر، يار ياسايدۇ
مەندىن ئىشق خۇمدانىدا، ئۆزۈم توپا.

2015 ـ يىل 24 ـ ئاپرېل، كۈچا

پويىز بوراندا قالدى

پويىز بوراندا قالدى، قورسقىم ئاچماقتا
تەنلەر جەسەتكە ماڭدى، جانلار رەھمەتكە.
ئۇزاتتى بىر كىم شۇرلاپ: مە، بۇ كەمپۇتنى يە...
ئوراپ ئۆلۈمنى مۇھەببەتكە.
مۇھەببەت
ئىككىنچى ۋاگوننىڭ 56 ـ نومۇرلۇق ئورۇندۇقىدا
ئۆلۈمگە باسقۇنچىلىق قىلماقتا.

تەن پارچە ـ پارچە لاي، جان بىر تال،
چقساڭچۇ ئىچىمدىن گىرە سېلىپ بوينۇمغا
ئاھ، جېنىم، ئاھ ساھىبجامال
كۆزلىرىڭ قېنى، مېنى كۆرگىلى كەتتىمۇ؟
لەۋلىرىڭ قېنى، مېنى سۆيگىلى كەتتىمۇ؟
قوللىرىڭ قېنى، مېنى ئۆلتۈرگىلى كەتتىمۇ؟!...
مەن بوراندا قالغان پويىزدا
تەڭرىمنى كۆلدۈرگىلى ماڭدىم.

چاي ئىچمەكتە ئۇدۇلۇمدا
خەنجىرى ئوتلۇق قارا كۆز قاتىل.
ئىككىمىزنىڭ ئارىسىدا
تاماكا چېكىپ ئولتۇرىدۇ ئەزرائىل.
مەن توپىلاڭدىن توقاچ ئوغرىلاپ
قاراپ ئولتۇرىمەن خىيالىمنىڭ ئاپئاق يوتىسىغا.

2015 ـ يىل 27ـ ئاپرېل. پويىز

بۇلۇتلار ئارا

كېچىكمىدە ئاسماندا ئۇچۇشنى ئويلايتتىم
كېچىلىرى دائىم ئۇچۇپ چۈش كۆرەتتىم
ئۇچۇۋېتىپ تۇيۇقسىز
ئاسماننىڭ قەھرىدىن موللاق ئېتىپ يىقىلغىنىمدا
قورقىنىمدىن سىيىپ قويغان كۆرپىلىرىم
كۆكتىكى ئاشۇ توپ - توپ بۇلۇتلاردۇر

ھە، مانا ئۇچتۇم،
يەر يۈزىدىن 10 مېتر ئېگىزلىكتە
بۇلۇتلارنى قولۇاق قىلىپ
مۇئەللەق دېگىزدا ئۈزۈۋاتىمەن.
نەدىدۇر مەن ئىزدىگەن ئاسمان،
نەدىدۇر تەگرى؟
دېدىكى: چىق يەنە 10 مېتر ئېگىزلىككە
ئۈندا كۆككە قاراپ 10 مېتر ئېگىزلىككە تەلپۈنگەن يەنە
ئۆرلىگەنچە يىراق ئاسمان،
يىراقلاشقانچە يېقىن تەگرى.
ئاھ، قەلبىم
ئاھ،
تەگرى بار ئاسمان نەقەدەر كەگرى!...

2015 - يىل 5 - نويابىر، شاگخەي — چىگپۇ

كۆزلىرىم قاراڭغۇ

كۆزلىرىم قاراڭغۇ
كىرپىكلىرىم قۇچاقلىشىپ يىغلاشماقتا

تىپتىنچ سۇ
قۇشلار كۈيى كېزەر ھەرياندا.
چۈش پەرىسى
بىلىقلارنى سۈزەر تۇماندا.
نەدىدۇر ئاي، نەدىدۇر؟
ئوڭدا يېتىپ نېلۇپەرلەر باقار ئاسمانغا.
...
جىمجىتلىققا سانجىلغان چارتال
كامپۇرا، ئەي يالغۇز ئايال، ئاھ، ساھىبجامال.
مەن ـ مەن ئەمەس، ئىچىمدىكى باشقا بىر كىشى
يارنىڭ ئىسمى يېزىلغان خەت، بۇ جۇل ـ جۇل يۈرەك.
ئۆلتۈرىۋەت چۈشۈمدىن چىقىپ،
كۆكسۈم
ئۆرلەپ ـ پەسىيەر دېڭىزدەك ھەيۋەت.
ئاپئاق ئايدىڭدا تىترەر قۇملۇق،
قۇملۇقتا
ئاپئاق ئايدىڭ ئەبەدىل ـ ئەبەد...

2015 ـ يىل 6 ـ ماي، شاڭخەي ـــ چىگپۇ

سۇنىڭ تويى

يىراقلاردىن ھۇ تارتىپ
كەلدىم دېگىز بويىغا.
باشلاپ كەلدىم تەكلىماكاننى
سۇنىڭ تويىغا.

سۇ...
تەكلىماكان سۇنىڭ خانلىقى،
سۇ...
دېگىز ـ ئۇنىڭ قەبرىستانلىقى.
سۇ...
ياش تۆكمەكتە دەريا ـ ئېقىنلار
قان تۆكمەكتە يېزا ـ قىشلاقلار
تامچە سۇ ئۈچۈن!

تەكلىماكان
داپ چالماقتا سۇنىڭ تويىدا...

2015 ـ يىل 6ـ ماي، شاڭخەي ـــ چىگپۇ

جەندەمدە پىتلار تاراقلار

كۆڭلۈمدىن تالاغا چىقىپ
يار يوق دۇنيادا يۈرمەيمەن.
كۆزۈمنى يۇمۇپ خۇدا، دېدىم،
ئاچسام ھېچكىمنى كۆرمەيمەن.

ئاھ، مېنىڭ يىرتىق سۈكۈتۈمنى ياماۋاتقان
قاراڭغۇ قايغۇمنىڭ ناخشىلىرى،
يۈرىكىمدە ئوت قالاۋاتقان
ئىشق گۈندەمنىڭ باخشىلىرى
مېنى
ئاسمانىنىڭ بوسۇغىسىدا تاشلاپ قويماقلار.
يار
ئۆلتۈرەر مېنى ئۆلگىچە
مېنى ئاشۇ دارغا ئېسىپ ئويناقلار.
گۈلدىن كەچمەس چۆل
چىراغ چاچلىرى تۈتۈنلەر.
كۆڭلۈم يىرتىم
ئۇنى نە كىم پۈتۈنلەر؟...

روھ ئاتلىرى كەبى
جەندەمدە پىتلار تاراقلار

2015 ـ يىل 9 ـ ماي. شاڭخەي ـــ چىڭپۇ

مېنى دېڭىزغا تاشلۇۋېتىڭلار

ياپيېشىل دەرەخزار، سۇپسۇزۇك كۆللەر
مەڭزىمنى ئەلەملىك ياش بىلەن ھۆللەر.
ئىزدەيمەن كۆلكىلەر ئىچرە كىمنىدۇ،
قەلبىمدە سېغىنىش دەمدىرى ئۇنلەر.

كۆيدۇرەر باغرىمنى پىراق يامغۇرى،
ئاتمەن ئۆزۈمنى ئاتەش دېڭىزغا.
بېلىق بوپ قاچار ئاھ، مۇھەببەت بىلەن
قولۇمنى ئۇزاتسام سۇدىكى قىزغا.

ئېسىلىپ كۆلكىنىڭ ئاياغلىرىغا
يۈرىكىم سۆرىلىپ يىغلايدۇ ۋار - ۋار.
يالىڭاچمەن، كۆرمەيدۇ بىراق ھېچكىشى،
بىر ئوتمەن، ئوت ئىچرە بولىمەن گۈلزار.

ئاھ، مېنى دېڭىزغا تاشلۇۋېتىڭلار
تاپاي سۇ ئاستىدىن تەكلىماكانىنى.
يىقىلۇاتقان توغراقلارغا قاراپ
تىك تۇراي مەن يەنە قەلبىمدە مىڭ يىل!

2015 - يىل 10 - ماي. شاڭخەي ـــ چىڭپۇ

گۈزەل قۇشلار سېنى تونۇماس

ئاسمان دېڭىزغا ساڭگىلىدى
يىرتىق پالاستەك بۇلۇتلار
قۇياشنى ئېپكەتتى ئۇپۇق تەرەپكە
قالدى ناخشىلار قاراڭغۇدا
گۈزەل قۇشلار مېنى تونۇماس

ئاي كىرىپ كەتتى قۇياشنىڭ غۇۋا كەپسىگە
كۆلەڭگىلەر كىرىپ كەتتى دەرەخلەرگە
يۈلتۈزلار چىم - چىم قىلىپ قىلماقتا غەيۋەت:
ئىبادەت تۈگىدى، ئىمان كەلمەي تۇرۇپ
مۇھەببەت تۈگىدى، جانان كەلمەي تۇرۇپ...
چاقىردى مېنى خىيالىم ماڭا:
كەل، كۆڭلۈڭ ئىشرەتكە پىنھان بىر خانە
بۇزغۇن ئۇ خانىنى، بولغىن مەردانە.
خۇدا يالغۇز قالۇر ئاخىرى سەندە
سەن ھەم بولغىن ئاڭا بىر دانە، بىر دانە.
...
يىغلاپ تاشلىدىم ھاياجاندىن

يالغۇز دەرەختە يۇرەك بار دەيدۇ
بەلكى ئۇ سانسىز يوپۇرماقلار ئىچىدىكى بىر تال يوپۇرماق.
ئاڭلىدىم ئۇنىڭ شىلدىرلاپ ئېيتقان ناخشىسىنى:
گۈزەل قۇشلار سېنى تونۇماس!...

2015 - يىل 11 - ماي. شاڭخەي ــ چىڭپۇ

بوغۇزلىنىۋاتقان قوي

ئېقىۋاتقان قانلىرىمدا ئەتىرگۈللەر بەرق ئۇرار
ئەي قان تۆككۈچىلەر
سىلەر بىلمەستىن گۈزەل بىر باغنى بىنا قىلىۋاتىسىلەر

گۈگۈمدىن كېيىن بارچە چىراغلار يېقىلىدۇ
يۇلتۇزلار نەقەدەر يىراق،
يېقىن لېكىن بىزگە ئۇ شۇنچە.
ئازاب ۋە دەھشەتتىن
پارە ـ پارە بولمىغىچە تېنىمىز
ئېچىلىدۇ قانداق ۋۇجۇدىمىزدىكى ئۇ غۇنچە؟

ئەي مەشۇقۇم
كەچكى شەپەقنى ياغلىق قىلىپ ئارتىۋال،
ئۇ مېنىڭ قانغا مىلەنگەن يۈرىكىمدۇر!

2015 ـ يىل 12 ـ ماي، كۈچا

جېنىم، بۇ ئاخىرقىسى...

قۇياش يانپاشلىدى ئۇپۇققا، ئۇخلىدى خور - خور...
گۈگۈم ساغرىسىنى قاشلاپ كۈلۈپ كەتتى.
خىيالىم يېشىندى، ئىچىدىن بىر ئايال چىقتى
نە تېنى، نە جېنى بار؟... تۇغۇلغىنىچە ئۆلۈپ كەتتى.
ئۆي ئۆرۈلدى تالادىكى مۇشۇكنىڭ ئاۋازىدىن،
قىسسىلەر يىگىنسىدىن يىپ سۆرىلىپ كەلدى.
يىپنىڭ ئۇچىدا بىر كاللەك سۆز،
سۆزلەر زىناسىدىن دۇنيا تۆرۈلۈپ كەلدى.
دېدىڭ لېۋىمگە سۆيۈپ تۇرۇپ:
جېنىم بۇ ئاخىرقىسى...
بىلمەن، داۋاملىشدۇ ئۇ ئاخىرغىچە.

دېگىز قەدەھ كۆتۈردى يىغلاپ چۆل - چۆل،
كەلدى بۇلۇتلار كىرپىكلىرى ھۆل.
يېرىم ئاسمان سۇ ياغدى، يېرىم يەر يوق،
يوق يەر بايا‌ۋان
بايا‌ۋاندا ئۆركەشلەر كۆكۈل.
بىلمەيمەن، ئاتىم كىمۇ، زاتىم كىم،
يەردىن ئۇندۇممۇ، كۆكتىن تامدىممۇ؟
يېمىكىم قاتتىق نان، كىيىمكىم ئەسكى چاپان،
بار بولسام قېنى، يوق بولسام بارغا قاندىممۇ؟
جەندەمدە تاراقلار پىتلار نەغمىسى
ئىچىمدىكى قازناقتا چاشقان كېتىرلايدۇ.

بىر كىم قۇلقىمغا: سەنسىز ھېچ يەر يوق،
يوق يەردە سەن بار، دەپ پىچىرلايدۇ.
دېدىك لېۋىمگە سۆيۈپ:
جېنىم، بۇ ئاخىرقىسى...
بىلىمەن، داۋاملىشىدۇ ئۇ ئاخىرغىچە.

2015 ـ يىل 14 ـ ماي، شاڭخەي ـــ چىڭپۇ

يامغۇر

يامغۇر ياغلىقىنى ئېلىۋەتتى
چاچلىرى ئېقىپ چۈشتى شارقىراتمىدەك
يەلكىسىگە نازۇك چىمەنلەرنىڭ

يامغۇر كۆڭلىكىنى سېلىۋەتتى،
كۆكسىنى لىغىرلىتىپ لەپ ـ لەپ
چاقماق يورۇقىدا ئۆتتى يۈگۈرۈپ...

يامغۇر يالىڭاچ بولدى پۈتۈنلەي،
نازۇك قوللىرى بىلەن تورۇكلىتار دېرىزەمنى
«چىقە، ئىپلاس» دەپ ۋارقىرىغىنىچە...

2015 ـ يىل 15 ـ ماي، شاڭخەي ـــ چىڭپۇ

تاش ئات

مىڭ يىل بۇرۇنقى ئات
مىڭ يىل كېيىن تاش.
ئاڭلا، ئۇ ئۇنسىز كىشنەۋاتىدۇ
تارىخنىڭ زەنجىرىدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن...

ئۇرۇش داۋاملاشماقتا
ئادەم كاللىسىدىن تىكلەنگەن تىنچلىق ئابىدىلىرى
ئېگىزلەپ
يەتتى ئەرشتىكى تەڭرى ئوردىسىغا.
تەڭرى دەيدۇكى:
ئۇرۇش باشلانغىلى بەش مىڭ يىل بولدى،
ھېلىھەم
مەزلۇملارنىڭ ئەركى يوق
مىسكىنلەرنىڭ ۋەتىنى.
ئىنسانىيەتنىڭ ئۇرۇش قىلىپ ئېرىشكىنى
يېڭى دۈشمەنلىك ۋە
ئۇرۇش قىلىدىغان يېڭى مۇھىتتۇر.
...
مەڭگۈ تىنچلىق يوق،
لېكىن
مەڭگۈلۈكتۇر تىنچلىق ئۈچۈن تۆكۈلگەن قانلار!

2015 ـ يىل 22 ـ ماي، نەنجىڭ

مەن باشقا ئادەم

مەن تۈيۈقسىز باشقا ئادەم
مەن تۈيۈقسىز باشقا بىرسى.
مەندىن باشقا ئون ئالتە ئادەم،
مەن باشقا بىرسى
مەن ئەمەسمەن ئون يەتتىنچىسى...

يالغۇزلۇقۇم يانار تۇماندا
چىراغلاردەك پىل - پىل ۋە غىپىپ.
كۆل سۈيدەك تاشماقتا قەلبىم،
تاشماقتا گويا
كۆل سۈيدەك پىل - پىل ۋە غىپىپ.

دولقۇن يېپىپ ماڭماقتا كېمە
يول ئېچىپ بىر يېڭى سۆيگۈگە.
غايىب بولار بىردەمدىلا ئۇ،
غايىب بولار
كۆڭۈل گويا سۇدىكى يولدۇر.

2015 - يىل 22 - ماي، خاڭجۇ ـــ شىخۇ كۆلى

لەۋلەر ساماسى

بىھۇش پەلەكنى تاپىنمدا كۆر
يۇلتۇزلار كۆزۈمده كېكەچلمەكته.
يۇزۈمدىكى ئىشق ئاپتىپىدا
ئاپتاپپەرەس چېچەكلىمەكته.
ئۇدۇلۇمدا ئەينەك، ئەينەكته خۇدا
يارىتىدۇ مېنى ھەر باقسام.
روھىم ئەرشكە كېتەرمۇ ئۇچۇپ
ئەينەكنى چاقسام؟...
جېنىڭ تەن سارايىدىن كېتەي دەيدۇ،
ئەي غوجا، ئۇ مېھمانغا خوش دە.
قانچە دەھشەتتۇر سۆيگۈسىز ياشاش،
يار بولمغان جانانغا خوش دە!

لەۋلىرىمگە سۆي، لەۋلىرىڭده
شاراب قاينىتمەن

2015 ـ يىل 24 ـ ماي، سۈجۇ

زاهد

سۈركىلدۇ بىر ـ بىرىگە ناشايان
گاھى ھايات، گاھى ئاچلىق، گاھى نان.
بۇ دۇنيانىڭ ھەممە يېرى سۆيگۈدۇر،
سۆيگۈ ـ
يۈرەكتىكى ملتىق ئاسقان ئىمانمۇ؟

نېمانچە جىق، نېمانچە جىق ئادەم بۇ،
تېگىشىدۇ سۆيگۈ ئىستەپ بەدەنلەر.
بىر ـ بىرىگە تۇرار قورال تەڭلىشپ
لېكىن دىلدا باشقا ـ باشقا ۋەتەنلەر.
ۋەتەن ـ
سۆيگۈ ئۇچۇن ملتىق ئاتقان ئىنسانمۇ؟

قانچە ئۇلۇغ، قانچە چەكسىز سۆيگۈ بۇ،
سۆيۈپ ـ سۆيۈپ ئازدىم ئاخىر ئىماندىن.
يوقاتتىم ئاھ، خۇدانى مەن يوقاتتىم...
كېتەرمەنمۇ تاپالماي بۇ جاھاندىن.
خۇدا ـ
ئۆلمىگۈچە يار بولماس شۇ جانانمۇ؟!

2015 ـ يىل 27 ـ ماي، شاڭخەي

باشقا بىر يول

قەبرىگە كېتەي، ياشىمقىم گۈناھ بولسا
ھارغىن ئاپتوبۇس ئېلىپ ماڭسۇن مېنى جەھەننەمگە
چىققى چۈشتە قۇياش قانداق ئايغا ئايلىنار
سۆيمەي تۇرۇپ قايسى ئايال يارغا ئايلىنار؟...

ئىچىم نە سەۋەبتىن تېشىمغا ئۆرۈلۈپ قالدى،
كۆزلىرىمدىن
يار ھەققىدە سۆرگەن خىياللىرىم كۆرۈنۈپ قالدى.
مېنى تاشلۇۋېتەر قۇياش ھامىنى
تۇندىن ئېلىۋالاي قارا ھاسامنى...

جەسەت، جەسەت... ئۆلگەنلەرنىڭ ھەممىسى
يول يوق ھاياتقا ئۆلۈمدىن باشقا
يەنە بىر يول ـ ياشاشتۇر، لېكىن ئۇ يوق يول!

2015 ـ يىل 29 ـ ماي، شاڭخەي

ئايزۆھرە

يۈزۈڭ ئايمۇ،
كۆزۈڭ زۆھرە؟
كۆردۈمكى،
ساپايە چېلىپ چقتى سانسىز كېچىلەر
سېنىڭ ئىسمىڭدىن.

ئىسمىڭ يورۇقتۇر،
قۇياش بېشىنى قويۇپ ئۇخلاپ قالار
ئىسمىڭنىڭ بوسۇغىسىغا.
چىرايلىق چۈشلەر
ئۇچۇپ چقار ۋەچرلىشىپ ئىسمىڭدىن.

ئىسمىڭ
قەلبىم زۈلمەتلىرىدە چاراقلار

2015 ـ يىل 10 ـ ئىيۇن، مەكىت

خوتەن ساڭا قالدى

ـــ دوستۇم ئابدۇرېشىت ئېلىغا

ئالدىنقى ئەسىرنىڭ 90 ـ يىللىرىدا
يۇرەك دەپ ئاتىلىدىغان بىر قۇش بار ئىدى كۆكسىمىزدە
سايرايتتى ئۇ كېچە ـ كۈندۈز مۇھەببەت دەپ،
مەيدەمنى ئېچىۋېتىپ مەن بۇگۈن
ئاشۇ قۇشنى كۆتىمەن.

ئاشۇ يىللاردا بىنالار
ئېگىز ئەمەس ئىدى سەندىن ھەم مەندىن.
ئاشۇ يىللاردا پۇل
قىممەت ئەمەس ئىدى سەندىن ھەم مەندىن.
ئاشۇ يىللاردا مۇھەببەت
شېرىن ئەمەس ئىدى سەندىن ھەم مەندىن...
ئاشۇ يىللاردا
بىز شېئىر يېزىپ ئۆلتۈرۈۋەتكەن قىزلارنىڭ
كېچىلىرىمگە قايتىپ كېلىشىنى كۈتىمەن.

كۈنلەرنىڭ بىر كۈنى
ئىشىكىڭ ئالدىدا تۈرسام بىر ۋاراق قەغەز ئۈچۈپ كەلدى
تۈيۇقسىز
قەغەزدىن بىر شېئىر چىقىپ
شېئىردىن بىر قىز چىقىپ
قىزنىڭ قوينىدىن سەن چىقىپ

دېدىكى: دوستۇم، دۇنيادا مۇھەببەت قالماپتۇ...
ئاردىدىن 20 يىل كېيىنكى بۇ ئاخشامدا
مۇھەببەتنىكى قىزغا
قىزنىكى شېئىرغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتىمەن.

دېگەنسەن بەلكى: ئۇ بىر سەرگەردان، ئۇ بىر تەلۈە،
دېگەنسەن بەلكى قىزدىكى شېئىردىن ماڭغىنىڭدا تالاغا.
خوتەن ساڭا قالدى دېگەنمەن، ياكى دېمىگەنمەن
داۋا ئىزدەپ ماڭغاندا مەن ئۆزۈم تاپقان بالاغا...
بىلمەيمەن دوستۇم، بىلمەسلىكىمنى ئەيىب ئەتمە
مۆكۈپ يۈرگىنىمدە سېنىكى تېپىۋېلىشىڭدىن قورقتۇم.
مېنى ھەممە ئادەملەر ئۆلۈپ كەتتى دەپ ئىشەنگەندە
سېنىكى تىرىك يۈرگىنىمنى كۆرۈپ قېلىشىڭدىن قورقتۇم.
كاشكى، قورقمىغان ئىدىم رەقىبلىرىمدىن قىلچە
كۆكسۈمگە پىچاق تىرەلگەندىمۇ،
سەندىن قورقتۇم، تۈيۈقسىز تېلېفۇن قىلىپ:
دوستۇم، نە ھالدىسەن؟ دەپ سوراپ قېلىشىڭدىن...
بىلمەيمەن، دوستلۇق شۇنداق قورقۇنچلۇق بولامدىغاندۇ؟
بۈگۈن بۇ قورقۇنچنى ساڭا ئېيتاي دېسەم
زۇۋانىم چىقمىدى شېئىردىن بۆلەك
ئاھ، بۇ شېئىر نەقەدەر قورقۇنچلۇق؟!...
شۇ قورقۇنچ ئىچىدىن
يېنىمغا قايتىپ كېلىشىڭنى كۈتىمەن!

2015 ـ يىل 27 ـ ئىيۇن، ئۈرۈمچى

توي خېتى

يار، يېنىمدا تۇر، يازاي مەن توي خېتىمزنى
بىر ئۆمۈر يازغان شېئىرلىرىم يەتمەس بولسا...
يازاي، يۈرىكىمدە سېنى كۆيلەپ ئېقىۋاتقان قان بىلەن
يازاي، تېنىمدىن سېنى ئىزدەپ چىقىۋاتقان جان بىلەن
يازاي، يازاي
دەرد بىلەن، ھىجران بىلەن
بۇ ئۆلۈم پەيتىدە قۇچقىڭغا يېقىلغان جەستىم
بولسۇن بىزنىڭ توي خېتىمىز...

2015 ـ يىل 5 ـ ئاۋغۇست، كۇچا

بىلمەن، كەلمەيسەن

يول بويىدىكى ئورۇندۇقتا
كۈتۈشلەر مېنى سۈكۈتكە مىخلاپ قويدى
كۈتىمەن
كۈتىمەن
كەلمەيدۇ قەبرىلەر...

چۈشۈمدە ئۇخلاپ ئولتۇرىمەن
خىيالىمدا يىغلاپ ئولتۇرىمەن
كۆزۈمنى قاراڭغۇ قىلدىم
كەل جېنىم ئاي نۇرىدىن، يۇلتۇز شولىسىدىن
ئاسماندا غايىب ئاۋازىم
ئۆزۈم يەردە توۋلاپ ئولتۇرىمەن...
تۈپراق ئادەم يەيدىغان چاغدا
بىر كەتمەن، بىر كەتمەندىن
يەتتە كەتمەن ئىشقىم...
تەڭرىم
توپىدىن ئادەم ياسىغان چاغدا
بىر - بىرىدىن ئاۋارە
يەتتە دەردىمەن ئىشقىم...
سەن
قەبرەم بېشىدا يىغلاپ ئولتۇرىسەن.

بىلمەن، كەلمەيسەن،
كۆتۈش گۈزەل كەلمىگەچكىلا
سۆيگەنچە قەلب يوق
مۇھەببەت سەن كەتكەن تەرەپتە!

2015 ـ يىل 13 ـ ئاۋغۇست، ئۈرۈمچى

ھېچنېمىسى يوق...

دېدىم: ھېچنېمىسى يوق،
دېدى: مەن ھەممە نېمىسى...
قايغۇسى ئۇستۈمگە
سەھەرنىڭ سالقىن يوتقانلىرىنى ياپىدۇ.
يىغىسى بوينۇمغا
قايغۇنىڭ كۆز ياش مارجانلىرىنى ئاسىدۇ.
كېچىلىرى مېنى ئۇخلىتار
يىراقتىن چەككەن ئاھلىرى بىلەن.
خىياللىرى مېنى قۇچاقلار
ھۇجرامغىچە سوزۇلۇپ كىرگەن شاخلىرى بىلەن.
دەيدۇ: ئۇخلا، ئۇخلا
ئوڭ يېنىڭدىمۇ مەن بار
سول يېنىڭدىمۇ مەن بار
سەن قاچان ئويغانساڭ شۇ چاغدا تاڭ ئاتىدۇ.
ئۆزى جۇدالىقىڭ قاپقارا زۇلمىتىگە چېلىشىپ تۇرۇپ
دېرىزەمنىڭ ئالدىدا قۇياشنى ساقلاپ تۇرغىنى ئۈچۈن
ئۇنى سۆيىمەن...

2015 ـ يىل 22 ـ ئاۋغۇست، ئۈرۈمچى

سەن بار شەھەرگە ماڭدىم

ھايات سەن تەرەپتە، خۇدا سەن بىلەن بىللە
ماماتمەن تەرەپتە، مەن خۇدا بىلەن بىللە
سۆيگۈ ئىككىمزنى ياراتماقتا
مەڭگۈ ئاخىرلاشماس جۇدالىقتا...
قۇياش ئاسماندا بىر ئاسىي باخشى
كۆڭلۈم قاچان ئېچىلار، دەردىتىن قۇتۇلار؟
كۆيۈك چۆلدۇر، سۆيۈك دەريا،
ئۇزۇك غۇنچىلاردىن زەنجىر سوقۇلار.
تاراملاپ ئاققان كۆز ياشلار بىلەن
قەلبىمدىكى خەتلەر ئوقۇلار.
سۆيگۈم يوقالماس،
بەلكى بىردەم ئۆتۈپ ئالەم يوقۇلار...
سەن بار شەھەرگە ماڭدىم
ئەگەشتى بۇلۇتلار ئۈستۈمدە
ئەگەشتى سايلار ئارقامدىن
ئەگەشتى ماشىنا چاقلىرى دۈكۈر - دۈكۈر...
سەن بار شەھەردە مەن يوق؛
ئۆلۈكلەر لەيلەر كۆكتە پارچە - پارچە
ئاي يېرىم يارتا قىز
گۈللەر شۇمشەيگەن غېرىپ، ئەنسىز
كۆز ياشلار ساۋار دىلنى بولۇپ قامچا
يۇندا چىراي ھاۋا
تۈكۈرگەن قاندىن يېرىم قاچا

سۆيگەن ئاۋاز، شارقىرىغان دەريالاردەك...
سۆيگۈدىن كەلگەن ئادەم يوق مەندىن باشقا
ۋادەرىخا
مەن بار شەھەردە سەن يوق...

كېتىۋاتىمەن
سېغىنىش يېقىنلاشتى دوزاخقا
دوزاخ يېقىنلاشتى جەننەتكە
بىز
جەننەتتە ئۇچرىشىمىز
ئۆلگەن ئادەم كۆزىنى ئېچىپ
خۇدانى كۆرگەندەكى ھاياجان بىلەن
ۋادەرىخا
يەنە مىڭ يىللىق دوزاختىن كېيىن...

2015 ـ يىل 9 ـ سىنتەبىر، ئۈرۈمچى

قاتتىق ئازابلاندىم

ئاھ، جېنىم
نېچۈن تېنىمدە تۇرمايسەن؟
كېچىسى بىللە ئۇخلاپ
سەھەردە يوتقىنىمدىن تۇيدۇرماي چىقىپ كەتكەن ئايالدەك
مەندىن چىقىپ كېتىسەن؟
كىشىلەر جېنى چىقىپ كەتسە دەرھال ئۆلىدىكەن،
تېنى تۇپراققا ئايلىنىپ
روھى ھاۋاغا قوشۇلۇپ كېتىدىكەن.
سەن چىقىپ كەتكەندىن كېيىن ئۆلسەم بولمامدۇ
ئۆلسەم بولمامدۇ
ئۆلسەم...
سەن بىلەن بىللە
تېنىمدىن چىقىپ كەتسەم بولمامدۇ؟
ئاھ، جېنىم
تاتلىق جېنىم
شېرىن جېنىم
سەن چىقىپ كەتكەندىن كېيىنمۇ
ئۆلمىگىنىمدىن قاتتىق ئازابلاندىم.

جانسىز بەدەنگە كىيىم يارىشامدۇ،
كېپەندىن باشقا؟
جانسىز بەدەننى كىم قۇچاقلايدۇ،
قەبرىدىن باشقا؟

جانسىز بەدەنگە كىم ھەمراھ بولىدۇ،
گۆردىكى مۇدھىش قاراڭغۇلۇق
چىدىغۇسىز يالغۇزلۇق
ۋە
يىرگىنىشلىك قۇرت ـ قوڭغۇزلارىدىن باشقا؟...
توساتتىن كۆزلىرىمنى يۇمۇپ
خۇداغا ناله قىلدىم:
ئاھ، خۇدا
سەن بارمۇ
سەن... بار... مۇ؟...
قارا ماڭا،
مەن بارمۇ؟
مەن... بار... مۇ؟...
بىر مۇھەببەتنى جېنىڭ دەپ باغرىمغا سالدىڭ،
ئۇ چىقىپ كەتتى
كېچىسى بىللە ئۇخلاپ
سەھەردە يوتقىنىمدىن تۇيدۇرماي چىقىپ كەتكەن ئايالدەك،
ئەمدى ماڭا تىرىكلىك ياراشمايدۇ.
مەن كەبى مۇردىغا
نە تىرىكلەر
نە ئۆلۈكلەر
ھەۋەس بىلەن قاراشمايدۇ.
ۋاقتى ـ سائىتى كەلدى
مېنى ئۆلتۈر
مېنى ئۆلتۈر...
جېنىمنى ئالغان تۇرۇقلۇق يەنە تىرىك قويساڭ
ئاھ، خۇدا
مەن يوق ھالدا
سېنى قەيەردە تۇرغۇزىمەن؟!...

جېنىم يوق تۇرۇپ
ئۆلتۈر دەپ خۇداغا يېلىنغىنىم ئۈچۈن قاتتىق ئازابلاندىم.

سورىدىم:
ــ ئازاب نېمە؟
دېدى:
ــ جېنىڭ چىقىپ بولغاندىمۇ كەلمىگەن ئۆلۈم...
قايتىپ كەل
ئۆلۈم بولۇپ ئۆمرۈمنى تولدۇر.
يولۇڭغا قاراپ ئوچۇق قالغان
كۆزۈمنى يۇمدۇر.
ئاھ، جېنىم
تاتلىق جېنىم
شېرىن جېنىم
سەنسىز
تىرىك يۈرگىنىمگە قاتتىق ئازابلاندىم.

2015 ـ يىل 12 ـ سېنتەبىر، ئۈرۈمچى

يىپ - يىڭنلىق ياردىم

ساقلاۋاتىمەن ئىشىك چېكىلىشىنى
يۈرىكىمنىڭ ھاياجاندىن يىرتىلىشىنى.
يىپ - يىڭنلىق ياردىمنىڭ
يۈرىكىمنى يامىغلى كىرىشىنى...

ساقلاۋاتىمەن، يېزىلمىغان خەتلەردە
ياشلىق خاتىرەمدىكى ئاق بەتلەردە.
سۆيۈشۈشتىن بۇرۇنقى بىقىن جايدا،
سۆيگۈدىن كېيىنكى يىراق، چەتلەردە...
ساقلاۋاتىمەن، تۇن بويى شارقىراپ چىققان
ياستۇقۇمدىكى دەريانىڭ پەسىيىشىنى.
تۇن بويى ئۇخلىمىغان چۈشلىرىمنىڭ
كىرپىكلىرىمگە ئېسىلىشىنى...
ساقلاۋاتىمەن
ئالەمنىڭ بىر قېتىم ئوڭ چۆرگىلىشىنى.
ئاينىڭ يولتۇزلارنى تاشلاپ
قۇياشنىڭ كەينىدىن يۈگۈرىشىنى...

ساقلاشنىڭ جاۋابى ئىككى:
بىرى كېلىش، بىرى كەلمەسلىك،
بىلمەن، يار بىلدۇ، مەن بىلمەيمەن.
يارى كەلمىگەنگە ھېچكىم ئۆلمەيدۇ،
ئۆلسە مەن ئۆلىمەن، يار بىلدۇ، ئۆلمەيمەن...
كۈتۈپ - كۈتۈپ يۈرىكىم يىرتىلىپ كەتتى

ساقلاۋاتمەن ئىشىك چېكىلىشىنى،
يېپ - يىڭنىلىق يارىمنىڭ
يۈرىكىمنى يامغىلى كىرىشىنى.

2015 - يىل 13 - سىنتەبىر، ئۈرۈمچى

44 لەۋلىك يار

ئۆلۈكۈمنى كۆمۈپ قويۇڭلار
ئۆلۈكۈمنى كۆمۈپ قويۇڭلار
44 ھارۋىدا يار ئېلىپ كەلدىم.
ئەمدى ياشمايمەن، ئېسىلىشقا
44 تۈۋرۈكلۈك دار ئېلىپ كەلدىم.
ھاياتنى مەن چۈشۈمدە كۆرگەن،
ئويغىنىپ ئۆلدۈم 44 يىل.
مۇھەببەتنى بىر سۆيۈپ بىلگەن،
سۆيگۈ دېدى: سۆيمىدىم دەپ بىل.

قىينىلمەن، كۆزۈم چاچراپ چىق
سۆڭەكلىرىم سۇنغىن، ئاجراپ چىق.
پۈتۈم ماڭما يول قالمىدى دەپ،
قولۇم مېنى ماڭما باغلاپ چىق.
تاك ئاتمايدۇ، ئەتە مەن ئۆلۈك
44 يوق ئەتە ياشاشقا.
ئەتە ئاي يوق، ئاسماندا ھىجران،
نېمە دەيمەن ئەمدى قۇياشقا؟
نېمە دەيمەن خۇدا بار دېسە،
ئىشەنمەيمەن بولسا مۇھەببەت.
يوق بولسلا داۋاملىشار، ئاھ
دەيمەن: قەلبىم، ئەبەدىل ـ ئەبەد...
چىقتىم يېڭى سەپەرگە بۈگۈن

خوش دېدى يار، يوق بولۇپ كەتتىم.
مېنى سۆيمەك نەقەدەر تەستۇ؟
ئۆلگىنىمگە خوش بولۇپ كەتتىم.
مەن ئۆزۈمدە ئىككىنچى ئادەم،
44 قېتىم ئۆلىمەن بۇگۈن.
جەستىمنى ئۆلتۈرۈۋەتمەڭلار
يارنىڭ ئېسىلىپ يىغلىشى ئۈچۈن.

44 ئاخىرلاشماقتا
سۈزۈلمەكتە ئۆلۈمنىڭ تېڭى.
دېدىم ئاستا: يۈرىكىم يوق بول،
قەبرىلەردە مۇھەببەت يېڭى.
قېنىلىپ ئۆل، خۇدا خوش بولار
ئۆلتۈرۈۋەت ئۆلۈمنى ئۆلۈپ.
يارنىڭ سېنى چاقىرار ھامان
قالسا چۈشۈڭ چۈشىگە كىرىپ.

ئۆلدۈم بۇگۈن 44 قېتىم،
قانداق يار بۇ 44 لەۋلىك؟!

2015 ـ يىل 27 ـ سېنتەبىر، كۈچا ـــ گۈما (پويىزدا)

گۈزەل كېچە

بىنالار يورۇق، ئىچىدە ئۆلۈك باردەك
دەرەخلەر تىك، روھى سۈنماقتا قاراسلاپ
چىراغلار يانار ئىچىدىكى قاراڭغۇلۇقنى كۆرۈپ ھەسرەتلىك...
دۈگدىيىپ كېتىۋاتىمەن، ئىچىمدە لىققىدە ئوت
نېمە بوپتۇ كوچىغا يالىڭاچ چىقسام؟
ئىتقا قاردىدىم، ماڭا ئوخشاش
نېچۈن ئالدايسەن كوچىدا سوغۇق بار دەپ،
مەن يا ئىت بولمىسام؟!...

قەدىرلىكسىم، سۆيگۈڭنى بويلاپ
ماڭغان يولۇم ئايرىلىشقا تۇتۇشىدۇ.
مېنى ئەسلىمە، ئۇ يالغان ئەينەك
ئىچىمدە قال، ۋارقىرىما، سۆيمە، دەرھال
يات، ئىككىنچى قېتىم قەلبىم تۈگىشىدۇ...
بىلمەن، مېنى ئاستىدىن تىكلىمەكچىسەن
قەلبىڭ قۇياشتىن كەلگەن ئاي، زاۋالغا تەۋە
سۆيگۈ ئوتۇمدا ئاستا ـ ئاستا
ياندۇرىسەن نەپرەت چىرىغىنى...

سېنى ماڭا خۇدا بەردى
سېنىڭ يېنىڭغا ئۆزۈم بارىدىم
سەن كېتىسەن، مەن كېتەلمەيمەن
ئىختىيارىم يوق...
يورۇق دۇنيادا بار ئىكەنسەن،

بۇ نەقەدەر زور خۇشاللىق
دۇنيادا خۇدانىڭ بارلىقىنى بىلگەندىن كېيىنكى
يەنە بىر.
خۇدا سەن تەرەپتە
مەن خۇدا تەرەپتە
مۇھەببەتنىڭ ئەتىسى ئۇچۇن يىغلاۋاتىمىز...

2015 ـ يىل 3 ـ نويابىر، ئۈرۈمچى

تەكلىپلىك تەھرىر: **ئۆمەر مۇھەممەتئىمىن كروران**
مەسئۇل مۇھەررىر
مەسئۇل كوررېكتور: **مەمەتجان ھەسەن**
تېخنىكا مۇھەررى: **نۇرمۇھەممەت ئۆمەر ئۇچقۇن**

غوجىمۇھەممەد مۇھەممەد

ئەرنىك ئىپپىتى

نەشر قىلغۇچى	: مىللەتلەر نەشرىياتى
ئادرېسى	: بېيجىڭ شەھرى خېپىڭلى شىمالىي كوچا 14-قورۇ
پوچتا نومۇرى	: 100013
تېلېفون نومۇرى	: 010-64290862
ساتقۇچى	: جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى
باسقۇچى	: بېيجىڭ سېڭتۇڭ باسمىچىلىق چەكلىك شىركىتى
نەشرى	: 2016-يىل 12-ئايدا 1-قېتىم نەشر قىلىندى
بېسىلىشى	: 2016-يىل 12-ئايدا بېيجىڭدا 1-قېتىم بېسىلدى
ئۆلچىمى	: 880 × 1230 م م، 32 كەسلەم
باسما تاۋىقى	: 10.625
باھاسى	: 40.00 يۈەن
	ISBN 978-7-105-14650-5/ I·2803 维 387

图书在版编目(CIP)数据

男人的尊严 ：维吾尔文 / 吾吉买买提•买买提著. -- 北京 ：民族出版社，2016.11

ISBN978-7-105-14650-5

Ⅰ. ①男… Ⅱ. ①吾… Ⅲ. ①诗集－中国－当代－维吾尔语(中国少数民族语言) Ⅳ. ①I227

中国版本图书馆CIP数据核字(2016)第274992号

特约编辑：吾买尔•买买提伊明
责任编辑
责任校对：买买提江•艾山
技术编辑：努尔买买提·艾买尔

出版发行： 民族出版社 http://www.e56.com.cn
社　　址：北京市和平里北街14号　邮编：100013
电　　话： 010-64290862 (维文室)
印　　刷：北京盛通印刷股份有限公司
版　　次：2016年12月第1版　2016年12月北京第1次印刷
开　　本：880 ×1230　毫米 1/32
印　　张： 10.625
定　　价： 40.00元

ISBN978-7-105-14650-5/ I•2803 维 387

مۇقاۋىنى لايىھەلىگۈچى: نۇرمۇھەممەد ئۆمەر ئۇچقۇن

ISBN 978-7-105-14650-5
9 787105 146505 >
定价：40.00 元

扫一扫获得更多资讯